

DISSERTATIONES PHILOLOGIAE ESTONICAE
UNIVERSITATIS TARTUENSIS

**SÕNAKESKENE KEELEMUDEL:
EESTI REGULAARNE JA IRREGULAARNE
VERB**

TOOMAS HELP

TARTU ÜLIKOOLI
KIRJASTUS

Tartu Ülikooli filosoofiateaduskond, eesti ja soome-ugri keeleteaduse osakond

Väitekirj on kaitsmisele suunatud Tartu Ülikooli filosoofiateaduskonna eesti ja soome-ugri keeleteaduse osakonna nõukogu poolt 20. mail 2004

Juhendaja: filoloogiakandidaat Ellen Uuspõld

Oponent: filoloogiadoktor Ülle Viks (Eesti Keele Instituut)

Kaitsmine toimub 28. juunil 2004

Väitekirja trükikulud on katnud Tartu Ülikool

© Toomas Help, 2004

Tartu Ülikooli Kirjastus

www.tyk.ut.ee

Tellimus nr. 267

EESSÕNA

Käesolev töö on ümbertöötatud variant minu kandidaadiväitekirjast (Help 1990), mille põhimõtteid asusin välja töötama kaheksakümnendate aastate keskel (vt. Help 1985a, Help 1985b) ja mida olen hiljem edasi arendanud (vt. Help 1995, Help 2000).

Mul on suur rõõm tõdeda, et minu kontseptsiooni seisukohti on kasutatud Eesti Keele Grammatika (EKG 1995) morfoloogiaosa kirjutamisel (vt. Erelt 1999), ning loodan, et need on andnud head mõtteainet ka eesti keele arvuti-lingvistilise avatud morfoloogiamudeli (vt. näit. Viks 1997) väljatöötamisel.

Tänan oma Tartu Ülikooli mulle antud võimaluse eest käesoleva töö vormistamisega pikemat aega tegelda, tänan omaaegseid kolleege Keele ja Kirjanduse Instituudist, eriti Ülle Viksi, abi ja “keskkonna loomise” eest käesoleva töö aluseks olnud põhimõtete sõnastamisel ja materjali läbitöötamisele asumisel.

Tänan kõiki, kes mind on hea sõna ja abiga toetanud käesoleva töö raamatuna vormistamisel, sealhulgas eriti Tartu Ülikooli rahvast ning professor Ilse Lehistet, professor Helena Sulkalat ja professor Kalevi Wiiki.

Suur-suur aitäh toetuse eest Mallele ja Paulale, sugulastele ja headele sõpradele!

*

Steven Pinker, paljude viimasel ajal inimkeele ja -meele kohta käivate põhikäsitluste autor, avaldas 1999. aastal raamatu “*Words and Rules. The Ingredients of Language*” (Pinker 1999), milles kogu inimkeelt tervikuna vaadeldakse läbi *inglise* keele regulaarsete ja irregulaarsete verbide vastanduse prisma.

Mina sooviksin käesolevas töös üldmetodoloogilises plaanis vaadelda, kas on võimalik esitada XX sajandi **morfeemi**-keskestele keele põhimudelitele mingit kasutuskõlblikku **sõna**-keskest alternatiivmudelit oma emakeele, *eesti* keele verbide näitel.

Lasnamäel, 10. mail 2004

SISUKORD

Sissejuhatus	9
1. AFIKS PARADIGMAATILISES FONOLOOGIAS	11
1.1. Potentsiaalne ja aktualiseeritud sõna	11
1.2. Süntagma ja paradigma; pindsõna ja süvasõna	11
1.3. Keelemärk: sõna, sõnaühend, afiks; tüvi	14
1.4. Lause keelemärgistruktuur: fonoloogia	16
1.5. Fundamentaalne, süntagmaatiline ja paradigmaatiline fonoloogia	17
1.6. Tüvi, pelktüvi, juur	20
1.7. Afiks: sisu ja väljenduse isomorfism	22
1.8. Afiksi direksionaalsus; tehe	23
1.9. Afiksi sensitiivsus; tehtepäästik, tehterühm	25
1.10. Afiksi deskriptiivsus; tehterühma regulaarne, kvaasiregulaarne ja irregulaarne osa	29
2. AFIKS INFLEKSIOONIMORFOLOOGIAS	36
2.1. Leksikon ja grammatika	36
2.2. Derivatsioon ja infleksioon	37
2.3. Infleksioonimorfoloogia: üksikute afiksitate kogum	40
2.4. WA- mudel	40
3. EESTI VERB: VÄLJENDUSKÜLG	43
3.1. Eesti simpleksverb	43
3.2. Eesti verbituum	48
3.3. Eesti verbimuuteafiksid	50
3.4. Lähteandmed	55
4. EESTI VERBIMUUTEAFIKSI VÄLJENDUSKÜLG DA-AFIKSI NÄITEL	58
4.1. Tehterühmad	58
4.2. Tehterühma osad	65
4.3. Tehted	77
5. EESTI VERBIMUUTEAFIKSID: VÄLJENDUSKÜLG	80
5.1. Üldkäsitlus	80
5.2. Üksikud afiksid	89
5.2.1. B-KSE-afiks	89
5.2.2. D-afiks	90
5.2.3. D-(VA)D-afiks	91
5.2.4. DA-afiks	92
5.2.5. GE-afiks	97
5.2.6. GU-afiks	102
5.2.7. JA-afiks	107
5.2.8. KS-afiks	110

5.2.9. ks-afiks	110
5.2.10. MA-afiks	111
5.2.11. ME-M-afiks	114
5.2.12. MINE-afiks	115
5.2.13. N-afiks	118
5.2.14. NU-afiks	119
5.2.15. NU*-afiks	124
5.2.16. NUD-afiks	129
5.2.17. S-I-afiks	134
5.2.18. s-afiks	138
5.2.19. st-afiks	138
5.2.20. TA-afiks	139
5.2.21. ta-afiks	142
5.2.22. TE-afiks	143
5.2.25. TU-afiks	144
5.2.24. ?TU*-afiks	147
5.2.25. tu-afiks	150
5.2.26. TUD-afiks	151
5.2.27. V-afiks	154
5.2.28. VAT-afiks	157
6. EESTI VERBIDE TÜÜPKONNASTIK	160
6.1. Tehterakend	160
6.2. Tehterakendirühm	166
6.3. Tüüp	177
6.4. Tüüpkond	179
6.5. Tüüpkonnastik tervikuna	182
7. KOKKUVÕTE	226
8. ABSRACT IN ENGLISH	229
VIIDATUD KIRJANDUS	230

SISSEJUHATUS

Alljärgnelt esitame sellise **eesti verbimuutumise** käsitluse, milles on keskse formaalse vastanduse staatuses verbimuutumisnähtuste **regulaarsuse ja irregulaarsuse vastandus**. Formaalselt primaarseks osutub regulaarsuse ja irregulaarsuse vastandus näiteks traditsioonilistes inglise infleksiooni käsitlustes, milles hoitakse rangelt lahus näiteks regulaarsete verbide kirjeldust ning irregulaarsete verbide loendit. Näiteks kolmest mineviku aja afiksist ilmutavast sõnast (*earn* /ɜ:n/ 'teeni':) *earned* /ɜ:nd/ 'teenis', (*kick* /kɪk/ 'löö':) *kicked* /kɪkt/ 'löi' ja (*burn* /bɜ:n/ 'põle(ta)':) *burnt* /bɜ:nt/ 'põle(ta)s' vastanduvad siin eelkõige esimesed kaks kui regulaarsust ilmutavad üheskoos viimasele kui irregulaarsust ilmutavale hoolimata sellest, et häälikulise ilmlemise poolest ('sõna lõpus /t/') kuuluvad kokku ja vastanduvad kolmandale ('sõna lõpus /d/') hoopis kaks viimast. Seevastu traditsioonilistes eesti sõnamuutmise käsitlustes osutuvad formaalselt primaarseks just sõnadevahelised **häälikuvahekorrad** ning regulaarsus-irregulaarsus võib nende kõrval ilmned a ainult kaudselt, mõistete nagu häälikulise malli produktiivsus-ebaproductiivsus, aktiivsus-passiivsus jne. vahendusel. Kolmest 1976. aasta ÕS-is murdelise keelendina sanktsioneeritud, *da*-tegevusnime afiksist ilmutavast sõnast (*seega*:) *seegada*, (*satuta*:) *satutada* ja (*seera*:) *seerata* vastanduvad eelkõige esimesed kaks kui sellised, mille häälikuliseks tunnuseks on 'sõna lõpus *da*', üheskoos viimasele, mille häälikuliseks tunnuseks on 'sõna lõpus *ta*', hoolimata sellest, et esimese sõna puhul on ilmselt tegemist verbimuutumise irregulaarse ja kahe ülejäänud puhul regulaarse aspektiga.

Eeldusel, et keelekasutust jälgides on alati võimalik määrata, kas mingi eesti verbimuutumise seik on regulaarne või irregulaarne, formaliseerime alljärgnevalt regulaarsuse ja irregulaarsuse kui eesti verbimuuteafiksitate häälikuliste väljenduskülgede omadused. Regulaarsus kajastub afiksi väljendusküljes kui häälikulist tehet (näiteks 'lisa *ta*', 'lisa *da*') määrav **kirjeldus**; näiteks *seerata* puhul ilmneb regulaarsus *da*-tegevusnime afiksi väljenduskülje osas 'kui tüvi kahesilbiline, järsupainuline 'a'-lõpuline, siis ... lisa *ta*'. Irregulaarsus kajastub afiksi väljendusküljes kui häälikulist tehet määrav **loend**; näiteks *seegada* puhul ilmneb irregulaarsus *da*-tegevusnime afiksi väljenduskülje osas 'kui tüvi ... *seega*, siis lisa *da*'.

Siinse käsitluse teoreetiliseks lähtekohaks on eeldus, et **afiks** ei ole mitte ühe sõna sisekomponent, vaid **kahe sõna paaris ilmnev sõnaväline alge**; sellisest vaatenurgast ei ilmne näiteks *da*-tegevusnime afiks mitte sõna *seegada* lõpphäälikutes *da*, vaid ainult kahe sõna, *seega* ja *seegada*, vahekorras *+da*.

Töö esimene peatükk formuleerib **keelemudeli**, mille raames on kõnealune afiksitate tõlgendamise viis sobilik vahend ühe postuleeritava fonoloogiaosa — paradigmaatilise fonoloogia — seaduspärasuste kajastamiseks.

Töö teine peatükk tutvustab kõnealuse afiksitate tõlgendamise viisi ja **traditsioonilise infleksioonimorfoloogia** haakumise võimalusi.

Töö kolmas, neljas, viies ja kuues peatükk tegelevad vahetult **eesti verbi-infleksiooni** ainesega. Siin anname esmalt omaette kirjelduse ühele ja siis kõigile eesti verbimuuteafiksile väljenduskülgedele ning seejärel moodustame üksikute väljendusküljekirjelduste põhjal ühtse eesti verbide tüüpkonastiku, milles, erinevalt traditsioonilistest eesti verbide tüüpkonastikest, on formaalselt keskse vastanduse staatuses sõnamuutmisnähtuste regulaarsuse ja irregulaarsuse vastandus.

1. AFIKS PARADIGMAATILISES FONOLOOGIAS

1.1. POTENTIAALNE JA AKTUALISEERITUD SÕNA

Defineerime **sõna** kui primaarse keelemärgi, s.t. kui vähima keelemärgi, milles sisuküljele (tähendusele) vastanduv väljenduskülg on häälikujada; näit. inglise keeles on sõnadeks muuhulgas üksused *halt* 'peatu, peata', *black* 'must', *bird* 'lind', *blackbird* 'musträstas', *brown* 'pruun' ja *brownish* 'pruunikas'. Postuleerime, et sõnal on kaks põhilist olekut. **Potentsiaalne sõna** on sõna sellisena, nagu ta esineb kõikide mõeldavate sõnade kogumis ('sõnade ruumis'); **aktualiseeritud sõna** on sõna sellisena, nagu ta esineb mingis lauses. **Lause** on nõnda kogum aktualiseeritud sõnu koos nende omavaheliste seostega.

Eeldame, et niihästi lause kui ka lause osade (sõnade, sõnadevaheliste seoste) formaalse külje käsitlemisel ei ole otstarbekas rääkida **aktuaalsest sõnast**, s.t. sõnast sellisena, nagu ta esineb olemasolevate üksustena aktsepteeritud sõnade kogumis ('sõnavaras'): allpool räägime aktuaalsetest sõnadest ainult siis, kui käsitleme potentsiaalse sõna ja leksikoniüksuse vahekordi. Potentsiaalsete ja aktualiseeritud sõnade arvestamine ning aktuaalsete sõnade kõrvalejätt on isenesestmõistetav **süntaksi** süvaomaduste käsitlemisel, **morfoloogia** (sealhulgas mitte ainult sõnamuutmise ehk infleksiooni, vaid ka sõnatuletuse ehk derivatsiooni ja liitsõnamoodustuse) süvaomaduste osas järgime nõnda mitmete 1980. aastate käsitluste, vt. näit. Williams 1981, Lieber 1981, Selkirk 1982, Di Sciullo & Williams 1987, eeskjuju.

1.2. SÜNTAGMA JA PARADIGMA; PINDSÕNA JA SÜVASÕNA

Lauses võivad sõnad olla aktualiseeritud kolmel eri viisil.

Kui mingi lause koosneb ühest aktualiseeritud sõnast, näiteks inglise lause *Halt!* 'Seis!' puhul, esineb üks aktualiseeritud sõna, millel puudub seos teiste aktualiseeritud sõnadega (neid sõnu ei esinegi), vt. (1):

(1) *halt*

Tavaliselt moodustub mingi lause mitmest aktualiseeritud sõnast, vt. näit. lauset (2)

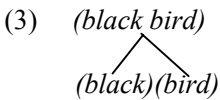
(2) *The black bird is a blackbird, and the brownish bird, too*
'(See) must lind on musträstas ja (see) pruunikas lind samuti'

Sel juhul esineb üks aktualiseeritud sõna teiste aktualiseeritud sõnadega seostunult.

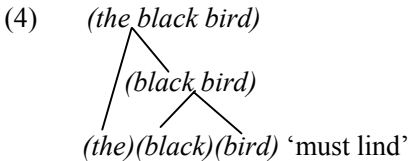
Ühelt poolt võib aktualiseeritud sõnal esineda **süntagmaatiline seos** teise aktualiseeritud sõnaga, näiteks aktualiseeritud sõnal *black* aktualiseeritud

sõnaga *bird*, või teiste aktualiseeritud sõnadega, näiteks aktualiseeritud sõnal *the* aktualiseeritud sõnade ühendiga *black bird*. Sel juhul esindavad aktualiseeritud sõnad üheskoos **süntagma**, sõnade ajalis-ruumilist dimensiooni omavat kompositsioonilist konfiguratsiooni. Süntagma on sõnade kui lihtüksuste seostumist ilmutav sõnaühend, mis sõnade (ja sõnadevaheliste seoste) summamana on nendest erineva staatusega liitüksus. Süntagma analüüsimisel saab üldkehtivate reeglite abil algosadeks lahutada osa üksusi (liitüksused) ning idiosünkraatiliseks jääb siin ainult osa üksusi (liitüksused). Jaotame süntagma üksuste vahelised seosed sõnaühendi ja tema komponendi vahelisteks **põhja** seosteks ning sõnaühendi ja tema komponendi vahelisteks **laiendi** seosteks. Süntagmat esitab piltlikult hierarhiline puustruktuur, mille lõppsõlmed (ainult ühe joone lõpp-punktid) osutavad sõnadele ja ülejäänud (mitme joone lõpp-punktidest) sõlmed osutavad sõnaühenditele ning mille iga joone puhul võib soovi korral ära näidata, kas tegemist on põhja või laiendi seosega.

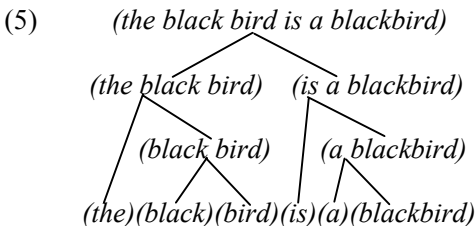
Sõnade *black* ja *bird* süntagmaatilisel seostumisel ilmneb sõnaühend ?*black bird* ‘must linnulisus’, mis esindab kahest hierarhiatasandist koosnevat süntagmat, vt. (3):

Kõnealune struktuur saab normaalkeelendiks alles pärast seda, kui temaga on omakorda seostunud näiteks artikkelisõna, s.t. kui talle lisandub kolmas hierarhiatasand, vt. (4):

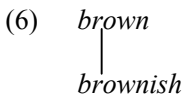

Põhimõtteliselt on süntagma hierarhiatasandite arv piiramata, vt. näit. sõnaühendi *the black bird is a blackbird* ‘must lind on muustrastas’ põhja ja laiendi seoseid väljendavat neljatasandilist hierarhiat (5):

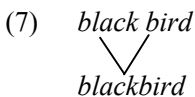
Teiselt poolt võib aktualiseeritud sõnal esineda **paradigmaatiline seos** teise aktualiseeritud sõnaga, näiteks aktualiseeritud sõnal *brownish* aktualiseeritud sõnaga *brown*, või teiste aktualiseeritud sõnadega, näiteks aktualiseeritud sõnal *blackbird* aktualiseeritud sõnadega *black* ja *bird*. Sel juhul esindavad aktualiseeritud sõnad üheskoos **paradigmat**, sõnade abstraktset denotatiivset konfiguratsiooni. Paradigma on lihtsusest sõna ja teise samasuguse lihtsusest sõna või teiste samasugustest lihtsustest sõnade sarnasust ilmutav struktuur. Paradigma analüüsimisel jäävad idiosünkraatiliseks kõik üksused: nad on algosad, mida ei saa üldkehtivate reeglite abil lahutada väiksemateks algosadeks. Kõik paradigma üksuste vahelised seosed on direktsionaalsed **sarnasusseosed fookussõna** kui hierarhia ühel tasandil esineva sõna ja **foonsõna** kui hierarhia teisel tasandil esineva sõna vahel: kõigi potentsiaalsete sõnade hulgas on foonsõna fookussõnale sarnane sõna, kõigi potentsiaalsete sõnade hulgas ei ole fookussõna foonsõnale sarnane sõna (vrd. näit. assümmeetriat lubavat sarnasuse kontseptsiooni Tversky 1977). Paradigmat esitab piltlikult hierarhiline puustruktuur, milles iga joone üks lõpp-punkt tähistab fookussõna ja teine lõpp-punkt foonsõna ning kõnealune joon nende vahelist direktsionaalset sarnasusseost.

Ühelt poolt seda, et sõna *brownish* sarnaneb sõnale *brown*, ja teiselt poolt seda, et sõna *brown* ei sarnane sõnale *brownish*, väljendab paradigma (6):

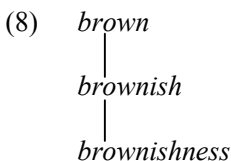
Siin on fookussõnal *brownish* foonsõnaks sõna *brown*.

Ühelt poolt seda, et sõna *blackbird* sarnaneb sõnadele *black* ja *bird*, ning teiselt poolt seda, et ei sõna *black* ega sõna *bird* ei sarnane sõnale *blackbird*, väljendab paradigma (7):

Siin on fookussõnal *blackbird* foonsõnadeks sõnad *black* ja *bird*.

Põhimõtteliselt on paradigma hierarhiatasandite arv piiramata, vt. näit. sõnade *brown*, *brownish* ja *brownishness* 'pruunikus' sarnasusseoseid väljendavat kolmetasandilist hierarhiat (8):

Siin sarnaneb fookussõna *brownishness* foonsõnale *brownish* ja selle kui fookussõna vahendusel foonsõnale *brown* ning fookussõna *brownish* foonsõnale *brown*; siin ei sarnane sõna *brown* sõnale *brownish* ega sõnale *brownishness*; siin ei sarnane sõna *brownish* sõnale *brownishness*.

Mingi lauses aktualiseeritud sõna on kas **pindsõna**, mille väljendusküljel kui tervikul esineb vaste lause foneetilises aineses, või **süvasõna**, mille väljenduspoolel kui tervikul lause foneetilises aineses vaste puudub. Pindsõnu märgime hierarhilise puustruktuuri kõige alumiste sõlmedena. Kõik lauses süntagma moodustavad sõnad (nagu ka lause ainus aktualiseeritud sõna) on pindsõnad. Lauses paradigma moodustavatest sõnadest on pindsõnad need, mis esinevad ainult fookussõnana, ja süvasõnad need, mis esinevad foonsõnana. Nõnda tähistavad hierarhilises puustruktuuris kõige alumiste sõlmede kohal paiknevad sõlmed süntagma puhul sõnaühendeid, vrd. (3), (4), (5), ning paradigma puhul süvasõnu, vrd. (6), (7), (8).

Siinne sõnade süntagma (põhja ja laiendi suhet ilmutavate sõnaühendite) mõiste on enam-vähem traditsiooniline, sõnade paradigma mõiste see-eest aga päris uudne. Sõnade paradigma all ei mõista me mitte üksteisele lähedaste potentsiaalsete sõnade rühma, kõikide mõeldavate sõnade kogumis üksteisele lähedasi sõnu, vaid hoopis mingit aktualiseeritud sõnade konfiguratsiooni, üht lauses kasutatud konkreetset sõna koos talle sarnase abstraktse sõna või sarnaste abstraktsete sõnadega, mis “tulevad kaasa” igasse lausesse, kus kõnealune konkreetne sõna esineb. Vastupidiselt mitmele 1980. aastatel sõnade formaalset olemust vaagitud käsitlusele (näiteks Williams 1981, Lieber 1981, Selkirk 1982, Di Sciullo & Williams 1987), ei kannu me põhja ja laiendi suhet sõnadevahelistelt süntagmaatilistelt seostelt üle sõna sisestruktuuri käsitluse (sõna-sisestele elementidele põhja ja laiendi suhte omistamise vähese motiveerituse kohta vt. näiteks Zwicky 1985); siinne paradigma mõiste on pigem lähedane Edwin Williamsi (1981) leksikaalse seostatuse (Lexical Relatedness) mõistele, kuid erinevalt viimasest ei ole paradigma puhul tegu mitte leksikoniüksuste, vaid lauses aktualiseeritud sõnade vaheliste seostega.

1.3. KEELEMÄRK: SÕNA, SÕNAÜHEND, AFIKS; TÜVI

Ülal defineerisime sõna kui keelemärgi eeldusel, et keelemärk on keeleüksus, milles teineteisele vastanduvad sisukülj ja häälikuline väljenduskülj.

Kõigil lause keeleüksustel — aktualiseeritud sõnadel, sõnaühenditel, kahe keeleüksuse (sõna, sõnaühendi) vahelisel süntagmaatilisel seosel, kahe keeleüksuse (sõna) vahelisel paradigmaatilisel seosel — on olemas oma tähendus, mis võiks olla keelemärgi sisuküljeks. Keelemärgid on siiski ainult osa lause keeleüksustest. Häälikulist väljenduskülge omavad ja keelemärgina esinevad

sõna ja **sõnaühend** ning lisaks neile **afiks**, kahe sõna vaheline paradigmaatiline seos, mis on oma fookussõna ainus paradigmaatiline seos, vt. paradigmat (9):

- (9) *friend* ‘sõber’
|
friendship ‘sõprus’

Siin on paradigmaatilise seose tähendusel ‘abstraktnoomeni tähenduse sarnanemine konkreetnoomeni tähendusele’ omaette häälikuline väljendus +*ship*, nii et teineteisele vastanduvad sisukülg ja häälikuline väljenduskülg ning esineb keelemärk (afiks).

Häälikulist väljenduskülge ei oma ja keelemärgina ei esine süntagmaatiline seos ning paradigmaatiline seos, mis on üks kahest ühe ja sama fookussõna paradigmaatilisest seosest, vt. paradigmat (10):

- (10) *war* ‘sõda’ *ship* ‘laev’
 / \
warship ‘sõjalaev’

Siin ei ole näiteks paradigmaatilise seose tähendusel “sõna ‘sõjalaev’ tähenduse sarnanemine sõna ‘laev’ tähendusele” omaette häälikulist väljendust, nii et ei teineteisele vastanduvat sisu- ja väljenduskülge ega keelemärki ei esine.

Ülal defineerisime sõna kui primaarse keelemärgi eeldusel, et primaarne keelemärk on jagamatu keelemärk, mille väljenduskülg on häälikujada. Nii sõnaühend kui ka afiks pole nõnda primaarsed, vaid on sekundaarsed keelemärgid. Sõnaühend on sekundaarne keelemärk, kuna ta on jagatav komponent-keelemärkideks (sõnadeks). Afiks on sekundaarne keelemärk, kuna ta väljenduskülg pole häälikujada, vaid kahe häälikujada tuletis. Näites (9) esineva afiksi väljenduskülge tähistavas vormelis +*ship* on plussmärgil + häälikujada tähistavate tähtede ees põhimõtteline tähendus: +*ship* ei ole ise häälikujadast tervik — (nii nagu seda on näites (10) esineva sõna *ship* väljenduskülg *ship*), vaid +*ship* on ainult kahe häälikujadast terviku, siin sõnade *friend* ja *friendship* väljenduskülgede, erinevuse väljendaja. Afiksi väljenduskülg kuulub foon- ja fookussõna juurde ühel ja samal määral, siinse aksiomaatika järgi ei tohi teda välja eristada ainult ühest sõnast: *friend* kõrval ei tohi *friendship* asemel kirjutada **friend-ship*.

Kahe erineva jagamatu keelemärgi — primaarsest keelemärgist sõna ja sekundaarsest keelemärgist afiksi — postuleerimine eeldab, et ei sõna sisu- ega väljenduskülge ei saa edasi jagada väiksemateks koostisosadeks: ühtviisi jagamatud on nõnda nii sõnade *friend*, *war* ja *ship* kui ka sõnade *friendship* ja *warship* keelemärgitervikud. Vähemalt keelemärkide *friend* ja *friendship* vahekorda (aga tihti ka vahekorda ühelt poolt keelemärkide *war* ja *ship* ning teisalt keelemärgi *warship* vahel) on harjutud nimetama **tüve** (tüvede) ja sõna vahekorraks. Siinse aksiomaatika järgi kehtib Tüve Sõnalisuse Printsip, vt. (11):

- (11) Tüve Sõnalisuse Printsiiip:
“Tüvi on sõna”

Tüvi on iga süvasõna; süvasõna ja tüvi on ühe ja sama mahuga mõisted.

Kui võrrelda kolme tüüpi keelemärke — afiksi vahendusel paradigma moodustavaid ehk traditsioonilistes terminites morfoloogiliselt liigendatud sõnu nagu *friendship*, paradigmat mittemoodustavaid ehk morfoloogiliselt liigendamata sõnu nagu *friend* ning afikseid nagu *+ship* —, siis siinses “dualistlikus” sõna ja afiksi kui kahe eri tüüpi jagamatu keelemärgiga opereerivas käsitluses vastanduvad kaks esimest märki (sõnad) ühiselt viimasele (afiksile). Põhimõtteliselt samasugusel viisil on tervikliku sõna kui keskse keelemärgi staatust tavaliselt rõhutatud strukturalismieelsetes keelekirjeldustes, aga ka näiteks esimeses ulatuslikus generativistlikus sõnade sisemisele struktuurile pühendatud käsitluses Aronoff 1976, milles vastandatakse teineteisele sõnu ja meie afiksitega analoogseid ‘sõnamoodustusreegleid’ (Word Formation Rules) ning mille põhiväiteks on, et sõnad moodustatakse alati sõnadest. Hiljem on sellise lähenemise poolt argumenteeritud näiteks käsitluses Beard 1987, milles vastandatakse teineteisele meie sõnadega analoogseid lekseeme ja meie afiksitega analoogseid morfeeme. Alternatiivsetes, “monistlikes” morfeemi kui üht tüüpi jagamatu keelemärgiga opereerivates käsitlustes vastanduksid kaks viimast märki (morfeemid) *friend* ja *+ship* kui algosakesed ühiselt esimesele märgile kui nende ühendile (morfeemikombinatsioonile) *friendship*. Nõnda on sisu ja väljenduse seost ilmutavaid keelemärke, olgu nad iseseisvad sõnad või mitte, ja nende kombinatsioone lahus hoitud enamikus strukturalistlikes, aga ka näiteks Lieber 1981, Williams 1981, Selkirk 1982 ja Di Sciullo & Williams 1987 tüüpi generatiivset traditsiooni jätkavais ja Langacker 1987 tüüpi kognitiivsetes lähenemistes. Selliselt, “monistlikult” mõistetud morfeemiga analoogne on ka autori varasem fundamentaalse keeleüksuse (Help 1985a) ehk tegelikult liituva keeleüksuse mõiste (Help 1985b).

1.4. LAUSE KEELEMÄRGISTRUKTUUR: FONOLOOGIA

Lause keelemärgistruktuuri võimalikeks elementideks lugesime ülal aktualiiseeritud sõna kui primaarse keelemärgi, sõnaühendi ja afiksi kui sekundaarsed keelemärgid ning keelemärgidevahelise süntagmaatilise ja paradigmaatilise seose (seejuures mõistsime afiksit nii sekundaarse keelemärgi kui ka seosena). Keeleüksuste jagamisel keelemärgideks ja seosteks, mis ei ole keelemärgid, ning keelemärgide jagamisel primaarseteks ja sekundaarseteks keelemärgideks oli määravaks häälikuline kriteerium: keelemärgiks lugesime häälikulise väljendusega keeleüksuse, primaarseks keelemärgiks jagamatust häälikujadast väljendusküljega keelemärgi ning sekundaarseks keelemärgiks kas väiksemateks häälikujadadeks jagatavast häälikujadast või kahe häälikujada tuletisest

väljendusküljega keelemärgi. Defineerime *fonoloogia* kui lause foneetilises aineses ilmneva häälikulise väljenduskülje aine ning loeme selle ilmlemise vormiks täpselt kõnealuse lause keelemärgistruktuuri.

1.5. FUNDAMENTAALNE, SÜNTAGMAATILINE JA PARADIGMAATILINE FONOLOOGIA

Pindsõnade kui lause kesksete komponentide perspektiivist võib lause keelemärgistruktuuri ning fonoloogia jagada kolmeks suhteliselt iseseisvaks osaks.

Esiteks, lauses esineb üks või mitu pindsõna; neist igaüks omaette on **fundamentaalse fonoloogia** vormiks. Teiseks, lauses võib esineda üks või mitu pindsõnadest koosnevat sõnaühendit ja süntagmaatilist seost; need kõik üheskoos on **süntagmaatilise fonoloogia** vormiks. Kolmandaks, lauses võib ühe või mitme pindsõna juurde kuuluda üks või mitu tüve ja paradigmaatilist seost; neist iga konstruktsioon, mis koosneb ühest pindsõnast, ühest või mitmest tüvest ning nendevahelisest paradigmaatilisest seosest või nendevahelistest paradigmaatilistest seostest, on **paradigmaatilise fonoloogia** vormiks.

Laue keelemärgistruktuuri elementidest on pindsõna eelkõige fundamentaalse fonoloogia, aga ka süntagmaatilise ja paradigmaatilise fonoloogia vormiks; sõnaühend ja süntagmaatiline seos ainult süntagmaatilise fonoloogia vormiks; tüvi, afiks ja paradigmaatiline seos ainult paradigmaatilise fonoloogia vormiks.

Laue võib koosneda ainult ühest pindsõnast, vt. (12):

(12) *Halt!*

Sel juhul ilmneb kogu laue foneetiline aines fundamentaalsest fonoloogiast aina, vt. (13):

(13) *halt*

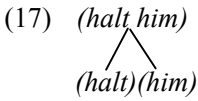
Laue võib koosneda ainult kahest pindsõnast, vt. (14):

(14) *Halt him!* 'Peata ta!'

Sel juhul ilmneb laue foneetiline aines kahe fundamentaalsest fonoloogiast aina ja ühe süntagmaatilise fonoloogiast aina, vt. vastavalt (15) ja (16) ning (17):

(15) *halt*

(16) *him*

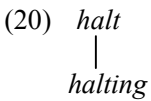

Lause võib koosneda ainult ühest pindsõnast ja ühest tüvest, vt. (18):

(18) *Halting!* 'Peatuda!'

Sel juhul ilmneb lause foneetiline aines ühe fundamentaalsest fonoloogiast aine-
na ja ühe paradigmaatilisest fonoloogiast aienena, vt. vastavalt (19) ja (20):

(19) *halting*

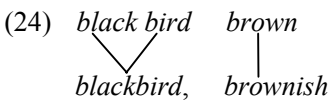
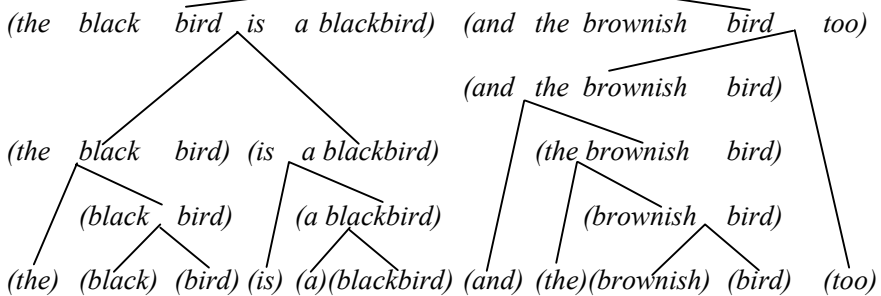
Lause võib koosneda mitmest pindsõnast ja mitmetest eri pindsõnade juurde
kuuluvatest tüvedest, vt. näit. (21)=(2):

(21) *The black bird is a blackbird and the brownish bird, too.*

Sel juhul ilmneb lause foneetiline aines mitme fundamentaalsest fonoloogiast
ainena, ühe süntagmaatilisest fonoloogiast aienena ning mitme paradigmaatilisest
fonoloogiast aienena, vt. vastavalt (22), (23) ja (24):

(22) *the, black, bird, is, a, blackbird, and, the, brownish, bird, too.*

(23) *(the black bird is a blackbird and the brownish bird too)*

Inglise õigekiri fonoloogilise transkriptsiooni asemel tähendagu siin ja alljärgnevalt seda, et sõna (pindsõna, sõnaühendi, tüve) häälikujada mõiste jääb täpselt lahti mõtestamata. Samuti on ka termin 'häälikujada' keelemärgi väljenduskülje tähisena pigem eufemism kui nähtuse ontoloogia täpne kajastaja. Juba puhtlingvistiliselt peaks paljude teooriate järgi kuuluma häälikujadasse peale segmentaalfoneemidest häälikute ka mitme segmentaali lõigul ehk oma autosegmentil toimivad suprasegmentaalfoneemid (näit. sõna rõhk, silbi toon jne.), psühhofüsioloogiliselt on aga kahtluse alla seatud ning eelkõige alfa-beetilisest ortograafiast infiltreerunud artefaktiks loetud ka segmentaalfoneemi mõistet ennast (vt. Ladefoged 1980, 1984; vrd. Derwing et al 1986). Nõnda peaks keelemärkide väljenduskülje olemuse täpseks peegeldamiseks häälikujada asemel võib-olla rääkima hoopis mingist jalgu, silpe, poolsilpe, silbialgusi ja -riime, moorasid jne. ühendavast keeruka sisemise arhitektuuriga fonoloogilisest struktuurist. Vähemalt robustse katteterminina sobib pikka traditsiooni jätkav häälikujada mõiste sõna väljenduskülje tähistama siiski igal juhul: mingi sõna väljenduskülge kandvat foneetilist ainet saab mingil abstraktsiooniastmel alati jagada fonoloogiliste segmentaalide jadaks (vt. Lindblom 1984).

Fonoloogiauurimise võib suhteliselt kergesti jaotada kolme erinevat tüüpi nähtustega tegelevaks. Pindsõnu, vt. näit. (22), puudutavate 'fundamentaalfonoloogia' käsitluste diapasoon on väga lai, ulatudes näiteks suuremast osast autosegmentaalse fonoloogia teooriast (vt. Clements & Keyser 1983), sõnasisest struktuuri uuriva meetrilise fonoloogia teooria (vt. Levin 1985) ning osa distinktiivtunnuste alamääratletuse käsitlusteni (vt. Archangeli 1988). Pindsõnu, sõnaühendeid ja süntagmaatilisi seoseid, vt. näit. (23), puudutava 'süntagmaatilise fonoloogiaga' oleksid seotud ühelt poolt näiteks meetrilise fonoloogia teooria need harud, mis uurivad nn. rütmilise rõhu nähtusi sõnade ühendites ja milles on pikalt käinud võitlus nn. võre (grid) teooriate (näit. Prince 1983, Selkirk 1984) ja puu (tree) teooriate (näit. Hayes 1984, Grigerich 1985) vahel. Teiselt poolt uurib 'süntagmaatilist fonoloogiat' näiteks nn. prosoodilise fonoloogia teooria, mis süntaksi ja häälikustruktuuride suhteid käsitledes sedastab kas nende otsese (näit. Kaisse 1985, Ladd 1986) või nn. prosoodilisest struktuurist vahendatud seose (näit. Selkirk 1984, Nespor & Vogel 1986). Pindsõnu, tüvesid, afikseid ja paradigmaatilisi seoseid puudutava 'paradigmaatilise fonoloogiaga' on tegelnud eelkõige näiteks leksikaalse fonoloogia teooria, mille põhitähelepanu on pööratud sõnasiseste morfoloogiliste ja fonoloogiliste teisen-dumiste vahekorrale (vt. näit. Kiparsky 1982, 1985, Rubach 1984, Mohanan 1986, Booij & Rubach 1987).

Leksikaalse fonoloogia teooriast on alljärgnev 'paradigmaatilise fonoloogia' käsitlus siiski üsna kauge: selle asemel et tuletada tüvedele vastavaist häälikujadadest järk-järgulise afiksrite lisamise ja fonoloogiliste protsesside rakendamise teel pindsõnu, kirjeldame siinses keelemudelilises staatilises paradigmaatilises seoseid tüvede ja pindsõnade häälikujadade vahel, lugedes afiksid sõnade vaheliste staatiliste seoste üheks tüübiks.

1.6. TÜVI, PELKTÜVI, JUUR

Tüved on tavaliselt sõnad, mis samahästi võiksid olla aktualiseeritud pindsõnana, vt. näit. sõna *brown* tüve ja pindsõnana, vastavalt (25)=(6) ja (26):

(25) *brown*
|
brownish

(26) *brown*

Iga pindsõna väljenduskülge peab olema **täismääratletud** (fully specified), s.t. peab sisaldama täpselt selle fonoloogilise info, mis on vajalik selle sõna hääldumiseks.

Järelikult vähemalt osa tüvede väljendusküljed peavad olema täismääratletud.

Tüvede hulgas on siiski ka sõnu, mis võivad olla aktualiseeritud ainult tüvena. Nimetame neid **pelktüvedeks** ja tähistame nad tärniga * väljenduskülge märkivate häälikute järel. Siinse aksiomaatika järgi on mis tahes sõna olemuslikuks jooneks tema võime esineda niihästi aktualiseeritud sõnana kui ka potentsiaalse sõnana ega ole tähtis, missugusel viisil (kas pindsõnana või tüvena) on sõna konkreetselt aktualiseeritud: loomu poolest ei erine pelktüved tüvedest, mis võivad olla pindsõnad.

Sellel taustal postuleerime Radikaalse Täismääratletuse Printsiiibi:

(27) Radikaalse Täismääratletuse Printsiiip:
“Võimaluse korral on tüvi täismääratletud”

Radikaalse Täismääratletuse Printsiiibi alusel jagunevad pelktüved kaheks. Ühelt poolt moodustavad üldjuhtumi pelktüved, mille väljenduskülge on täismääratletud, s.t. mida oleks häälduse poolest võimalik kasutada ka pindsõnana, vt. pelktüve *cran** paradigmas (28):

(28) *cran** *berry* ‘mari’
 ∨
cranberry ‘jõhvikas’

Vt. ka pelktüve *mit** paradigmas (29)–(31) (alus Aronoff 1976):

(29) *mit**
|
permit ‘luba’

(30) *mit**
|
remit ‘andesta’

(31) *mit**
|
submit ‘alistu’

Teiselt poolt moodustavad erijuhtumi pelktüved, mille häälikujada saab siiski esitada ainult **alamääratletuna** (underspecified), s.t. ilma et teda häälduse poolest oleks võimalik kasutada pindsõnana. Nimetame selliseid pelktüvesid **juurteks** ning tähistame nad tärniga * ja * väljenduskülge märkivate häälikute ees ja järel, vt. näit. heebrea paradigmasid (32) ja (33) (alus Aronoff 1988):

(32) **spr** ‘lõika’
|
mispara ‘juuksuritöökoda’

(33) **ltš** ‘poleeri’
|
miltaša ‘teemandilihvimistöökoda’

Siin on juur kirjas kolme konsonandi jadana; McCarthy 1979, 1981 järgi tuleb semi juured aga esitada hoopis keeruka, mh. abstraktseid moorakirjeldusi sisaldava fonoloogilise struktuuri lihtsustatud šabloonina (template) (vrd. siiski ka alternatiivset, semi juurte häälikulist esitust pooldavat seisukohta käsitluses Hudson 1986).

Pindsõna ja tüve väljenduskülje täismääratletus tähendab paradigma kui terviku väljenduskülje jaoks tihti **ülemääratletust** (overspecification): paradigma väljenduskülg on täismääratletud pindsõna ja tüve esituse põhjal, kuid omaette esitust vajab lisaks veel afiksi väljenduskülg, vt. näit. paradigmat (34):

(34) *separate* ‘lahuta, jaota’
|
separation ‘lahutamine, jaotamine’

Siin tuleb lisaks sõnade täismääratletud väljenduskülgedele /sepəreit/ ja /sepə'reiʃn/ fikseerida afiksi +*ion* väljenduskülg, mis kordab häälikujadade kui iseseisvate üksuste terminites üks kord juba esitatud häälikuandmed üle kahe häälikujada seose terminites. Afiksit ilmutab pearõhu asukohta nihkumine esimeselt silbilt kolmandale, häälikuasendus /t>/ʃ/ ja häälikulisandus +/n/. Nii on ülemääratletud andmeteks sõna *separate* puhul pearõhu asukoht ja tema komponenthäälik /t/; sõna *separation* puhul pearõhu asukoht ning häälikud /ʃ/ ja /n/.

Radikaalse Täismääratletuse Printsiiibist tulenev fonoloogia andmete dubleerimine ei sobi kokku näiteks leksikaalse fonoloogia Radikaalse Alamääratletuse Printsiiibiga (Radical Underspecification) (vt. Kiparsky 1982, 1985): selle järgi peaks näites (34) täismääratletud olema mitte paradigmasse kuuluvad sõnad, vaid paradigma ise, nii et mõlemale sõnale vastaks üks ja sama rõhumärgendita alamääratletud häälikujada /sepərərt/ ja nendevahelisele seosele häälikuteisendus 'pearõhu asukoha nihkumine esimeselt silbilt kolmandale', /t>/s/ ja +/n/.

1.7. AFIKS: SISU JA VÄLJENDUSE ISOMORFISM

Kompenseerimaks sõna väljenduskülje lihtsat esitust täismääratletud häälikujadana, võib afiksi väljenduskülje esitus olla paradigmaatilises fonoloogias üsna keeruline. Lihtsate, alati ühtede ja samade häälikute segmendile (sealhulgas ühele häälikule) osutavate afiksi väljenduskülgede nagu näiteks +*ship* kõrval tuleb ühelt poolt ette afiksi väljenduskülgi, mis osutavad alati ühele ja samale häälikute segmendist keerukamale häälikulisele üksusele nagu näiteks heebrea *miCCaCa* 'tegevuse sooritamise koht' (C tähistab siin suvalist juure konsonanti), vrd. näiteid (32) ja (33), ning teisalt afiksi väljenduskülgi, mis osutavad mitmele erinevale häälikulisele üksusele sõltuvalt sellest, missugused sõnad täpselt kõnealuse afiksi vahendusel seostuvad, nagu näiteks inglise minevikuafiks ühelt poolt häälikule +/d/ seoses sõnadega *earn* 'teeni' ja *earned* 'teenis' ja teiselt poolt häälikule +/t/ seoses sõnadega *burn* 'põle(ta)' ja *burnt* 'põle(ta)s, mis pealegi ei ole ainsad võimalused (peame näiteks silmas ka juhtu seoses sõnadega *sink* 'upu' ja *sank* 'uppus', mille puhul minevikuafiks osutab peale selle veel ka häälikusegmendist keerukamale häälikulisele üksusele).

Paradigmaatilises fonoloogias pole afiksid vahetult seotud mingite häälikuliste formatiividega. Nad on konkreetsetest häälikutest suhteliselt sõltumatud, iseseisva motivatsiooniga keeleüksused. Afiks on mingis lauses omaette aktuaalseeritud keelemärgina lihtsalt olemas, afiksi olemasolu tõestamiseks ei tule temaga seostunud sõna häälikujadale toetudes eraldi läbi viia morfoloogilist analüüsi ega motiveeri afiksit ka ainult tema võime olla algosaks morfoloogilises sünteesis, mis annaks lõpptulemuseks sõnadele vastavad häälikujadad. Seda, et seoses inglise sõnaga *sank* esineb minevikuafiks, pole võimalik ega ka tarvilik ainuüksi häälikute põhjal sedastada (vrd. minevikuafiksiga mitteseotud inglise sõna *rank* 'klassifitseeri, hinda'): afiks lihtsalt on selle sõnaga seotud samavõrd kui näiteks häälikud /s/, /æ/, /ŋ/ ja /k/. Traditsioonilise afikseid puudutava morfoloogilise analüüsi ja sünteesi probleemiasetus, sõna fonoloogilise ja morfoloogilise struktuuri seoste otsimine, on siinsast vaatenurgast afiksrite kirjeldamise puhul tehniline küsimus, mida võiks võrrelda häälikute kirjeldamise puhul kerkiva küsimusega, kuidas leida mingist segaselt kuuldund väljendist üles seal tegelikult kasutatud häälikud (vrd. Janda 1983, Zwicky 1985 dihhotoomiat 'morfeemid kui formatiivid' ja 'morfeemid kui operatsioonid').

Loeme paradigmaatilises fonoloogias afiksit organiseerivaks printsiibiks **isomorfismi**, üksühese vastavuse afiksi väljenduse ja sisu kui kindlat sisemist ülesehitust omavate üksuste vahel. Eeldame, et afiks on keelemärk, milles mingile kahe sõna sisukülje vahelisele seosele kui sisuküljele vastab üksüheselt mingi kahe sõna väljenduskülgede vaheline seos kui väljenduskülg.

Isomorfismis on tihti nähtud ideaali, mille realiseerimise poole muuhulgas afikseid sisaldavad keelemärgisüsteemid püüdlevad. Isomorfismist on olnud juttu ajaloolises keeleteaduses Humboldti universaali (vt. Vennemann 1972) ja lihtsa kujutusseose (Simple Mapping Relation, vt. Andersen 1980) nime all; semiootikakesksetes keelekäsitlustes printsiibi 'Üks Vorm, Üks Täendus' (vt. Anttila 1977) ja isomorfismi printsiibi (vt. Itkonen 1982, 1983) nime all; loomuliku morfoloogia käsitlustes ühtse sümbolisatsiooni (Uniform Symbolization, vt. Mayerthaler 1981), printsiibi 'Funktsioon, Vorm' (vt. Wurzel 1984) ning biunikaalsuse (Biuniqueness) ja seoseinvariantsuse (Relational Invariance, vt. Dressler 1985) nime all (lähemalt vt. Nyman 1987). Siinse aksiomaatika järgi ei iseloomusta isomorfism keelemärgisüsteeme, vaid üksikuid afikseid ning seejuures on isomorfismi staatus keskem: isomorfne afiks pole mitte psühholoogiliste või semiootiliste mehhanismide järgi ideaalne afiks, vaid lihtsalt mis tahes afiks ise. Afiksi kui olemuslikult isomorfse üksuse postuleerimise eelduseks on range vahetegemine häälikujadade ehk reaalsele foneetiliselt kontiinumile vastavate fonoloogiliste struktuuride ning keelemärkide väljenduskülgede vahel. Tähdendusnähtuste poole pealt on Esa Itkonen (näit. 1986) rõhutanud, et põhimõtteliselt tuleb lahus hoida kognitsiooni iseloomustavaid üldisi mõisteid (concepts), mis võivad toimida keelemärkide sünkroonilise seletusena, ja kitsalt keelelisi tähendusi (linguistic meanings), mis esinevad üksnes keelemärkide sisuküljena. Siin on sama kaksikjaotust rakendatud ka häälikunähtuste poole peal: põhimõtteliselt hoiame lahus keelemärkide sünkroonilise seletusena toimida võivaid häälikujadasid ja keelelisi häälikukirjeldusi, mis esinevad üksnes keelemärgi väljendusküljena (vt. ka Allik, Help, Pakk 1987). Mingi keelemärgi väljendusküljena võib esineda tõesti ka häälikujada ise (sõna ehk primaarse keelemärgi, näiteks *ship*, puhul), ent samahästi on sellena võimalik ka häälikujadast erinev struktuur (afiksi ehk sekundaarse keelemärgi, näiteks *+ship*, puhul).

1.8. AFIKSI DIREKTSIONAALSUS; TEHE

Afiks ilmneb **direktsionaalse** seosena foonsõna kui 'vähema' üksuse ja fookussõna kui 'enama' üksuse vahel. Afiksina ilmnevat seost direktsionaalseks nimetades rõhutame, et tegu on 'vähemalt' 'enamale' suunatud staatilise vahekorraga kahe üksuse vahel ja et tegu ei ole ei ühest üksusest teise moodustamise dünaamilise vahekorraga ega kahe võrdses staatuses üksuse vahelise ilma kindla suunata staatilise vahekorraga. Näiteks afiksi väljenduskülje kirjelduse *+ship* ees viitab plussmärk *+* häälikulisele vahekorrale kahe häälikujada, näiteks

friend ja *friendship*, kui ühtviisi olemasoleva üksuse vahel ega viita ühe häälikujada moodustumisele teisest. Afiksi väljenduskülje kirjelduse +*ship* ees on plussmärk + ja mitte näiteks miinusmärk – (*–*ship*), osutamaks, et foon- ja fookussõna häälikujada vastastikune paigutus paradigmas pole afiksi väljenduskülje jaoks tähtsusetu, vaid et foonsõna häälikujada, siin *friend*, on afiksi väljenduskülje jaoks alati ‘vähe’ ning fookussõna häälikujada, siin *friendship*, alati ‘palju’. Seejuures on abstraktne ‘vähema’ – ‘enama’ vahekord afiksina ilmneva foon- ja fookussõna seose ontoloogiline omadus, mis võib sattuda vastuollu konkreetsete häälikuvahekordadega nende sõnade vahel, vt. inglise paradigmat (35):

- (35) *cut* ‘lõika’
 |
 cut ‘lõikas’

Siin ei ole minevikuafiksi olemuslikul ‘vähema’ – ‘enama’ vahekorral häälikulist väljendust, nii et selle afiksi väljenduskülje kirjeldusse kuulub muu hulgas kirjeldusosa 0.

Veel vt. vene paradigmat (36):

- (36) *korova* ‘lehm’
 |
 korov ‘lehmade, lehmi’

Siin on mitmuse genitiivi afiksi olemuslikul ‘vähema’ – ‘enama’ vahekorral häälikuliselt vastupidine, ‘enama’ – ‘vähema’ väljendus, nii et selle afiksi väljenduskülje kirjeldusse kuulub muu hulgas kirjeldusosa –*a* (vrd. siinset käsitlust ning sõna sisu ja väljenduskülje seoste lahuskäsitlemist loomuliku morfoloogia teorias, vt. Mayerthaler 1981).

Afiks kuulub mõlema temaga seostunud sõna kui terviku juurde, teda ei saa konfiguratsioonalselt lokaliseerida kummagi sõna mingisse kindlasse ossa (vt. ka McCarthy 1981, Spencer 1988a; siinsele vastupidise, konfiguratsioonalse afiksikäsitluse kohta vt. Lieber 1981, Selkirk 1982 ja eriti Williams 1981, Di Sciullo & Williams 1987). Afiksi ilmnemiskoht sõnas võib olla kaudselt fikseeritud ainult tema väljendusküljes, näiteks osutab plussi või miinuse asukoht kirjelduste +*ship* ja –*a* puhul, et vastavad afiksids ilmnevad foon- ja fookussõna lõpposa häälikulise erinevusena.

Afiksi väljendusküljes kirjeldab tema ühe foonsõna häälikujada ja ühe fookussõna häälikujada vahekorda direktsionaalselt üks **tehe**. Tehte vähim integraalne osa on **elementaarthe**. Eeldame, et elementaarthe võib olla kas (i) konkatenatiivne häälikulisandus (näiteks +*ship*, *un*+ inglise keeles afiksi vahendusel seostuvate sõnade *friend* ja *friendship*, *happy* ‘õnnelik’ ja *unhappy* ‘õnnetu’ puhul), (ii) fusiooniline häälikulisandus või reduplikatsioon (näiteks *miCCaCa* heebrea keeles afiksi vahendusel seostuvate sõnade **spr** ja *mispara*

puhul), (iii) häälikuvahetus (näiteks /ɪ/ > /æ/ inglise minevikuafiksi vahendusel seostuvate sõnade *sink* ja *sank* puhul) või (iv) häälikukadu (näiteks *-a* vene mitmuse genitiivi afiksi vahendusel seostuvate sõnade *korova* ja *korov* puhul), mille kõigi puhul on tegemist segmentaalse tehtega, või prosoodiateisendus, mille puhul on tegu suprasegmentaalse tehtega, vt. näit. Bini keele paradigmat (37) (andmed Ladefoged 1982: 228):

- (37) *mà* 'näita' (graavis ` osutab silbi madalale toonile)
 |
má 'näitas' (akuut ´ osutab silbi kõrgele toonile)

Siin kirjeldab mineviku afiksi vahendusel seostuvate sõnade häälikujadade vahetusele direktionaalselt elementaartehte `>´. Jätame siinkohal lahtiseks omaette süvakäsitlust nõudva küsimuse, kuidas elementaartehteid täpselt formaliseerida, näiteks kas segmentide, distinktiivtunnuste, silbiosade, moorade vms. terminites.

Tehe võib koosneda täpselt ühest elementaartehtest, vt. ülalesitatud näiteid. Samas eeldame, et tehteks võib olla ka elementaartehte puudumine (näiteks 0 inglise minevikuafiksi vahendusel seostuvate sõnade *cut* ja *cut* puhul) ning tehe võib koosneda ka mitmest elementaartehtest (näiteks /e/ > /əʊ/ ja +/d/ inglise minevikuafiksi vahendusel seostuvate sõnade *tell* 'räägi' ja *told* 'rääkis' puhul). Jätame siinkohal lahtiseks ka küsimuse, kuidas tehteid täpselt elementaartehteteks jagada, näiteks kas inglise afiksiga *+ion* seostuvate sõnade /^hsepərənt/ ja /₁sepə'reɪʃn/ puhul on tegu häälikuasenduse /t/ > /ʃ/ ja häälikulisanduse +/n/ või häälikukao -/t/ ja häälikulisanduse +/ʃn/ ühendiga.

1.9. AFIKSI SENSITIIVSUS; TEHTEPÄÄSTIK, TEHTERÜHM

Afiks on oma foonsõnale vastanduv, temasse kui tervikusse suhet omav aktiivne alge; afiks ei ole foonsõnale mehhaaniliselt liituv passiivne alge. Oma foonsõna suhtes on afiks alati **sensitiivne**, teda mingil viisil liigitav üksus. Häälikulise väljenduse osas on afiksil olemas kaks põhilist alternatiivi oma foonsõna liigitamiseks. **Lihtsa sensitiivsuse** korral, näiteks afiksile *+ship*, *miCCaCa* puhul, rakendab afiks ainult üht tehet, nii et kõik ta foonsõnad kuuluvad ühteainsasse liigitusklassi. **Keeruka sensitiivsuse** korral, näiteks inglise minevikuafiksi puhul, rakendab afiks mitut tehet, nii et ta foonsõnad jagunevad mitme eri liigitusklassi vahel.

Keeruka sensitiivsuse raames võib olla tegu kas regulaarse või irregulaarse sensitiivsusega. Mingi afiksi puhul on tegu **regulaarse sensitiivsusega** sedavõrd, kuivõrd ta oma tehete rakendamisel liigitab foonsõnu kirjelduse abil, s.t. kuivõrd ta kirjeldab oma foonsõnade üldisi tunnuseid üksikuid foonsõnu teiste seast välja eristamata.

Eeldame, et regulaarse sensitiivsuse raames esineb alati **markeerimata** regulaarne sensitiivsus, mille korral rakendab afiks tehte foonsõnale, mida ta kirjeldab kui üldjuhul esinevat, vt. ungari paradigmat (38):

- (38) *énekel* 'laula'
|
énekelsz 'laulad'

Siin kirjeldab ungari (subjektiivse) ainsuse teise pöörde afiks foonsõna *énekel*, millele ta rakendab tehte +sz, kui üldjuhul esinevat. Vt. ka inglise paradigmat (39):

- (39) *deceive* /di'si:v/ 'peta'
|
deceived /di'si:vd/ 'pettis'

Siin kirjeldab inglise minevikuafiks foonsõna *deceive*, millele ta rakendab tehte +/d/, kui üldjuhul esinevat.

Regulaarne sensitiivsus võib esineda ka **markeeritud** kujul. Siis rakendab afiks tehte foonsõnale, mida ta kirjeldab eriliste tunnuste alusel. Üldlevinud on **fonoloogiline** regulaarne sensitiivsus, vt. paradigmale (38) vastanduvat paradigmat (40); (näite allikas Cairstairs 1987):

- (40) *játsz* 'mängi'
|
játszol 'mängid'

Siin kirjeldab afiks foonsõna *játsz*, millele ta rakendab tehte +ol, (esimeses lähenduses) kui sisihäälikuga lõppevat. Vt. ka paradigmale (39) vastanduvaid paradigmasid (41) ja (42):

- (41) *reap* /ri:p/ 'korista vilja'
|
reaped /ri:pt/ 'koristas vilja'

- (42) *twist* /twɪst/ 'keera'
|
twisted /twɪstɪd/ 'keeras'

Näites (41) kirjeldab afiks foonsõna *reap*, millele ta rakendab tehte +/t/, kui helitu häälikuga lõppevat; näites (42) kirjeldab afiks foonsõna *twist*, millele ta rakendab tehte +/ɪd/, kui hambasombusulghäälikuga (/d/ või /t/) lõppevat.

Fonoloogilise regulaarse sensitiivsuse mõiste puhul on siin peetud keskseks eriti Andrew Carstairsi (näiteks 1987) poolt rõhutatud (ja muuhulgas ülaltoodud

ungari näidetega illustreeritud) väidet, et mõnel juhul tuleb ühele afiksile omistada mitu erinevat häälikulist vormi, mille esinemistingimused on määratud afiksi väliselt, mingi teise keeleüksuse kaudu. Siinses kontekstis on välistatud afiksi erinevate häälikuliste variantide taandumine ühele süvavormile, millest tuleks pinnaerinevused tuletada morfofonoloogiliste reeglite alusel, nii nagu seda kaua on eeldatud näiteks generativistikas (vt. näit. Anderson 1974; generatiivse käsitluse siinsega kooskõlas olevat kriitikat vt. näit. Hudson 1975, Hooper 1976).

Fonoloogilise asemel esineb ka teistsugust, näiteks **semantilist** regulaarset sensitiivsust, vrd. läti paradigmasid (43) ja (44):

(43) *slepkava** ‘mõrtsukas’
 |
slepkavai ‘mõrtsukale’

(44) *slepkava** ‘mõrtsukas’
 |
slepkavam ‘mõrtsukale’

Näite (43) puhul on läti daativiafiksi regulaarne sensitiivsus puhtalt fonoloogiline: siin kirjeldab afiks oma pelktüvest foonsõna *slepkava**, millele ta rakendab tehte +i, ainult kui täishäälikuga lõppevat (sel juhul on foonsõna referent kas ilmselt naissoost olend, s.t. ‘naismõrtsukas’, ‘emasloomast mõrtsukas’: läti keeles on vokaallõpuliste noomenite ilmsete sootunnustega referent üldjuhul naissoost; või olend/nähtus, millel sootunnused kas puuduvad, näiteks metafoorselt ‘haigusest mõrtsukas’, või pole ilmsed, näiteks metafoorselt ‘putukast mõrtsukas’). Näite (44) puhul on läti daativiafiksi regulaarne sensitiivsus peale fonoloogilise ka semantiline: siin kirjeldab afiks foonsõna *slepkava**, millele ta rakendab tehte +m, kui täishäälikuga lõppevat ja meessoost referenti tähistavat (sel juhul on foonsõna referent ilmselt meessoost olend, s.t. ‘meesmõrtsukas’, ‘isasloomast mõrtsukas’).

Mingi afiksi puhul on tegu **irregulaarse sensitiivsusega** sedavõrd, kuivõrd ta oma tehete rakendamisel liigitab tüvesid loendi abil, s.t. kuivõrd ta eristab teiste seast välja üksikuid kindlaid foonsõnu. Irregulaarne ja regulaarne sensitiivsus on omavahel seotud kui markeeritud ja markeerimata nähtus. Regulaarne sensitiivsus vabastab afiksi konkreetsete foonsõnade kontekstist, irregulaarne sensitiivsus korrigeerib regulaarset seal, kus see osutaks foon- ja fookussõna seosele vääralt, vt. irregulaarset sensitiivsust paradigmale (39) vastanduvast paradigmas (45):

(45) *weave* /wi:v/ ‘koo kangast’
 |
wove /wəʊv/ ‘kudus kangast’

Siin eristab afiks teiste seast välja foonsõna *weave* kui sellise, millele ta rakendab tehte +/d/ asemel tehte /i:/>/əʊ/. Vt. ka irregulaarset sensitiivsust paradigmale (41) vastanduvast paradigmas (46):

(46) *sleep* /sli:p/ ‘maga’
|
slept /slept/ ‘magas’

Siin eristab afiks teiste helitu häälikuga lõppevate foonsõnade seast välja foonsõna *sleep* kui sellise, millele ta rakendab tehte +/t/ asemel tehte /i:/>/e/ ja +/t/. Vt. ka irregulaarset sensitiivsust paradigmale (42) vastanduvast paradigmas (47):

(47) *cost* /kɒst/ ‘maksa’
|
cost /kɒst/ ‘maksis’

Siin eristab inglise afiks teiste hambasombusulghäälikuga lõppevate foonsõnade hulgast välja foonsõna *cost* kui sellise, millele ta rakendab tehte +/ɪd/ asemel tehte 0.

Siinne irregulaarsuse mõiste formaalne seostamine loendi mõistega on üsna traditsiooniline (vrd. näit. Halle & Mohanan 1985, milles irregulaarsele vormile osutab süvavormi juures eriline diakriitik).

Siiski ei ilmne regulaarsuse ja irregulaarsuse vastandus siin mitte tehete teisejärgulise edasigruppeerimise viisina, vaid afiksi väljendusküljes tehetele vastavate struktuuride formaalse erinevusena. Afiksi väljendusküljes kirjeldab tema sensitiivsust eelkõige **tehtepäästik**, s.t. struktuur ‘kui x, siis y’, milles y on üks tehe. Tehte juurde ei kuulu tehtepäästikut, s.t. struktuur ‘kui x, siis y’ esineb redutseerunud kujul ‘y’, kui tegemist on lihtsa sensitiivsusega, vt. tehteid +*ship* ja *miCCaCa*, või markeerimata regulaarse sensitiivsusega, vt. tehteid (38’) ja (39’):

(38’) +sz

(39’) +/d/

Markeeritud regulaarse sensitiivsuse puhul kuulub tehte juurde tehtepäästik ‘kui x, siis y’, milles x on foonsõna kirjeldus, vt. tehteid (40’) – (44’):

(40’) Kui sisihäälikuga lõppev foonsõna, siis +*ol*

(41’) Kui helitu häälikuga lõppev foonsõna, siis +/t/

(42’) Kui hambasombuhäälikuga lõppev foonsõna, siis +/ɪd/

(43’) Kui täishäälikuga lõppev foonsõna, siis +*i*

(44’) Kui täishäälikuga lõppev, meessoost referenti tähistav foonsõna, siis +*m*

Irregulaarse sensitiivsuse puhul kuulub tehte juurde tehetpäästik 'kui x, siis y', milles x sisaldab foonsõnade loendit. Kui irregulaarne sensitiivsus korrigeerib markeerimata regulaarset sensitiivsust, on x ainult foonsõnade loend üksinda, vt. tehet (45'):

(45') Kui foonsõna *weave, steel* 'varasta'..., siis /i:/>/ əʊ /

Kui irregulaarne sensitiivsus korrigeerib markeeritud regulaarset sensitiivsust, sisaldab x foonsõnade kirjelduse ja foonsõnade loendi, vt. tehteid (46') ja (47'):

(46') Kui helitu häälikuga lõppev foonsõna *sleep, weep* 'nuta'..., siis /i:/>/e/, +/t/

(47') Kui hambasombuhäälikuga lõppev foonsõna *cost, shed* 'langeta, aja maha'..., siis 0

Jätame siinkohal lahtiseks küsimuse, kuidas tehetpäästiku osa x täpselt formaliseerida.

Afiksi väljenduskülje sensitiivsust väljendab ka tema üksikute tehete koondu mine omavahel tihedalt seotud tehete rühmadeks. Afiksi väljendusküljes koonduvad üheks **tehterühmaks** need teheted, mis on foonsõnu suutelised kontekstivabalt liigitama ainult üheskoos, s.t. teheted, mille puhul tehetpäästiku 'kui x, siis y' komponendid x viitavad regulaarsele sensitiivsusele ühel ja samal viisil. Üks tehterühm koosneb ühest regulaarset sensitiivsust ilmutavast tehetest, mis vabastab afiksi konkreetsete foonsõnade kontekstist, ja nendest irregulaarset sensitiivsust ilmutavatest tehetest, mis on vajalikud selle tehte korrigeerimiseks seal, kus ta osutaks foon- ja fookussõna seosele vääralt. Näiteks inglise minevikuafiksi teheted jagunevad kolmeks tehterühmaks: teheteks, mille puhul esineb tehetpäästikus kirjeldus 'kui hambasombusulghäälikuga lõppev foonsõna ...', näit. (42'), (47'); teheteks, mille puhul esineb tehetpäästikus kirjeldus 'kui helitu häälikuga lõppev foonsõna ...', näit. (41'), (46'), ja teheteks, mille puhul tehetpäästikus selliseid kirjeldusi ei esine, näit. (39'), (45').

1.10. AFIKSI DESKRIPTIIVSUS; TEHTERÜHMA REGULAARNE, KVAASIREGULAARNE JA IRREGULAARNE OSA

Afiks on oma fookussõnale vastanduv, temasse kui tervikusse suhet omav aktiivne alge; afiks ei ole fookussõna koostisosaks lahutuv passiivne alge. Oma fookussõna suhtes on afiks **deskriptiivne**, kirjeldav üksus. Häälikulise väljenduse osas kirjeldab fookussõna omadusi struktuur, mis hõlmab kõik kõnealuse afiksi teheted koos tehetpäästikutega, kuid ei esita neid mitte kahe sõna (foon- ja fookussõna) suhte terminites, vaid ühe, fookussõna, kui iseseisva üksuse terminites. Mingi afiksi fookussõnade kirjeldus fikseerib tema fookussõnade

tüübid. Kui afiks rakendab ainult üht tehet, siis ta fookussõnad tüüpideks ei jagune. Sel juhul on fookussõnade kirjelduseks ainsa tehte pelk ümbersõnastus ehk piirang, mis kehtib kõigi fookussõnade jaoks ühtmoodi, näiteks afiksi +*ship* puhul on fookussõna alati ‘*ship*-lõpuline sõna’, afiksi *miCCaCa* puhul alati ‘*miCCaCa*-kujuline sõna’. Kui afiks rakendab mitut tehet, on fookussõnade kirjelduseks **skeem**, kõigi tema tehete ja tehtepäästikute üksikutest häälikulistest omadustest moodustuv koondstruktuur, mille iga rida esitab ühe **fookussõnatüübi**. Näiteks fikseerib inglise minevikuafiksi fookussõnatüübid järgmine skeem, vt. vormelit (48) ja seda selgitavaid näiteid (49)–(64) (näidetes osutab fookussõnatüübi tunnustele allakriipsutus):

(48)

Fookussõna lõpus on... ; fookussõna sisaldab...

...hambasombusulghäälik ja /ɪd/	...mis tahes häälikuid	- vrd. (49)
...helitu häälik ja /t/	...mis tahes häälikuid	- vrd. (50)
...helitu häälik ja /t/	...häälikut /e/	- vrd. (51)
...häälik /d/	...mis tahes häälikuid	- vrd. (52)
...häälik /d/	...häälikut /ɒ/, /ɜ:/, /əʊ/, /e/ või /ɪ/	- vrd. (53)
...häälik /t/	...mis tahes häälikuid	- vrd. (54)
...häälik /t/	...häälikut /ɔ:/ või /e/	- vrd. (55)
...häälik /t/	...häälikuid /ɒs/	- vrd. (56)
...häälik /t/	...häälikuid /ef/	- vrd. (57)
...häälik /t/	...häälikuid /wen/	- vrd. (58)
...hambasombusulghäälik	...mis tahes häälikuid	- vrd. (59)
...hambasombusulghäälik	...häälikuid /æ/, /əʊ/, /ɒ/, /ɔ:/, /əʊ/, /e/, /eɪ/, /ʊ/ või /ɪ/	- vrd. (60)
...helitu häälik	...häälikuid /æ/, /ʌ/, /əʊ/ või /ʊ/	- vrd. (61)
...mis tahes häälik	...häälikut /æ/, /ɒ/, /ɔ:/, /ʌ/, /əʊ/, /e/, /eɪ/ või /u:/	- vrd. (62)
...mis tahes häälik	...häälikuid /ju:/	- vrd. (63)
...mis tahes häälik	...häälikuid /wɒz/ & /wɜ:/	- vrd. (64)

(49) Kui hambasombusulghäälikuga lõppev foonsõna, siis +/ɪd/,
näit. *twisted* /twɪstɪd/

(50) Kui helitu häälikuga lõppev foonsõna, siis +/t/,
näit. *reaped* /ri:pt/

- (51) Kui helitu häälikuga lõppev foonsõna *sleep, weep* ...,
 siis /i:/>/e/ ja +/t/,
 näit. *slept* /slept/
- (52a) +/d/,
 näit. *deceived* /dr'i:si:vd/
- (52b) Kui helitu häälikuga lõppev foonsõna *make* 'tee',
 siis /k/ > 0 ja +/d/,
made /med/ 'tegi'
- (53) Kui foonsõna *shoe* 'rauta',
 siis /u:/ > /v/ ja +/d/,
shod /ʃɒd/ 'rautas'
 ...
- (54a) Kui foonsõna *burn, smell* 'haista' ...,
 siis +/t/,
 näit. *burnt* /bɜ:nt/
- (54b) Kui hambasombusulghäälikuga lõppev foonsõna *build* 'ehita',
send 'saada' ...,
 siis /d/ > /t/,
 näit. *built* /bɪlt/ 'ehitas'
- (55a) Kui foonsõna *buy* 'osta',
 siis /ai/ > /ɔ:/ ja +/t/,
bought /bɔ:t/ 'ostis'
- (55b) Kui helitu häälikuga lõppev foonsõna *catch* 'püüa',
 siis /æ/ > /ɔ:/, /tʃ/ > 0 ja +/t/,
caught /kɔ:t/ 'püüdis'
 ...
- (56) Kui foonsõna *lose* 'kaota',
 siis /u:/ > /v/, /z/ > /s/ ja +/t/,
lost /lɒst/ 'kaotas'
- (57) Kui foonsõna *leave* 'lahku'
 siis /i:/ > /e/, /v/ > /f/ ja +/t/,
left /left/ 'lahkus'

- (58) Kui foonsõna *go* ‘mine & lähe’
 siis /gəʊ/>/wen/ ja +/t/,
went /went/ ‘läks’
- (59) Kui hambasombusulghäälikuga lõppev foonsõna *cost, shed* ...,
 siis 0,
 näit. *cost* /kɒst/
- (60) Kui hambasombusulghäälikuga lõppev foonsõna *forbid* ‘keela’,
sit ‘istu’ ...,
 siis /ɪ/>/æ/,
 näit. *forbad* /fə' bæd/ ‘keelas’
 ...
- (61) Kui helitu häälikuga lõppev foonsõna *sink, drink* ‘joo’ ...,
 siis /ɪ/>/æ/,
 näit. *sank* /sænk/
 ...
- (62a) Kui foonsõna *ring* ‘helista’, *swim* ‘uju’ ...,
 siis /ɪ/>/æ/,
 näit. *rang* /ræŋ/ ‘helistas’
- (62b) Kui foonsõna *run* ‘jookse’,
 siis /ʌ/>/æ/,
ran /ræn/ ‘jooksis’
 ...
- (63) Kui foonsõna *know* ‘tea’,
 siis /əʊ/>/ju:/,
knew /nju:/ ‘teadis’
- (64) Kui foonsõna *be* ‘ole’,
 siis /bi:/>/wɒz/ või /wɜ:/,
was /wɒz/ & *were* /wɜ:/ ‘oli (olid)’

Ehkki skeem (48) paistab kirjeldavat ainult afiksi fookussõnu, moodustub ta struktuur tegelikult afiksi foonsõnade kirjelduste ja foonsõnadele rakenduvate tehete kirjelduste põhjal. Näiteks on fookussõnad /kɜ:st/ (*cursed*) ‘vandus’ ja /bɜ:st/ (*burst*) ‘lõhkes’ ainult nende endi väljenduskülge arvestades nii sarnased, et skeemi (48) raames võiks neid kirjeldada üks ja sama rida, vrd. ridu, mida iseloomustavad näited (50), (54) ja (59). Ometi vastavad neile skeemis tegelikult eri read. Fookussõnale /kɜ:st/, mille foonsõna on /kɜ:s/ (*curse*) ‘vanu’ ja mille puhul rakendub tehe +/t/, vastab skeemis rida, mida iseloomustab

näide (50) (/kɜ:st/); fookussõnale /bɜ:st/, mille foonsõna on /bɜ:st/ (*burst*) 'lõhke' ja mille puhul rakendub tehe 0, vastab skeemis rida, mida iseloomustab näide (59) (/bɜ:st/).

Siinne skeemi mõiste on mitmeti analoogne psühholingvistikas kasutatavale sõnade skeemi mõistele (vt. Bybee & Slobin 1982, Bybee & Moder 1983, Köpcke 1988), mille abil seletatakse eelkõige uute afiksit ilmutavate sõnade moodustamise seaduspärasusi. Erinevalt sellest on siin skeemi mõistetud puhtlingvistilise, afiksiga seotud tehetest ja tehtepäästikutest kui afiksi osadest tuletava struktuurina.

Afiksi väljendusküljes viitab afiksi deskriptiivsusele üksikute tehete rühmitumine ühe tehterühma raames. Ühe tehterühma raames moodustavad **elementaarse tehterühma** need tehted, millele kõnealuse afiksi fookussõnu kirjeldavas skeemis vastab üks ja sama rida. Elementaarne tehterühm koosneb tehetest, mis osutavad üht ja sama tüüpi fookussõnadele; ühe elementaarse tehterühma kirjeldus on fookussõnatüübi kirjeldus. Näiteks inglise minevikuafiksi puhul sisaldab üks tehterühmadest ('foonsõna lõpus on helitu häälik') kaheksat elementaarset tehterühma, mis omakorda sisaldavad üht kuni viit tehet, vt. (65)–(72):

- (65) Fookussõna lõpus on helitu häälik ja /t/;
fookussõna sisaldab mis tahes häälikuid
'Kui helitu häälikuga lõppev foonsõna,
siis +/t/'
= (41'), (50) (näit. *reaped*)
- (66) Fookussõna lõpus on helitu häälik ja /t/;
fookussõna sisaldab häälikut /e/
'Kui helitu häälikuga lõppev foonsõna *sleep, weep* ...,
siis /i:/>/e/ ja +/t/'
= (46'), (51) (näit. *slept*)
- (67) Fookussõna lõpus on häälik /t/;
fookussõna sisaldab häälikut /ɔ:/
'Kui helitu häälikuga lõppev foonsõna *catch*,
siis /æ/>/ɔ:/, /tʃ/>0 ja +/t/'
= (55b) (*caught*)
'Kui helitu häälikuga lõppev foonsõna *teach* 'õpeta' ...,
siis /i:/>/ɔ:/, /tʃ/>0 ja +/t/'
(näit. *taught*)
'Kui helitu häälikuga lõppev foonsõna *seek* 'otsi',
siis /i:/>/ɔ:/, /k/>0 ja +/t/'
(*sought*)
'Kui helitu häälikuga lõppev foonsõna *think* 'mõtle',
siis /ɪ/>/ɔ:/, /ŋk/>0 ja +/t/'
(*thought*)

- (68) Fookussõna lõpus on helitu häälik;
 fookussõna sisaldab häälikut /æ/
 ‘Kui helitu häälikuga lõppev foonsõna *sink, drink* ...,
 siis /ɪ/ > /æ/
 = (61) (näit. *sank*)
- (69) Fookussõna lõpus on helitu häälik;
 fookussõna sisaldab häälikut /ʌ/
 ‘Kui helitu häälikuga lõppev foonsõna *stick* ‘pista’,
slink ‘hiili’ ...,
 siis /ɪ/ > /ʌ/
 (näit. *stuck*)
 ‘Kui helitu häälikuga lõppev foonsõna *strike* ‘löö’,
 siis /aɪ/ > /ʌ/
 (*struck*)
- (70) Fookussõna lõpus on helitu häälik;
 fookussõna sisaldab häälikut /əʊ/
 ‘Kui helitu häälikuga lõppev foonsõna *break* ‘murra’,
awake ‘ärka’ ...,
 siis /eɪ/ > /əʊ/
 (näit. *broke*)
 ‘Kui helitu häälikuga lõppev foonsõna *speak* ‘räägi’,
 siis /i:/ > /əʊ/
 (*spoke*)
- (71) Fookussõna lõpus on helitu häälik;
 fookussõna sisaldab häälikut /ʊ/
 ‘Kui helitu häälikuga lõppev foonsõna *shake* ‘raputa’,
take ‘võta’ ...,
 siis /eɪ/ > /ʊ/
 (näit. *shook*)
- (72) Fookussõna lõpus on häälik /d/;
 fookussõna sisaldab mis tahes häälikuid
 ‘Kui helitu häälikuga lõppev foonsõna *make*,
 siis /k/ > 0 ja +/d/’
 = (53) (*made*)

Siinkohal tuleb osutada ühele ülalesitatud käsitluse empiirilisel motiveerimata aspektile. Juhul kui tehterühma ja elementaarset tehterühma käsitada ülalesitatud viisil, hõlmab üks elementaarne tehterühm enamasti kõik need tehted, mis osutavad mingile fookussõnatüübile; enamasti vastab ühele fookussõnatüübile täpselt üks elementaarne tehterühm. Näiteks inglise minevikuafiksi tehterühmas ‘foonsõna lõpus on helitu häälik’ on kõik käsitletavale fookussõnatüübile vasta-

vad tehted hõlmatud elementaarsete tehterühmade (65), (66), (68)–(71) puhul. Siiski võib üks elementaarne tehterühm mõnikord hõlmata ainult osa mingile fookussõnatüübile osutavatest tehetest; mõnikord võib ühele fookussõnatüübile vastata mitte üks, vaid mitu elementaarset tehterühma. Inglise minevikuafiksi tehterühmas ‘foonsõna lõpus on helitu häälik’ esindavad seda, liigset formaalset eristust ilmutavat võimalust elementaarsed tehterühmad (67) ja (72), mille kummagagi konkureerib üks tehterühma ‘foonsõna üldjuhul’ elementaarsetest tehterühmadest, vrd. vastavalt (55b) ja (55a), (52b) ja (52a). Empiirika ja formalismi vastuolu ületamiseks peaks elementaarseid tehterühmi defineerima ilma tehterühma vaheastmeta, otse fookussõnatüübi kaudu. Nõnda hāgustuks aga formaalne seos siinses käsitluses keskse regulaarsuse-irregulaarsuse vastanduse ja tehete rühmitumise seaduspārasuste vahel.

Jaotame ühe tehterühma moodustavad tehted kolmeks selle alusel, kuidas neile vastavates fookussõnades ilmneb regulaarse ja irregulaarse sensitiivsuse vastandus.

Esiteks, loeme tehterühma **regulaarseks osaks** seda tehet, milles ilmneb regulaarne sensitiivsus ehk, teisest vaatenurgast, seda elementaarset tehterühma, mille ainsas tehtes ilmneb regulaarne sensitiivsus. Inglise minevikuafiksi tehterühma ‘foonsõna lõpus on helitu häälik’ regulaarseks osaks on elementaarne tehterühm (65), milles regulaarne sensitiivsus ilmneb ainsa tehte tehtepāastikus ‘Kui helitu häälikuga lõppev foonsõna, siis ...’.

Teiseks, loeme tehterühma **kvaasiregulaarseks osaks** neid tehteid, milles ilmneb irregulaarne sensitiivsus, kuid millest koosnevaid elementaarseid tehterühmi on võimalik vaadelda kui kõnealuse tehterühma regulaarse osa moodustava elementaarse tehterühma alajuhte. Inglise minevikuafiksi tehterühma ‘foonsõna lõpus on helitu häälik’ kvaasiregulaarseks osaks on elementaarsesse tehterühma (66) kuuluv tehe (51) (loogikaliselt võiks selliseid tehteid olla ka mitu): ühelt poolt ilmneb temas irregulaarne sensitiivsus, vt. ‘... *sleep, weep* ...’, teiselt poolt võib tema kirjeldust ‘Fookussõna lõpus on helitu häälik ja /t/; fookussõna sisaldab häälikut /e/’ vaadelda kui elementaarse tehterühma (65) kirjelduse ‘Fookussõna lõpus on helitu häälik ja /t/; fookussõna sisaldab mis tahes häälikuid’ alajuhtu.

Kolmandaks, loeme tehterühma **irregulaarseks osaks** neid tehteid, milles ilmneb irregulaarne sensitiivsus ja millest koosnevaid elementaarseid tehterühmi ei ole võimalik vaadelda kui tehterühma regulaarse osa moodustava elementaarse tehterühma alajuhte. Inglise minevikuafiksi tehterühma ‘foonsõna lõpus on helitu häälik’ irregulaarseks osaks on tehted, mis kuuluvad elementaarsetesse tehterühmadesse (67)–(72). Näiteks elementaarsesse tehterühma (67) kuuluvas tehtes (55b) ilmneb irregulaarne sensitiivsus, vt. ‘... *catch* ...’, ning kogu tema elementaarse tehterühma kirjeldus ‘Fookussõna lõpus on häälik /t/; fookussõna sisaldab häälikut /ɔ:/’ vastandub elementaarse tehterühma (65) kirjeldusele ‘Fookussõna lõpus on helitu häälik ja /t/; fookussõna sisaldab mis tahes häälikuid’, kuna selles puudub informatsioon lõpphääliku /t/ eelse hääliku kohta, mis elementaarse tehterühma (65) kirjelduse järgi peab kindlasti olema helitu häälik.

2. AFIKS INFLEKSIOONIMORFOLOOGIAS

2.1. LEKSIKON JA GRAMMATIKA

Defineerime **grammatika** kui lausetes aktualiseeritud keelemärgikombinatsioonides korduvad keelemärkide ilmnenemise mallid; defineerime **leksikoniüksused** kui keelemärgid sedavõrd, kuivõrd nad neid malle ilmutavad. **Leksikon** on leksikoniüksuste kogum. Selle termini lahtimõtestamisel on viimasel ajal lingvistikas omavahel konkureerinud kaks kontseptualiseeringut: etimoloogiliselt korrektne 'leksikon kui sõnade kogum' (näit. Lieber 1981) ja strukturalistlikust traditsioonist lähtuv 'leksikon kui kogum keelenditest, mille struktuuri ei saa tuletada üldkehtivate reeglite alusel mingitest teistest keelenditest' (näit. Di Sciullo & Williams 1987). Siinne definitsioon haakub neist viimasega.

Keelt võib vaadelda kahest fundamentaalselt erinevast aspektist. **Formaalse** fenomenina, mida kirjeldamata jääks nähtus kirjeldamata, "asjana iseeneses", on keel siinse käsituse kohaselt keelemärkidest tervikud (sõnad, afiksud, sõnaühendid) ja nendevahelised (süntagmaatilised, paradigmaatilised) seosed, s.t. keelemärkide struktuur. **Funktsionaalse** fenomenina, mida kasutatakse teise fenomeni või teiste fenomenide — siin: kommunikatsiooni ja/või kognitsiooni — kontekstis, on keel siinse käsituse kohaselt leksikon ja grammatika. Funktsionaalses fenomenis tuleb teineteisest lahus hoida fenomeni enda formaalset alust, mis funktsioneerib, ja selle funktsioneerimist. Leksikon ja grammatika on nõnda lause keelemärgistruktuur kommunikatsiooni ja/või kognitsiooni kontekstis.

Kogu grammatikat on tekkeageadest tänini eelkõige formaalseks fenomeniks pidanud näiteks Noam Chomsky nimega seostuv generativistlik traditsioon; kogu grammatikat peavad eelkõige funktsionaalseks fenomeniks mitmed 1970. aastate lõpust jõudu kogunud funktsionalistlikud lingvistikavoolud (süntaksi osas vt. näit. Givón 1984, Haiman 1985). Siinse aksiomaatika järgi moodustavad formaalse grammatika need grammatilised mallid, mis taanduvad keelemärkide ja nendevaheliste seoste kui puhtkeelise vormi olemasolule, ja funktsionaalse grammatika need grammatilised mallid, mis ilmnevad puhtkeelise vormi ainenähtuse keelemärkide sisukülje osana (grammatilise tähendusena) ja keelemärkide vaheliste tähendusese kitsenduse (grammatilise reeglina, mis täpsustab keelemärkide vahelist seost).

Viimasel ajal leksikoni olemuse üle peetud vaidlustes on eelkõige tema formaalset aspekti — triviaalset tõika, et leksikoniüksustest keelemärgid ja nendevahelised tähendusese seosed kui puhtkeelised vormid on sellisena olemas — nähtavasti pidanud silmas need, kelle järgi leksikon on idiosünkraatiliste üksikfaktide kogum, mis ei paku lingvistile uurimistöö jaoks mingeid võimalusi (vt. näit. Di Sciullo & Williams 1987). Samas on eelkõige leksikoni funktsionaalset aspekti — leksikaalse tähenduse ilmnenemist keelemärkide sisukülje osana, (keelemärkide vahelist seost täpsustava) leksikaalse reegli ilmnenemist keele-

märkide vahelise tähendusseose kitsenduseks — nähtavasti pidanud silmas need, kelle järgi leksikonifaktide taga ilmneb spetsiifiline, lingvistilisele kirjeldamisele alluv regulaarsus (vt. näit. Aronoff 1988, Spencer 1988). Siinse aksiomaatika järgi teeb formaalse leksikoni ebahuvitavaks asjaolu, et selle puhul saab olla tegu ainult kas potentsiaalse leksikoniüksusega ('keelemärgiga kõikide mõeldavate omasuguste kogumis') või siis aktualiseeritud leksikoniüksusega ('keelemärgiga konkreetse lauses'), mitte aga aktuaalse leksikoniüksusega ('keelemärgiga olemasolevate üksustena aktsepteeritud keelemärkide kogumis'). Siinse aksiomaatika järgi teeb funktsionaalse leksikoni huvitavaks asjaolu, et selle puhul on tegu aktuaalsete leksikoniüksuste kogumiga. Näiteks võib funktsionaalses leksikonis uurida uute aktuaalsete leksikoniüksuste lisandumise produktiivsust (vt. näit. Aronoff 1988), ühe aktuaalse leksikoniüksuse blokeerimist teise poolt (vt. näit. Unikaalse Sisendi Printsiipi käsitluses Pinker 1984), aktuaalsete leksikoniüksuste vahelisi redundantsusreegleid nagu *house /haus/* 'maja' vs. *house /hauz/* 'majuta' (vt. näit. Allen 1979) jne.

2.2. DERIVATSIOON JA INFLEKSIOON

Siinse aksiomaatika järgi on fookussõnast, afiksist ja foonsõnast koosneva konstruktsiooni sisukülje (täheenduse) ainus formaalne aspekt paradigmaatilisele fonoloogiale paralleelne "paradigmaatiline semantika": fookussõna sisukülje sarnaneb foonsõna sisuküljele ning afiksi sisukülge tähistab seda sarnasust. Kõnealus formaalset piirangut võib rakendada kahes vastandlikus funktsioonis. Kui fookus- ja foonsõna sisuküljed on sedavõrd erinevad, et neid võib tõlgendada kui teineteisele vastanduvaid, on tegemist **derivatsioonifiksiga**, mis näitab foonsõna näol kätte fookussõnale leksikaalse tähenduse poolest lähedase leksikoniüksuse. Kui fookus- ja foonsõna sisuküljed on sedavõrd sarnased, et neid võib tõlgendada kui osaliselt samastuvaid, on tegemist **infleksioonifiksiga**, mis osutab foonsõna vahendusel fookussõna kui leksikoniüksuse grammatilisele tähendusele.

Keelemärgi sisupooles võib eristada kaht erinevat funktsiooni täitvaid osi. Mingi keelemärgi sisukülge ilmutab **leksikaalset tähendust** sedavõrd, kui võrd ta viitab otse tervikväljendite tähendusstruktuurile; selles osas ilmutab sisukülge tavaliselt harva esinevat, keerukat tähendusstruktuuri. Mingi keelemärgi sisukülge ilmutab **grammatilist tähendust** sedavõrd, kui võrd ta viitab tervikväljendite tähendusstruktuurile ainult kaudselt, s.t. tihti korduva lihtsa tähendusstruktuurina, mis on kasutusel, et hõlbustada harva esinevate, keerukate tähendusstruktuuride identifitseerimist (lähemalt vt. Morrow 1986). Eri keelemärkide sisupooltes võib leksikaalse ja grammatilise tähenduse osakaal olla erinev (vrd. eelkõige leksikaalset ilmutavaid konkreetseid üldnimesid ja eelkõige grammatilist tähendust ilmutavaid asesõnu, kaassõnu jt. "funktsionaalseid sõnu"); ühe keelemärgi sisupooles võib üleminek leksikaalse ja grammatilise tähenduse vahel olla sujuv (vrd. verbi leksikaalse tähenduse ja grammatilise

aspektuaalse tähenduse lähiseoseid näiteks vene keele puhul; vrd. 1980. aastate kognitiivse lingvistika uurimusi leksikaalse ja grammatilise tähenduse vahelisest hüpüürist, vt. näit. Langacker 1987, ka Lehmann 1987).

Eeldame, et ühe leksikoniüksuse moodustavad keelemärgid, mis ilmutavad üht ja sama leksikaalset tähendust ning võivad ilmutada erinevaid grammatilisi tähendusi.

Derivatsioonifiks esineb juhul, kui fookussõna ja foonsõna tähendused on sedavõrd erinevad, et neid mõistetakse kui erinevaid leksikaalseid tähendusi, mis kuuluvad erinevatele leksikoniüksustele. Leksikonis aktualiseerib derivatsioonifiks peale fookussõnast ja teistest sama leksikaalse tähendusega keelen-ditest koosneva leksikoniüksuse enda ka sellega vahetult seotud leksikoniüksuse või -üksused. Derivatsioonifiksi puhul on tähtis fookus- ja foonsõna vahelise tähendusese olemasolu, mitte selle täpne ilmnemismvorm. Üks ja sama afiks võib siin erinevate fookus- ja foonsõna paaride puhul ilmutada küllaltki erinevat tähendust, vt. näit. (73)–(75):

(73) *friend*
|
friendship

(74) *kin* ‘pere’
|
kinship ‘veresugulus’

(75) *true* ‘õige’
|
truth ‘õigsus, tõde’

Näitepaaris (73) ja (74) on fookus- ja foonsõna vaheliseks seoseks ühtmoodi inglise derivatsioonifiks *+ship*, kuigi afiksi poolt tähistataval tähenduseseosel on erisugused varjundid. Näitepaaris (73) ja (75) on fookus- ja foonsõna vaheliseks seoseks erinevad inglise derivatsioonifiks *+ship* ja *+th*, kuigi nende poolt tähistatav tähenduseseos on ühetaoline. Derivatsioonifiks on loomu poolest nii hõlgused, et võib esineda olukordi, milles nende olemasolu või puudumine jääb lahtiseks. Näiteks paistab sõna *flight* /flaɪt/ ‘lend’ suhteliselt kindlalt seostuvat derivatsioonifiksi vahendusel sõnaga *fly* /flaɪ/ ‘lenda’, ent lahtiseks jääb, kas samasuguses vahekorras on ka sõnad *sight* /saɪt/ ‘nägemine’ ja *see* /si:/ ‘näe’.

Infleksioonifiks esineb juhul, kui fookussõna ja foonsõna tähendused on sedavõrd sarnased, et neid mõistetakse kui ühte ja sama, ühele ja samale leksikoniüksusele kuuluvat leksikaalset tähendust, millele vastandub ainult fookuse ja fooni erinev grammatiline tähendus. Leksikonis aktualiseerib infleksioonifiks ainult fookussõnast ja teistest sama leksikaalse tähendusega keelen-ditest koosneva leksikoniüksuse enda, peale selle osutab ta ainult fookussõna

grammatilisele tähendusele kui fookuse ja fooni tähenduse vahele. Infleksioonifiksi puhul on tähtis fookus- ja foonsõna vahelise tähendusese täpne ilmnevorm kui fookussõna grammatilise tähenduse ainus formaalne kandja (siinse aksiomaatika järgi ei sisalda fookussõna ise teist, omaette sisuküljega keelemärki). Üks ja sama afiks ilmutab siin erinevate fookus- ja foonsõna paaride puhul üht ja sama tähendust, vt. näit. (76) ja (77):

(76) *dog* 'koer'
 |
dogs 'koerad'

(77) *trick* 'trikk'
 |
tricks 'trikid'

Mõlemas näites on fookus- ja foonsõna vaheliseks seoseks infleksioonifiks, inglise mitmuseafiks, mille sisukülge osutab alati täpselt sellele, et mitmuslikkuse omadus on olemas fookussõna sisuküljes ja et mitmuslikkuse omadus puudub foonsõna sisuküljes.

Derivatsioonifiksil ja infleksioonifiksil kui formaalselt ühe ja sama struktuuri funktsionaalselt erinevatel rakendustel ei ole teineteist välistavad, vaid osaliselt kattuvad toimealad. Kui mingi fookussõna ja foonsõna paari tähendused on niihästi küllalt erinevad, et derivatsioonifiksi vahendusel teineteisele vastanduda, kui ka küllalt sarnased, et infleksioonifiksi vahendusel osaliselt samastuda, võib olla tegemist afiksiga, mis on niihästi derivatsiooni- kui ka infleksioonifiks, vt. näit. nn. automaatset derivatsioonifiksist konstruktsioonis (78):

(78) *sing* 'laula'
 |
singer 'laulja (teatud elukutse)'

Ühelt poolt esineb siin derivatsioonifiks, mis aktualiseerib fookussõna *singer* kui leksikoniüksuse, mis on vahetult seotud leksikoniüksusega *sing*. Teiselt poolt esineb siin infleksioonifiks, mis aktualiseerib fookussõna *singer* kui leksikoniüksuse, mille grammatiliseks tähenduseks on kõnealusel juhul (muu hulgas) 'tegevuse sooritaja'. Derivatsiooni ja infleksiooni formaalset ühtsust, millele siinne derivatsiooni ja infleksiooni ühisafiksi postuleerimine tugineb, on 1980. aastatel eeldatud väga erinevatelt lähteformatsioonidelt (vrd. näit. Bybee 1985 ja Di Sciullo & Williams 1987), kuid samas esineb ka nende formaalset erinevust pooldavaid käsitlusi (näit. Thomas-Flinders 1983, Scalise 1988).

2.3. INFLEKSIOONIMORFOLOOGIA: ÜKSIKUTE AFIKSITE KOGUM

Siinse aksiomaatika järgi on mingi keele **infleksioonimorfoloogiaks** kogum tema esimeses lähenduses üksteisest sõltumatute infleksiooniafiksiste sisukülgi, kusjuures infleksiooniafiksiste sisuküljed grammatikas omaette grammatiliste tähenduste allsüsteemi ei moodusta.

Infleksiooniafiks ei pruugi hõlmata fookussõna kogu grammatilist tähendust, vt. (79)=(76):

(79) *dog* 'koer'
|
dogs 'koerad'

Siin osutab infleksiooniafiks fookussõna kogu grammatilisest tähendusest ainult osatähendusele 'mitmus'. Infleksiooniafiks ei osuta siin fookussõna grammatilise tähenduse osale 'noomen'; nagu fookussõna kogu leksikaalne tähendus, kuulub ka see grammatiline osatähendus fookussõna sisukülje põhiossa, mis samastub foonsõna sisuküljega.

Võib juhtuda, et isegi tüüpiline infleksiooniafiks on ühtaegu ka derivatsiooniafiksiks, vt. (80) (allikas Janda 1988):

(80) *dog* 'koer'
|
dogs 'jalad'

Siin ei osuta infleksiooniafiks mitte ainult fookussõna kui ühe leksikoniüksuse ühe elemendi grammatilisele tähendusele 'mitmus', vaid ka foonsõnale kui üksusele, mis on teise, fookussõna leksikoniüksusest erineva, ent sellega vahetult seotud leksikoniüksuse element (foonsõnal *dog* leksikaalse tähenduse variant 'jalg' puudub).

2.4. WA MUDEL

Traditsiooniliselt morfoloogia keskmeks peetava nähtuse — infleksioonimorfoloogia — käsitlemisel on saanud tavaks vastandada üksteisele kolme põhilist morfoloogiakäsitlemise mudelit. Nendeks on, esiteks, deskriptiiv-strukturalistlikele käsitlustele iseloomulik, sõnasisestele keeleüksustele ja nende korrastumisviisile keskendunud **Item-and-Arrangement** ehk **IA** mudel; teiseks, eriti generativistlikele käsitlustele iseloomulik, abstraktsete morfoloogiliste algüksuste sedastamisele ja nendest konkreetsete sõnavormide tuletamise protsessile keskendunud **Item-and-Process** ehk **IP** mudel; ning kolmandaks, ühelt poolt klassikalise grammatika laadis ja võrdlev-ajaloolistele käsitlustele iseloo-

mulik ning teiselt poolt eriti viimastel kümnenditel uut populaarsust võitnud, sõnavormide mingi sõna paradigmana ilmnemise seaduspärasustele keskenduv **Word-and-Paradigm** ehk **WP** mudel. Eri mudelite kohta võrdlevalt vt. Hockett 1954, Matthews 1970, 1972, Hint 1972, Viks 1977.

Siinset infleksioonimorfoloogia käsitlust peame senistest küllalt erinevaks, et postuleerida tema jaoks omaette morfoloogiakäsitlemise mudel, **Word-and-Affix** ehk **WA** mudel, mis keskendub kolmest keelemärgist, kahest sõnast ja neid seostavast afiksist, koosnevatele konstruktsioonidele, sedastamaks nendest eelkõige uuritava keele afiksiste kui terviklike sisu- ja väljendusküljega keele-märkide kirjeldusi.

WA mudelil on kõigi kolme traditsioonilise mudeliga nii sarnaseid kui ka erinevaid jooni. Nii *IA* kui ka *WA* uurivad omavahel kombineeruvate keeleüksuste vahelkordi, ent omavahel kombineeruvaiks keeleüksusteks ei pea *WA* mitte morfeeme, vaid eelkõige sõnu, vrd. *IA* näidet (81) ja *WA* näidet (82):

(81) *look* 'vaata' *ing* 'mas'
 \ /
 looking 'vaatamas'

(82) *look* 'vaata'
 |
 looking 'vaatamas'

Nii *IP* kui ka *WA* uurivad kahe üksuse vahelkorda, ent *WA* puhul ei seo kahte üksust mitte lihtsalt nendevaheline moodustusseos, vaid omaette üksus — afiks, vrd. *IP* näidet (83) ja *WA* näidet (84):

(83) *sing*>*sang* 'laulis'

(84) *sing* 'laula'
 |
 sang 'laulis'

Nii *WP* kui ka *WA* uurivad paradigmat, ent *WA* ei uuri keelesüsteemi kui terviku potentsiaalsete sõnade vahelist, vaid mingis lauses aktualiseeritud sõnade vahelist paradigmat, vrd. saksa substantiivideklinatsiooni käsitlemise näidet *WP* järgi (85) ja *WA* järgi (86)–(93):

(85)		Singular	Pluural
	Nominatiiv	<i>Ast</i> 'oks'	<i>Äste</i>
	Genitiiv	<i>Astes</i>	<i>Äste</i>
	Daativ	<i>Ast(e)</i>	<i>Ästen</i>
	Akusatiiv	<i>Ast</i>	<i>Äste</i>

- (86) *Ast* 'oks'
Ast 'oks'
- (87) *Ast* 'oks'
|
Äste 'pluural'
|
Äste 'oksad'
- (88) *Ast* 'oks'
|
Astes 'genitiiv'
|
Astes 'oksa'
- (89) *Ast* 'oks'
|
Äste 'pluural'
|
Äste 'oksad'
|
Äste 'genitiiv'
|
Äste 'okste'
- (90) *Ast* 'oks'
|
Ast 'daativ'
|
Ast(e) 'oksale'
- (91) *Ast* 'oks'
|
Äste 'pluural'
|
Äste 'oksad'
|
Ästen 'daativ'
|
Ästen 'okstele'
- (92) *Ast* 'oks'
|
Ast 'akusatiiv'
|
Ast 'oksa'
- (93) *Ast* 'oks'
|
Äste 'pluural'
|
Äste 'oksad'
|
Äste 'akusatiiv'
|
Äste 'oksad'

WP järgi on siin tegemist ühe kaheksast sõna(vormi)st koosneva paradigmaga, *WA* järgi kaheksa pindsõnaga, millest seitse kuuluvad kahest või kolmest sõnast koosnevasse paradigmasse. *WP* järgi esineb siin üks ühtne infleksioonimorfoloogia, mille raames tuleb sõna(vormi)d viia vastavusse etteantud infleksiooni-kategooriate (siin arvu ja käände) etteantud vormidega (siin vastavalt singulari ja pluurali ning nominatiivi, genitiivi, daativi ja akusatiiviga). *WA* järgi esineb siin nelja infleksioonifiksi näol neli omaette infleksioonimorfoloogiat: pluurali infleksioonimorfoloogia (-afiks) esineb paradigmades (87), (89), (91), (93); genitiivi infleksioonimorfoloogia (-afiks) esineb paradigmades (88), (89); daativi infleksioonimorfoloogia (-afiks) esineb paradigmades (90), (91); akusatiivi infleksioonimorfoloogia (-afiks) esineb paradigmades (92), (93); ning paradigmas (86) infleksioonimorfoloogia (-afiks) puudub.

3. EESTI VERB: VÄLJENDUSKÜLG

3.1. EESTI SIMPLEKSVERB

Eeldame, et mingi sõna on **verb** juhul, kui tema grammatilises tähenduses esineb nõue (94):

- (94) “Sõna leksikaalse tähenduse struktuuri üks valents on võimaluse korral seotud mingi kõnealuse sõna välise elemendi poolt, kusjuures selle elemendi ja kõnealuse sõna tähenduslik side väljendab predikatsiooni.”

Verbi vastandmõisteks on **noomen** kui sõna, mille grammatilises tähenduses nõuet (94) ei esine ja mis on tüüpjuhul nõude (94) järgi verbile vastanduvaks, koos temaga predikatsiooni väljendavaks elemendiks. Siinne arusaam verbi olemusest haakub nende funktsionalistlike käsitlustega, mis ei loe noomenit ega verbi ei formaalseks, keelevälise motivatsioonita kategooriaks ega vahetult sõnade leksikaalset tähendust peegeldavaks kategooriaks (“noomen kui ese, verb kui tegevus vms.”), vaid tüüpjuhul teineteisele vastanduvate informatsiooni edastamise üksuste keeleliseks realiseeringuks; vrd. näiteks Paul Hopperi & Sandra Thompsoni (1984) vastandust ‘prototüüpne noomen kui diskursuses manipuleeritav osaline ja prototüüpne verb kui edastatav sündmus’.

Eeldame, et eesti keeles on verbi ja noomeni vaheline piir sedavõrd järsk, et näiteks lause ainsa aktualiseeritud sõna puhul on võimalik üheselt otsustada, kas tema tähenduses esineb nõue (94) või mitte. Ühelt poolt on eesti keeles verbiks sõna *ela*, mida ühest sõnast koosnevas lauses *Ela* saab analüüsida ainult kui juurdemõeldava subjekti juurde kuuluvat predikaati; teiselt poolt on eesti keeles noomeniks sõna *kala*, mida ühest sõnast koosnevas lauses *Kala* võib analüüsida kui ilma subjektiks ja predikaadiks jaotumiseta ammenduvat tervikut. Nõnda ei tule juhtumeil, kui eesti lause ainsa sõna puhul on mõeldavad mõlemad analüüsiviisid, näiteks sõna *sula* puhul lauses *Sula*, eeldada mitte verbi ja noomeni vastanduse suhtes neutraalset üksust, vaid verbist ja noomenist grammatilise homonüümi paari.

Jaotame verbid nendes keeltes, milles nad vastanduvad noomeneile järsult, formaalse struktuuri alusel kaheks. Kui verbi grammatiline tähendus on nii lihtne, et see esineb ilma omaette formaalse vasteta, s.t. infleksioonifiksi toetuseta, on tegu lihtsa verbiga e. **simpleksverbiga**. Eesti keeles on simpleksverbiks nn. “puhta tüvena” esinev sõna traditsioonilistes terminites käskiva kõneviisi ainsuse teise pöörde vormis või eitussõna järel eitava kõne kindla ja käskiva kõneviisi vormides, vt. näiteks *Ela*, *Sa ela*, *Me ei ela*, *Ära ela*. Kui verbi grammatiline tähendus on nii keeruline, et see esineb infleksioonifiksi toetuseta formaalse vastega, on tegu keeruka verbiga e. **kompleksverbiga**. Eesti keeles on kompleksverbiks kõik ülejäänud traditsioonilistes terminites verbi-vormiks loetavad sõnad.

Simpleksverbi grammatilises tähenduses esineb nõue (94) lihtsaimal võimalikul kujul: eeldatakse nii formaalselt kui ka funktsionaalselt tüüpilist predikatsiooni. Eeldame, et formaalselt tüüpiline on finiidne, lauset kui tervikut subjekt- ja predikaatosaks jagav predikatsioon; formaalselt ebatüüpiline on infiniitne predikatsioon, mis ilmneb juba subjekt- ja predikaatosaks jagatud lauses. Eeldame, et funktsionaalselt tüüpiline on predikatsioon, mis kannab mingit kommunikatiivset põhifunktsiooni ehk ühte funktsiooni järgnevate hulgast, vt. (95)–(97):

(95) Teate edastajale (kõnelejale vms.) keskendatud (enese)väljendus

(96) Teate vastuvõtjale (kuulajale vms.) keskendatud juhis

(97) Teate sisule keskendatud nending

Funktsionaalselt ebatüüpiline on mingis keeles predikatsioon, mis kannab kas keerukamat kommunikatiivset funktsiooni (sel juhul on algmõisted nagu 'edastaja', 'keskendatud', 'juhis' jne. kas suhestatud omavahel teisiti või avatud täpsemalt) või kõnealuse keele puhul valikust kõrvale jäänud kommunikatiivset põhifunktsiooni.

Eesti simpleksverb kannab loomu poolest funktsiooni (96), vt. simpleksverbi *ela* lausetes (98) ja (99):

(98) *Ela!*

(99) *Sa ela siin!*

Siin väljendab kas juurdemõeldav lausesubjekt alati, (98), või omaette sõnana ilmnev lausesubjekt kontekstuaalselt markeerimata juhtudel, (99), eelkõige teate vastuvõtjat ning predikatsioon teate vastuvõtjale keskendatud juhust. Seevastu näiteks võru keeles kannab simpleksverb loomu poolest funktsiooni (95) ja ungari keele simpleksverb funktsiooni (97). Vt. võru simpleksverbi *elä* lausetes (100) ja (101):

(100) *Elä* 'Elan', kohati ka 'Elame'

(101) *Maq elä siih* 'Ma elan siin', kohati ka *Miig elä siih* 'Me elame siin'

Siin väljendab kas juurdemõeldav lausesubjekt, (100), või omaette sõnana ilmnev lausesubjekt, (101), eelkõige teate edastajat (edastajaid) ning predikatsioon teate edastajale (edastajaile) keskendatud (enese)väljendust. Vt. ungari simpleksverbi *él* 'ela' lausetes (102) ja (103):

(102) *Él* 'Elab'

(103) *Péter itt él* 'P. elab siin'

Siin väljendab kas juurdemõeldav lausesubjekt, (102), või omaette sõnana ilmnev lausesubjekt, (103), eelkõige teate sisu üht osa ning predikatsioon sellele keskendatud nendingut.

Eesti simpleksverbi loomupärane kommunikatiivne tõlgendus võib teiseneda teiste samas lauses süntagmaatiliselts aktualiseeritud sõnade kontekstis. Näiteks hakkab eesti simpleksverb kandma funktsiooni (97) juhul, kui finiiitne predikatsioon realiseerub lauses tavalisest abstraktsema, eitava predikatsioonina, vt. lauseid (104)–(107):

(104) *Ei ela*

(105) *Sa ei ela siin*

(106) *Me ei ela siin*

(107) *Peeter ei ela siin*

Siin väljendab kas juurdemõeldav lausesubjekt, (104), või omaette sõnana ilmnev lausesubjekt, (105)–(107), eelkõige teate sisu üht osa ning predikatsioon sellele keskendatud nendingut.

Seevastu esineb siinse aksiomaatika järgi eesti simpleksverbi loomupärane kommunikatiivne tõlgendus muutumatul kujul siis, kui simpleksverb on aktualiseeritud ainult paradigmaatiliselts, s.t. mitte pindsõna, vaid tüvena, vt. paradigmasid (108) ja (109):

(108) *ela*
|
elama

(109) *ela*
|
elanik

Siin on simpleksverbi kommunikaatiivne funktsioon olemas siiski ainult potentsiaalse, tegelikult realiseerumata võimalusena.

Kompleksverbi grammatilises tähenduses esineb nõue (94) keerukamal kujul.

Esiteks esineb kompleksverbe, mille puhul on eeldatav predikatsioon küll nii formaalselt kui ka funktsionaalselt tüüpiline erinevate keelte kogumis, ent mille funktsiooni käsitatakse kõnealuselts keeles kui ebatüüpilist. Eesti keeles on selline näiteks kompleksverb *elab*, vt. lausepaari (110) ja (111):

(110) *Elab*

(111) *Peeter elab siin*

Siin on kompleksverbi kasutatud samas funktsioonis kui ungari simpleksverbi *él* lausepaaris (102) ja (103). Vt. ka võru keele kompleksverbi *eläq* ja ungari keele kompleksverbi *élj* vastavalt lausepaarides (112) ja (113) ning (114) ja (115):

- (112) *Eläq* 'Ela'
(113) *Saq eläq siih* 'Sa ela siin'
(114) *Élj* 'Ela'
(115) *Te élj itt* 'Sa ela siin'

Siin on kompleksverbi kasutatud samas funktsioonis kui eesti simpleksverbi *ela* lausepaaris (98) ja (99).

Teiseks esineb kompleksverbe, mille puhul on eeldatav predikatsioon küll formaalselt tüüpiline, ent funktsionaalselt igal juhul ebatüüpiline. Eesti keeles on sellised näiteks kompleksverbid *elad* ja *elas*, vt. lausepaari (116) ja (117):

- (116) *Elad*
(117) *Sa elad siin*

Siin väljendab kas juurdemõeldav, (116), või omaette sõnana ilmnev lause-subjekt, (117), eelkõige teate vastuvõtjat ning predikatsioon teate sisule keskendatud nendingut. Vt. lausepaari (118) ja (119):

- (118) *Elas*
(119) *Peeter elas siin*

Siin väljendab kas juurdemõeldav, (118), või omaette sõnana ilmnev lause-subjekt, (119), eelkõige teate sisu üht osa ning predikatsioon selle sisuosa minevikus esinenud omadustele keskendatud nendingut.

Kolmandaks esineb kompleksverbe, mille puhul on eeldatav predikatsioon juba formaalselt ebatüüpiline. Eesti keeles on selline näiteks kompleksverb *elama*, vt. lausepaari (120) ja (121):

- (120) *Vangid jäid elama*
(121) *Tribunal jättis vangid elama*

Siin on mõlemas lauses tegu infiniitse predikatsiooniga: mõlemas lauses väljendab teate sisu üht osa sõna *vangid* ning sellele keskendatud nendingut predikatsioon sõnade *vangid* ja *elama* vahel, ent selle näol ei jagune subjekt- ja predikaatosaks lause kui tervik.

Sõnadest, mis eesti keeles kannavad leksikaalset tähendust 'küsimä' ning grammatilist verbitähendust, on simpleksverbiks järgmine sõna, vt. (122):

(122) *küsi*

Samas on kompleksverbiks (tähestiku järjekorras) järgmised sõnad, vt. (123):

(123) *küsi*b, *küsi*d, *küsi*da, *küsi*des, *küsi*ge, *küsi*gem, *küsi*gu, *küsi*ks, *küsi*ksid, *küsi*ksid, *küsi*ksime, *küsi*ksin, *küsi*ksite, *küsi*ma, *küsi*maks, *küsi*mas, *küsi*mast, *küsi*mata, *küsi*me, *küsi*n, *küsi*nu*, *küsi*nud, *küsi*nuks, *küsi*nuksid, *küsi*nuksid, *küsi*nuksime, *küsi*nuksin, *küsi*nuksite, *küsi*nuvat, *küsi*s, *küsi*sid, *küsi*sid, *küsi*sime, *küsi*sin, *küsi*site, *küsi*ta, *küsi*tagu, *küsi*taks, *küsi*takse, *küsi*tama, *?küsi*tanu*, *?küsi*tanuks, *?küsi*tanuvat, *küsi*tavat, *küsi*te, *küsi*ti, *?küsi*tu*, *küsi*tud, *?küsi*tuks, *?küsi*tuvat, *küsi*vad, *küsi*vat

Enamik eesti ühe ja sama leksikaalse tähendusega kompleksverbe esineb lauses ainult pindsõnana, näiteks *küsi*tagu, *küsi*mas (jätame siin ja allpool arvestamata sõnade esinemise tüvena süntaktiliselt motiveeritud juhtumel nagu *küsi*tagugi, *küsi*masolek). Osa neist võib esineda lauses nii pindsõnana kui ka tüvena, näiteks *küsi*s (vrd. pindsõnu *küsi*s ja *küsi*sin) ja *küsi*ge (*küsi*ge ja *küsi*gem). Eesti ühe ja sama leksikaalse tähendusega kompleksverbide hulgas esineb ainult tüvena (pelktüvena) sõna *küsi*nu* (vrd. pindsõna *küsi*nuks) ja kas *?küsi*tanu* (*küsi*tanuks) või *?küsi*tu* (*küsi*tuks). Siin ja allpool osutab sõnajärgne tärn *, et tegu ei saa olla pindsõnaga (või pindsõnaga seostuva afiksiga), ning sõnaeelne küsimärk ?, et lahtiseks jääb sõnade nagu *küsi*nuks, *küsi*nuvat umbisikuline vaste, *nuks*- lõpulise sõna kasutamisele ka umbisikulises sõnas viitaks analoogia (124):

(124) *peab elama* — *peab elatama*
elanuks — ?x x = *elatanuks*

tuks-lõpulise sõna kasutamisele viitaks analoogia (125):

(125) *elanud* — *elatud*
elanuks — ?x x = *elatuks*

Loend (123) näitab, et eesti verbi väljenduskülg (häälikujada) määrab üldjuhul üheselt ära tema grammatilise tähenduse. Grammatiliste homonüümidenä korduvad siin ainult sõnad *küsi*ksid, *küsi*nuksid ja *küsi*sid, mida võib kasutada nii teate vastuvõtjat väljendava lausesubjekti (vrd. *Sa küsi*d) kui ka teatamisolu-korra suhtes neutraalset mitmuslikku mõistet väljendava lausesubjekti (vrd. *Peetrid küsi*vad) puhul.

3.2. EESTI VERBITUUM

Siinse aksiomaatika järgi ei ole sõnad, sealhulgas verbid, mingid konkreetseid sõnavorme (konstanti sisaldavaid muutujaid) koondavad abstraktsed üksused (konstandid), vaid konkreetseid üksused ise. Näiteks verbid *elad* ja *elama* (sõna ja sõnavormi eristamise terminites: ühe sõna kaks sõnavormi) on siin sama erinevad sõnad kui verbid *elama* ja *surema* (sõna ja sõnavormi eristamise terminites: kahe eri sõna sõnavormid). Verbid *elad* ja *elama* kuuluvad tihedamini kokku kui verbid *elama* ja *surema* ainult sedavõrd, kuivõrd nad koonduvad leksikonis ühte ja samasse leksikoniüksusse.

Ühe leksikoniüksuse moodustavatel keelenditel on üks ja sama leksikaalne, ent erinevad grammatilised tähendused. Leksikoniüksuse tuumaks on keelend, millel on kõige lihtsam grammatiline tähendus: grammatilise morfoloogia, täpsemalt infleksioonifiksiste, vahendusel koonduvad tema ümber ülejäänud, keerukama grammatilise tähendusega keelendid.

Nimetame keelendit, mille ümber koonduvad ühte ja samasse leksikoniüksusse kuuluvad verbid, **verbituumaks**. Eesti keeles on verbituumaks tavaliselt mingi simpleksverb. Simpleksverbi väljendusküljes täiendab leksikaalset tähendust grammatilise tähendusena puhas verbitähendus; infleksioonifiksiste, mis seovad simpleksverbiga teisi verbe, selekteerivad viimaste tähendusest ühelt poolt välja neile eriomase grammatilise tähenduse ning teiselt poolt simpleksverbiga ühise leksikaalse tähenduse ja grammatilise verbitähenduse.

Lihtsaimal juhul vahendab verbi ja tema tuuma üks infleksioonifiks, vt. näiteks (126):

(126) *ela*
|
elad

Siin jääb pindsõna tähendusest pärast infleksioonifiksist toetatud tähendusosa 'predikatsioon teate vastuvõtja kohta' väljaeristamist järele täpselt simpleksverbi tähendusele vastav osa. Keerukamal juhul vahendab verbi ja tema tuuma mitu infleksioonifiksist, vt. näiteks (127):

(127) *ela*
|
elas
|
elasid

Siin jääb pindsõna tähendusest pärast seda, kui on välja eristatud infleksioonifiksist toetatud tähendusosa 'predikatsioon teate vastuvõtja kohta', järele tähendus, millest jääb omakorda järele täpselt simpleksverbi tähendus, kui temast on omakorda välja eristatud infleksioonifiksist toetatud tähendusosa 'minevikulisus'.

Nii verbituum kui ka kõik tema ümber koonduvad keelendid on verbid ainult tüüpjuhul. Ühelt poolt võib leksikoniüksusse, mille tuumaks on verb, peale verbide kuuluda ka noomeneid, vt. sõna *elamine* ilmnemist näidetes (128) ja (129):

(128) *ela*
|
elamine

(129) *ela*
|
elamine
|
elamise
|
elamisele

Siin esineb verbile tunnuslik nõue (94) ainult verbituumale *ela* grammatilises tähenduses. (Paneme tähele, et siinse aksiomaatika järgi võib sõnu *elamine* ja *ela* seostav afiks olla üheaegselt nii infleksioonifiks kui ka derivatsioonifiks: kui sõna *elamine* tähenduses on olemas idiosünkraatiline tähendusvarjund, näiteks tähenduse 'eluase' puhul lauses *Tema elamine on alati korras*, on fookus- ja foonsõna niihästi küllalt sarnased, et grammatilise morfoloogia vahendusel samastuda ning kuuluda ühte ja samasse leksikoniüksusesse kui ka küllalt erinevad, et leksikaalse morfoloogia vahendusel vastanduda ja kuuluda erinevatesse leksikoniüksustesse). Teiselt poolt võib ette kujutada olukordi, milles ühte ja samasse leksikoniüksusse kuuluvad verbid koonduvad verbituumale asemel näiteks noomeni ümber, vt. näiteks juhumoodustisest sõna *riiulda* ilmne- mist näites (130):

(130) *riiul*
|
riiulda
|
riiuldanud

Siin on verbi *riiuldanud* tuumaks simpleksverbi *riiulda* asemel pigem noomen *riiul*.

Alljärgnevalt käsitleme ainult tüüpilisi, simpleksverbina ilmnevaid verbituumi: need vastavad üldjoontes traditsiooniliste eesti verbikäsitluste **lemmavormidele**, mis koondavad ühise nimetuse alla üksikute verbide kõik eri vormid. Eesti verbide tuum ja eesti verbi lemmavorm täpselt kokku ei lange, vrd. näiteks verbituumale *ela* ja lemmavormi *elama*. Üldjuhul on eesti verbituumad ja lemmavormid siiski üksüheses vastavuses: saamaks verbituumast lemmavormi, tuleb (traditsioonilistes terminites) ühe verbi üks vorm asendada teisega. Lihtne

asendus on üldine niihästi tüüpjuhul, mil verbituumaks on üks sõna, vt. näiteks *ela* ja *elama*, kui ka erandjuhul, mil verbituumaks on mitu sõna, vt. näiteks *esitle* & *esite* ja *esitlema* & *esite* *lema*.

Eesti verbituuma ja lemmavormi vahel puudub üksühene vastavus kahel juhul. Ühelt poolt võib mitut verbivormi asendada üks, nii et ühe leksikoniüksuse kahest sõnast koosnevale verbituumale vastab ühe verbi ühestainsast sõnast koosnev lemmavorm. Seda tüüpi keerukat asendust esindavad näiteks *sule* & *sulge* ja *sulgema*, *löpe* & *lõppe* ja *lõppema*, mille puhul võib lemmavormina esinev verb seostuda verbituuma kummagi simpleksverbiga, ning *mine* & *lähe* ja *minema*, mille puhul võib lemmavormina esinev verb seostuda ainult ühega verbituuma kahest simpleksverbist (vrd. **lähema*). Teiselt poolt võib üht verbivormi asendada mitu, nii et ühele ühest sõnast koosnevale verbituumale vastab kaks erinevat ühest sõnast koosnevat lemmavormi ning ühele leksikoniüksusele kaks eri verbi. Seda tüüpi keerukat asendust esindavad *songi* ja *songima* või *sonkima*, *ulu* ja *uluma* või *ulguma* ning *uha* ja *uhama*, või *uhtma*. Siinses käsitluses kuuluvad kõnealused verbituumad nende hulka, millega seostuvatel verbidel esineb paralleelkujusid, vrd. ühelt poolt *ulu*, *uluma* või *ulguma*, *ulutud* ning teiselt poolt näiteks *kõnele*, *kõnelema*, *kõneletud* või *kõneldud*. Erinevalt tavast peame siin ühtseks verbituumaks nii normaal- kui ka modaalverbist simpleksverbi *pea*: sellega seostuv minevikulist tähendust kandev normaalverb *pidas* ja modaalverb *pidi* tõlgenduvad ühe ja sama verbi paralleelkujudena, mille tähenduserinevus on kõnealusel abstraktsioonitasandil teisejärguline (vrd. ühelt poolt ühtset verbituuma *lase* ning verbi paralleelseid kujusid *laskis* ja *lasi* ning teiselt poolt ühtset normaal- ja modaalverbist verbituuma *tule*).

3.3. EESTI VERBIMUUTEAFIKSID

Loeme eesti verbimuuteafiksitaks infleksioonifiksid, mille foonsõna võib olla verb. Nõnda on verbimuuteafiksitaks need infleksioonifiksid, mis vahendavad ühe leksikoniüksuse moodustavate verbide koondumist oma tuuma ümber seda võrd, kui võrd kõnealune koondumine on iseloomulik just verbidele. Ühelt poolt jäävad siin kõrvale juhuslikult infleksioonifiksi funktsioonis esinevad afiksid ebatüüpiliste, simpleksverbi asemel näiteks noomenist verbituumade korral, vt. sõnade *riiul* ja *riiulda* vahelist afiksit näites (130). Teiselt poolt jäävad siin kõrvale infleksioonifiksid, mis vahendavad eelkõige ühe leksikoniüksuse moodustavate noomenite koondumist oma tüüpilise tuuma ümber: verbimuuteafiksina kuulub siin kirjeldamisele küll näite (128) ainus afiks, mitte aga näites (129) lisaks sellele esinevad afiksid, vrd. neid ja tüüpilise noomeneid koondava leksikoniüksuse tuumaga seostuvaid afikseid näites (131):

(131) *rebane*
 |
rebase
 |
rebasele

Siinse käsitluse eesmärgiks on eesti verbimuuteafiksrite (häälikulise) väljenduskülje tutvustamine. Nimetame afikseid alljärgnevalt ainult nende väljenduskülje järgi: kasutame afiksi tähisena sõna lõpphäälikuid märkivaid tähti, mis osutavad üldjuhul, et tegemist on kõnealuse afiksi fookussõnaga. Afiksrite sisukülgi (tähendusi) on allpool tutvustatud ainult siis, kui seda on vaja postuleeritud afiksrite loendi motiveerimiseks; siinse aksiomaatika kontekstis vajavad eesti verbimuuteafiksrite sisuküljed edaspidi omaette põhjalikku käsitlust.

Alljärgnevalt käsitlemisele kuuluvate afiksrite kogumi võib jagada nelja staatusele erinevasse ossa.

Esiteks, kogumi keskse osa moodustavad afiksrid, mille foonsõna võib olla ainult verb ning mille puhul on verb mitte ainult foon-, vaid ka fookussõna. Need afiksrid koos näidetega (kõnealuse afiksi fookussõnadega, mis koonduvad verbituumaga *küsi* ümber) esitab järgmine tabel, vt. (132):

(132) B-KSE-afiks *küsi*, *küsitakse*
 D-afiks *küsid*, *küsisid*, *küsiksid*, *küsinuksid*
 D-(VA)D-afiks *küsisid*, *küsiksid*, *küsinuksid*, *küsiivad*
 DA-afiks *küsiida*
 GE-afiks *küsiige*
 GU-afiks *küsiigu*, *küsiitagu*
 KS-afiks *küsiiks*, *küsiitaks*, *küsinuks*, *?küsiitanuks*, *?küsiituks*
 MA-afiks *küsiima*, *küsiitama*
 ME-M-afiks *küsiime*, *küsiisime*, *küsiiksime*, *küsinuksime*, *küsiigem*
 N-afiks *küsiin*, *küsiisin*, *küsiiksin*, *küsinuksin*
 NU*-afiks *küsiinu**, *?küsiitanu**
 NUD-afiks *küsiinud*
 S-I-afiks *küsiis*, *küsiiti*
 TA-afiks *küsiita*
 TE-afiks *küsiite*, *küsiisite*, *küsiiksiste*, *küsinuksiste*
 ?TU*-afiks *?küsiitu**
 TUD-afiks *küsiitud*
 VAT-afiks *küsiivat*, *küsiitavat*, *küsiinuvat*, *?küsiitanuvat*, *?küsiituvat*

Siin ja allpool osutavad afiksitätihises kasutatud suurtähed, et kirjeldamisele kuulub kogu kõnealuse afiksi väljenduskülge. Siinsete afiksrite hulgas on selliseid, mille tähis ei hõlma kõiki selliseid häälikuid, mis võivad sõna lõpus osutada, et tegemist on kõnealuse afiksi fookussõnaga. Näiteks DA-afiksile võivad peale häälikute *da* (*küsiida*) osutada ka häälikud *ta* (*keerata*) ja *a* (*küsiia*). TA-afiksile peale *ta* (*elata*) ka *da* (*viida*). Sel juhul on tähis ja tegelikud lõpphäälikud

omavahel siiski vähemalt sarnased, vrd. vastavalt DA-afiksi *a*, *da* ja *ta* ning TA-afiksi *da* ja *ta*. Ainsaks erandiks — fookussõnaks, milles afiksile osutavail häälikuil ei ole midagi ühist selle afiksi tähisega — on sõna *on* nii B-KSE- kui ka D-(VA)D-afiksi fookussõnana (vastavalt näiteks lauses *Ta on* ja *Nad on*).

B-KSE-afiksi ja D-(VA)D-afiksi mõiste kujundamisel on siin järgitud tava, mis peab näiteks sõnu *küsib* ja *küsitakse* omavahel analoogsemaks kui sõnu *küsib* ja *küsita* ning mis peab näiteks sõna *küsiivad* analoogiks pigem sõnu *küsiivad* või *küsiivad* kui sõnu *küsiime* või *küsiite*; traditsioonilistest alternatiivanalüüsides on siinsele lähem pigem “oleviku tunnuse” kui “kolmanda pöörde lõppude” analüüs.

Eespool näitasime, et eesti keeles ilmutab verb nõude (94) rahuldamiseks markeerimata juhul predikatsiooni, mis kannab kommunikatiivset põhifunktsiooni (133)=(96):

(133) Teate vastuvõtjale (kuulajale vms.) keskendatud juhul

Kõnealune funktsioon ilmneb simpleksverbi kontekstivabal kasutamisel lause ainsa aktualiseeritud keelemärgina ning tema markeerimata kasutamisel mitmest süntagmaatiliselts aktualiseeritud keelemärgist koosnevas lauses, kui tegu on lihtsa jaatava kontekstiga, vt. vastavalt (134)=(98) ja (135)=(99):

(134) *Ela!*

(135) *Sa ela siin!*

Samas näitasime, et verbi tõlgendamise hõlbustamiseks võib talle loomuomane funktsioon (133) markeeritud juhul kergesti teiseneda alternatiivseks kommunikatiivseks põhifunktsiooniks (136)=(97):

(136) Teate sisule keskendatud nending

Funktsiooni teisendava tegurina sai ülal simpleksverbi näitel lähemalt tutvustatud jaatavatest keerukamate, eitavate lausete puhul esinevat markeeritud süntagmaatilist konteksti, vt. (137)=(104) ja (138)=(106):

(137) *Ei ela*

(138) *Me ei ela siin*

Samavõrra võib funktsiooni (136) funktsiooni (133) asemel motiveerida aga ka verbi enda markeeritud grammatiline tähendus simpleksverbist keerukama, s.t. kompleksverbi korral, vt. näiteks (139)=(118) ja (140)=(119):

(139) *Elas*

(140) *Peeter elas siin*

Siin oleks minevikulisuse tähenduse edastamine juhisena loogikaliselt vastuvõtmatu.

Kompleksverbi grammatilise tähenduse markeeritus võib motiveerida ka funktsiooni (133) asendumist mõne teise, ebatüüpilise kommunikatiivse funktsiooniga, vt. näiteks (141)=(116) ja (142)=(117):

(141) *Elad*

(142) *Sa elad siin*

Siinse kompleksverbi puhul oleks teate vastuvõtjale keskendatud tähenduse edastamine nendingu asemel juhisena funktsionaalselt liigne, vrd. simpleksverbi enda tähendust näidetes (134) ja (135).

Eesti kompleksverbi puhul säilib tema grammatilise tähenduse markeeritusest hoolimata eesti verbile loomupärane funktsioon (133) siiski juhul, kui kompleksverbi grammatiline tähendus on sedavõrd lihtne, et ta täpsustab ainult eeldatava predikatsioonisubjekti arvu. Markeerimata juhul, simpleksverbi puhul, eeldatakse määrast ainsuslikku predikatsioonisubjekti, vrd. (134)–(135) (137)–(138). Markeeritud juhul, kompleksverbi puhul, eeldatakse sel juhul kas määrast mitmuslikku predikatsioonisubjekti, siis on tegu GE-afiksi fookussõnaga, või umbmäärast predikatsioonisubjekti, siis on tegu TA-afiksi fookussõnaga, vt. vastavalt näiteid (143) ja (144) ning (144) ja (145):

(143) *Elage!*

(144) *Te elage siin!*

(145) **Elata!*

(146) *Ei elata*

TA-afiksi puhul on lause (145) ebagrammatiline, kuna loogikaliselt vastuvõtmatu on suunata juhust umbmäärasele teate vastuvõtjale; TA-afiksi puhul on lause (146) grammatiline, kuna siin on umbmäärane teate vastuvõtjaisik süntagmaatilise kontekstist tingituna teisendunud umbmääraseks isikuks, kelle kohta nenditakse, vrd. (134) ja (137). Paneme tähele, et viide sõna markeerimata grammatilisele tähendusele siin siiski säilib: lause (146) umbmäärane predikatsioonisubjekt peab olema isik, s.t. entiteet, mis võiks põhimõtteliselt olla teate vastuvõtja; ta ei saa (väljaspool metafoorset kasutust) olla näiteks elutu ese.

B-KSE-afiksi sisukülg 'nending' osutab ainult seda, et tema foonsõna predikatsioon kannab funktsiooni (133), ent fookussõna predikatsioon funktsiooni (136), vt. (147)=(110), (148)=(111), (149):

(147) *Elab*

(148) *Peeter elab siin*

(149) *Elatakse*

Kompleksverbi, mis on B-KSE afiksi fookussõnaks, kasutatakse juhul, kui teade peab kandma funktsiooni (136), ent tema vähene markeeritus osutaks muidu funktsioonile (133), vrd. vastavalt (150), (151) ja (152):

(150) **Ela* 'Elab'

(151) **Peeter ela siin* 'Peeter elab siin'

(152) **Elata* 'Elatakse'

Fookussõna lõpus osutavad B-KSE-afiksi simpleksverbist ja kompleksverbist foonsõnale üldjuhul erinevad häälikud, vrd. simpleksverbist foonsõnaga seostuvat B-KSE-afiksi fookussõna *elab*, (147) ja (148), ning kompleksverbist foonsõnaga seostuvat B-KSE-afiksi fookussõna *elatakse*, (149). B-KSE-afiksi väljenduspoole koondab siiski häälikuliseks tervikuks fakt, et erandlikult võivad häälikud *kse* tema fookussõna lõpus osutada ka simpleksverbist foonsõnale, vrd. näiteks verbi paralleelkujusid *näib* ja *näikse*. Samuti erinevad tavaliselt S-I-afiksi fookussõnas simpleksverbist ja kompleksverbist foonsõnale osutavad lõpphäälikud, vrd. simpleksverbist foonsõnaga seostuvat fookussõna *elas* ning kompleksverbist foonsõnaga seostuvat fookussõna *elati*. S-I-afiksi väljenduspoole koondab häälikuliseks tervikuks fakt, et erandlikult võib häälik *i* fookussõna lõpus osutada ka simpleksverbile, vt. näiteks verbi *nägi*.

D-(VA)D-afiksi sisukülg 'mitmuslik nending' osutab, et fookussõnas teate sisule keskendatud nendingut väljendav predikatsioon käib mitmusliku subjekti kohta, vrd. ühelt poolt (139), (140) ja (147), (148) ning teiselt poolt (153), (154) ja (155), (156):

(153) *Elasid*

(154) *Peetrid elasid siin*

(155) *Elavad*

(156) *Peetrid elavad siin*

Teiseks, olulise osa alljärgnevalt käsitlemisele kuuluvate afiksiste kogumist moodustavad afiksids, mille puhul võib peale verbi foonsõnaks olla ka noomen, ent mille puhul esineb koos verbist foonsõnaga ikkagi ainult verbist fookussõna. Need afiksids koos näidetega (kõnealuse afiksi fookussõnadega, mis koonduvad verbituumaga *küsi* ümber) esitab järgmine tabel, vt. (157):

(157) ks-afiks *küsimaks*

s-afiks *küsidest, küsimas*

st-afiks *küsimast*

ta-afiks *küsimata*

Siin ja allpool osutavad afiksitähise väiketähed, et kirjeldamisele kuulub ainult kõnealuse afiksi väljenduskülje see osa, mis puudutab verbist foonsõnaga konstruktsioone.

Siin ja allpool on mindud mööda mitme eri afiksi ja ühe afiksi lahushoidmise kriteeriumi küsimusest (näiteks sellest, miks sõna *küsimata* puhul on juttu *ma*-afiksist ja *ta*-afiksist, mitte aga *mata*-afiksist); üks verb on jaotatud lihtsalt nii mitmeks foon- ja fookussõna paariks, kui vähemalt mingit tähenduslikku motiivatsiooni sedastades vähegi võimalik.

Kolmandaks, olulise osa kogumist moodustavad afiks, mille foonsõna võib olla ainult verb, ent mille fookussõna on noomen. Need afiks, koos näidetega (kõnealuse afiksi fookussõnadega, mis koonduvad verbituuma *küsi* ümber) esitab järgmine tabel, vt. (158):

- (158) JA-afiks *küsjä*
MINE-afiks *küsimine*
NU-afiks *küsinu*
TU-afiks *küsitu*
V-afiks *küsiiv, küsitav*

Käsitlusest jäävad siin kokkuleppeliselt välja afiks, mis esinevad ainult seoses kindlatele häälikuliste tunnustele vastavate foonsõnadega. Näiteks jääb kõrvale US-afiks, mis on võimalik küll seoses selliste kolmesilbiliste foonsõnadega nagu *küsitte*, vt. fookussõna *küsitlus*, ent mitte seoses selliste kahesilbiliste foonsõnadega nagu *küsi*; vrd. kõnealusele afiksile lähedase tähendusega MINE-afiksi ühtviisi võimalikke fookussõnu *küsitlemine* ja *küsimine*.

Neljandaks, kogumis esineb üks afiks, mille puhul võib peale verbi foonsõnaks olla ka noomen ja mille fookussõna on noomen. Selle afiksi koos näidetega (fookussõnadega, mis koonduvad verbituuma *küsi* ümber) esitab järgmine tabel, vt. (159):

- (159) tu-afiks *küsimatu, küsitamatu*

3.4. LÄHTEANDMED

Alljärgnevalt käsitleme neid eesti keele sõnu, mis on sanktsioneeritud Ülle Viksi vormisõnastiku (VVS; Viks 1992) algse arvutivariandi sõnaloendis, näit. *rihtima, puhtima*, või mida saab viimastest moodustada selle sõnastiku formaliseeritud reeglite alusel, näit. *rihime, puhime*. VVS-i koostamise aluseks on olnud eesti õigekeelsussõnaraamat (ÕS; Raiet & Kull 1976) ning koostamisel on arvestatud hilisemate normingumuutustega. Alljärgnevalt on sulgudes kujul, teisejärgulisena, arvestatud sõnu, mille sanktsioneerib küll ÕS, mitte aga VVS, ja mis seejuures ei lähe vastuollu praeguse norminguga. Sel juhul on tegu kas võõraste sõnadega, näit. (*lihtima*), (*lihime*), või liitsõnadega, näit. (*kuivpuhtima*), (*kuivpuhime*). Lisaks, nii ÕSi kui ka hilisemate normingumuutuste alusel sanktsioneerimata sõnadest, võtame tavakõnepruugi adekvaatsemaks kajastamiseks arvesse laugepainulisi (teises vältes) sõnu nagu *joome, teete, kaovad*,

mis seostuvad ühesilbilisest simpleksverbist verbituumaga nagu *joo, tee, kao* ja mille kõrval seostub sama verbituumaga veel teisi lauepainulisi (esimeses või teises vältes) sõnu nagu *jooge, teinud, kaduma*: kõnealused sõnad loeme vastavate sanktsioneeritud järsupainuliste (kolmandas vältes) sõnade paralleelkujudeks (sõnade nagu *teete, kaovad* hääldumise kohta vt. Viitso 1981a: 178).

Eesti sõnade transkribeerimisel järgime allpool üldiselt õigekirjapõhimõtteid, seda ka osa fonoloogiliste seikade (näit. *üüa* asemel häälduv *üia*, palatalisatsioon) tähistuseta jätmise hinnaga. Käsitlusele oluliste häälikunähtuste selgeks väljatoomiseks erineb alljärgnev märkimisviis õigekirjast siiski kahes mõttes.

Esiteks on siin ära näidatud kõnetaktide pain: järsule painule (III vältes rõhulisele silbile) viitab graavis ` rõhusilbi esimese vokaali märkiva tähe järel, näit. *ku`ula, lä`ks* (nõnda osutab graavis enamasti järsu painu lisakestust e. "ülipikkust" ilmutavale rõhulise silbi häälikule); laugele painule (I ja II vältes rõhulisele silbile) viitab akuut ´ rõhusilbile järgneva rõhutu silbi vokaali märkiva tähe ees, näit. *kuul`anu, läh`e* (nõnda osutab akuut tihti lauge painu lisakestust e. "poolpikkust" ilmutavale rõhutu silbi vokaalile). Graavisest ja akoodist lisamärgendi abil on nüüd omaette tähistus kesksel fonoloogilisel vastandusel, mida õigekiri üldjuhul üldse esile ei tõsta. Sealjuures tähistab kumbagi painu oma märk ja omaette märgiga, graaviseiga, ei ole tähistatud ainult järsk pain üksinda, nii et laugele painule osutaks graavise puudumine. Sellega rõhutame tõsiasja, et järsu ja lauge painu fonoloogilist markeeritust-markeerimatust pole võimalik üheselt hinnata.

Teiseks on siin tähtede *g, b, d, z, ž* asemel kasutusel suurtähed *G, B, D, Z, Ž*, näit. *el`aDa, a`nDa, vi`skavaD*, ja tähtede *k, p, t, s, h, f* asemel, kui need märgivad kahe helilise hääliku (vokaali, sonorandi) vahelist või helilise hääliku järel sõna lõpus paiknevat häälikut, täheühendid ^k*k, p, t, s, š, h, f*, näit. *el`a'ta, a`n'ta, vi`skava't*. Ainult ortograafiat arvestades jagunevad sõnad näiteks hambasulghääliku esinemise järgi kolmeks fonoloogiliselt motiveerimata rühmaks: *anda* — üks täht *d*; *tõsta* ja *antavat* — üks täht *t*; *petta* — kaks tähte *tt*. Siinset transkriptsiooni arvestades moodustub seevastu kaks fonoloogiliselt motiveeritud rühma: *a`nDa* ja *tõ'sta* — üks täht, lühike häälik (ortograafiline *d* alati ja ortograafiline *t* sõna alguses või helitus naabruses); *a`n'tava't* ja *pe'tta* — kaks tähte, pikk häälik (ortograafiline *t* ainult helilises naabruses sõna keskel või lõpus ja ortograafiline *tt* alati). Nüüd tähistab eesti keele lühihäälikut, sealhulgas lühikest obstruenti, üks täht (*a, m, k/G, p/B, t/D, s/Z, š/Ž, h*) ja eesti keele pikka häälikut, sealhulgas pikka obstruenti, kaks tähte (*aa, mm, kk^kk, pp^pp, tt^tt, ss^ss, šš^šš, hh^hh, ff^ff*), kuid otsene seos tavaortograafiaga ikkagi säilib (transkriptsiooni asendamiseks õigekirjaga tuleb jätta tähele panemata lisamärgendid ^{k, p, t, s, š, h} ja ^f ning täheteisendused *g>G, b>B, d>D, z>Z* ja *ž>Ž*). Lugeses tähed *G, B* jne. mitte omaette häälikuid märkivaks, vaid tüüpjuhul tähtede *k, p* jne. abil kirjutatavate häälikute tähistamise lisavõimaluseks, on lisaks välistatud õigekirja põhjal esmapilgul eeldatav, ent tegelikult eesti keelele võõras häälikuvastandus, vt. näit. **g* vs. *k*. Lugeses täheühendid ^k*k*,

pp jne. mitte lühikesi häälikuid märkivaks, vaid tähtede *kk pp* jne. abil kirjutatavate pikkade häälikute tähistamise lisavõimaluseks, on lisaks välistatud ainsa õigekirjas märgitud painuvastanduse juhu (painuvastandus lühivokaalide vahelist pikka klusiili sisaldavates kõnetaktides) väärtõlgendamine klusiili lühikese ja pika välte vastanduseks, vt. näit. *lü^kk'anu* – *lü^kkas*.

Alljärgnev transkriptsioon on seega kompromiss tänapäeva eesti kirjakeele ortograafianormist, mille põhimõtted on enamjaolt pärit Eduard Ahrensi 1843/1853 kohati ebaadekvaatselt häälikukontseptsioonist, ja sellisest fonoloogilisest transkriptsioonist, mis on kooskõlas klassikaliselt üldaktsepteeritud kontseptsiooniga (vt. näit. Harms 1978, Viitso 1981b, Tauli 1973, Eek 1987, Lehiste 1987, Eek & Help 1987) eesti häälikute kahest vältest (e. lühikestest ja pikkadest häälikutest) ning rõhusilpide või kõnetaktide kahest painust e. aktsendist (eesti ortograafia ja alternatiivsete fonoloogiakontseptsioonide vahekorra kohta vt. näiteks Help 1988).

4. EESTI VERBIMUUTEAFIKSI VÄLJENDUSKÜLG DA-AFIKSI NÄITEL

Siinse aksiomaatika kohaselt on kõige keerulisema väljendusküljega afiksiks eesti verbimuuteafiksitate hulgas DA-afiks. Alljärgnevalt tutvustame kõigi eesti verbimuuteafiksitate kirjeldamisel kasutatavat formalismi DA-afiksi väljenduskülje kirjeldamise näitel.

4.1. TEHTERÜHMAD

DA-afiksi väljenduskülje tehterühmad regulaarset sensitiivsust kirjeldavate tehtepäästikute (foonsõnatüüpide) ja regulaarsete tehete kaupa on järgmised, vt. tabel (160):

(160)

A 'Vokaal'- lõpuline foonsõna

10 +*Da*

Kui foonsõna

110 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline:

'>'; +*Da*

1110 ,'pikk vokaal, diftong või sonorant - *B, D, G* või *s* - vokaal'- lõpuline:

'>'; NA>TA; +*Da*

1111 ,häälikuliselt identne ja tähenduslikult sarnane mingi singulari nominatiivis '*B, D, G* või *s*'- lõpulise noomeni singulari genitiivi vormiga:

'>'; +*Da*

11120 ,'pikk vokaal või diftong - *s* - vokaal'- lõpuline:

'>'; +*Da*

11121 ,häälikuliselt identne ja tähenduslikult sarnane mingi singulari nominatiivis '*ss*' — lõpulise noomeni singulari genitiivi vormiga:

'>'; NA>TA; +*Da*

112 ,tähenduselt lastekeelne või obstsõonne:

+*Da*

120 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, järsupainuline, '*a*'- lõpuline:

'>'; +^t*ta*

1210 ,tugevaks astmeks tõlgenduda võivat obstruenti sisaldav:

'>'; TA>NA; +^t*ta*

- 1211 ,milleks on 'D või G' madala või keskkõrge vokaali (sh 'õ') järel:
'>'; +^tta
- 122 verbiafiksi fookussõna:
+Da
- 130 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, järsupainuline, 'l (või r) - e' - lõpuline:
'>'; Se#>eS; +Da
- 131 ,l (või r) ees madalat või keskkõrget vokaali sisaldav:
+Da
- 132 ,l (või r)' ees lühivokaali ja lühisonoranti sisaldav:
'>'; S>S²; Se#>eS; +Da.
- 1330 ,tugevaks astmeks tõlgenduda võivat obstruenti sisaldav:
'>'; TA>NA; Se#>eS; +Da
- 1331 ,milleks on 'D või G' madala või keskkõrge vokaali (sh 'õ') järel:
'>'; Se#eS; +Da
- 134 verbiafiksi '+^ttle' ('+skle' või '+stle') fookussõna:
+Da
- 14 ,mis on (pearõhust alates) kolmesilbiline, lühirõhusilbiline, 'ele' - lõpuline:
/fakultatiivselt/ e#>0; +Da
- (15 ,mis on (pearõhust alates) kolme- või enamasilbiline, 'skel'e' -, 'stel'e' - või 'tel'e' - lõpuline:
'>'; S>S²; e#>0; +a
- (16 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, lühirõhusilbiline, 'hi' - lõpuline:
'>'; NA>TA; +Da

Siin ja teistes afiksi väljenduskülje kirjeldustes märgib tähttähis kõigile selle all kirjeldatavatele foonsõnadele ühist tunnust. Tähis A märgib olukorda, milles afiksi foonsõnad lõpevad vokaaliga (DA-afiksi foonsõna on alati simpleksverb, eesti simpleksverb lõpeb alati vokaaliga).

Siin ja teistes afiksi väljenduskülje kirjeldustes märgib (ainult numbritest koosnev) numbretähis ühte tehterühma temas ilmneva regulaarse sensitiivsuse järgi. Numbretähises osutab üks number (peale numbri 0; DA-afiksi puhul 1, 2, 3, 4, 5, ja 6) ühe tehterühma regulaarse sensitiivsuse kogukirjelduse ühele elemendile (DA-afiksi puhul võib üks kirjeldus koosneda ühest, vt. 10, kuni viiest elemendist, vt. 11121). Tähise esimene number märgib ilma tehtepäästikust väljenduseta, markeerimata regulaarset sensitiivsust, iga järgmine number märgib tehtepäästikus 'kui x, (siis) y' üha detailsemalt markeeritud regulaarset sensitiivsust. Erandlikult osutab number 0 numbretähise lõpus seda, et kõnealune regulaarse sensitiivsuse kirjeldus pole omane ainult kõnealusele tehte-

rühmale, vaid sisaldub ka teise tehterühma või teiste tehterühmade regulaarse sensitiivsuse kirjelduses.

Siin ja teistes afiksi väljenduspooltes väljendab numbrist *l* erinevate numbrite kasutamine (DA-afiksi puhul esinevad numbril *l* kõrval numbrid *0, 2, 3, 4, 5* ja *6*) (ühe tähttähtise all kirjeldatavate) tehterühmade vahelisi hierarhilisi seoseid. Ühe numbertähiste kogumi veergudes osutab numbritele vastavate arvude kasvamine (DA-afiksi puhul teises veerus arvust *0* arvuni *6*, kolmandas veerus arvust *0* arvuni *2* või *4*, neljandas veerus arvust *0* arvuni *1* või *2*, viiendas veerus arvust *0* arvuni *1*) tehterühmade vahelistele välistavusseostele. Mingi tehterühm rakendub sobivatele foonsõnadele eeldusel, et nendele ei rakendu ükski enam markeeritud regulaarse sensitiivsuse kirjeldusega tehterühm. Arvule *0, 1, 2 ...* vastava numbril all on kirjas vähem markeeritud regulaarse sensitiivsuse kirjeldusega tehterühm; arvule *1, 2, 3 ...* vastava numbril all on kirjas enam markeeritud regulaarse sensitiivsuse kirjeldusega tehterühm. Mingi tehterühm rakendub sobivatele foonsõnadele eeldusel, et tema numbertähises vastavad numbril vasakult paremale suuremale arvule kui mis tahes konkureeriva tehterühma numbertähises: konkureerivatest tehterühmadest rakendub mingile foonsõnale alati see, mis on kirjas kõige alumisena.

DA-afiksi väljendusküljes rakendub foonsõnale (simpleksverbile) üldjuhul tehterühm *10*. VVS-i järgi saavad sellise tõlgenduse tuhanded foonsõnad, sealhulgas kõik (pearõhust alates) ühesilbilised (näiteks *tr'e`i*), kahesilbilised lühirõhusilbilised (*el`a*), kahesilbilised järsupainulised *i-* ja *u-lõpulised* (*va`lmi*, *lo`oBu*) ning kolme- ja enamasilbilised *a-* ja *u-lõpulised* sõnad (*joon`ista*, *liiG`i`tu*) ning osa kahesilbilisi järsupainulisi *e-lõpulisi* (*ka`tke*, *ha`p`pne*) ning kolme- ja enamasilbilisi *e-lõpulisi* sõnu (*tül`itse*, *viim`istle*, *mõn`ule*). Siin moodustab regulaarse tehte häälikulisandus +*Da* (*tr`ei>tr'e`iDa*, *el`a>el`aDa ...*).

Foonsõnu, millele rakendub tehterühm *110* on VVS-i järgi tuhatkond (alla kahe tuhande; näiteks *a-lõpuline* *kuiv`a*, *i-lõpuline* *ots`i*, *e-lõpuline* *lõp`e*, *u-lõpuline* *kolks`u*). Siia kuuluvad muuhulgas sellised foonsõnad, milles häälikut *v*, pikka sonoranti või obstruendi puudumist rõhulise ja rõhutu silbi piiril (näiteks sõnade *serv`i*, *jonn`i*, *rai`u* puhul) võiks põhimõtteliselt tõlgendada astmevahelduse nõrgaks astmeks.

Siinses käsitluses mõistetakse astmevaheldust Help 1987 laadis kui kahe hääliku (või hääliku ja tema puudumise) vahelist seost. Eesti keeles olulised tugeva ja nõrga astme paarid loetleb tabel (161):

(161)	tugev	nõrk	
	aste -	aste	näide
	(TA)	(NA)	
	B -	v	<i>kõ`lBa - kõlv`a'ta</i>
	B -	sonorandipikendus	<i>a`mBuDa - amm`u</i>
	D/t -	0	<i>si`irDa - siir`a'ta</i>
			<i>ko`hta - ko`ha'ta</i>
	D -	j	<i>saD`aDa - saj`a</i>
	D -	sonorandipikendus	<i>le`nDle - lenn`elDa</i>
	G/k -	0	<i>nü`lGiDa - nü'l`i</i>
			<i>ve`hkiDa - veh`i</i>
	G -	j	<i>pe`lGa - pelj`a'ta</i>
	^p p -	B	<i>lõ`õ^ppiDa - lõõB`i</i>
	^t t -	D	<i>töö`tle - tööD`elDa</i>
	^k k -	G	<i>lo`n^kkiDa - lonG`i</i>
	ss -	s	<i>kä`rssa - kärs`a'ta</i>

Tehterühma 110 regulaarne tehe erineb tehterühma 10 regulaarsest tehtest selle poolest, et lisaks konkatenatiivsele häälikulisandusele +Da sisaldab ta ka prosodiateisendust, lauge painu asendumist järsuga '>' (*kuiv`a>ku`ivaDa, serv`i>se`rviDa* ...).

Foonsõnu, millele rakendub tehterühm 1110 on VVS-i järgi sadu (näiteks *looB`i, an^kkeeD`i, hulG`u, purs`i*). Siin erineb regulaarne tehe tehterühma 110 regulaarsest tehtest selle poolest, et lisaks konkatenatiivsele häälikulisandusele +Da ja prosodiateisendusele '>' sisaldab ta ka fusioonilist häälikulisandust ehk häälikuvahetust, nõrga astme asendumist tugevaga NA>TA (*looB`i>lo`õ^ppiDa, purs`i>pu`rssiDa* ...).

Foonsõnu, millele rakendub tehterühm 1111 on VVS-i järgi mõni üksik (näiteks *sonD`i*, vrd. *so`nD*, nominatiiv, *sonD`i*, genitiiv; *Barr`i^kkaaD`i*, vrd. *Barr`i^kka`aD*, nominatiiv, *Barr`i^kkaaD`i*, genitiiv). Siin erineb regulaarne tehe tehterühma 1110 regulaarsest tehtest selle poolest, et ta ei sisalda fusioonilist häälikulisandust ehk häälikuvahetust NA>TA (*sonD`i>so`nDiDa, Barr`i^kkaaD`i>Barr`i^kka`aDiDa* ...).

Foonsõnu, millele rakendub tehterühm 11120 on VVS-i järgi kümmekond (näiteks *soos`i, reis`i*). Siin erineb regulaarne tehe tehterühma 1110 regulaarsest tehtest selle poolest, et ta ei sisalda fusioonilist häälikulisandust ehk häälikuvahetust NA>TA (*soos`i>so`osiDa, reis`i>re`isiDa* ...).

Foonsõnad, millele rakendub kindlasti tehterühm 11121, VVS-i järgi puuduvad. Tehterühmade 1110 ja 1111 vastanduse eeskujul rakenduks see tehterühm tehterühma 11120 asemel potentsiaalsele simpleksverbile ?*Gneis`i*, vrd. *Gne`iss*, nominatiiv, *Gneis`i*, genitiiv. Siin erineb regulaarne tehe tehterühma 11120 regulaarsest tehtest selle poolest, et ta siiski sisaldab fusioonilist häälikulisandust ehk häälikuvahetust NA>TA: *Gneis`i>Gne`issiDa*.

Ainus foonsõna, millele rakendub VVS-i järgi tehterühm 112, on *piss'i* (ÕS-i järgi on selliseks foonsõnaks veel ka *a^p'a*); foonsõnu, millele rakendub tehterühm 112, tuleb sagedamini ette kõnekeeles (näiteks *ka^k'a*, ühe alternatiivina *si^t'u* ...). Siin erineb regulaarne tehe tehterühma 110 regulaarsest tehest selle poolest, et prosodiateisendus, lauge painu asendumine järsuga '>', jääb toimumata (*piss'i>piss'iDa*).

Foonsõnu, millele rakendub tehterühm 120, on VVS-i järgi sadu (näiteks *mä`ära, pla`ksa, tō`rva*). Siin erineb regulaarne tehe tehterühma 10 regulaarsest tehest selle poolest, et konkatenatiivseks häälikulisanduseks on +*Da* asemel +*'ta* ning lisaks sisaldab tehe prosodiateisendust, järsu painu asendumist laugega '>' (*mä`ära>määr'a'ta, pla`ksa>plaks'a'ta* ...).

Foonsõnu, millele rakendub tehterühm 1210, on VVS-i järgi sadu (näiteks *pi^l'ka, o`iGa, ta`i^ppa, ko`hta*). Siin erineb regulaarne tehe tehterühma 120 regulaarsest tehest selle poolest, et lisaks konkatenatiivsele häälikulisandusele +*'ta* ja prosodiateisendusele '>', sisaldab ta ka häälikuvahetust või häälikukadu, tugeva astme asendumist nõrgaga TA>NA (*pi^l'ka>pilG'a'ta, ko`hta>koh'a'ta* ...).

Foonsõnu, millele rakendub tehterühm 1211 on VVS-i järgi mõni üksik (näiteks *ko`oGa, ra`aDa, hō`ōGa*). Siin erineb regulaarne tehe tehterühma 1210 regulaarsest tehest selle poolest, et ta ei sisalda häälikukadu TA>NA (*ko`oGa>kooG'a'ta, ra`aDa>raaD'a'ta* ...).

Foonsõnu, millele rakendub tehterühm 122 on VVS-i järgi kümneid (näiteks *se`osta*, vrd. *se`o*; *hallo`o'ta*, vrd. *hallo`o*; *kä`enDa*, vrd. *käs'i*, nominatiiv, *kä`e*, genitiiv). Siin erineb regulaarne tehe tehterühma 120 regulaarsest tehest selle poolest, et temas on konkatenatiivseks häälikulisanduseks +*'ta* asemel siiski +*Da* ja et ta ei sisalda seejuures prosodiateisendust '>' (*se`osta>se`ostaDa, hallo`o'ta>hallo`o'taDa* ...).

Foonsõnu, millele rakendub tehterühm 130, on VVS-i järgi kümneid (näiteks *tī`irle, jō`nksle, va`evle*). Siin erineb regulaarne tehe tehterühma 10 regulaarsest tehest selle poolest, et lisaks konkatenatiivsele häälikulisandusele +*Da* sisaldab ta ka prosodiateisendust '>' ning häälikute positsioonivahetust, sonorandi (S) ja foonsõna lõpus paikneva hääliku *e* (*e*#) järjestuse muutust *Se#>eS* (*tī`irle>tiir`elDa, jō`nksle>jōnks`elDa* ...).

Ainus foonsõna, millele rakendub VVS-i järgi tehterühm 131, on *a`ele*. Fonotaktiliselt sobimatu häälikujärjendi (näiteks **ae`elDa*) vältimiseks fookusõnas erineb sinne regulaarne tehe tehterühma 130 regulaarsest tehest selle poolest, et ta ei sisalda konkatenatiivse häälikulisanduse +*Da* kõrval ei prosodiaateisendust '>' ega häälikute positsioonivahetust *Se,#>eS* (*a`ele>a`eleDa*).

Foonsõnad, millele rakendub tehterühm 132, VVS-i järgi puuduvad. Lühi-rõhusilbilise fookusõnakuju vältimiseks rakenduks see tehterühm tehterühma 130 asemel potentsiaalsele simpleksverbile *?ō`mle* (kuuldud tähenduses 'osale EÕM-is'). Siin erineb regulaarne tehe tehterühma 130 regulaarsest tehest selle

poolest, et lisaks konkatenatiivsele häälikulisandusele +Da, prosoodiateisendusele '>' ja häälikute positsioonivahetusele Se#>eS sisaldab ta ka fusioonilist häälikulisandust, sonorandi (S) pikenemist (X>X²) S>S²: õ'mle>õmm'elDa.

Foonsõnu, millele rakendub tehterühm 1330, on VVS-i järgi sadakond (näiteks ka'htle, ke'm^pple, põ'i^kkle). Siin erineb regulaarne tehe tehterühma 130 regulaarsest tehtest selle poolest, et lisaks konkatenatiivsele häälikulisandusele +Da, prosoodiateisendusele '>' ja häälikute positsioonivahetusele Se#>eS sisaldab ta ka häälikuvahetust või häälikukadu TA>NA (ka'htle>kah'elDa, põ'i^kkle>põiG'elDa ...).

Foonsõnu, millele rakendub tehterühm 1331, on VVS-i järgi mõni üksik (ma'aDle, ho'oGle). Siin erineb regulaarne tehe tehterühma 1330 regulaarsest tehtest selle poolest, et ta ei sisalda häälikukadu TA>NA (ma'aDle>maaD'elDa, ho'oGle>hooG'elDa).

Foonsõnu, millele rakendub tehterühm 134, on VVS-i järgi mõni üksik (näiteks ta'o'tle, vrd. ta'o; lo'é'tle, vrd. lo'e). Siin erineb regulaarne tehe tehterühma 130 regulaarsest tehtest selle poolest, et ta ei sisalda ei prosoodiateisendust '>' ega häälikute positsioonivahetust Se#>eS (ta'o'tle>ta'o'tleDa, lo'é'tle>lo'é'tleDa ...).

Tehterühmade 130, 131, 132, 1330, 1331 ja 134 puhul on kirjelduses läbikriipsutatud sulgudesse () aseatud sonorandi S tõlgendumine häälikuna r: siin on piirjuhtumina arvestatud võimalust, et tehterühm 1330 rakendub foonsõnale vä'hkre (vä'hkre>väh'erDa), VVS-i järgi ainsale seda tüüpi foonsõnale. Tehterühma 134 kirjelduses on läbikriipsutatud sulgudesse () asetatud olulise afiksi tõlgendumine afiksina '+skle', '+stle': tehterühma 15 eeskujul on siin arvestatud afikseid, mida VVS-i järgi kahesilbilistes foonsõnades tegelikult ei esine.

Foonsõnu, millele rakendub tehterühm 14, on VVS-i järgi kümneid. Siin võib regulaarne tehe erineda tehterühma 10 regulaarsest tehtest selle poolest, et lisaks konkatenatiivsele häälikulisandusele +Da sisaldab ta ka häälikukadu, täpsemalt foonsõna lõpus paikneva hääliku e (e#) kadu e#>0 (kõn'ele>kõn'elDa, kih'ele>kih'elDa ...). Tehterühma 14 rakendumine on ainult fakultatiivne, samad sõnad võivad olla ka tehterühma 10 foonsõnadeks (kõn'ele>kõn'eleD'a, kih'ele>kih'eleD'a ...).

Foonsõnu, millele rakendub tehterühm 15, on VVS-i järgi kümneid (näiteks mõ't'iskel'e, viim'istel'e, lo'é'tel'e). Siin erineb regulaarne tehe tehterühma 10 regulaarsest tehtest selle poolest, et konkatenatiivseks häälikulisanduseks on +Da asemel +a ja lisaks sisaldab tehe prosoodiateisendust '>', fusioonilist häälikulisandust S>S² ja häälikukadu e#-0 (mõ't'iskel'e>mõ't'iske'lla, lo'é'tel'e>lo'é'te'lla ...). Kogu tehterühma 15 kirjeldus on siin asetatud läbikriipsutatud sulgudesse (), teda tervikuna on arvestatud ainult kui piirjuhtumit: kõnealune tehterühm rakendub ainult erandlikele, stiililiselt markeeritud (kõrgstiilsetele) foonsõnadele.

Foonsõnu, millele võiks rakendada tehterühm 16, on VVS-i järgi kümneid (näiteks jah'i, mäh'i). Siin erineks regulaarne tehe tehterühma 10 regulaarsest tehtest selle poolest, et lisaks konkatenatiivsele häälikulisandusele +Da sisal-

daks ta ka prosodiateisendust '>' ja fusioonilist häälikulisandust NA>TA (*jah'>ja'htiDa*, *mäh'i>mä'hkiDa*). Kogu tehterühma 16 kirjeldus on siin siiski asetatud (läbikriipsutamata) sulgudesse (), tema näol on tegu arvestamata jäänud piirjuhtumiga. Kõnealust tüüpi foonsõnade puhul on regulaarse tehtena arvestatud hoopis konkatenatiivset häälikulisandust +*Da* üksinda (näiteks *kah'i>kah'iDa*, *roh'i>roh'iDa*), mis osutab tehterühma 16 asemel hoopis tehterühmale 10.

DA-afiksi väljenduskülje tehterühmad regulaarset sensitiivsust ilmutavate elementartehterühmade (fookussõnatüüpide) kaupa on järgmised, vt. tabel (162):

(162)

- 10 (: 'vokaal - *Da*' - lõpuline fookussõna)
- 110 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'vokaal - *Da*' - lõpuline fookussõna)
- 1110 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'pikk vokaal, diftong või sonorant - ^p*p*, ^t*t*, ^k*k* või *ss* - vokaal - *Da*' - lõpuline fookussõna)
- 1111 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, '*B*, *D*, *G* või *s* - vokaal - *Da*' - lõpuline, mingi singulari nominatiivis '*B*, *D*, *G* või *s*' - lõpulise noomeni singulari genitiivi vormiga häälikuliselt ja tähenduslikult sarnane fookussõna)
- 11120 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'pikk vokaal või diftong - *s* - vokaal - *Da*' - lõpuline fookussõna)
- 11121 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline 'pikk vokaal või diftong - *ss* - vokaal - *Da*' - lõpuline, mingi singulari nominatiivis '*ss*' - lõpulise noomeni singulari genitiivi vormiga häälikuliselt ja tähenduslikult sarnane fookussõna)
- 112 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline, 'vokaal - *Da*' - lõpuline, tähenduselt lastekeelne või obstsõonne fookussõna)
- 120 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline, '*a'ta*' - lõpuline fookussõna)
- 1210 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, laugepainuline, '*a'ta*' - lõpuline fookussõna)
- 1211 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline, 'madal või keskkõrge vokaal (*sh* 'õ') - *D* või *G* - *a'ta*' - lõpuline fookussõna)
- 122 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, '*aDa*' - lõpuline, mitme verbiafiksiga seostuv fookussõna)
- 130 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline, '*e-l(* või *r)* - *Da*' - lõpuline fookussõna)
- 131 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'madal või keskkõrge vokaal -*l(* või *r)* - *e* - *Da*' - lõpuline fookussõna)

- 132 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, laugepainuline, 'lühivokaal - pikk sonorant - e - l(või r) - Da'- lõpuline fookussõna)
- 1330 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, laugepainuline, 'e -l(või r) - Da'- lõpuline fookussõna)
- 1331 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline, 'madal või keskkõrge vokaal (sh 'õ ') - D või G - e -l(või r) - Da'- lõpuline fookussõna)
- 134 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'l - e - Da'- lõpuline, verbiafiksiga '+tle' (, '+skle' või '+stle') seostuv fookussõna)
- 14 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, lühirõhusilbiline, 'elDa'- lõpuline fookussõna)
- €15 (: (pearõhust alates) kolme- või enamasilbiline, 'ske`lla'-, 'ste`lla'- või 'te`lla'- lõpuline fookussõna))
- (16 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'h - k või t - iDa'- lõpuline fookussõna)

Siin ja teistes afiksi väljenduskülje kirjeldustes osutab koolon : mingi tehterühma või tehterühma osa kirjelduse ees, et kõnealune kirjeldus tähistab fookussõna terminites samu nähtusi, mida eespool on tähistatud foonsõna ja tehte terminites. Siin ja teistes afiksi väljenduskülje kirjeldustes osutavad sulud () mingi tehterühma või tehterühma osa kirjelduse ümber, et see kirjeldus sõnastab foonsõna ja tehte terminites juba esitatud info ümber uut juurde lisamata.

4.2. TEHTERÜHMA OSAD

Ülalesitatuga on ammendavalt kirjeldatud DA-afiksi väljenduskülje tehterühmad 1111, 11121, 112, 122, 131, 132, 134, 14 ja €15}, mis koosnevad ainult regulaarsest osast. Lisaselgitust vajavad veel tehterühmad 10, 110, 1110, 11120, 120, 1210, 1211, 130, 1330, 1331 ja (16), mis lisaks regulaarsele osale sisaldavad kvaasiregulaarset ja/või irregulaarset osa, s.t. mille kirjelduses esineb üksikute foonsõnade loend.

DA-afiksi väljenduskülje tehterühm 10 on tervikuna järgmine, vt. tabel (163):

(163)

A 'Vokaal'- lõpuline foonsõna

10 +Da

(: 'vokaal - Da'- lõpuline fookussõna)

Kui foonsona

-10a : -"-

69(8)

-saj`a/D/:

NA>TA; +Da

-ve`a/D/, põ`e/D/:

'>'; NA>TA; +Da

-&sul`e/G/, {ah`i/k/, jah`i/t/, mah`i/t/, rah`i/k/, prah`i/t/, vah`i/t/,
eh`i/t/, &leh`i/t/, veh`i/k/, pih`i/t/, rih`i/t/, sih`i/t/, tih`i/t/, oh`i/k/,
toh`i/t/, juh`i/t/, nuh`i/k/, puh`i/k/, puh`i/t/, vuh`i/k/, vuh`i/t/, lõh`i/k/,
läh`i/k/, mäh`i/k/, täh`i/t/, röh`i/k/, nüü`i/k/, püh`i/k/, rüh`i/k/}

&sul`i/G/, nüü`i/G/, pur`i/G/, &pür`i/G/, pus`i/k/, sus`i/k/, käs`i/k/,

mah`u/t/, tih`u/k/, vih`u/t/, uh`u/t/, lõh`u/k/, kis`u/k/, us`u/k/,

{(pleh`i/t/), (lih`i/t/), (mä`rGpuh`i/t/), (ki`irpuh`i/t/), (ku`ivpuh`i/t/),}

(is`i/k/), (ih`u/k/):

'>'; NA>TA; +Da

-ul`u/G/:

/fakultatiivselt/ '>'; NA>TA; +Da

-ka`o/D/, la`o/D/, ta`o/G/:

'>'; NA>TA; V#↑; +Da

-pe`a/D/, põ`a/G/, ko`e/D/, lo`e/G/, po`e/G/, so`e/G/, kö`e/D/:

'>'; V↑; NA>TA; +Da

-la`e/D/, pra`e/D/, sa`e/G/, va`e/G/:

V>V²: NA>TA; V#↑; +Da

-le`o/G/, ne`o/D/, se`o/D/, ko`o/D/, (si`lmko`o/D/):

'>'; V↑; NA>TA; V#↑; +Da

-ha`u:

+DuDa &

V#>V²; NA>TA; +Da

-nä`u:

+GuDa &

V#>V²; NA>TA; +Da

-ne`a/D/:

V>V²; NA>TA; a#>0; +a

-10b : 'Da/ta' - lõpuline fookussõna

8

-las`e, pes`e, kus`e, pus`e, mõs`e:

'>'; e#>0; +ta

-ah`a{t/}, tah`a{t/}:

'>', a#>0; +ta &

-uh`a{t/}:

'>'; NA>TA; a#>0; +a

/fakultatiivselt/ '>', a#>0; +ta &

'>'; NA>TA; a#>0; +a

(-vä`hkre:

'>'; TA>NA; Se#>eS; +Da)

-10c : fookussõna

16(1)

-vī`i, kā`i, mü`ü:

+a

-jo`o, lo`o, po`o, to`o, lõ`ö, sõ`ö, (ta`aslo`o):

V²↑; +a

-te`e, nä`e:

'>'; e#>h; +a

-ol`e, tul`e, pan`e, &min`e, sur`e:

'>'; S>S²; e#>0; +a

-10* 93(9)

Siin ja teistes tehterühma kirjeldustes osutab täht *a* numbertähise (siin numbertähise *10*) järel tehterühma kvaasiregulaarse osa kirjeldusele ning märk *-''*- vahetult kvaasiregulaarse osa kirjelduse enda asemel sellele, et ta langeb kokku vastava regulaarse tehterühmaosa kirjeldusega. Muu täht numbertähise järel (siin *b* ja *c*) osutab tehterühma irregulaarse osa kirjeldusele, kusjuures tehterühma irregulaarse osa kirjeldus langeb seda vähem kokku vastava regulaarse tehterühmaosa kirjeldusega, mida kaugemale tähestiku algusest jääb talle osutav täht. Siin ja teistes tehterühma kirjeldustes märgivad numbrid kvaasiregulaarse või irregulaarse osa kirjelduse all (siin näiteks number *69* tähise *:-''-* all), kui mitmele foonsõnale rakendub kõnealune tehterühm VVS-i andmete alusel, ning samas sulgudes lisatud numbrid — siin näiteks number (*8*) numbri *69* järel — kui mitmele foonsõnale rakendub kõnealune tehterühm VVS-is puuduvate, ent ÕS-is esitatud ning praeguse norminguga kooskõlas olevate andmete alusel. Tähistega * täiendatud numbertähise (siin *10**) järel on näidatud, kui mitmele kõnealuse tehterühma foonsõnale ühtekokku rakendub irregulaarne sensitiivsus (kas tehterühma kvaasiregulaarne või mingi irregulaarne osa).

Siin ja teistes tehterühma kirjeldustes osutab märk *&* foorisõna ees, et kõnealune foonsõna pole verbituuma ainus simpleksverb, näiteks *&sul'e* kõrval esineb ka *su'ʎGe*. Siin ja teistes tehterühma kirjeldustes osutab kaldkriipsude vaheline täht foonsõna järel, näiteks sõna *puh'i/k/* puhul, lühikesele obstruendile, mis ilmub fookussõnasse foonsõnale rakendatud teisendusega NA>TA, vrd. foonsõnu *puh'i/k/* ja *puh'i/t/* ning nende fookussõnavasteid *pu'hkiDa* ja *pu'htiDa*. Kui teisendus NA>TA esineb seejuures ainult ühes tehte tõlgendusvariandis, on kaldkriipsud omakorda asetatud läbikriipsutatud sulgude vahele, vt. näiteks *tah'a(ʎ/ʎ)*.

Tuhandetest DA-afiksi foonsõnadest, millele rakendub tehterühm 10, on ainult 93(9) sellised, millele rakendub selle tehterühma irregulaarne sensitiivsus. Piirjuhtumitest on siin asetatud läbikriipsutatud sulgudesse, s.t. lähevad arvesse 29(5) *hi*-lõpulist sõna; piirjuhtumitest on siin asetatud (läbikriipsutamata) sulgudesse, s.t. ei lähe arvesse sõna *vä'hkre*. Kõik DA-afiksi foonsõnad, millele tehterühmas 10 rakendub (arvesseminev) irregulaarsus on (pearõhust alates) kas ühesilbilised või kahesilbilised lühirõhusilbilised sõnad.

DA-afiksi kvaasiregulaarsesse tehterühmaossa 10a kuuluvad tehted, mille fookussõnade puhul võiks eeldada tüüpilistele, vokaallõpulistele foonsõnadele rakenduvat konkatenatiivset häälikulisandust *+Da*. Tegelikult esineb siin tavaliselt tehe, millesse lisaks konkatenatiivsele häälikulisandusele *+Da* kuulub üks või mitu sellist fusioonilist elementaartehtet, mis ei ohusta foonsõna lõppvokaali säilimist: fusiooniline häälikulisandus või häälikuvahetus NA>TA; häälikuvahetused V#↑ (foonsõna keskkõrge lõppvokaali asendumine kõrge vokaaliga), V↑ (foonsõnasisese keskkõrge vokaali asendumine kõrge vokaaliga); fusioonilised häälikulisandused V>V² (foonsõnasisese vokaali pikenemine), V#>V² (foonsõna lõppvokaali pikenemine ja/ehk gemineerumine). Neid võib saata üks kahest prosodiateisendusest: `>', `>` Erandlikult võib fookussõna lõpp-

häälikutena 'vokaal - *Da*' realiseeruda teistsugune konkatenatiivne häälikulisandus: *+DuDa*, *+GuDa* iseenesest ning *+a* koos fusioonilise häälikulisandusega NA>TA. Konkatenatiivset häälikulisandust *+a* saadab sel juhul fusiooniline häälikulisandus V>V² ja häälikukadu *a#>0* (foonsõna lõpphääliku *a* kadu).

DA-afiksi irregulaarsesse tehterühmaossa 10b kuuluvad tehted, mille fookussõnade puhul võiks eeldada küll konkatenatiivset häälikulisandust *+Da*, mis aga sel juhul peaks rakenduma ebatüüpilistele, konsonantlõpulistele fookussõnadele. Tegelikult esineb siin (arvesse minevatel juhtudel) kas tehe, millesse lisaks konkatenatiivsele häälikulisandusele *+Da* kuulub häälikukadu *e#>0* või *a#>0*, või tehe, millesse kuuluvad häälikukadu *a#>0*, fusiooniline häälikulisandus NA>TA ja konkatenatiivne häälikulisandus *+a*. Mõlemal juhul saadab elementaarseid häälikutehteid prosoodiateisendus '>'

DA-afiksi irregulaarsesse tehterühmaossa 10c kuuluvad tehted, mille fookussõnade puhul ei saa kuidagi eeldada konkatenatiivset häälikulisandust *+Da*. Siinses tehtes esineb alati konkatenatiivne häälikulisandus *+a*, mida võib saata üks või mitu fusioonilist elementaartehtet: häälikuvahetus V↑ (foonsõna pika keskkõrge vokaali asendumine kõrge vokaaliga), *e#>h* (foonsõna lõpphääliku *e* asendumine häälikuga *h*), fusiooniline häälikulisandus S>S², häälikukadu *e#>0*. Konkatenatiivset häälikulisandust *+a* võib saata ka üks kahest prosoodiateisendusest '>', '>'.

DA-afiksi väljenduskülje tehterühm 110 on tervikuna järgmine, vt. tabel (164):

(164)

A 'Vokaal' - lõpuline foonsõna

10 *+Da*

Kui foonsõna,

110 mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline:

'>'; *+Da*

(:(pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'vokaal - *Da*' - lõpuline fookussõna)

-110a : -' -

15

-mell' i/D/, lemm' i/B/, tõmm' i/B/, sunn' i/D/, kõnn' i/D/, sünn' i/D/, &küün' i/D/, nuus' i/k/, &hålv' i, &soi' u/G/, nõi' u/D/, pill' u/D/, amm' u/B/, vann' u/D/, noos' u/k/:

'>'; NA>TA; *+Da*

-110b : 'vokaal - *Da*' - lõpuline fookussõna

8

-lei' a(D), hoi' a(D), või' a(D), lõu' a(D), nõu' a(D), sõu' a(D),

hüü' a(D), püü' a(D):

'>'; *a#>0; +Da&*

'>'; NA>TA; *a#>0; +a*

-110c : 'Da/ta'- lõpuline fookussõna

42(5)

-*seis'a*, *maks'a*, *peks'a*, *lüps'a*:

'>'; a#>0; +ta

-*naas'e*, *kaits'e*, *maits'e*, *tõus'e*:

'>'; e#>0; +ta

-*kast'a*, *kest'a*, *vest'a*, *haist'a*, *paist'a*, *pist'a*, *mõist'a*, *ost'a*, *kost'a*,
tõst'a, *pääst'a*, *sääst'a*, *sööst'a*, *ka't'a*, *ma't'a*, *pe't'a*, *u't'a*, *nu't'a*,
võ't'a, *jä't'a*, *kü't'a*, (*loist'a*), (*laust'a*), (*süst'a*), (*a't'a*):

'>'; a#>0; +a

-*jooks'e*:

'>'; k>0; e#>0; +ta

-*ann'a/D/*, *kann'a/D/*, *künn'a/D/*, *murr'a/D/*, (*süG'avkünn'a/D/*):

'>'; NA>TA; a#>0; +a

-*laul'a(D/)*, *veen'a(D/)*, *möön'a(D/)*, *naer'a(D/)*, *siir'a(D/)*:

'>'; a#>0; +Da&

'>'; NA>TA; a#>0; +a

-*tunn'e/D/*:

'>'; NA>TA; e#>0; +a

-*kool'e(D/)*, *kuul'e(D/)*:

'>'; e#>0; +Da&

'>'; NA>TA; e#>0; +a

-110d : fookussõna

2

-*ta^p'a*:

'>'; a#>0; +a

-*lõ^p'e*:

'>'; e#>0; +a

-110* 67(5)

Tuhatkonnast DA-afiksi foonsõnast, millele rakendub teherühm 110, on ainult 67(5) sellised, millele rakendub selle teherühma irregulaarne sensitiivus. Sel juhul on enamasti tegemist *a*-lõpuliste, kuid võib olla tegemist ka teistsuguste foonsõnadega.

DA-afiksi kvaasiregulaarsesse teherühmaossa 110a kuulub tehe, mille fookussõnade puhul võiks eeldada tüüpilistele, vokaallõpulistele (pearõhust alates) kahesilbilistele pikarõhusilbilistele laugepainulistele foonsõnadele rakenduvat regulaarset tehet, prosodiateisenduse '>' ja konkatenatiivse häälikulisanduse +*Da* ühendit. Tegelikult esineb siin lisaks neile veel ka foonsõna siseseid häälikuid teisendav fusiooniline häälikulisandus või häälikuvahetus NA>TA.

DA-afiksi irregulaarsesse teherühmaossa 110b kuuluvad tehted, mille fookussõnad on kahesilbilised, nii et nende puhul ei saa kuidagi eeldada teherühma 110 regulaarset tehet, kuid võiks siiski eeldada teherühma 10 regulaarset tehet, mis rakendub tüüpilistele, vokaallõpulistele foonsõnadele (vrd. 10a). Tegelikult esineb siin kas tehe, millesse lisaks konkatenatiivsele häälikulisandusele +*Da* kuulub häälikukadu *a#>0*, või tehe, millesse kuuluvad häälikukadu *a#>0*, fusiooniline häälikulisandus NA>TA ja konkatenatiivne häälikulisandus +*a*. Mõlemal juhul saadab elementaarseid häälikutehteid prosodiateisendus '>'.

DA-afiksi irregulaarsesse teherühmaossa 110c kuuluvad tehted, mille kahesilbilised fookussõnad sisaldavad lõpphäälikute *Da/ta* ees konsonanti, nii et nende puhul ei saa kuidagi eeldada teherühma 110 regulaarset tehet, kuid võiks siiski eeldada teherühma 10 regulaarset tehet, mis rakendub ebatüüpilistele, konsonant-

lõpuliste foonsõnadele (vrd. 10b). Tegelikult esineb siin kas tehe, millesse lisaks konkatenatiivsele häälikulisandusele $+Da/ta$ kuulub häälikukadu $a\#>0$, või $e\#>0$, või tehe, millesse kuuluvad häälikukadu $a\#>0$ või $e\#>0$, fusiooniline häälikulisandus $NA>TA$ ja konkatenatiivne häälikulisandus $+a$. Esimesel juhul võib lisaks esineda häälikukadu $k>0$ (foonsõna hääliku k kadu), mõlemal juhul saadab elementaarseid häälikutehteid alati prosodiateisendus ' $>$ '.

DA-afiksi irregulaarsesse tehterühmaossa 110d kuuluvad tehted, mille kahe- silbilised fookussõnad sisaldavad lõpphääliku a ees muud häälikut kui D/t , nii et nende puhul ei saa kuidagi eeldada ei tehterühma 110 ega tehterühma 10 regulaarset tehet (vrd. 10c). Siinsesse tehtesse kuuluvad konkatenatiivne häälikulisandus $+a$, häälikukadu $a\#>0$ või $e\#>0$ ja prosodiateisendus ' $>$ '. Paneme tähele, et tehe ' $>$ '; $a\#>0$; $+a$ ' võib sõltuvalt foonsõna häälikukoostisest kuuluda nii tehterühmaosasse 110c kui ka 110d.

DA-afiksi väljenduskülje tehterühm 1110 on tervikuna järgmine, vt. tabel (165):

(165)

A 'Vokaal' - lõpuline foonsõna

10 $+Da$

Kui foonsõna

110 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline:

' $>$ '; $+Da$

1110 ,pikk vokaal, diftong või sonorant - B, D, G või s - vokaal' - lõpuline:

' $>$ '; $NA>TA$; $+Da$

(:(pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'pikk vokaal, diftong või sonorant - $^p p, ^t t$, või ss - vokaal - Da ' - lõpuline fookussõna)

-1110b : (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'vokaal - Da ' - lõpuline fookussõna

13(3)

- $laaD'i, tinG'i, tunG'i, mänG'i, määG'i, mööG'i, kärs'i, riiB'u, arB'u, manG'u, vinG'u, tõnG'u, (lenG'i), (hinG'i), (sinG'u)$:

' $>$ '; $+Da$

- $sonG'i$:

/fakultatiivselt/ ' $>$ '; $+Da$

-1110c : ' ta ' - lõpuline fookussõna

32(2)

- $saaD'a, keeD'a, reeD'a, veeD'a, laiD'a, naiD'a, heiD'a, peiD'a, kiiD'a, liiD'a, niiD'a, viiD'a, koiD'a, loiD'a, roiD'a, toiD'a, uiiD'a, sõiD'a, vöiD'a, läiD'a, täiD'a, väiD'a, köiD'a, jooD'a, looD'a, tooD'a, karD'a, kurD'a, muuD'a, suuD'a, mõõD'a, sõõD'a, (ta`astooD'a), (luuD'a)$:

' $>$ '; $a\#>0$; $+ta\&$

' $>$ '; $NA>TA$; $a\#>0$; $+a$

-1110* 45(5)

Sadadest DA-afiksi foonsõnadest, millele rakendub tehterühm 1110, on ainult 45(5) sellised, millele rakendub selle tehterühma irregulaarne sensitiivsus. Ka siin on sel juhul enamasti tegemist *a*-lõpuliste, kuid võib olla tegemist ka teistsuguste foonsõnadega.

DA-afiksi irregulaarsesse tehterühmaossa 1110b kuulub tehe, mille fookussõnades esineb rõhulise ja rõhutu silbi piiril heliliste häälikute vahel häälik *B*, *D*, *G* või *s*, nii et nende puhul ei saa kuidagi eeldada tehterühma 1110 regulaarset tehet (ega kvaasiregulaarset tehterühmaosa *1110a), kuid võiks siiski eeldada tehterühma 110 regulaarset tehet, mis rakendub tüüpilistele, vokaallõpulistele foonsõnadele (vrd. 110a). Siin ongi tegemist tehtega, milles prosodiateisenduse ' > ' ja konkatenatiivse häälikulisanduse +*Da* kõrval puudub fusiooniline häälikulisandus ehk häälikuvahetus NA>TA.

DA-afiksi irregulaarsesse tehterühmaossa 1110c kuuluvad tehted, mille fookussõnad on kahesilbilised ja sisaldavad lõpphäälikute *ta* ees konsonanti, nii et nende puhul ei saa kuidagi eeldada ei tehterühma 1110 ega tehterühma 110 regulaarset tehet, kuid võiks siiski eeldada tehterühma 10 regulaarset tehet, mis rakendub ebatüüpilistele, konsonantlõpulistele foonsõnadele (vrd. 110c, 10b). Tegelikult esineb siin kas tehe, millesse lisaks konkatenatiivsele häälikulisandusele +*ta* kuulub häälikukadu $a\#>0$, või tehe, millesse kuuluvad häälikukadu $a\#>0$, fusiooniline häälikulisandus ehk häälikuvahetus NA>TA ja konkatenatiivne häälikulisandus +*a*. Mõlemal juhul saadab elementaarseid hääliku-tehteid alati prosodiateisendus ' > '.

DA-afiksi väljenduskülje tehterühm 11120 on tervikuna järgmine, vt. tabel (166):

(166)

A 'Vokaal'- lõpuline foonsõna

10 +*Da*

Kui foonsõna

110 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline:

' > '; +*Da*

1110 ,pikk vokaal, diftong või sonorant - *B*, *D*, *G* või *s* - vokaal'- lõpuline:

' > '; NA>TA; +*Da*

11120 ,pikk vokaal või diftong - *s* - vokaal'- lõpuline:

' > '; +*Da*

(:(pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'pikk vokaal' või diftong - *s* - vokaal - *Da*' - lõpuline fookussõna)

(-11120b :(pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline 'pikk vokaal, diftong või sonorant - ^p*p*, ^t*t*, ^k*k* või *ss* - vokaal - *Da*' - lõpuline fookussõna

-*pleis* 'i:

' > '; NA>TA; +*Da*)

Kümmekonnast DA-afiksi foonsõnast, millele rakendub tehterühm 11120, on ainult üks selline, millele võiks piirjuhtumina rakendada selle tehterühma irregulaarne sensitiivsus: seoses foonsõnaga *pleis'i* esineb regulaarse sensitiivsuse puhul eeldatava fookussõna **ple'isiDa* asemel fookussõna *ple'issiDa*. Siinne tehe '>'; NA>TA; +*Da* kuuluks sel juhul irregulaarsesse tehterühmaossa 11120b (ja ei kuuluks kvaasiregulaarsesse tehterühmaossa *11120a): kõnealuses fookussõnas esineb rõhulise ja rõhutu silbi piiril häälik *ss*, nii et tema puhul ei saaks kuidagi eeldada tehterühma 11120 regulaarset tehet.

Siin on kõnealune tehterühmaosa asetatud (läbikriipsutamata) sulgudesse, nii et ta arvesse ei lähe. Eeldame, et foonsõna *pleis'i* on seotud VVS-is ja ÕS-is fikseerimata noomeniga *ple'iss* ning talle rakendub tehterühma 11120 asemel hoopis tehterühm 11121.

DA-afiksi väljenduskülje tehterühm 120 on tervikuna järgmine, vt. tabel (167):

(167)

A 'Vokaal' - lõpuline foonsõna

10 +*Da*

Kui foonsõna

120 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, järsupainuline, 'a' - lõpuline:

'>'; +*ta*

(:(pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline, 'a^tta' - lõpuline fookussõna)

-120b : 'vokaal - *Da*' - lõpuline fookussõna

2

-&ku`iva, &ka`sva:

+*Da*

Sadadest DA-afiksi foonsõnadest, millele rakendub tehterühm 120, on ainult 2 sellised, millele rakendub selle tehterühma irregulaarne sensitiivsus.

DA-afiksi irregulaarsesse tehterühmaossa 120b kuulub tehe, mille fookussõnad on järsupainulised ja 'vokaal – *Da*' lõpulised, nii et nende puhul ei saa kuidagi eeldada tehterühma 120 regulaarset tehet (ega kvaasiregulaarset tehterühmaossa *120a), kuid võiks siiski eeldada tüüpilistele, vokaallõpulistele foonsõnadele rakenduvat tehterühma 10 regulaarset tehet (vrd. 10a). Siin ongi tegemist ainult konkatenatiivsest häälikulisandusest +*Da* koosneva tehtega.

DA-afiksi väljenduskülje tehterühm 1210 on tervikuna järgmine, vt. tabel (168):

(168)

A 'Vokaal'- lõpuline foonsõna

10 +*Da*

Kui foonsõna

120 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, järsupainuline, 'a' - lõpuline:

'>'; +^t*ta*

1210 ,tugevaks astmeks tõlgenduda võivat obstruenti sisaldav:

'>'; TA>NA; +^t*ta*

(:(pearõhust alates) kolmesilbiline, laugepainuline, 'a^t*ta*' - lõpuline fookussõna)

-1210a : -"-

1

-e`r*Ga*:

'>'; G>0; +^t*ta*

Sadadest DA-afiksi foonsõnadest, millele rakendub tehterühm 1210, on ainult 1 selline, millele rakendub selle tehterühma irregulaarne sensitiivsus.

DA-afiksi kvaasiregulaarsesse tehterühmaossa 1210a kuulub tehe, mille fookussõna puhul võiks eeldada regulaarset tehet, mis rakendub (pearõhust alates) kahesilbilistele järsupainulistele 'a' -lõpulistele tugevaks astmeks tõlgenduda võivat obstruenti sisaldavatele foonsõnadele: prosodiateisenduse '>', häälikukao TA>NA ja konkatenatiivse häälikulisanduse +^t*ta* ühendit. Tegelikult esineb siin häälikakao TA>NA (**erj`a^tta*) asemel häälikukadu G>0.

DA-afiksi väljenduskülje tehterühm 1211 on tervikuna järgmine, vt. tabel (169):

(169)

A 'Vokaal'- lõpuline foonsõna

10 +*Da*

Kui foonsõna

120 ,milleks on (pearõhust alates) kahesilbiline, järsupainuline, 'õ' - lõpuline:

'>'; +^t*ta*

1210 ,tugevaks astmeks tõlgenduda võivat obstruenti sisaldav:

'>'; TA>NA; +^t*ta*

1211 ,milleks on 'D või G' madala või keskkõrge vokaali (sh 'õ') järel:

'>'; +^t*ta*

(:(pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline, 'madal või keskkõrge vokaal (sh 'õ') - D või G - a^t*ta*' - lõpuline fookussõna)

-1211 b : 'vokaal - Da' - lõpuline fookussõna

(1)

-(*se`eGa*) :

+*Da*

Üksikutest DA-afiksi foonsõnadest, millele rakendub tehterühm 1211, on ainult (1) selline, millele rakendub selle tehterühma irregulaarne sensitiivsus.

DA-afiksi irregulaarsesse tehterühmaossa 1211b kuulub tehe, mille fookussõna on järsupainuline ja 'vokaal – *Da*' lõpuline, nii et tema puhul ei saa kuidagi eeldada tehterühma 1211 regulaarset tehet (ega kvaasiregulaarset tehterühmaosa *1211a), kuid võiks siiski eeldada tüüpilistele, vokaallõpulistele foonsõnadele rakenduvat tehterühma 10 regulaarset tehet (vrd. 10a, 120b). Siin ongi tegemist ainult konkatenatiivsest häälikulisandusest +*Da* koosneva tehtega.

DA-afiksi väljenduskülje tehterühm 130 on tervikuna järgmine, vt. tabel (170):

(170)

A 'Vokaal' - lõpuline foonsõna

10 +*Da*

Kui foonsõna

130 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, järsupainuline, 'l(⟨või r⟩ - e' - lõpuline:

˘>'; *Se#>eS*; +*Da*

(:(pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline, 'e -l(⟨või r⟩ - *Da*' - lõpuline fookussõna)

-130b : '*Da*' - lõpuline fookussõna

2

-*mõ*[˘]*tle*:

/fakultatiivselt/ [˘]*t*>0; *Se#>eS*; +*Da*

-*ü*[˘]*tle*:

/fakultatiivselt/ *ü*>ö; [˘]*t*>0; *Se#>eS*; +*Da*

Kümnetest DA-afiksi foonsõnadest, millele rakendub tehterühm 130, on ainult 2 sellised, millele võib rakendada selle tehterühma irregulaarne sensitiivsus.

DA-afiksi irregulaarsesse tehterühmaossa 130b kuuluvad tehted, mille fookussõnad on kahesilbilised ja järsupainulised, lõpphäälikute *Da* ees konsonanti sisaldavad, nii et nende puhul ei saa kuidagi eeldada tehterühma 130 regulaarset tehet (ega kvaasiregulaarset tehterühmaosa *130a), kuid võiks siiski eeldada ebatüüpilistele, konsonantlõpulistele foonsõnadele rakenduvat tehterühma 10 regulaarset tehet (vrd. 10b). Tegelikult esineb siin tehe, millesse häälikuvahetuse *Se#>eS* ja konkatenatiivse häälikulisanduse +*Da* kõrval kuulub häälikukadu [˘]*t*>0 (foonsõna häälikute ehk hääliku [˘]*t* kadu) ja võib lisaks kuuluda veel häälikuvahetus *ü*>ö (foonsõna sisese hääliku *ü* asendumine häälikuga *ö*).

DA-afiksi väljenduskülje tehterühm 1330 on tervikuna järgmine, vt. tabel (171):

(171)

A 'Vokaal'- lõpuline foonsõna

10 +*Da*

Kui foonsõna

130 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, järsupainuline, 'l(või r) - e'- lõpuline:

`>'; *Se#>eS*; +*Da*

1330 ,tugevaks astmeks tõlgenduda võivat obstruenti sisaldav:

`>'; *TA>NA*; *Se#>eS*; +*Da*

(:(pearõhust alates) kolmesilbiline, laugepainuline, 'e -l(või r) - *Da*' - lõpuline fookussõna)

-1330a : -"-

1

-*su'uDle*:

`>'; *Se#>eS*; +*Da*

Sadakonnast *DA*-afiksi foonsõnast, millele rakendub tehterühm 1330, on ainult 1 selline, millele rakendub selle tehterühma irregulaarne sensitiivsus.

DA-afiksi kvaasiregulaarsesse tehterühmaossa 1330a kuulub tehe, mille fookussõna puhul võiks eeldada regulaarset tehet, mis rakendub (pearõhust alates) kahesilbilistele, järsupainulistele, 'l(või r) - e'- lõpulistele, tugevaks astmeks tõlgenduda võivat obstruenti sisaldavatele foonsõnadele: prosoodiateisenduse `>`, häälikukao *TA>NA*, häälikuvahetuse *Se#>eS* ja konkatenatiivse hääliklisanduse +*Da* ühendit. Tegelikult nende hulgas häälikakadu *TA>NA* puudub.

DA-afiksi väljenduskülje tehterühm 1331 on tervikuna järgmine, vt. tabel (172):

(172)

A 'Vokaal'- lõpuline foonsõna

10 +*Da*

Kui foonsõna

130 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, järsupainuline, 'l(või r) - e'- lõpuline:

`>'; *Se#>eS*; +*Da*

1330 ,tugevaks astmeks tõlgendada võivat obstruenti sisaldav:

`>'; *TA>NA*; *Se#>eS*; +*Da*

1331 ,milleks on 'D või G' madala või keskkõrge vokaali (sh 'õ') järel:

`>'; *Se#>eS*; +*Da*

(:(pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline, 'madal või keskkõrge vokaal (sh 'õ') - D või G - e -l(või r) - *Da*' - lõpuline fookussõna)

-1331 b : (pearõhust alates) kolmesilbiline, laugepainuline, 'e -l(või r) - *Da*' - lõpuline fookussõna

(1)

-(*a' eGle*):

`>'; *e>j*; *TA>NA*; *Se#>eS*; +*Da*

Üksikutest DA-afiksi foonsõnadest, millele rakendub tehterühm 1331, on ainult (1) selline, millele rakendub selle tehterühma irregulaarne sensitiivsus.

DA-afiksi irregulaarsesse tehterühmaossa 1331b kuulub tehe, mille fookussõna on lühirõhusilbiline ja sisaldab rõhulise ja rõhutu silbi piiril häälikut *j* ning lõpphäälikute *Da* ees konsonanti, nii et tema puhul ei saa kuidagi eeldada tehterühma 1331 regulaarset tehet (ega kvaasiregulaarset tehterühmaossa *1331a), kuid võiks siiski eeldada ebatüüpilistele, konsonantlõpulistele foonsõnadele rakenduvat tehterühma 10 regulaarset tehet (vrd. 10b, 130b). Tegelikult esineb siin tehe, millesse lisaks prosoodiateisendusele `>', häälikuvahetu-
sele *Se#>eS* ja konkatenatiivsele häälikulisandusele *+Da* kuulub veel hääliku-
vahetus *e>j* (foonsõna sisese hääliku *e* asendumine häälikuga *j*) ja häälikukadu
TA>NA.

DA-afiksi väljenduskülje tehterühm (16) oleks tervikuna järgmine, vt. tabel (173):

(173)

A 'Vokaal'- lõpuline foonsõna

10 *+Da*

Kui foonsõna

(16 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, lühirõhusilbiline, 'hi'-
lõpuline:

'>'; NA>TA; *+Da*

(:(pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'h - k või t -
iDa' - lõpuline fookussõna)

-16b : 'vokaal - *Da*' - lõpuline fookussõna

x

-*kah'i*:

+Da)

Kümnetest DA-afiksi foonsõnadest, millele võiks rakendada tehterühm 16, oleks ainult mõned sellised, millele rakenduks selle tehterühma irregulaarne sensitiivsus.

DA-afiksi irregulaarsesse tehterühmaossa 16b kuuluks tehe, mille fookussõnad oleksid lühirõhusilbilised, rõhulise ja rõhutu silbi piiril ainult häälikut *h* sisaldavad ning 'vokaal - *Da*' lõpulised, nii et nende puhul ei saaks kuidagi eeldada tehterühma 16 regulaarset tehet (ega kvaasiregulaarset tehterühmaossa *16a), kuid võiks siiski eeldada tüüpilistele, vokaallõpulistele foonsõnadele rakenduvat tehterühma 10 regulaarset tehet (vrd. 10a). Siin olekski tegemist ainult konkatenatiivsest häälikulisandusest *+Da* koosneva tehtega.

Päris DA-afiksi väljenduskülje kirjelduse lõpus on märk (...). See osutab, et siinses käsitluses jääb lahtiseks, kas tehterühma (16) kõrval on veel teisi regulaarse ja irregulaarse sensitiivsuse piirjuhtumina ilmnevaid tehterühmi, või mitte.

4.3. TEHTED

Siinse aksiomaatika järgi peavad afiksi väljenduskülje kirjelduses kasutatavad tehted olema motiveeritavad ainult nende häälikuvahekordade põhjal, mis ilmnevad tema enda foon- ja fookussõna paarides. Sellel taustal tuleb küsimus, kuidas määrata piirjuhtumel kindlaks konkatenatiivselt lisanduvate häälikute hulk, lahendada iga afiksi puhul omaette. DA-afiksi puhul on tihti probleemiline, kas konkatenatiivseks häälikulisanduseks on $+Da(+ta)$ või $+a$, vt. foon- ja fookussõna paare (174)–(178):

(174) $küs'i > küs'iDa$

(175) $vi'i > vi'ia$

(176) $se'a > se'aDa$

(177) $lei'a > le'iDa$

(178) $ne'a > ne'eDa$

Esimeses kahes paaris on konkatenatiivse häälikulisanduse kuju määratav üheselt: (174) $+Da$, (175) $+a$. Seevastu kolme ülejäänud paari puhul võib leida argumente kummagi lisanduskuju kasuks.

Eeldame, et foon- ja fookussõna vahekorda kajastavas elementaartehte kogumis kehtib konkatenatiivse häälikulisanduse ülimuslikkus: ta vastandub primaarsena kõigile teistele elementaartehtele kui sekundaarsetele. Nõnda saab näiteks $mõ't iskel'e > mõ't iske'lla$ puhul olla konkatenatiivseks häälikulisanduseks küll $+a$, aga mitte $*+Da$, millele seejärel rakenduks assimilatsioon $*lD > ll$.

Rakendame afiksi, muuhulgas DA-afiksi, väljenduspooles konkatenatiivselt lisanduvate häälikute sedastamiseks järgmist formalismi.

Esiteks, fikseerime afiksi esimeses lähenduses 'tugevate' elementaartehte loendi. Sellesse kuuluvad konkatenatiivsed häälikulisandused, mis esinevad foon- ja fookussõna paarides, milles ainult nende eristamine on sõnade vahekorra lihtsaim ammendav esitusviis. Meie näitest kuuluvad loendisse paaride (174) ja (176) $+Da$ ning paari (175) $+a$. Postuleerime, et mingi sõnapaari vahekorda võib esitada ainult sellise konkatenatiivse häälikulisanduse abil, mis on vähemalt ühes afiksi sõnapaaris esimeses lähenduses tugev. (Nõnda jääb lisanduseta näiteks S-I-afiksi foon- ja fookussõna paar $ol'e > ol'i e\# > i$, $+0$; mitte $*e\# > 0$, $+i$; kuna ühtegi selle afiksi sõnapaari ei ammenda pelgalt lisandus $+i$.) Samuti postuleerime, et kui mingi sõnapaari vahekorda võib esitada mõne tugeva konkatenatiivse häälikulisanduse abil, siis saab teda esitada ainult mõne tugeva konkatenatiivse häälikulisanduse abil. Nõnda jääb $+Da$ või $+a$ eristamise võimalikkuse tõttu juba alguses kõrvale näiteks paari (177) loogikaliselt võimalik lisanduseta analüüs $*' > \text{'}$, $NA > TA$, $+0$.

Teiseks, fikseerime foon- ja fookussõna paaride alternatiivsete analüüsi-variantide elementaartehted, vt. (174')–(178'):

(174'a) +*Da*
(b) $V\#>V^2$, $NA>TA$, $V\#>0$, +*a*

(175') +*a*

(176'a) +*Da*
(b) $V\#>V^2$, $NA>TA$, $a\#>0$, +*a*

(177'a) '>', $a>0$, +*Da*

(b) '>',

$NA>TA$, $a\#>0$, +*a*

(178'a) $a\#>e_2$, +*Da*

(b) $V>V^2$, $NA>TA$, $a\#>0$, +*a*

Et astmevaheldus saab toimida vaid eri silpidesse kuuluvate vokaalide vahel, peaks (174'b) puhul teise silbi vokaal esmalt ka kolmandasse silpi kuuluvaks pikenevaks ja/ehk gemineeruma ning siis enne +*a* liitumist kolmandast silbist uuesti kaduma.

Kolmandaks, fikseerime afiksi teises lähenduses 'tugevate' elementaartehte loendi. Sellesse kuuluvad ühelt poolt kõik kõnealuse afiksi paratamatud elementaartehted, s.t. ainult ühel viisil analüüsivates sõnapaarides ilmnevad elementaartehted nagu paari (175) +*a* ning mitmel viisil analüüsivates sõnapaarides kõigis analüüsivariantides korduvad elementaartehted nagu paari (177) '>'. Siinses näites kasutamata sõnapaaride põhjal on DA-afiksi teises lähenduses tugevaks elementaartehteks ka $V>V$, $NA>TA$ (mõlemad on paratamatud elementaartehted näiteks sõnapaaris *sa`e - sa`aGiDa*) ning $a\#>0$ (*maks`a - ma`ksta*). Teisalt kuulub afiksi teises lähenduses 'tugevate' elementaartehte loendisse see afiksi elementaartehte hulgas esinev konkatenatiivse häälikulisanduse variant, mis on oma häälikulistelt omadustelt prototüüpseim, s.t. lähim struktuurile +*CV/+C*: siin +*Da(+ta)*.

Neljandaks, fikseerime afiksi teises lähenduses 'tugevate' elementaartehte esinemise foon- ja fookussõna paaride alternatiivsetes analüüsivariantides, vt. (174'')–(178''):

(174'') +
(b) - + - +

(175'') +

(176'') +
(b) - + + +

(177'') + + +
(b) + + + +

(178'') - +
(b) + + + +

Siin osutab teises lähenduses tugevatele elementaartehte plusmärk + ning ülejäänutele, s.t. nõrkadele elementaartehte miinusmärk –.

Viiendaks, valime afiksi foon- ja fookussõna paaride kirjelduseks välja analüüsivariandid, milles esineb kõige vähem nõrku elementartehteid, vt. (174''')–(178'''):

(174''') a) +Da

(175''') +a

(176''') a) +Da

(177''') a) ' > ', $a \neq 0$, +Da

(b) ' > ', $NA > TA$, $a \neq 0$, +a

(178''') b) $V > V^2$, $NA > TA$, $a \neq 0$, +a

5. EESTI VERBI MUUTEAFIKSID: VÄLJENDUSKÜLG

5.1. ÜLDKÄSITLUS

Foonsõnade ühistunnuse järgi esineb eesti verbi muuteafiksites kolme tüüpi tehterühmi. Tähise A all on kirjas tehterühmad, mis rakenduvad vokaallõpuliste foonsõnade puhul. Tähise B all on kirjas tehterühmad, mis rakenduvad mis tahes häälikukoostisega (nii vokaal- kui ka konsonantlõpuliste) foonsõnade puhul. Tähise C all on kirjas tehterühmad, mis rakenduvad selliste foonsõnade puhul, mis on samaaegselt fookussõnaks mingile teisele, omasuguste seast eraldi esile tõstetud eesti verbi muuteafiksile. Ühe afiksi väljenduskülje kirjelduses välistavad A ja B teineteise, C esineb koos ühega neist või üksinda, vt. tabel (179):

(179)

A	A ja C	B	B ja C	C
DA-afiks	B-KSE-afiks	D-afiks	ME-M-afiks	ks-afiks
GE-afiks	S-I-afiks	N-afiks	D-(VA)D-	s-afiks
GU-afiks		TE-afiks	-afiks	st-afiks
JA-afiks				ta-afiks
KS-afiks				tu-afiks
MA-afiks				
MINE-afiks				
NU-afiks				
NU*-afiks				
NUD-afiks				
TA-afiks				
TU-afiks				
?TU*-afiks				
TUD-afiks				
V-afiks				
VAT-afiks				

A ja B kajastavad nähtavasti eesti verbiinfleksiooni afiksrite olemuslikku kahelihaotumist. C on pigem kirjelduse kokkuleppeline abivahend, mis ühelt poolt eristab kõigi afiksrite kogumist välja ainult osaliselt kirjeldatavad afiksrid (ks-, s-, st-, ta- ja tu-afiksi) ning teisalt aitab ära hoida eri afiksrite puhul A ja B alla kuuluvate tehterühmade laia varieerumist (S-I-afiksi väljenduskülje kirjeldus sarnaneb pärast C alla kuuluva osa väljaeristamist V-afiksi väljenduskülje kogukirjeldusele; ME-M-afiksi väljenduskülje kirjeldus TE-afiksi väljenduskülje kogukirjeldusele).

Tähise A alla kuuluvad eri afiksrite väljenduskülgedes järgmised tehterühmad ja tehterühmaosad, vt. tabel (180):

(180)

	B-KSE-afiks	DA-afiks	GE-afiks	GU-afiks	JA-afiks	KS-afiks	MA-afiks	MINE-afiks	NU-afiks NU*-afiks	..
1(0)	+	+	+	+	+	+	+	+	+	..
10a	-	69(8)	85(9)	85(9)	76(8)	-	70(8)	70(8)	88(9)	..
10b	-	8	18	18	9	-	9	9	15	..
10c	4	16(1)	-	-	-	-	-	-	-	..
10*	4	93(9)	103(9)	103(9)	85(8)	-	79(8)	79(8)	103(9)	..
110	-	+	+	+	+	-	+	+	+	..
110a	-	15	15	15	15	-	15	15	15	..
110b	-	8	-	-	-	-	-	-	-	..
110c	-	42(5)	52(5)	52(5)	52(5)	-	52(5)	52(5)	52(5)	..
110d	-	2	-	-	-	-	-	-	-	..
110*	-	67(5)	67(5)	67(5)	67(5)	-	67(5)	67(5)	67(5)	..
1110	-	+	+	+	+	-	+	+	+	..
1110a	-	-	-	-	-	-	-	-	-	..
1110b	-	13(3)	13(3)	13(3)	13(3)	-	13(3)	13(3)	13(3)	..
1110c	-	32(2)	32(2)	32(2)	32(2)	-	32(2)	32(2)	32(2)	..
1110*	-	45(5)	45(5)	45(5)	45(5)	-	45(5)	45(5)	45(5)	..
1111	-	+	+	+	+	-	+	+	+	..
(11120)	-	+	+	+	+	-	+	+	+	..
(11120b)	-	(x)	(x)	(x)	(x)	-	(x)	(x)	(x)	..
11121	-	+	+	+	+	-	+	+	+	..
112	-	+	+	+	+	-	+	+	+	..
113	-	-	-	-	-	-	-	-	-	..
120	-	+	+	+	-	-	-	-	+	..
120b	-	2	2	2	-	-	-	-	2	..
1210	-	+	+	+	-	-	-	-	+	..
1210a	-	1	1	1	-	-	-	-	1	..
1211	-	+	+	+	-	-	-	-	+	..
1211b	-	(1)	(1)	(1)	-	-	-	-	(1)	..
122	-	+	+	+	-	-	-	-	+	..
130	-	+	+	+	-	-	-	-	+	..
130b	-	2	2	2	-	-	-	-	2	..
130c	-	-	-	-	-	-	-	-	-	..
131	-	+	+	+	-	-	-	-	+	..
132	-	+	+	+	-	-	-	-	+	..
1330	-	+	+	+	-	-	-	-	+	..
1330a	-	1	1	1	-	-	-	-	1	..
1331	-	+	+	+	-	-	-	-	+	..
1331b	-	(1)	(1)	(1)	-	-	-	-	(1)	..
134	-	+	+	+	-	-	-	-	+	..
14	-	+	+	+	-	-	-	-	+	..
(15)	-	(+)	(+)	(+)	(+)	-	-	-	(+)	..
(16)	-	(+)	(+)	(+)	(+)	-	(+)	(+)	(+)	..
(16b)	-	(x)	(x)	(x)	(x)	-	(x)	(x)	(x)	..

	..	NUD-afiks	S-I-afiks	TA-afiks	TU-afiks ?TU*-afiks	TUD-afiks	V-afiks	VAT-afiks
1(0)	...	+	+	+	+	+	+	+
10a	...	88(9)	77(8)	71(6)	71(6)	71(6)	79(8)	70(8)
10b	...	15	1	5(1)	5(1)	5(1)	-	9
10c	...	-	17(1)	50(1)	50(1)	50(1)	-	-
10*	...	103(9)	93(9)	126(8)	126(8)	126(8)	79(8)	79(8)
110	...	+	+	-	-	-	+	+
110a	...	15	65(5)	-	-	-	59(5)	15
110b	...	-	-	-	-	-	-	-
110c	...	52(5)	-	-	-	-	-	52(5)
110d	...	-	-	-	-	-	-	-
110*	...	67(5)	65(5)	-	-	-	59(5)	67(5)
1110	...	+	+	-	-	-	+	+
1110a	...	32(2)	-	-	-	-	32(2)	-
1110b	...	13(3)	13(3)	-	-	-	13(3)	13(3)
1110c	...	32(2)	-	-	-	-	-	32(2)
1110*	...	45(5)	45(5)	-	-	-	45(5)	45(5)
1111	...	+	+	-	-	-	+	+
11120	...	+	+	-	-	-	+	+
(11120b)	...	(x)	(x)	-	-	-	(x)	(x)
11121	...	+	+	-	-	-	+	+
112	...	+	+	-	-	-	+	+
113	...	-	-	-	-	-	-	+
120	...	+	-	+	+	+	-	-
120b	...	2	-	2	2	2	-	-
1210	...	+	-	+	+	+	-	-
1210a	...	1	-	1	1	1	-	-
1211	...	+	-	+	+	+	-	-
1211b	...	(1)	-	(1)	(1)	(1)	-	-
122	...	+	-	+	+	+	-	-
130	...	+	-	+	+	+	-	-
130b	...	2	-	-	-	-	-	-
130c	...	-	-	2	2	2	-	-
131	...	+	-	+	+	+	-	-
132	...	+	-	+	+	+	-	-
1330	...	+	-	+	+	+	-	-
1330a	...	1	-	1	1	1	-	-
1331	...	+	-	+	+	+	-	-
1331b	...	(1)	-	(1)	(1)	(1)	-	-
134	...	+	-	+	+	+	-	-
14	...	+	-	+	+	+	-	-
(15)	...	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	-	-
(16)	...	(+)	(+)	-	-	-	(+)	(+)
(16b)	...	(x)	(x)	-	-	-	(x)	(x)

Siin osutab plussmärk + regulaarse tehterühmaosa olemasolule, number kvaasi-regulaarse või irregulaarse tehterühmaosa olemasolule (tehterühmaosas või tehterühmas loendatud foonsõnade arvule), täht *x* kvaasiregulaarse või irregulaarse tehterühmaosa olemasolule ja miinusmärk – tehterühmaosa või tehterühma puudumisele. Sulud plussmärgi või tähe *x* ümber osutavad, et tegemist on piirjuhtumiga.

Tähise A all on tehterühmastruktuur kõige liigendatum DA-, GE-, GU-, NU-, NU*- ja NUD- afiksil. Esiteks, nendega võrreldes on JA-, MA-, MINE-, S-I-, V- ja VAT- afiksil tehterühmasse 10 sulandunud tehterühmad 120, 1210, 1211, 122, 130, 131, 132, 1330, 1331, 134 ning MA-, MINE-, V- ja VAT- afiksil lisaks ka tehterühm (15). Teiseks, nendega võrreldes on TA-, TU-, ?TU*- ja TUD- afiksil tehterühmasse 10 sulandunud tehterühmad 110, 1110, 1111, 11120, 11121, 112 ja (16). Kolmandaks, nendega võrreldes on B-KSE- ja KS-afiksil tehterühmasse 1(0) sulandunud kõik ülejäänud tehterühmad. Kõige liigendatuma struktuuriga, DA- afiksi tüüpi afiksites on siiski puudu üks põhimõtteliselt võimalik tehterühm — ainult VAT- afiksi struktuuris esinev tehterühm 113, vt. tabel (181):

(181)

A ‘Vokaal’- lõpuline foonsõna

10 +*va't*

110 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline:

'>'; +*va't*

113 verbiafiksi fookussõna:

+*va't*

(:(pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline,

laugepainuline, ‘vokaal - *va't*’- lõpuline, mitme verbiafiksiga seostuv fookussõna)

VAT-afiksi väljendusküljes rakendub tehterühm 113, juhul kui on tegu (pearõhust alates) kahesilbilise, pikarõhusilbilise, laugepainulise foonsõnaga, mis on ühtlasi NU*- afiksi fookussõnaks. Sellisena võivad kõne alla tulla sõnad nagu *saan'u**, *tein'u**, *läin'u**, *oln'u**, *tuln'u**.

Tähise A alla kuuluv tehterühm rakendub foonsõnale, mis on kas simpleksverb või TA-, NU*-, ?TU*-afiksi fookussõnast kompleksverb. Siin simpleks- ja kompleksverbi vahel vahet ei tehta: näiteks GU- afiksi väljendusküljes rakendub foonsõnale *el'a'ta* tehterühm 10 (*el'a'ta>el'a'taGu*) sõltumata sellest, kas tema näol on tegu simpleksverbiga või TA- afiksi vahendusel simpleksverbiga *el'a* seostuva kompleksverbiga; näiteks foonsõnale *so'e'ta* rakendub V-afiksi väljendusküljes tehterühm 122 (*so'e'ta>so'e'tav*) sõltumata sellest, kas tema näol on tegu simpleksverbiga või TA- afiksi vahendusel simpleksverbiga *so'e* seostuva kompleksverbiga.

Ülalesitatud tehterühmastruktuuri postuleerimise eeldus — foon- ja fookusõna häälikuliste vahekordade range jaotumine regulaarseks ja irregulaarseks — on eesti verbiinfleksioonis sedastatav üsna üheselt. Näiteks on (pearõhust alates) kahesilbiliste pikarõhusilbiliste laugepainuliste foonsõnade nõrga astme ja neile vastavate fookussõnade tugeva astme vahekord ilmselt regulaarne konstantselt vokaalieelse vältevahelduse korral, näiteks *streiG'i – stre'i^kkinuD* (1110) puhul, ning ilmselt irregulaarne osaliselt konsonandieelse vältevahelduse korral, näiteks *saaD'a>sa`d'tma* (1110c) ja *saaD'a>sa`d'tev* (1110a) puhul, nagu ka laadivahelduse korral, näiteks *sun*n*'i>su`nDiDa* (110a) puhul. Kolmel juhul on siin siiski kaalutud häälikuvahekordade kaht alternatiivset lahtimõtestamise võimalust. Esiteks, kahesilbilist, lühirõhusilbilist, 'hi'- lõpulist foonsõna sisaldavatest sõnapaaridest peame siin häälikuliselt regulaarseks pigem selliseid nagu *kah'i>kah'ima* kui selliseid nagu *jah'i>ja`htima* ehk neile rakenduvaks loeme pigem tehterühma 10 kui 16. Teiseks, ainsat *ka`htle-* tüüpi foonsõnadele sarnast 're'-lõpulist foonsõna sisaldavaid sõnapaare nagu *vä`hkre>väh'erGe* peame siin pigem häälikuliselt regulaarseks, nii et rakendub tehterühma 130 regulaarse tehte päästikuosa 'l või r>e', kui irregulaarseks, nii et rakendub tehterühma 10 irregulaarne osa (sel juhul oleks tehterühma 130 regulaarse tehte päästikuosaks 'l>e'). Kolmandaks, foonsõna *pleis'i* sisaldavaid sõnapaare nagu *pleis'i>ple`issiGu* peame siin pigem häälikuliselt regulaarseks, nii et rakendub tehterühma 11121 regulaarne osa, kui irregulaarseks, nii et rakendub tehterühma 11120 irregulaarne osa: nende kõrval on eeldatud noomenitüve *ple`iss* hoolimata sellest, et ei VVS ega ÕS viimast ei sanktsioneer. Tehterühmakirjelduses tugineb täisõiguslik, kujul $\leftarrow \rightarrow$ sulustatud kirje eelistatud mõtestusele; teine, kujul $()$ sulustatud kirje on lisatud pelgalt seletava, lõpuni lahti analüüsimata abimaterjalina.

Tähise A all on tehterühmade defineerimisel eelistatud foonsõna häälikulise väljenduskülje kirjeldamist foonsõnaga seostuvate afiksrite kirjeldamisele. Näiteks on tehterühma 15 puhul juttu foonsõna lõpphäälikutest ('*ttel'e'* jt.) ning mitte vastavatest afiksistest ('*+tel'e'* jt.); tehterühma 134 puhul on foonsõna lõpphäälikute ('*tle'* jt.) asemel juttu afiksistest ('*+tle'* jt.) ainult seepärast, et osale vastava lõpuga sõnadest rakendub hoopis tehterühm 1330 (vt. näiteks *nä`i'tle>näiD'elGe*). Eelistatud on ka abstraktset, afiksi olemasolu sedastamist konkreetsete afiksrite loetlemise ees. Näiteks on tehterühma 113 puhul juttu lihtsalt afiksist, kuigi tegelikult on kõne all ainult NU*-afiks üksinda; tehterühma 134 puhul on juttu konkreetsetest afiksistest ainult seepärast, et osale afiksiga seostuvatest foonsõnadest rakendub hoopis tehterühm 1330 (vt. *nä`i'tle>näiD'elGe*).

Tähise B alla kuuluvad eri afiksrite väljenduskülgedes järgmised tehterühmad ja tehterühmaosad, vt. tabel (182):

(182)	D-afiks	D-(VA)D-afiks	ME-M-afiks	N-afiks	TE-afiks
10	+	+	+	+	+
10a	-	-	51(3)	-	52(3)
11	+	+	+	+	+
11a	102(7)	102(7)	102(7)	102(7)	102(7)

Siin osutab plussmärk + regulaarse tehterühmaosa olemasolule, number kvaasi-regulaarse tehterühmaosa olemasolule (tehterühmaosas loendatud foonsõnade arvule) ja miinusmärk – tehterühmaosa puudumisele.

Tähise B all on kõigil afiksitel kaks tehterühma. Näiteks N-afiksi tehterühmade regulaarse osa kirjeldused on järgmised, vt. tabel (183):

(183)

B Foonsõna

10 *+n*

(: 'n' - lõpuline fookussõna)

Kui foonsõna

11 ,mis on 's' - lõpuline:

+in

(: 'sin' - lõpuline fookussõna)

Tähise B all rakendub tehterühm foonsõnale, mis on kas simpleksverb või KS-, S-I-afiksi fookussõnast kompleksverb. Ka siin ei tehta simpleks- ja kompleksverbi vahel vahet: näiteks rakendub tehterühm 10 ühtviisi foonsõnale *les'i* (*les'i > les'in*), mis on simpleksverb, ja *pes'i* (*pes'i > pes'in*), mis S-I-afiksi vahendusel simpleksverbiga *pes'e* seostuv kompleksverb.

Tähise C all on eri afiksites kirjas erisugused tehterühmad, vrd. näiteks B-KSE- afiksi ja ME-M- afiksi tehterühmade regulaarse osa kirjeldusi, vt. vastavalt tabeleid (184) ja (185):

(184)

C TA- afiksi fookussõnaks olev foonsõna

20 *+kse*

(:TA- afiksiga seostuv 'kse' - lõpuline fookussõna)

€21 ,mis on (pearõhust alates) kolme- või enamasilbiline, 'ske'IDa' -, 'ste'IDa' - või 'te'IDa' - lõpuline:

'>'; TA>NA; *+kse*

(:TA- afiksiga seostuv (pearõhust alates) nelja- või enamasilbiline, 'skell'akse' -, 'stell'akse' - või 'tell'akse' - lõpuline fookussõna))

(185)

C GE- afiksi fookussõnaks olev foonsõna

2 *+m*

(:GE- afiksiga seostuv 'm' - lõpuline fookussõna)

Tähise C all rakendub tehterühm foonsõnale, mis on mingi teise afiksi fookusõnast kompleksverb. Siin jäävad igal juhul kõrvale simpleksverbid. Afiksité B-KSE ja S-I tehterühm 2(0) rakendub foonsõnadele *el`a'ta* ja *so`e'ta* (näiteks *el`a'ta>el`a'taks`e*, *so`e'ta>so`e'ti*) ainult juhul, kui nad on simpleksverbidega *el`a* ja *so`e* seostuvad kompleksverbid, vrd. tähise A alla kuuluva tehterühma 10 ja 122 rakendumist (*el`a'ta>el`a'taB*, *so`e'ta>so`e'tas*) neile kui simpleksverbidele endile. Afiksi ME-M tehterühm 2 rakendub foonsõnale *ka`tke* (*ka`tke>ka`tkem*) ainult juhul, kui ta on simpleksverbiga *ka't`a* seostuv kompleksverb, vrd. tähise B alla kuuluva tehterühma 10 rakendumist (*ka`tke>ka`tkeme*) talle kui simpleksverbile endale.

Siinses käsitluses võivad eesti verbi muuteafiksité tehted sisaldada järgmisi elementaartehteid, vt. tabel (186):

(186)

Konkatenatiivne häälikulisandus:

+..., näit. +*Da* (*el`a>el`aDa*), +*in* (*el`as>el`asin*)

Fusiooniline häälikulisandus:

S>S² (*ol`e>o`lla*)

V>V² (*la`e>la`aDiGe*)

V#-V² (*ha`u>ha`uDuGu*)

Fusiooniline häälikulisandus või häälikuvahetus:

NA>TA (*las`e>la`skja*, *hålv`i>hå`lBija*)

Fusiooniline häälikulisandus ja häälikuvahetus:

B#>va (*laul`aB>laul`avaD*)

Häälikuvahetus-üksusevahetus:

h>k (*läh`e>lå`ks*)

l>n (*ol`e>o`n*)

j>e (*aj`a>ae`ta*)

e>j (*a`eGle>aj`elDa*)

e#>h (*nå`e>nå`hta*)

V↑ (*lo`e>luG`ema*)

V#↑ (*ka`o>kaD`umine*)

V²↑ (*lo`o>lu`ua*)

o>õ (*jo`o>jõ`i*)

õ>õ (*sõ`õ>sõ`i*)

ü>ö (*ü`tle>ö`elnuD*)

a#>e (*tõst`a>tõst`e'tuD*)

a#>i (*sa`a>sa`i*)

e#-i (*tul`e>tul`ija*)

o#>i (*jo`o>jõ`i*)

å#>i (*jå`å>jå`i*)

õ#>i (*lõ`õ>lõ`i*)

Häälikuvahetus-positsioonivahetus:

Se#>eS (*ke`erle>keer`elDa*)

is#>si (*ku`ulis>ku`ulsiD*)

Häälikuvahetus (üksusevahetus) või häälikukadu:

TA>NA (*kõ`lBa>kõlv`a^kku*, *vi`ska>vis`a^kku*)

Häälikukadu:

$t > 0$ ($m\ddot{o}'tle > m\ddot{o}'elGe$)
 $K^2 > K$ ($sa'a'tis > sa'atsin$)
 $G/k > 0$ ($jooks'e > jo'ostuD, e'rGa - er'anuD$)
 $h > 0$ ($läh'e > läin'uD$)
 $j > 0$ ($aj'a > a'e'tu$)
 $s\# > 0$ ($se'isis > se'isin$)
 $V\# > 0$ ($käs'i > kä'stuD$)
 $a\# > 0$ ($lüps'a > lü'psva't$)
 $e\# > 0$ ($tunn'e > tu'nDa$)

Prosoodiateisendus:

$' >$ ($ke'era > keer'anuD$)
 $' >$ ($ots'i > o'tsiv$)

Elementaartehetes tähistab häälikut või painu üldjuhul konkreetne foneemimärk, kuid mõnikord on häälik esitatud abstraktse foneemiklassi terminites: V märgib vokaali, S sonoranti ja K klusiili; abstraktset häälikuklassi tähistab ka tugeva astme märk TA ja nõrga astme märk NA . Märk 2 tähistab pikka ja/ehk gemineerunud häälikut. Märk $\#$ tähistab foonsõna lõpuhäälikut; kui elementaartehte sisendpooles see märk puudub, on tegu foonsõna siseste häälikutega. Märk $+$ näitab, et häälikuliselt on erinevad foonsõna ja fookussõna lõpud; märk $>$ lihtsalt seda, et foonsõna ja fookussõna on häälikuliselt erinevad. Erimärk \uparrow näitab, et keskkõrge vokaal e , o või \ddot{o} muutub kõrgeks, vastavalt vokaaliks i , u või \ddot{u} .

Elementaartehte postuleerimisel on üritatud järgida mitmeid primitiivseid formaalseid piiranguid. Elementaartehted opereerivad häälikute kui tervikutega; näiteks $kast'a > ka'sta$ puhul on konkatenatiivseks häälikulisanduseks $+a$ ja mitte $*(t)a$, mis loeks hääliku t ühe poole foonsõnast ja ühe poole häälikulisandusest pärinevaks. Fusioonilise elementaartehte kumbki pool on defineeritud ühel ja samal abstraktsiooniastmel; näiteks on omaette elementaartehteks nii $a\# > i$, $e\# > i$, $o\# > i$, $\ddot{a}\# > i$ kui ka $\ddot{o}\# > i$, mitte aga neid koondav $V\# > i$. Elementaartehtes on üheselt ära näidatud tema rakenduskoht foonsõnas; näiteks on omaette elementaartehteks nii $V > V^2$ kui ka $V\# > V^2$, mitte aga neid koondav ja lihtsama struktuuriga $0 > V$. Võimaluse korral on elementaartehted tüübi poolest primitiivsed; näiteks $läh'e > läin'uD$ puhul esineb kadu $h > 0$ ja asendus $e\# > i$, mitte aga neid ühendav koondelementaartehte $he\# > i$. Erandina on siin arvestatud asendusest ja lisandusest koosneva koondelementaartehtega $B\# > va$, mis saadab konkatenatiivset häälikulisandust $+D$: siin ei tule alternatiivina kõne alla ei $B\# > v$, $+aD$ (sellist konkatenatiivset häälikulisandust ei saa iseseisvalt motiveerida) ega $B\# > v$, $+a$, $+D$ (koos ei saa esineda kaks konkatenatiivset häälikulisandust).

Elementaartehted on siin esitatud ühelt poolt küllalt spetsiifiliselt, et neid kergesti identifitseerida, ja teisalt küllalt üldiselt, et ühes afiksis ilmnevate elementaartehte koguloend oleks ülevaatlik. Seejuures on üksiku afiksi kirjelduse ülevaatlikkust eelistatud kõigi afiksiste kogumi kirjelduse ülevaatlikkusele. Näiteks

foonsõna lõppvokaali kadu on enamiku afiksrite puhul esitatud konkreetsete foneemide terminites, sest üldiselt saavad kõne alla tulla ainult $a\#>0$ (näit. *seis'a>se'isnuD*) või $e\#>0$ (*ol'e>oln'uD*, *kõn'ele>kõn'elnuD*) ning viimane on lähiseoses häälikuasendusega $Se\#>eS$ (*ke'erle>keer'elnuD*). Seevastu TA-, TU-, ?TU*- ja TUD-afiksi puhul on foonsõna lõppvokaali kadu pearõhujärgses silbis esitatud abstraktse foneemiklassi terminites kujul $V\#>0$, sest siin võib kaduda mis tahes vokaal (näit. *seis'a>se'istuD*, *ol'e>o'lDuD*, *käs'i>kä'stuD*, *kis'u>ki'stuD*), ning tavaline esitusviis $e\#>0$ märgib foonsõna lõppvokaali kadu ainult pearõhust kaugemates silpides (*kõn'ele>kõn'elDuD*), rõhutades siin kõnealuse elementaartehte ja elementaartehte $Se\#>eS$ (*ke'erle>keer'elDuD*) lähiseost. Nõnda võib nime poolest ühe ja sama elementaartehte reaalne sisu eri afiksrite puhul olla üsna erinev, näiteks on elementaartehte TA>NA struktuur DA-afiksi väljenduspooles tunduvalt keerukam kui B-KSE-afiksi väljenduspooles — siin tuleb TA>NA kõne alla ainult kujul 'D/t>0' (näit. *ku'ulDu>kuul'ukse*, *nä'hta>näh'akse*) ja 'D>sonorandipikendus' (*tu'lDa>tull'akse*).

Konkatenatsiooni ja fusiooni vahekord tuleb siinses lähenemises teha kindlaks üksikute afiksrite kaupa, afiksrite vahelistele suhetele toetumata. Näiteks GE-afiksi foonsõna ja fookussõna paare *pes'e>pe'ske* ja *las'e>la'ske* kirjeldab ühtviisi elementaartehte kogum '>', $e\#>0$, '+ke', kuigi näiteks MA-afiksi sõnapaaride *pes'e>pes'ema* ja *las'e>la'skma* puhul on elementaartehte kogumid teineteisest hoopis erinevad, vastavalt '+ma' ja '>', NA>TA, $e\#>0$, '+ma'.

Konkatenatsiooni ja fusiooni piiri kaht võrdväärset määratlusvarianti esineb siin kahel juhul: esiteks, seoses *t*-algulise konkatenatiivse häälikulisanduse ning fusioonilise elementaartehte NA>TA vahekorra hägususega, vt. näit. (187) ja (187'):

(187) *lei'a>le'ituD*

(187') '>'; NA>TA; $V\#>0$; +*tuD*&

'>'; $V\#>0$; +*tuD*

Teiseks esineb kaks võrdväärset määratlusvarianti seoses ebaprototüüpsete esimeses lähenduses 'tugevate' konkatenatiivsete häälikulisandustega, vt. näit. (188) ja (188'):

(188) *se'a>se'aDma*

(188') $V\#>V^2$, NA>TA, $a\#>0$, +*ma*&

+*Dma*

Siin esineb MA-afiksi foonsõna ja fookussõna paari ühes analüüsivariandis konkatenatiivne häälikulisandus +*Dma*. Eri afiksrite võrdlemise taktika, mille abil saaks sellised intuiitiivselt ebasoovitavad puhta aglutinatiivsuse ilmingud ehk kõige kergemini kõrvale heita, oleks vastuolus siinse käsitluse üksikute afiksrite sõltumatut loomust rõhutava üldsuunitlusega.

5.2. ÜKSIKUD AFIKSID

Alljärgnevalt esitame kõigi eesti verbi 28 muuteafiksi väljendusküljed tervikuna eespool toodud põhimõtete alusel.

5.2.1. B-KSE-AFIKS

A 'Vokaal'- lõpuline foonsõna

1 +B

(: 'vokaal - B' - lõpuline fookussõna)

Kui foonsõna

-1c : fookussõna

4

-nä`i:

/fakultatiivselt/ +kse

-ku`ulDu, tu`nDu:

/fakultatiivselt/ `>'; TA>NA; +kse

-ol`e:

`>'; l>n; e#>0 (;+0)

C TA-afiksi fookussõnaks olev foonsõna:

20 +kse

(: TA-afiksiga seostuv, 'kse'-lõpuline fookussõna)

Kui foonsõna

-20a : -"-

16(1)

-vi`iDa, kä`iDa, o`lDa, tul`Da, pa`nDa, mi`nDa, su`rDa, mü`üDa,

te`hta, nä`hta:

`>'; TA>NA; +kse

-jo`oDa, lo`oDa, po`oDa, to`oDa, lö`öDa, sö`öDa, (ta`aslo`oDa):

`>'; V²↑; TA>NA; +kse

€21 ,mis on (pearõhust alates) kolme- või enamasilbiline 'ske`lDa'-,

'ste`lDa'- või 'te`lDa'- lõpuline:

`>'; TA>NA; +kse

(: TA-afiksiga seostuv, (pearõhust alates) nelja- või enamasilbiline,

'skell`akse'-, 'stell`akse'- või 'tell`akse'- lõpuline fookussõna)

(...)

5.2.2. D- AFIKS

B Foonsõna:

10 +D

(: 'D' - lõpuline fookussõna)

Kui foonsõna

11 ,mis on 's' - lõpuline:

+iD

(: 'siD' - lõpuline fookussõna)

-11a : -"-

102(7)

-la`as, ke`es, le`es, na`is, vi`is, võ`is, kä`is, nä`is, lä`ks, po`os,
mü`üs:

'>'; +iD

-se`aDis, te`aDis, ne`eDis, le`iDis, ho`iDis, võ`iDis, a`nDis,
ka`nDis, tu`nDis, kü`nDis, mu`rDis, jõ`uDis nõ`uDis, sõ`uDis,
hü`üDis, pü`üDis, la`skis, pu`skis mõ`skis, ko`olis, la`ulis, ku`ulis,
ve`enis, mö`õnis, na`eris, si`iris, a`htis, ta`htis, u`htis, ka`stis,
ke`stis, ve`stis, ha`istis, pa`istis, pi`stis, mõ`istis o`stis, ko`stis,
tõ`stis, pä`ästis, sä`ästis, sõ`östis (süG`avkü`nDis), (lo`istis),
(la`ustis), (sü`stis):

is#>si; +D

-ta`ppis, lõ`ppis, sa`a'tis, ka`ttis, ma`ttis, ke`e'tis re`e'tis, ve`e'tis,
pe`ttis, la`i'tis, na`i'tis, he`i'tis, pe`i'tis, ki`i'tis, li`i'tis, ni`i'tis,
vi`i'tis, ko`i'tis, lo`i'tis, ro`i'tis, to`i'tis, u`i'tis, sõ`i'tis võ`i'tis, lä`i'tis,
tä`i'tis, vä`i'tis, kõ`i'tis, jo`o'tis, lo`o'tis, to`o'tis, ka`r'tis, ku`r'tis,
u`ttis, nu`ttis, mu`u'tis, su`u'tis, võ`ttis, mõ`õ'tis, jä`ttis, sõ`õ'tis,
kü`ttis, (ta`asto`o'tis), (lu`stis), (a`ttis):

K²>K; is#>si; +D.

-na`asis, se`isis, ma`ksis, pe`ksis, jo`oksis, lü`psis, tõ`usis:

s#>0; +D

(...)

5.2.3. D-(VA)D- AFIKS

B Foonsõna:

10 +D

(: 'D' - lõpuline fookussõna)

Kui foonsõna

11 ,mis on 's'-lõpuline:

+iD

(: 'siD' - lõpuline fookussõna)

-11a : -''-

102(7)

-la`as, ke`es, le`es, na`is, vi`is, võ`is, kä`is, nä`is, lä`ks, po`os,
mü`üs:

'>'; +iD

-se`aDis, te`aDis, ne`eDis, le`iDis, ho`iDis, võ`iDis, a`nDis,
ka`nDis, tu`nDis, kü`nDis, mu`rDis, jõ`uDis, nõ`uDis, sõ`uDis,
hü`üDis, pü`üDis, la`skis, pu`skis, mõ`skis, ko`olis, la`ulis,
ku`ulis, ve`enis, mõ`õnis, na`eris, si`iris, a`htis, ta`htis, u`htis,
ka`stis, ke`stis, ve`stis, ha`istis, pa`istis, pi`stis, mõ`istis, o`stis,
ko`stis, tõ`stis, pä`ästis, sä`ästis, sõ`östis, (süG`avkü`nDis),
(lo`istis), (la`ustis), (sü`stis):

is#>si; +D

-ta`ppis, lõ`ppis, sa`a'tis, ka`ttis, ma`ttis, ke`e'tis, re`e'tis, ve`e'tis,
pe`ttis, la`i'tis, na`i'tis, he`i'tis, pe`i'tis, ki`i'tis, li`i'tis, ni`i'tis,
vi`i'tis, ko`i'tis, lo`i'tis, ro`i'tis, to`i'tis, u`i'tis, sõ`i'tis, võ`i'tis,
lä`i'tis, tä`i'tis, vä`i'tis, kõ`i'tis, jo`o'tis, lo`o'tis, to`o'tis, ka`r'tis,
ku`r'tis, u`ttis, nu`ttis, mu`u'tis, su`u'tis, võ`ttis, mõ`õ'tis, jä`ttis,
sõ`õ'tis, kü`ttis, (ta`asto`o'tis), (lu`stis), (a`ttis):

K²>K; is#>si; +D.

-na`asis, se`isis, ma`ksis, pe`ksis, jo`oksis, lü`psis, tõ`usis:

s#>0; +D

(...)

C B-KSE-afiksi fookussõnaks olev foonsõna:

2 B#>va; +D

(: B-KSE-afiksiga seostuv, 'vaD'-lõpuline fookussõna)

Kui foonsõna

-2a : -''-

44(2)

-la`aB, sa`aB, ne`aB, pe`aB, se`aB, te`aB, ve`aB, põ`aB, la`eB,
pra`eB, sa`eB, va`eB, ke`eB, le`eB, te`eB, ko`eB lo`eB, po`eB, so`eB,
põ`eB, nä`eB, kõ`eB, na`iB, vi`iB võ`iB, kä`iB, ka`oB, la`oB, ta`oB,
le`oB, ne`oB, se`oB, jo`oB, ko`oB, lo`oB, po`oB, to`oB, ha`uB,
nä`uB, jä`äB, lõ`öB, sõ`öB, mü`üB, (si`lmko`oB), (ta`aslo`oB):

/fakultatiivselt/ '>'; B#>va; +D

-2b : B-KSE-afiksiga seostuv fookussõna

1

-o`n:

0

-2* 45(2)

(...)

5.2.4. DA- AFIKS

A 'Vokaal' - lõpuline foonsõna

10 +Da

(: 'vokaal - Da' - lõpuline fookussõna)

Kui foonsõna

-10a : -"-

69(8)

-saj`a/D/:

NA>TA; +Da

-ve`a/D/, põ`e/D/:

'>'; NA>TA; +Da

-&sul`e/G/, (ah`i/k/, jah`i/t/, mah`i/t/, rah`i/k/, prah`i/t/, vah`i/t/,
eh`i/t/, &leh`i/t/, veh`i/t/, pih`i/t/, rih`i/t/, sih`i/t/, tih`i/t/, oh`i/t/,
toh`i/t/, juh`i/t/, nuh`i/k/, puh`i/k/, puh`i/t/, vuh`i/k/, vuh`i/t/, lõh`i/k/,
läh`i/k/, mäh`i/k/, täh`i/t/, röh`i/k/, nüh`i/k/, püh`i/k/ rüh`i/k/.)

&sul`i/G/, nüü`i/G/, pur`i/G/, &pür`i/G/, pus`i/k/, sus`i/k/, käs`i/k/,

mah`u/t/, tih`u/k/, vih`u/t/, uh`u/t/, lõh`u/k/, kis`u/k, us`u/k/,

((pleh`i/t/), (lih`i/t/), (mä`rGpuh`i/t/), (ki`irpuh`i/t/), (ku`ivpuh`i/t/).)

(is`i/k/), (ih`u/k/):

'>'; NA>TA; +Da

-ul`u/G/:

/fakultatiivselt/ '>'; NA>TA; +Da

-ka`o/D/, la`o/D/, ta`o/G/ :

'>'; NA>TA; V#↑; +Da

-pe`a/D/, põ`a/G/, ko`e/D/, lo`e/G/, po`e/G/, so`e/G/ kõ`e/D/:

'>'; V↑; NA>TA; +Da

-la`e/D/, pra`e/D/, sa`e/G/, va`e/G/:

V>V↑; NA>TA; V#↑; +Da

-le`o/G/, ne`o/D/, se`o/D/, ko`o/D/, (si`lmko`o/D/):

'>'; V↑; NA>TA; V#↑; +Da

-ha`u(/D/):

+DuDa&

V#>V²; NA>TA; +Da

-nä`u(/G/):

+GuDa&

V#>V²; NA>TA; +Da

-ne`a/D/:

V>V²; NA>TA; a#>0; +a

-10b : 'Da/ta' - lõpuline fookussõna

8

-las`e, pes`e, kus`e, pus`e, mõs`e:

'>'; e#>0; +ta

-ah`a(/t/), tah`a(/t/):

'>'; a#>0; +ta&

-uh`a(/t/):

'>'; NA>TA; a#>0; +a

/fakultatiivselt/ '>'; a#>0; +ta&

'>'; NA>TA; a#>0; +a

(-vä`hkre:

'>'; TA>NA; Se#>eS; +Da)

-10c : fookussõna

16(1)

-vi`i, kä`i, mü`ü:

+a

-jo`o, lo`o, po`o, to`o, lõ`ö, sõ`ö, (ta`aslo`o):

V²↑; +a

-te`e, nä`e:

'>'; e#>h; +a

-ol`e, tul`e, pan`e, &min`e, sur`e:

'>'; S>S²; e#>0; +a

-10* 93(9)

- 110 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline:
'>'; +Da
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'vokaal - Da' – lõpuline fookussõna)
- 110a : -"-
15
-mell'i/D/, lemm'i/B/, tõmm'i/B/, sunn'i/D/, kõnn'i/D/, sünn'i/D/,
&küün'i/D/, nuus'i/k/, &hålv'i, &soi'u/G/, nõi'u/D/, pill'u/D/,
amm'u/B/, vann'u/D/, noos'u/k/ '>'; NA>TA; +Da
- 110b : 'vokaal - Da' - lõpuline fookussõna
8
-lei'a(D/), hoi'a(D/), või'a(D/), lõu'a(D/), nõu'a(D/),
sõu'a(D/), hüü'a(D/), püü'a(D/): '>'; a#>0; +Da&
'>'; NA>TA; a#>0; +a
- 110c : 'Da/ta' - lõpuline fookussõna
42(5)
-seis'a, maks'a, peks'a, lüps'a: '>'; a#>0; +ta
-naas'e, kaits'e, maits'e, tõus'e: '>'; e#>0; +ta
-kast'a, kest'a, vest'a, haist'a, paist'a, pist'a, mõist'a, ost'a,
kost'a, tõst'a, pääst'a, sääst'a, sööst'a, ka't'a, ma't'a, pe't'a, u't'a,
nu't'a, võ't'a, kü't'a, jä't'a, (loist'a), (laust'a), (süst'a), (a'ta): '>'; a#>0; +a
-jooks'e: '>'; k>0; e#>0; +ta
-ann'a/D/, kann'a/D/, künn'a/D/, murr'a/D/, (süG'avkünn'a/D/): '>'; NA>TA; a#>0; +a
-laul'a(D/), veen'a(D/), möön'a(D/), naer'a(D/), siir'a(D/): '>'; a#>0; +Da&
'>'; NA>TA; a#>0; +a
-tunn'e/D/: '>'; NA>TA; e#>0; +a
-kool'e(D/), kuul'e(D/): '>'; e#>0; +Da&
'>'; NA>TA; e#>0; +a
- 110d : fookussõna
2
-ta^pp'a: '>'; a#>0; +a
-lõ^pp'e: '>'; e#>0; +a
- 110* 67(5)
1110 ,pikk vokaal, diftong või sonorant - B, D, G või s- vokaal' - lõpuline:
'>'; NA>TA; +Da
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'pikk vokaal, diftong või sonorant - ^pp, ^tt, ^kk või ss - vokaal - Da' – lõpuline fookussõna)

- 1110b : (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, ‘vokaal - *Da*’- lõpuline fookussõna
13(3)
-laaD’i, tinG’i, tunG’i, mänG’i, määG’i, mööG’i, kärs’i, riiB’u, arB’u, manG’u, vinG’u, tõnG’u, (lenG’i), (hinG’i), (sinG’u): ‘>’; +*Da*
- sonG’i:* /fakultatiivselt/ ‘>’; +*Da*
- 1110c : ‘*ta*’- lõpuline fookussõna
32(2)
-saaD’a, keeD’a, reeD’a, veeD’a, laiD’a, naiD’a, heiD’a, peiD’a, kiiD’a, liiD’a, niiD’a, viiD’a, koiD’a, loiD’a, roiD’a, toiD’a, uiD’a, sõiD’a, võiD’a, läiD’a, täiD’a väiD’a, köiD’a, jooD’a, looD’a, tooD’a, karD’a, kurD’a muuD’a, suuD’a, mõõD’a, sõõD’a, (ta’astooD’a), (luuD’a): ‘>’; *a#>0; +ta&*
‘>’; *NA>TA; a#>0; +a*
- 1110* 45(5)
- 1111 ,häälikuliselt identne ja tähenduslikult sarnane mingi singulari nominatiivis ‘*B, D, G* või *s*’- lõpulise noomeni singulari genitiivi vormiga:
‘>’; +*Da*
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, ‘*B, D, G* või *s*’- vokaal - *Da*’- lõpuline, mingi singulari nominatiivis ‘*B, D, G* või *s*’- lõpulise noomeni singulari genitiivi vormiga häälikuliselt ja tähenduslikult sarnane fookussõna)
- 11120 ,’pikk vokaal või diftong - *s* - vokaal’- lõpuline:
‘>’; +*Da*
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, ‘pikk vokaal või diftong - *s* - vokaal - *Da*’- lõpuline fookussõna)
- (-11120b) : (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline ‘pikk vokaal, diftong või sonorant - ^{*p*}*p, t, k* või *ss* - vokaal - *Da*’- lõpuline fookussõna
-pleis’i: ‘>’; *NA>TA; +Da*)
- 11121 ,häälikuliselt identne ja tähenduslikult sarnane mingi singulari nominatiivis ‘*ss*’- lõpulise noomeni singulari genitiivi vormiga:
‘>’; *NA>TA; +DA*
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline ‘pikk vokaal või diftong - *ss* - vokaal - *Da*’- lõpuline, mingi singulari nominatiivis ‘*ss*’- lõpulise noomeni singulari genitiivi vormiga häälikuliselt ja tähenduslikult sarnane fookussõna)
- 112 ,täenduselt lastekeelne või obstsõonne:
+Da
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline, ‘vokaal - *Da*’- lõpuline, tähenduselt lastekeelne või obstsõonne fookussõna)

- 120 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, järsupainuline, ‘a’-
lõpuline:
`>’; +^tta
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline,
lauepainuline, ‘a^tta’- lõpuline fookussõna)
- 120b : ‘vokaal - Da’- lõpuline fookussõna
2
-&ku`iva, &ka`sva: +Da
- 1210 ,tugevaks astmeks tõlgenduda võivat obstruenti sisaldav:
`>’; TA>NA; +^tta
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, lauepainuline, ‘a^tta’-
lõpuline fookussõna)
- 1210a : -”-
1
-e`rGa: `>’; G>0; +^tta
- 1211 ,milleks on ‘D või G’ madala või keskkõrge vokaali (sh ‘õ’)
järel:
`>’; +^tta
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline,
lauepainuline, ‘madal või keskkõrge vokaal (sh ‘õ’) - D või G -
a^tta’- lõpuline fookussõna)
- 1211b : ‘vokaal - Da’- lõpuline fookussõna
(1)
-(se`eGa): +Da
- 122 verbiafiksi fookussõna:
+Da
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, ‘aDa’-
lõpuline, mitme verbiafiksiga seostuv fookussõna)
- 130 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, järsupainuline, ‘l(või r)’-
e²- lõpuline:
`>’; Se#>eS; +Da
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline,
lauepainuline, ‘e -l(või r) - Da’- lõpuline fookussõna)
- 130b : ‘Da’- lõpuline fookussõna
2
-mõ^tle: /fakultatiivselt/ ^tt>0; Se#>eS; +Da
-ü^tle: /fakultatiivselt/ ü>ö; ^tt>0; Se#>eS; +Da
- 131 ,’l (või r)’ ees madalat või keskkõrget vokaali sisaldav:
+Da
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, ‘madal või
keskkõrge vokaal - l(või r) - e - Da’- lõpuline fookussõna)
- 132 ,’l (või r)’ ees lühivokaali ja lühisonoranti sisaldav:
`>’; S>S²; Se#>eS; +Da
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, lauepainuline, ‘lühivokaal -
pikk sonorant - e - l(või r) - Da’- lõpuline fookussõna)

- 1330 ,tugevaks astmeks tõlgenduda võivat obstruenti sisaldav:
 `>`; TA>NA; Se#>eS; +Da
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, laugepainuline, ‘e -l(∅või r) -
 Da’ - lõpuline fookussõna)
- 1330a : -”-
 1
 -su`uDle: `>`; Se#>eS; +Da
- 1331 ,milleks on ‘D või G’ madala või keskkõrge vokaali (sh ‘õ’)
 järel:
 `>`; Se#>eS; +Da
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline,
 laugepainuline, ‘madal või keskkõrge vokaal (sh ‘õ’) - D või G -
 e - l (∅või r) - Da’ - lõpuline fookussõna)
- 1331b : (pearõhust alates) kolmesilbiline, laugepainuline, ‘e -l(∅või r) -
 Da’ - lõpuline fookussõna
 (1)
 -(a`eGle): `>`; e>j; TA>NA; Se#>eS; +Da
- 134 verbiafiksi ‘+^ttle’ (, ‘+skle’ või ‘+stle’) fookussõna:
 +Da
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, ‘l - e - Da’ -
 lõpuline, verbiafiksiga ‘+^ttle’ (, ‘+skle’ või ‘+stle’) seostuv
 fookussõna)
- 14 ,mis on (pearõhust alates) kolmesilbiline, lühirõhusilbiline, ‘ele’ -
 lõpuline:
 /fakultatiivselt/ e#>0; +Da
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, lühirõhusilbiline, ‘elDa’ -
 lõpuline fookussõna)
- (15 ,mis on (pearõhust alates) kolme- või enamasilbiline, ‘skel’e’ -,
 ‘stel’e’ - või ‘^ttel’e’ - lõpuline:
 `>`; S>S²; e#>0; +a
 (: (pearõhust alates) kolme- või enamasilbiline, ‘skel’la’ -, ‘stel’la’ -
 või ‘^ttel’la’ - lõpuline fookussõna))
- (16 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, lühirõhusilbiline, ‘hi’ -
 lõpuline:
 `>`; NA>TA; +Da
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, ‘h - k või t -
 iDa’ - lõpuline fookussõna)
- 16b : ‘vokaal - Da’ lõpuline fookussõna
 x
 -kah’i: +Da
- (...)

5.2.5. GE- AFIKS

A 'Vokaal'- lõpuline foonsõna

10 +Ge

(: 'vokaal - Ge' - lõpuline fookussõna)

Kui foonsõna

-10a : -''-

85(9)

-saj`a/D/:

NA>TA; +Ge

-la`a, sa`a, ke`e, le`e, na`i, vi`i, võ`i, kä`i, nä`i, jo`o, lo`o, po`o, to`o,

jä`ä, lõ`ö, sõ`ö, mü`ü, (ta`aslo`o):

'>'; +Ge

-ve`a/D/, põ`e/D/:

'>'; NA>TA; +Ge

-&sul`e/G, (ah`i/k/, jah`i/t/, mah`i/t/, rah`i/k/, prah`i/t/, vah`i/t/,

eh`i/t/, &leh`i/t/, eh`i/k/, pih`i/t/, rih`i/t/, sih`i/t/, tih`i/t/, oh`i/k/,

toh`i/t/, juh`i/t/, nuh`i/k/, puh`i/k/, puh`i/t/, vuh`i/k/, vuh`i/t/, lõh`i/k/,

läh`i/k/, mäh`i/k/, täh`i/t/, röh`i/k/, nüü`i/k/, püh`i/k/ rüh`i/k/),

&sul`i/G/, nüü`i/G/, pur`i/G/, &pür`i/G/, pus`i/k/, sus`i/k/, käs`i/k/,

mah`u/t/, tih`u/k/, vih`u/t/, uh`u/t/, lõh`u/k/, kis`u/k/, us`u/k/,

((pleh`i/t/), (lih`i/t/), (mä`rGpuh`i/t/), (ki`irpuh`i/t/), (ku`ivpuh`i/t/),)

(is`i/k/), (ih`u/k/):

'>'; NA>TA; +Ge

-ul`u/G/:

/fakultatiivselt/ '>'; NA>TA; +Ge

-ka`o/D/, la`o/D/, ta`o/G/:

'>'; NA>TA; +Ge

-pe`a/D/, põ`a/G/, lko`e/D/, lo`e/G/, po`e/G/, so`e/G/, kõ`e/D/:

'>'; V↑; NA>TA; +Ge

-la`e/D/, pra`e/D/, sa`e/G/, va`e/G/:

V>V²; NA>TA; V#↑; +Ge

-le`o/G/, ne`o/D/, se`o/D/, ko`o/D/, (si`lmko`o/D/):

'>'; V↑; NA>TA; V#↑; +Ge

-ha`u(/D/):

+DuGe&

V#>V²; NA>TA; +Ge

-nä`u(/G/):

+GuGe&

V#>V²; NA>TA; +Ge

-10b : 'Ge/ke' - lõpuline fookussõna

18

-ol`e, tul`e, pan`e, &min`e, sur`e:

e#>0; +Ge

-las`e, pes`e, kus`e, pus`e, mõs`e:

'>'; e#>0; +ke

-te`e, nä`e:

'>'; e#>h; +ke

-ah`a/t/, tah`a/t/:

'>'; NA>TA; a#>0; +ke

-uh`a/t/:

/fakultatiivselt/ '>'; NA>TA; a#>0; +ke

-ne`a/D/:

V>V²; NA>TA; a#>0; +ke

-se`a(/D/), te`a(/D/):

+Dke&

V#>V²; NA>TA; a#>0; +ke

-(vä`hkre:

'>'; TA>NA; Se#>eS; +Ge)

-10* 103(9)

- 110 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline:
'>'; +Ge
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'vokaal - Ge'²- lõpuline fookussõna)
- 110a : -''-
15
-mell'i/D/, lemm'i/D/, tõmm'i/B/, sunn'i/D/, kõnn'i/D/, sünn'i/D/, &kküün'i/D/, nuus'i/k/, &hålv'i, &soi'u/G/, nõi'u/D/, pill'u/D/, amm'u/B/, vann'u/D/, noos'u/k/: '>'; NA>TA; +Ge
- 110c : 'Ge/ke'- lõpuline fookussõna
52(5)
-laul'a, veen'a, möön'a, naer'a, siir'a, seis'a, maks'a, peks'a, lüps'a, kast'a, kest'a, vest'a, haist'a, paist'a, pist'a, mõist'a, ost'a, kost'a, tõst'a, pääst'a, sääst'a sööst'a, (loist'a), (laust'a), (süst'a): '>'; a#>0; +Ge/ke
-kool'e, kuul'e, naas'e, kaits'e, maits'e, tõus'e: '>'; e#>0; +Ge/ke
-jooks'e: '>'; k>0; e#>0; +ke
-ta^pa, ka^ta, ma^ta, pe^ta, u^ta, nu^ta, võ^ta, jä^ta, kü^ta, (a^ta): '>'; K²>K; a#>0; +ke
-lõ^pa: '>'; K²>K; e#>0; +ke
-lei'a/D/, hoi'a/D/, või'a/D/, ann'a/D/, kann'a/D/, künn'a/D/, murr'a/D/, lõu'a/D/, nõu'a/D/, sõu'a/D/, hüü'a/D/, püü'a/D/, (süG'avkünn'a/D/): '>'; NA>TA; a#>0; +ke
-tunn'e/D/: '>'; NA>TA; e#>0; +ke
- 110* 67(5)
- 1110 , pikk vokaal, diftong või sonorant - B, D, G või s - vokaal'²- lõpuline:
'>'; NA>TA; +Ge
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'pikk vokaal, diftong või sonorant - ^pp, ^tt, ^kk või ss - vokaal - Ge – lõpuline fookussõna)
- 1110b : (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'vokaal - Ge'²- lõpuline fookussõna
13(3)
-laaD'i, tinG'i, tunG'i, mänG'i, määG'i, mööG'i, kärs'i, riib'u, arB'u, manG'u, vinG'u, tõnG'u, (lenG'i) (hinG'i), (sinG'u): '>'; +Ge
-sonGi: /fakultatiivselt/ '>'; +Ge

- 1110c : 'ke'- lõpuline fookussõna
32(2)
-*saad'a, keed'a, reed'a, veed'a, laid'a, naid'a, heid'a, peid'a, kiid'a, liid'a, niid'a, viid'a, koid'a, loid'a roid'a, toid'a, uid'a, sõid'a, vöid'a, läid'a, täid'a väid'a, köid'a, jood'a, lood'a, tood'a, kard'a, kurd'a muud'a, suud'a, mõöd'a, sööd'a, (ta`astood'a), (huud'a):* '>'; a#>0; +ke
- 1110* 45(5)
- 1111 ,häälikuliselt identne ja tähenduslikult sarnane mingi singulari nominatiivis 'B, D, G või s - lõpulise noomeni singulari genitiivi vormiga:
'>'; +Ge
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'pikk vokaal, diftong või sonorant - B, D, G või s - vokaal - Ge'- lõpuline, mingi singulari nominatiivis 'B, D, G või s'- lõpulise noomeni singulari genitiivi vormiga häälikuliselt ja tähenduslikult sarnane fookussõna)
- 11120 'pikk vokaal või diftong - s - vokaal'- lõpuline:
'>'; +Ge
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'pikk vokaal või diftong - s - vokaal - Ge'- lõpuline fookussõna)
- (-11120b : (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline 'pikk vokaal, diftong või sonorant - ^pp, ^tt, ^kk või ss - vokaal - Ge' - lõpuline fookussõna
-pleis'i: '>'; NA>TA; +Ge)
- 11121 ,häälikuliselt identne ja tähenduslikult sarnane mingi singulari nominatiivis 'ss'- lõpulise noomeni singulari genitiivi vormiga:
'>'; NA>TA; +Ge
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline 'pikk vokaal või diftong - ss - vokaal - Ge'- lõpuline, mingi singulari nominatiivis 'ss'-lõpulise noomeni singulari genitiivi vormiga häälikuliselt ja tähenduslikult sarnane fookussõna)
- 112 ,täenduselt lastekeelne või obstsõonne:
+Ge
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline, 'vokaal - Ge'- lõpuline, tähenduselt lastekeelne või obstsõonne fookussõna)
- 120 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, järsupainuline, 'a'- lõpuline:
'>'; +^kke
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline, 'a^kke'- lõpuline fookussõna)

- 120b : ‘vokaal - *Ge*’- lõpuline fookussõna
2
-*&ku`iva, &ka`sva*: +*Ge*
- 1210, tugevaks astmeks tõlgenduda võivat obstruenti sisaldav:
`>’; TA>NA; +^kke
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, laugepainuline, ‘*a^kke*’- lõpuline fookussõna)
- 1210a : -”-
1
-*e`rGa*: `>’; G>0; +^kke
- 1211 ,milleks on ‘*D* või *G*’ madala või keskkõrge vokaali (sh ‘*õ*’) järel:
`>’; +^kke
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline, ‘madal või keskkõrge vokaal (sh ‘*õ*’) - *D* või *G*, - *a^kke*’- lõpuline fookussõna)
- 1211b : ‘vokaal - *Ge*’- lõpuline fookussõna
(1)
- (*se`eGa*): +*Ge*
- 122 verbiafiksi fookussõna:
+*Ge*
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, ‘*aGe*’ – lõpuline, mitme verbiafiksiga seostuv fookussõna)
- 130 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, järsupainuline, ‘*l*(või *r*) - *e*’- lõpuline:
`>’; Se#>eS; +*Ge*
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline, ‘*e* -*l*(või *r*) - *Ge*’- lõpuline fookussõna)
- 130b : ‘*Ge*’- lõpuline fookussõna
2
-*mõ`tle*: /fakultatiivselt/ ^t>0; Se#>eS; +*Ge*
-*ü`tle*: /fakultatiivselt/ ^ü>ö; ^t>0; Se#>eS; +*Ge*
- 131 ,’*l* (või *r*)’ ees madalat või keskkõrget vokaali sisaldav:
+*Ge*
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, ‘madal või keskkõrge vokaal -*l*(või *r*) - *e* - *Ge*’- lõpuline fookussõna)
- 132 ,’*l*(või *r*)’ ees lühivokaali ja lühisonoranti sisaldav:
`>’; S>S²; Se#>eS; +*Ge*
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, laugepainuline, ‘lühivokaal - pikk sonorant - *e* - *l*(või *r*) - *Ge*’- lõpuline fookussõna)

- 1330 ,tugevaks astmeks tõlgenduda võivat obstruenti sisaldav:
 `>'; TA>NA; Se#>eS; +Ge
 (: pearõhust alates) kolmesilbiline, laugepainuline, 'e -l(või r) -
 Ge' - lõpuline fookussõna)
- 1330a : -"-
 1
 -su`uDle: `>'; Se#>eS; +Ge
- 1331 ,milleks on ' D või G ' madala või keskkõrge vokaali (sh 'õ')
 järel:
 `>'; Se#>eS; +Ge
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline,
 laugepainuline, 'madal või keskkõrge vokaal (sh 'õ') - D või G -
 e - l(või r) - Ge' - lõpuline fookussõna)
- 1331b : (pearõhust alates) kolmesilbiline, laugepainuline, 'e -l(või r) -
 Ge' - lõpuline fookussõna
 (1)
 -(a`eGle): `>'; e>j; TA>NA; Se#>eS; +Ge
- 134 verbiafiksi '+^ttle' (,+skle' või '+stle') fookussõna:
 +Ge
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'l - e - Ge' -
 lõpuline, verbiafiksiga '+^ttle' (,+skle' või '+stle') seostuv
 fookussõna)
- 14 ,mis on (pearõhust alates) kolmesilbiline, lühirõhusilbiline, 'ele' -
 lõpuline:
 /fakultatiivselt/ e#>0; +Ge
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, lühirõhusilbiline, 'elGe' -
 lõpuline fookussõna)
- (15 ,mis on (pearõhust alates) kolme- või enamasilbiline, 'skel'e' -,
 'stel'e' - või '^ttele' - lõpuline:
 e#>0; +Ge
 (: (pearõhust alates) kolme- või enamasilbiline, 'skelG'e' -, 'stelG'e' -
 või '^ttelG'e' - lõpuline fookussõna))
- (16 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, lühirõhusilbiline, 'hi' -
 lõpuline:
 `>'; NA>TA; +Ge
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'h - k või t - iGe' -
 lõpuline fookussõna)
- 16b : 'vokaal - Ge' lõpuline fookussõna
 x
 -kah'i: +Ge)
- (...)

5.2.6. GU- AFIKS

A 'Vokaal'- lõpuline foonsõna

10 +Gu

(: 'vokaal - Gu'- lõpuline fookussõna)

Kui foonsõna

-10a : -"-

85(9)

-saj`a/D/:

NA>TA; +Gu

-la`a, sa`a, ke`e, le`e, na`i, vi`i, võ`i, kä`i, nä`i, jo`o, lo`o, po`o, to`o,

jä`ä, lö`ö, sö`ö, mü`ü, (ta`aslo`o):

'>'; +Gu

-ve`a/D/, põ`e/D/:

'>'; NA>TA; +Gu

-&sul`e/G/, {ah`i/k/, jah`i/t/, mah`i/t/, rah`i/k/, prah`i/t/, vah`i/t/,

eh`i/t/, &leh`i/t/, veh`i/k/, pih`i/t/, rih`i/t/, sih`i/t/, tih`i/t/, oh`i/k/,

toh`i/t/, juh`i/t/, nuh`i/k/, puh`i/k/, puh`i/t/, vuh`i/k/, vuh`i/t/, lõh`i/k/,

läh`i/k/, mäh`i/k/, täh`i/t/, röh`i/k/, nüü`i/k/, püh`i/k/, rüh`i/k/},

&sul`i/G/, nüü`i/G/, pur`i/G/, &pür`i/G/ pus`i/k/, sus`i/k/, käs`i/k/,

mah`u/t/, tih`u/k/, vih`u/t/, /uh`u/t/, lõh`u/k/, kis`u/k/, us`u/k/,

{(pleh`i/t/), (lih`i/k/), (mä`rGpuh`i/t/), (ki`irpuh`i/t/),

(ku`ivpuh`i/t/)}, (is`i/k/), (ih`u/k/):

'>'; NA>TA; +Gu

-ul`u/G/:

/fakultatiivselt/ '>'; NA>TA; +Gu

-ka`o/D/, la`o/D/, ta`o/G/:

'>'; NA>TA; V#↑; +Gu

-pe`a/D/, pö`a/G/, ko`e/D/, lo`e/G/, po`e/G/, so`e/G/ kõ`e/D/:

'>'; V↑; NA>TA; +Gu

-la`e/D/, pra`e/D/, sa`e/G/, va`e/G/:

V>V²; NA>TA; V#↑; +Gu

-le`o/G/, ne`o/D/, se`o/D/, ko`o/D/, (si`lmko`o/D/):

'>'; V↑; NA>TA; V↑; +Gu

-ha`u{D/}:

+DuGu&

V#>V²; NA>TA; +Gu

-nä`u{G/}:

+GuGu&

V#>V²; NA>TA; +Gu

-10b : 'Gu/ku'- lõpuline fookussõna

18

-ol`e, tul`e, pan`e, &min`e, sur`e:

e#>0; +Gu

-las`e, pes`e, kus`e, pus`e, mõs`e:

'>'; e#>0; +ku

-te`e, nä`e:

'>'; e#>h; +ku

-ah`a/t/, tah`a/t/:

'>'; NA-TA; a#>0; +ku

-uh`a/t/:

/fakultatiivselt/ '>'; NA>TA; a#>0; +ku

-ne`a/D/:

V>V²; NA>TA; a#>0; +ku

-se`a{D/}, te`a{D/}:

+Dku&

V#>V²; NA>TA; a#>0; +ku

-(vä`hkre:

'>'; TA>NA; Se#>eS; +Gu)

-10* 103(9)

- 110 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline:
'>'; +Gu
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'vokaal - Gu'- lõpuline fookussõna)
- 110a : '-'
15'
-mell'i/D/, lemm'i/B/, tõmm'i/B/, sunn'i/D/, kõnn'i/D/, sünn'i/D/, &küün'i/D/, nuus'i/k/, &häv'i, &soi'u/G/, nõi'u/D/, pill'u/D/, amm'u/B/, vann'u/D/, noos'u/k/: '>'; NA>TA; +Gu
- 110c : 'Gu/ku'- lõpuline fookussõna
52(5)
-laul'a, veen'a, möön'a, naer'a, siir'a, seis'a, maks'a, peks'a, lüps'a, kast'a, kest'a, vest'a, haist'a, paist'a, pist'a, mõist'a, ost'a, kost'a, tõst'a, pääst'a, sääst'a sööst'a, (loist'a), (laust'a), (süst'a): '>'; a#>0; +Gu/ku
-kool'e, kuul'e, naas'e, kaits'e, maits'e, tõus'e: '>'; e#>0; +Gu/ku
-jooks'e: '>'; k>0; e#>0; +ku
-tä^pa, ka^ta, ma^ta, pe^ta, u^ta, nu^ta, võ^ta, jä^ta, kü^ta, (a^ta): '>'; K²>K; a#>0; +ku
-lõ^pe: '>'; K²>K; e#>0; +ku
-lei'a/D/, hoi'a/D/, või'a/D/, ann'a/D/, kann'a/D/, künn'a/D/, murr'a/D/, lõu'a/D/, nõu'a/D/, sõu'a/D/, hüü'a/D/, piüü'a/D/, (süG'avkünn'a/D/): '>'; NA>TA; a#>0; +ku
-tunn'e/D/: '>'; NA>TA; e#>0; +ku
- 110* 67(5)
- 1110 , 'pikk vokaal, diftong või sonorant - B, D, G või s - vokaal' - lõpuline:
'>'; NA>TA; +Gu
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'pikk vokaal, diftong või sonorant - ^pp, ^tt, ^kk või ss - vokaal - Gu'- lõpuline fookussõna)
- 1110b : (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'vokaal - Gu'- lõpuline fookussõna
13(3)
-laaD'i, tinG'i, tunG'i, mänG'i, määG'i, mööG'i, kärs'i, riiB'u, arB'u, manG'u, vinG'u, tõnG'u, (lenG'i), (hinG'i), (sinG'u): '>'; +Gu
-sonG'i: /fakultatiivselt/ '>'; +Gu

- 1110c : 'ku'- lõpuline fookussõna
32(2)
-*saad'a, keed'a, reed'a, veed'a, laid'a, naid'a, heid'a, peid'a, kiid'a, liid'a, niid'a, viid'a, koid'a, loid'a roid'a, toid'a, uid'a, sõid'a, vöid'a, läid'a, täid'a, väid'a, köid'a, jood'a, lood'a, tood'a, kard'a, kurd'a, muud'a, suud'a, mõöd'a, sööd'a, (ta`astood'a), (luud'a)*: '>'; a#>0; +ku
- 1110* 45(5)
- 1111 ,häälikuliselt identne ja tähenduslikult sarnane mingi singulari nominatiivis 'B, D, G või s- lõpulise noomeni singulari genitiivi vormiga:
'>'; +Gu
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'pikk vokaal, diftong või sonorant - B, D, G või s - vokaal - Gu'- lõpuline, mingi singulari nominatiivis 'B, D, G või s'- lõpulise noomeni singulari genitiivi vormiga häälikuliselt ja tähenduslikult sarnane fookussõna)
- 11120 , 'pikk vokaal või diftong - s - vokaal'- lõpuline:
'>'; +Gu
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'pikk vokaal või diftong - s - vokaal - Gu'- lõpuline fookussõna)
- (-11120b : (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline 'pikk vokaal, diftong või sonorant - ^pp, ^tt, ^kk või ss - vokaal - Gu'- lõpuline fookussõna
'>'; NA>TA; +Gu)
- 11121 ,häälikuliselt identne ja tähenduslikult sarnane mingi singulari nominatiivis 'ss' - lõpulise noomeni singulari genitiivi vormiga:
'>'; NA-TA; +Gu
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline 'pikk vokaal või diftong - ss - vokaal - Gu'- lõpuline, mingi singulari nominatiivis 'ss'-lõpulise noomeni singulari genitiivi vormiga häälikuliselt ja tähenduslikult sarnane fookussõna)
- 112 ,täenduselt lastekeelne või obstsõonne:
+Gu
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline, 'vokaal - Gu'- lõpuline, tähenduselt lastekeelne või obstsõonne fookussõna)
- 120 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, järsupainuline, 'a'- lõpuline:
'>'; +^kku
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline, 'a^kku'- lõpuline fookussõna)

- 120b : 'vokaal - *Gu*'- lõpuline fookussõna
 2
 -&ku`iva, &ka`sva: +Gu
- 1210 ,tugevaks astmeks tõlgenduda võivat obstruenti sisaldav:
 `>'; TA>NA; +^kku
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, laugepainuline, 'a^kku'-
 lõpuline fookussõna)
- 1210a : -"-
 1
 -e`rGa: `>'; G>0; +^kku
- 1211 ,milleks on 'D või G' madala või keskkõrge vokaali (sh 'õ')
 järel:
 `>'; +^kku
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline,
 laugepainuline, 'madal või keskkõrge vokaal (sh 'õ') - D või G
 - a^kku'- lõpuline fookussõna)
- 1211b : 'vokaal - *Gu*'- lõpuline fookussõna
 (1)
 - (se`eGa): +Gu
- 122 verbiafiksi fookussõna:
 +Gu
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'aGu'-
 lõpuline, mitme verbiafiksiga seostuv fookussõna)
- 130 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, järsupainuline, 'l(või r) - e'-
 lõpuline:
 `>'; Se#>eS; +Gu
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline,
 laugepainuline, 'e -l(või r) - Gu'- lõpuline fookussõna)
- 130b : 'Gu'- lõpuline fookussõna
 2
 -mõ`tle: /fakultatiivselt/ ^tt>0; Se#>eS; +Gu
 -ü`tle: /fakultatiivselt/ ^üü>ö; ^tt>0; Se#>eS; +Gu
- 131 ,^ll (või r) 'ees madalat või keskkõrget vokaali sisaldav:
 +Gu
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'madal või
 keskkõrge vokaal -l(või r) - e - Gu'- lõpuline fookussõna)
- 132 ,^ll (või r) 'ees lühivokaali ja lühisonoranti sisaldav:
 `>'; S>S²; Se#>eS; +Gu
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, laugepainuline, 'lühivokaal
 - pikk sonorant - e - l(või r) - Gu'- lõpuline fookussõna)
- 1330 ,tugevaks astmeks tõlgenduda võivat obstruenti sisaldav:
 `>'; TA>NA; Se#>eS; +Gu
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, laugepainuline, 'e -l(või r) -
 Gu'- lõpuline fookussõna)

- 1330a : -ʹ-
1
-su`uDle: `>'; Se#>eS; +Gu
- 1331 ,milleks on 'D või G' madala või keskkõrge vokaali (sh 'õ') järel:
`>'; Se#>eS; +Gu
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline, 'madal või keskkõrge vokaal (sh 'õ') - D või G - e -/(või r) - Gu' - lõpuline fookussõna)
- 1331b : (pearõhust alates) kolmesilbiline, laugepainuline, 'e -/(või r) - Gu' - lõpuline fookussõna
(1)
-(a`eGle): `>'; e>j; TA>NA; Se#>eS; +Gu
- 134 verbiafiksi '+tle' ζ, '+skle' või '+stle') fookussõna:
+Gu
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'l - e - Gu' - lõpuline, verbiafiksiga '+tle' ζ, '+skle' või '+stle') seostuv fookussõna)
- 14 ,mis on (pearõhust alates) kolmesilbiline, lühirõhusilbiline, 'ele' - lõpuline:
/fakultatiivselt/ e#>0; +Gu
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, lühirõhusilbiline, 'elGu' - lõpuline fookussõna)
- †15 ,mis on (pearõhust alates) kolme- või enamasilbiline, 'skel'e' -, 'stel'e' - või 'tel'e' - lõpuline:
e#>0; +Gu
(: (pearõhust alates) kolme- või enamasilbiline, 'skelG'u' -, 'stelG'u' - või 'telG'u' - lõpuline fookussõna)
- (16 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, lühirõhusilbiline, 'hi' - lõpuline:
>'; NA>TA; +Gu
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'h - k või t - iGu' - lõpuline fookussõna)
- 16b : 'vokaal - Gu' - lõpuline fookussõna
x
-kah'i: +Gu)
- (...)

5.2.7. JA-AFIKS

A 'Vokaal'- lõpuline foonsõna

10 +ja

(: 'vokaal -ja'- lõpuline fookussõna)

Kui foonsõna

-10a : '-'

76(8)

-saj'a/D/:

NA>TA; +ja

-ol'e, tul'e, pan'e, sur'e, pes'e, kus'e:

e#>i; +ja

-ve'a/D/, põ'e/D/:

'>'; NA>TA; +ja

-&sul'e/G/, (ah'i/k/, jah'i/t/, mah'i/t/, rah'i/k/, prah'i/t/, vah'i/t/,
eh'i/t/, &leh'i/t/, veh'i/k/, pih'i/t/, rih'i/t/, sih'i/t/, tih'i/t/, oh'i/k/,
toh'i/t/, juh'i/t/, nuh'i/k/, puh'i/k/, puh'i/t/, vuh'i/k/, vuh'i/t/, lõh'i/k/,
läh'i/k/, mäh'i/k/, täh'i/t/, röh'i/k/, nüüh'i/k/, püh'i/k/, rüh'i/k/),

&sul'i/G/, nüül'i/G/, pur'i/G/, &pür'i/G/, pus'i/k/, sus'i/k/, käs'i/k/,
mah'u/t/, tih'u/k/, vih'u/t/, uh'u/t/, lõh'u/k/, ki'su/k/, us'u/k/,
(pleh'i/t/) (lih'i/t/), (mä`rGpuh'i/t/), (ki`irpuh'i/t/), (ku`ivpuh'i/t/),,

(is'i/k/), (ih'u/k/):

'>'; NA>TA; +ja

-ul'u/G/:

/fakultatiivselt/ '>'; NA>TA; +ja

-ka`o/D/, la`o/D/, ta`o/G/:

'>'; NA>TA; V#↑; +ja

-pe`a/D/, põ`a/G/, ko`e/D/, lo`e/G/, po`e/G/, so`e/G/, kõ`e/D/:

'>'; V↑; NA>TA; +ja

-te`e/G/, nä`e/G/:

'>'; NA>TA; e#>i; +ja&

-la`e/D/, pra`e/D/, sa`e/G/, va`e/G/:

'>'; NA>TA; V#↑; +ja

-le`o/G/, ne`o/D/, se`o/D/, ko`o/D, (sĩ`lmko`o/D/):

'>'; V↑; NA>TA; V#↑; +ja

-ha`u(D/):

+Duja&

V#>V²; NA>TA, +ja

-nä`u(D/):

+Guja&

V#>V²; NA>TA, +ja

-10b : 'ja'- lõpuline fookussõna

9

-ah'a/t/, tah'a/t/:

'>'; NA>TA; a#>0; +ja

-uh'a/t/:

/fakultatiivselt/ '>'; NA>TA; a#>0; +ja

-las'e/k/; pus'e/k/, mõs'e/k/:

'>'; NA>TA; e#>0; +ja

-ne`a/D/:

V>V²; NA>TA; a#>0; +ja

-se`a(D/), te`a(D/):

+Dja&

V#>V²; NA>TA; a#>0; +ja

-10* 85(8)

110 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, pikarõhusilbiline,

laugepainuline:

'>'; +ja

(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'vokaal -ja'- lõpuline fookussõna)

- 110a : ->-
15
-mell'i/D/, lemm'i/B/, tõmm'i/B/, sunn'i/D/, kõnn'i/D/ sünn'i/D/,
&küün'i/D/, nuus'i/k/, &hålv'i, &soi'u/G/ nõi'u/D/, pill'u/D/,
amm'u/B/, vann'u/D/, noos'u/k/: '>'; NA>TA; +ja
- 110c : 'ja'- lõpuline fookussõna
52(5)
-laul'a, veen'a, möön'a, ta^pa, naer'a, siir'a, seis'a maks'a,
peks'a, liüps'a, kast'a, kest'a, vest'a, haist'a paist'a, pist'a,
mõist'a, ost'a, kost'a, tõst'a, pääst'a, sääst'a, sööst'a, ka^ta,
ma^ta, pe^ta, u^ta, nu^ta, võ^ta, jä^ta, kü^ta, (loist'a), (laust'a),
(süst'a), (a^ta): '>'; a#>0; +ja
-kool'e, kuul'e, lõ^pe, naas'e, jooks'e, kaits'e, maits'e, tõus'e:
'>'; e#>0; +ja
-lei'a/D/, hoi'a/D/, või'a/D/, ann'a/D/, kann'a/D/, künn'a/D/,
murr'a/D/, lõu'a/D/, nõu'a/D/, sõu'a/D/, hüü'a/D/, püü'a/D/,
(süG'avkünn'a/D/): '>'; NA>TA; a#>0; +ja
-tunn'e/D/:'>'; NA>TA; e#>0; +ja
- 110* 67(5)
- 1110 : 'pikk vokaal, diftong või sonorant - B, D, G või S - vokaal'-
lõpuline:
'>'; NA>TA; +ja
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'pikk
vokaal, diftong või sonorant - ^pp, ^tt, ^kk või ss - vokaal - ja' -
lõpuline fookussõna)
- 1110b : (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'vokaal - ja'-
lõpuline fookussõna
13(3)
-laaD'i, tinG'i, tunG'i, mänG'i, määG'i, möög'i, kärs'i, riiB'u,
arB'u, manG'u, vinG'u, tõnG'u, (lenG'i), (hinG'i), (sinG'u):
'>'; +ja
-sonG'i: /fakultatiivselt/ '>'; +ja
- 1110c : 'ja'- lõpuline fookussõna
32(2)
-saaD'a, keeD'a, reeD'a, veeD'a, laiD'a, naiD'a, heiD'a,
peiD'a, kiiD'a, liiD'a, niiD'a, viiD'a, koiD'a, loiD'a, roiD'a,
toiD'a, uiD'a, sõiD'a, võiD'a, läiD'a, täiD'a, väiD'a, köiD'a,
jooD'a, looD'a, tooD'a, karD'a, kurD'a, muuD'a, suuD'a,
mõõD'a, söõD'a, (ta`astooD'a), (luuD'a):
'>'; NA>TA; a#>0; +ja
- 1110* 45(5)

- 1111 ,häälikuliselt identne ja tähenduslikult sarnane mingi singulari nominatiivis 'B, D, G või s'- lõpulise noomeni singulari genitiivi vormiga:
'>'; +ja
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'pikk vokaal, diftong või sonorant - B, D, G või s, - vokaal - ja'- lõpuline, mingi singulari nominatiivis 'B, D, G või s'- lõpulise noomeni singulari genitiivi vormiga häälikuliselt ja tähenduslikult sarnane fookussõna)
- 11120 , 'pikk vokaal või diftong - s - vokaal' - lõpuline:
'>'; +ja
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'pikk vokaal või diftong - s - vokaal - ja'- lõpuline fookussõna)
- (-11120b : (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline 'pikk vokaal, diftong või sonorant - ^pp, ^tt, ^kk või ss - vokaal - ja' - lõpuline fookussõna
-pleis'i: >'; NA>TA; +ja)
- 11121 ,häälikuliselt identne ja tähenduslikult sarnane mingi singulari nominatiivis 'ss'- lõpulise noomeni singulari genitiivi vormiga:
'>'; NA>TA; +ja
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline 'pikk vokaal või diftong - ss - vokaal - ja'- lõpuline, mingi singulari nominatiivis 'ss' -lõpulise noomeni singulari genitiivi vormiga häälikuliselt ja tähenduslikult sarnane fookussõna)
- 112 ,täenduselt lastekeelne või obstsõonne:
+ja
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline, 'vokaal - ja'- lõpuline, tähenduselt lastekeelne või obstsõonne fookussõna)
- {15 ,mis on (pearõhust alates) kolme- või enamasilbiline, 'skel'e'-, 'stel'e'- või 'tel'e'- lõpuline:
e#>i; +ja
(: (pearõhust alates) nelja- või enamasilbiline, 'skel'ija'-, 'stel'ija'- või 'tel'ija'- lõpuline fookussõna)}
- {16 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, lühirõhusilbiline, 'hi'- lõpuline:
'>'; NA>TA; +ja
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'h - k või t - ija'- lõpuline fookussõna)
- 16b : 'vokaal - ja'-lõpuline fookussõna
x
-kah'i: +ja)
- (...)

5.2.8. KS-AFIKS

- A 'Vokaal'- lõpuline foonsõna
1 +*ks*
(: 'vokaal - *ks*'- lõpuline fookussõna)
(...)

5.2.9. ks- AFIKS

- C MA-afiksi fookussõnaks olev foonsõna:
2 +*ks*
(: MA-afiksiga seostuv, '*ks*'-lõpuline fookussõna)
(...)

5.2.10. MA- AFIKS

A 'Vokaal'- lõpuline foonsõna

10 +ma

(: 'vokaal - ma'- lõpuline fookussõna)

Kui foonsõna

-10a : -"-

70(8)

-saj`a/D/:

NA>TA; +ma

-ve`a/D/, te`e/G/, põ`e/D/, nä`e/G/:

'>'; NA>TA; +ma

-&sul`e/G/, (ah`i/k/, jah`i/k/, mah`i/k/, rah`i/k/, prah`i/t/, vah`i/t/,

eh`i/t/, &leh`i/t/, veh`i/k/, pih`i/t/, rih`i/t/, sih`i/t/, tih`i/t/, oh`i/k/,

toh`i/t/, juh`i/t/, nuh`i/k/, puh`i/k/, puh`i/t/, vuh`i/k/, vuh`i/t/, lõh`i/k/,

läh`i/k/, mäh`i/k/, täh`i/t/, röh`i/k/, nüü`i/k/, püh`i/k/, rüh`i/k/)&

sul`i/G/, nül`i/G/, pur`i/G/, &pür`i/G/, pus`i/k/, sus`i/k/, käs`i/k/,

mah`u/t/, tih`u/k/, vih`u/t/, uh`u/t/, lõh`u/k/, kis`u/k/, us`u/k/,

(pleh`i/t/), (lih`i/t/), (mä`rGpuh`i/t/), (ki`irpuh`i/t/), (kuivpuh`i/t/),)

(is`i/k/), (ih`u/k/):

'>'; NA>TA; +ma

-ul`u/G/:

/fakultatiivselt/ '>'; NA>TA; +ma

-ka`o/D/, la`o/D/, ta`o/G/:

'>'; NA>TA; V#↑; +ma

-pe`a/D/, põ`a/G/, ko`e/D/, lo`e/G/, po`e/G/, so`e/G/, kõ`e/D/:

'>'; V↑; NA>TA; +ma

-la`e/D/, pra`e/D/, sa`e/G/, va`e/G/:

V>V²; NA>TA; V#↑; +ma

-le`o/G/, ne`o/D/, se`o/D/, ko`o/D/, (si`lmko`o/D/):

'>'; V↑; NA>TA; V#↑; +ma

-ha`u(D/):

+Duma&

V#>V²; NA>TA; +ma

-nä`u(G/):

+Guma&

V#>V²; NA>TA; +ma

-10b : 'ma'- lõpuline fookussõna

9

-ah`a/t/, tah`a/t/:

'>'; NA>TA; a#>0; +ma

-uh`a/t/:

/fakultatiivselt/ '>'; NA>TA; a#>0; +ma

-las`e/k/, pus`e/k/, mõs`e/k/:

'>'; NA>TA; e#>0; +ma

-ne`a/D/:

V>V²; NA>TA; a#>0; +ma

-se`a(D/), te`a(D/):

+Dma&

V#>V²; NA>TA; a#>0; +ma

-10* 79(8)

110 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline:

'>'; +ma

(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'vokaal - ma'- lõpuline fookussõna)

- 110a : -”-
15
-mell'i/D/, lemm'i/B/, tõmm'i/B/, sunn'i/D/, kõnn'i/D/, stinn'i/D/,
&küün'i/D/, nuus'i/k/, &hålv'i/, &soi'u/G/, nõi'u/D/, pill'u/D/,
amm'u/B/, vann'u/D/, noos'u/k/: '>'; NA>TA; +ma
- 110c : 'ma'- lõpuline fookussõna
52(5)
-laul'a, veen'a, möön'a, ta^pa, naer'a, siir'a, seis'a mak'sa,
peks'a, liüps'a, kast'a, kest'a, vest'a, haist'a, paist'a, pist'a,
mõist'a, ost'a, kost'a, tõst'a, pääst'a, sääst'a, sööst'a, ka^ta,
ma^ta, pe^ta, u^ta, nu^ta, võ^ta, jä^ta, kü^ta, (loist'a), (laust'a),
(süst'a), (a^ta): '>'; a#>0; +ma
-kool'e, kuul'e, lõ^pe, naas'e, jooks'e, kaits'e, maits'e, tõus'e:
'>'; e#>0; +ma
-lei'a/D/, hoi'a/D/, või'a/D/, ann'a/D/, kann'a/D/, künn'a/D/,
murr'a/D/, lõu'a/D/, nõu'a/D/, sõu'a/D/, hüü'a/D/, püü'a/D/,
(süG'avkünn'a/D/): '>'; NA>TA; a#>0; +ma
-tunn'e/D/: '>'; NA>TA; e#>0; +ma
- 110* 67(5)
- 1110 'pikk vokaal, diftong või sonorant - B, D, G või s - vokaal'-
lõpuline:
'>'; NA>TA; +ma
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'pikk
vokaal, diftong või sonorant - ^pp, ^tt, ^kk või ss - vokaal - ma' -
lõpuline fookussõna)
- 1110b : (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'vokaal -
ma'- lõpuline fookussõna
13(3)
-laaD'i, (lenG'i), (hinG'i), tinG'i, tunG'i, mänG'i, määG'i,
mööG'i, kärs'i, riiB'u, arB'u, manG'u, (sinG'u), vinG'u,
tõnG'u: '>'; +ma
-sonG'i: /fakultatiivselt/ '>'; +ma
- 1110c : 'ma'- lõpuline fookussõna
32(2)
-saaD'a, keeD'a, reeD'a, veeD'a, laiD'a, naiD'a, heiD'a,
peiD'a, kiiD'a, liiD'a, niiD'a, viiD'a, koiD'a, loiD'a, roiD'a,
toiD'a, uiD'a, sõiD'a, võiD'a, läiD'a, täiD'a, väiD'a, koiD'a,
jooD'a, looD'a, tooD'a, karD'a, kurD'a, muuD'a, suuD'a,
mõõD'a, sõõD'a, (ta'astooD'a), (luuD'a): '>'; NA>TA; a#>0; +ma
- 1110* 45(5)

- 1111 ,häälikuliselt identne ja tähenduslikult sarnane mingi singulari nominatiivis 'B, D, G või s'- lõpulise noomeni singulari genitiivi vormiga:
'>'; +ma
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'pikk vokaal, diftong või sonorant - B, D, G või s - vokaal - ma'- lõpuline, mingi singulari nominatiivis 'B, D, G või s'- lõpulise noomeni singulari genitiivi vormiga häälikuliselt ja tähenduslikult sarnane fookussõna)
- 11120 ,pikk vokaal või diftong - s - vokaal'- lõpuline:
'>'; +ma
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'pikk vokaal või diftong - s - vokaal - ma'- lõpuline fookussõna)
- (-11120b : (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline 'pikk vokaal, diftong või sonorant - ^pp, ^tt, ^kk või ss - vokaal - ma'- lõpuline fookussõna
-pleis'i: '>'; NA>TA; +ma)
- 11121 ,häälikuliselt identne ja tähenduslikult sarnane mingi singulari nominatiivis 'ss'- lõpulise noomeni singulari genitiivi vormiga:
'>'; NA>TA; +ma
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline 'pikk vokaal või diftong - ss - vokaal - ma'- lõpuline, mingi singulari nominatiivis 'ss'- lõpulise noomeni singulari genitiivi vormiga häälikuliselt ja tähenduslikult sarnane fookussõna)
- 112 tähenduselt lastekeelne või obstsõonne:
+ma
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline, 'vokaal - ma' - lõpuline, tähenduselt lastekeelne või obstsõonne fookussõna)
- (16 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, lühirõhusilbiline, 'hi'- lõpuline:
'>'; NA>TA; +ma
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'h - k või t - ima'- lõpuline fookussõna)
- 16b : 'vokaal - ma' - lõpuline fookussõna
x
-kah'i: +ma)
- (...)

5.2.11. ME-M- AFIKS

B Foonsõna:

10 +me

(: 'me'- lõpuline fookussõna)

Kui foonsõna

-10a : -"-

45(2)

-la`a, sa`a, ne`a, pe`a, se`a, te`a, ve`a, põ`a, la`e, pra`e, sa`e, va`e,
ke`e, le`e, te`e, ko`e, lo`e, po`e, so`e, po`e, nä`e, kõ`e, na`i, vi`i, võ`i,
kä`i, nä`i, ka`o, la`o, ta`o, le`o, ne`o, se`o, jo`o, ko`o, lo`o, po`o,
to`o, ha`u, nä`u, jä`ä, lõ`ö, sõ`ö, mü`ü, (si`lmko`o), (ta`aslo`o);

7(1)

sa`i, jõ`i, lõ`i, lõ`i, sõ`i, tõ`i, jä`i, (ta`aslõ`i):

/fakultatiivselt/ `>'; +me

-&läh`e:

/fakultatiivselt/ e#>0; +me

11 ,mis on 's'-lõpuline:

+ime

(: 'sime'- lõpuline fookussõna)

-11a : -"-

102(7)

-la`as, ke`es, le`es, na`is, vi`is, võ`is, kä`is, nä`is, lä`ks, po`os,
mü`üs:

`>'; +ime

-se`aDis, tea`Dis, ne`eDis, le`iDis, ho`iDis, võ`iDis, a`nDis,
ka`nDis, tu`nDis, kü`nDis, mu`rDis, jõ`uDis, nõ`uDis, sõ`uDis,
hü`üDis, pü`üDis, la`skis, pu`skis, mõ`skis, ko`olis, la`ulis,
ku`ulis, ve`enis, mõ`önis, na`eris, si`iris, a`htis, ta`htis, u`htis,
ka`stis, ke`stis, ve`stis, ha`istis, pa`istis, pi`stis, mõ`istis, o`stis,
ko`stis, tõ`stis, pä`ästis, sä`ästis, sõ`östis, (süG`avkü`nDis),
(lo`istis), (la`ustis), (sü`stis):

is#-si; +me

-ta`ppis, lõ`ppis, sa`a`tis, ka`ttis, ma`ttis, ke`e`tis, re`e`tis, ve`e`tis,
pe`ttis, la`i`tis, na`i`tis, he`i`tis, pe`i`tis, ki`i`tis, li`i`tis, ni`i`tis,
vi`i`tis, ko`i`tis, lo`i`tis, ro`i`tis, to`i`tis, u`i`tis, sõ`i`tis, võ`ttis,
lä`i`tis, tä`i`tis, vä`i`tis, kõ`i`tis, jo`o`tis, lo`o`tis, to`o`tis, ka`r`tis,
ku`r`tis, u`ttis, nu`ttis, mu`utis, su`u`tis, võ`ttis, mõ`õ`tis, jä`ttis,
sõ`õ`tis, kü`ttis, (ta`asto`o`tis), (lu`u`tis), (a`ttis):

K²>K; is#>si; +me

-na`asis, se`isis, ma`ksis, pe`ksis, jo`oksis, lü`psis, tõ`usis:

s#>0; +me

C GE-afiksi fookussõnaks olev foonsõna

2 +m

(Ge-afiksiga seostuv, 'm'-lõpuline fookussõna)

(...)

5.2.12. MINE- AFIKS

A 'Vokaal'- lõpuline foonsõna

10 +mine

(: (vokaal - mine' - lõpuline fookussõna)

Kui foonsõna

-10a : -"-

70(8)

-saj`a/D/:

NA>TA; +mine

-ve`a/D/, te`e/G/, nä`e/G/, pð`e/D/:

'>'; NA>TA; +mine

-&sul`e/G/, (ah`i/k/, jah`i/t/, mah`i/t/, rah`i/k/, prah`i/t/, vah`i/t/,
eh`i/t/, &leh`i/t/, veh`i/k/, pih`i/t/, rih`i/t/, sih`i/t/, tih`i/t/, oh`i/k/,
toh`i/t/, juh`i/t/, nuh`i/k/, puh`i/k/, puh`i/t/, vuh`i/k/, vuh`i/t/, lõh`i/k/,
läh`i/k/, mäh`i/k/, täh`i/t/, röh`i/k/, nüh`i/k/, püh`i/k/, rühi`i/k/),
&sul`i/G/, nüü`i//G/, pur`i/G/, &pür`i/G/, pus`i/k/, sus`i/k/, käs`i/k/,
mah`u/t/, tih`u/k/, vih`u/t/, uh`u/t/, lõh`u/k/, kis`u/k/, us`u/k/,
(pleh`i/t/), (lih`i/t/), (mä`rGpuh`i/t/), (ki`irpuh`i/t/), (ku`ivpuh`i/t/),
(is`i/k/), (ih`u/k/):

'>'; NA>TA; +mine

-ul`u/G/:

/fakultatiivselt/ '>'; NA>TA; +mine

-ka`o/D/, la`o/D/, ta`o/G/:

'>'; NA>TA; V#↑; +mine

-pe`a/D/, pö`a/G/, ko`e/D/, lo`e/G/, po`e/G/, so`e/G/, kö`e/D/:

'>'; V↑; NA>TA; +mine

-la`e/D/, pra`e/D/, sa`e/G/, va`e/G/:

V>V²; NA>TA; V#↑; +mine

-le`o/G/, ne`o/D/, se`o/D/, ko`o/D/, (si`lmko`o/D/):

'>'; V↑; NA>TA; V#↑; +mine

-ha`u(D/):

+Dumine&

V#>V²; NA>TA; +mine

-nä`u(G/):

+Gumine&

V#>V²; NA>TA; +mine

-10b : 'mine'- lõpuline fookussõna

9

-ah`a/t/, tah`a/t/:

'>'; NA>TA; a#>0; +mine

-uh`a/t/:

/fakultatiivselt/ '>'; NA>TA; a#>0; +mine

-las`e/k/, pus`e/k/, mõs`e/k/:

'>'; NA>TA; e#>0; +mine

-ne`a/D/:

V>V²; NA>TA; a#>0; +mine

-se`a(D/), te`a(D/):

+Dmine&

V#>V²; NA>TA; a#>0; +mine

-10* 79(8)

110 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, pikarõhusilbiline,
laugepainuline:

'>'; +mine

(: (pearõhust alates) neljasilbiline, järsupainuline, 'vokaal - mine'-
lõpuline fookussõna)

- 110a : -”-
15
-mell'i/D/, lemm'i/B/, tõmm'i/B/, sunn'i/D/, kõnn'i/D/, sünn'i/D/,
&küün'i/D/, nuus'i/k/, &hälv'i, &soi'u/G/, nõi'u/D/, pill'u/D/,
amm'u/B/, vann'u/D/, noos'u/k/: '>'; NA>TA; +mine
- 110c : 'mine' - lõpuline fookussõna
52(5)
-laul'a, veen'a, möön'a, ta^pa, naer'a, siir'a, seis'a maks'a,
peks'a, liüps'a, kast'a, kest'a, vest'a, haist'a, paist'a, pist'a,
mõist'a, ost'a, kost'a, tõst'a, pääst'a, sääst'a, sööst'a, ka^ta,
ma^ta, pe^ta, u^ta, nu^ta, võ^ta, jä^ta, kü^ta, (loist'a), (laust'a),
(süist'a), (a^ta): '>'; a#>0; +mine
-kool'e, kuul'e, lõ^pe, naas'e, jooks'e, kaits'e, maits'e, tõus'e:
'>'; e#>0; +mine
-lei'a/D/, hoi'a/D/, või'a/D/, ann'a/D/, kann'a/D/, künn'a/D/,
murr'a/D/, lõu'a/D/, nõu'a/D/, sõu'a/D/, hüü'a/D/, püü'a/D/,
(süG'avkünn'a/D/): '>'; NA>TA; a#>0; +mine
-tunn'e/D/:'>'; NA>TA; e#>0; +mine
- 110* 67(5)
- 1110 : 'pikk vokaal, diftong või sonorant - B, D, G või s - vokaal' -
lõpuline:
'>'; NA>TA; +mine
(: (pearõhust alates) neljasilbiline, järsupainuline, 'pikk vokaal,
diftong või sonorant - ^pp, ^tt, ^kk või ss - vokaal - mine' - lõpuline
fookussõna)
- 1110b : (pearõhust alates) neljasilbiline, järsupainuline, 'vokaal –
mine' - lõpuline fookussõna
13(3)
-laaD'i, tinG'i, tunG'i, mänG'i, määG'i, mööG'i, kärs'i, riiB'u,
arB'u, manG'u, vinG'u, tõnG'u, (lenG'i), (hinG'i), (sinG'u): '>'; +mine
-sonG'i: /fakultatiivselt/ '>'; +mine
- 1110c : 'mine' - lõpuline fookussõna
32(2)
-saaD'a, keeD'a, reeD'a, veeD'a, laiD'a, naiD'a, heiD'a,
peiD'a, kiiD'a, liiD'a, niiD'a, viiD'a, koiD'a, loiD'a, roiD'a,
toiD'a, uidiD'a, sõidiD'a, võidiD'a, läidiD'a, täidiD'a, väidiD'a, köidiD'a,
jooD'a, looD'a, tooD'a, karD'a, kurD'a, muuD'a, suuD'a,
mõõD'a, söõD'a, (ta`astooD'a), (luuD'a): '>'; NA>TA; a#>0; +mine
- 1110* 45(5)

- 1111 ,häälikuliselt identne ja tähenduslikult sarnane mingi singulari nominatiivis ‘*B, D, G* või *s*’ - lõpulise noomeni singulari genitiivi vormiga:
 ‘>’; +*mine*
 (: (pearõhust alates) neljasilbiline, järsupainuline, ‘pikk vokaal, diftong või sonorant - *B, D, G* või *s* - vokaal - *mine*’ – lõpuline, mingi singulari nominatiivis ‘*B, D, G* või *s*’- lõpulise noomeni singulari genitiivi vormiga häälikuliselt ja tähenduslikult sarnane fookussõna)
- 11120 ,pikk vokaal või diftong - *s* - vokaal’ - lõpuline:
 ‘>’; +*mine*
 (: (pearõhust alates) neljasilbiline, järsupainuline, ‘pikk vokaal või diftong - *s* - vokaal - *mine*’ - lõpuline fookussõna)
- (-11120b (: (pearõhust alates) neljasilbiline, järsupainuline ‘pikk vokaal, diftong või sonorant - ^p*p*, ^t*t*, ^k*k* või *ss* - vokaal - *mine*’ - lõpuline fookussõna
 -*pleis*’i: >’; NA>TA; +*mine*)
- 11121 ,häälikuliselt identne ja tähenduslikult sarnane mingi singulari nominatiivis ‘*ss*’- lõpulise noomeni singulari genitiivi vormiga:
 ‘>’; NA>TA; +*mine*
 (: (pearõhust alates) neljasilbiline, järsupainuline ‘pikk vokaal või diftong - *ss* - vokaal - *mine*’ - lõpuline, mingi singulari nominatiivis ‘*ss*’- lõpulise noomeni singulari genitiivi vormiga häälikuliselt ja tähenduslikult sarnane fookussõna)
- 112 ,täenduselt lastekeelne või obstsõonne:
 +*mine*
 (: (pearõhust alates) neljasilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline, ‘vokaal - *mine*’ - lõpuline, tähenduselt lastekeelne või obstsõonne fookussõna)
- (16, mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, lühirõhusilbiline, ‘*hi*’- lõpuline:
 ‘>’; NA>TA; +*mine*
 (: (pearõhust alates) neljasilbiline, järsupainuline, ‘*h* - *k* või *t* - *imine*’ - lõpuline fookussõna)
- 16b : ‘vokaal - *mine*’- lõpuline fookussõna
 x
 -*kah*’i: +*mine*)
- (...)

5.2.13. N- AFIKS

B Foonsõna:

10 *+n*

(: 'n' - lõpuline fookussõna)

Kui foonsõna

11 ,mis on 's'-lõpuline:

+in

(: 'sin' - lõpuline fookussõna)

-11a : '-"

102(7)

-la`as, ke`es, le`es, na`is, vi`is, võ`is, kä`is, nä`is, lä`ks, po`os, mü`üs:

'>; *+ in*

-se`aDis, te`aDis, ne`eDis, le`iDis, ho`iDis, võ`iDis, a`nDis, ka`nDis, tu`nDis, kü`nDis, mu`rDis, jõ`uDis, nõ`uDis, sõ`uDis, hü`üDis, pü`üDis, la`skis, pu`skis, mõ`skis, ko`olis, la`ulis, ku`ulis, ve`enis, mö`önis, na`eris, si`iris, a`htis, ta`htis, u`htis, ka`stis, ke`stis, ve`stis, ha`istis, pa`istis, pi`stis, mõ`istis, o`stis, ko`stis, tõ`stis, pä`ästis, sä`ästis, sö`östis, (sü`Gavkü`nDis), (lo`istis), (la`ustis), (sü`stis):

is#>si; +n

-ta`ppis, lõ`ppis, sa`a'tis, ka`ttis, ma`ttis, ke`e'tis, re`e'tis, ve`e'tis, pe`ttis, la`i'tis, na`i'tis, he`i'tis pe`i'tis, ki`i'tis, li`i'tis, ni`i'tis, vi`i'tis, ko`i'tis, lo`i'tis, ro`i'tis, to`i'tis, u`i'tis, sõ`i'tis, võ`i'tis, lä`i'tis, tä`i'tis, vä`i'tis, kõ`i'tis, jo`o'tis, lo`o'tis, to`o'tis, ka`r'tis, ku`r'tis, u`ttis, nu`ttis, mu`u'tis, su`u'tis, võ`ttis, mõ`õ'tis, jä`ttis, sõ`õ'tis, kü`ttis, (ta`asto`o'tis), (lu`u'tis), (a`ttis):

K²>K; is#>si; +n

-na`asis, se`isis, ma`ksis, pe`ksis, jo`oksis, lü`psis, tõ`usis:

s#>0; +n

(...)

5.2.14. NU- AFIKS

A 'Vokaal'- lõpuline foonsõna

10 +nu

(: 'vokaal - nu'- lõpuline fookussõna)

Kui foonsõna

-10a : '-'

88(9)

-saj`a/D/:

NA>TA; +nu

-la`a, sa`a, ke`e, le`e, na`i, vi`i, võ`i, kä`i, nä`i, jo`o, lo`o, po`o, to`o,

jä`ä, lõ`ö, sõ`ö, mü`ü, (ta`aslo`o):

'>'; +nu

-ve`a/D/, põ`e/D/:

'>'; NA>TA; +nu

-&sul`e/G/, (ah`i/k/, jah`i/t/, mah`i/t/, rah`i/k/, prah`i/k/, vah`i/t/,
eh`i/t/, &leh`i/t/, veh`i/k/, pih`i/t/, rih`i/t/, sih`i/t/, tih`i/t/, oh`i/k/,
toh`i/t/, juh`i/t/, nuh`i/k/, puh`i/k/, puh`i/t/, vuh`i/k/, vuh`i/t/, lõh`i/k/,
läh`i/k, mäh`i/k, täh`i/t/, röh`i/k/, nüh`i/k/, püh`i/k/, rüh`i/k/),

&sul`i/G/, nüü`i/G/, pur`i/G/, &pür`i/G/ pus`i/k/, sus`i/k/, käs`i/k/,

mah`u/t/, tih`u/k/, vih`u/t/, uh`u/t/, lõh`u/k/, kis`u/k/, us`u/k/,

((pleh`i/t/), (lih`i/t/), (mä`rGpuh`i/t/), (ki`irpuh`i/t/), (ku`ivpuh`i/t/),)

(is`i/k/), (ih`u/k/):

'>'; NA>TA; +nu

-ul`u/G/:

/fakultatiivselt/ '>'; NA>TA; +nu

-te`e, nä`e;

'>'; e#>i; +nu

-&läh`e:

h>0; e#>i; +nu

-ka`o/D/, la`o/D/, ta`o/G/:

'>'; NA>TA; V#↑; +nu

-pe`a/D/, põ`a/G/, ko`e/D/, lo`e/G/, po`e/G/, so`e/G/, kõ`e/D/:

'>'; V↑; NA>TA; +nu

-la`e/D/, pra`e/D/, sa`e/G/, va`e/G/:

V>V²; NA>TA; V#↑; +nu

-le`o/G/, ne`o/D/, se`o/D/, ko`o/D/, (si`lmko`o/D/):

'>'; V↑; NA>TA; V#↑; +nu

-ha`u(/D/):

+Dunu&

V#>V²; NA>TA; +nu

-nä`u(/G/):

+Gunu&

V#>V²; NA>TA; +nu

-10b : 'nu'- lõpuline fookussõna

15

-ol`e, tul`e, pan`e, sur`e:

e#>0; +nu

-pes`e, kus`e:

'>'; e#>0; +nu

-ah`a/t/, tah`a/t/:

'>'; NA>TA; a#>0; +nu

-uh`a/t/:

/fakultatiivselt/ '>'; NA>TA; a#>0; +nu

-las`e/k/, pus`e/k/, mõs`e/k/:

'>'; NA>TA; e#>0; +nu

-ne`a/D/:

V>V²; NA>TA; a#>0; +nu

-se`a(/D/), te`a(/D/):

+Dnu&

V#>V²; NA>TA; a#>0; +nu

(-vä`hkre:

'>'; TA>NA; Se#>eS; +nu)

-10* 103(9)

- 110 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline:
'>'; +nu
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'vokaal – nu'- lõpuline fookussõna)
- 110a : -²-
15
-mell'i/D/, lemm'i/B/, tõmm'i/B/, sunn'i/D/, kõnn'i/D/, sünn'i/D/, &küün'i/D/, nuus'i/k/, &hålv'i, &soi'u/G/, nõi'u/D/, pill'u/D/, amm'u/B/, vann'u/D/, noos'u/k/:'>'; TA>NA; +nu
- 110c : 'nu'- lõpuline fookussõna
52(5)
-laul'a, veen'a, mõõn'a, ta^pp'a, naer'a, siir'a, seis'a, maks'a, peks'a, lüps'a, kast'a, kest'a, vest'a, haist'a, paist'a, pist'a, mõist'a, ost'a, kost'a, tõst'a, pääst'a, sääst'a, sööst'a, ka^tt'a, ma^tt'a, pe^tt'a, u^tt'a, nu^tt'a, võ^tt'a, jä^tt'a, kü^tt'a, (loist'a), (laust'a), (süst'a), (a^tt'a): '>'; a#>0; +nu
-kool'e, kuul'e, lõ^pp'e, naas'e, jooks'e, kaits'e, maits'e, tõus'e: '>'; e#>0; +nu
-lei'a/D/, hoi'a/D/, või'a/D/, ann'a/D/, kann'a/D/, künn'a/D/, murr'a/D/, lõu'a/D/, nõu'a/D/, sõu'a/D/, hüü'a/D/, püü'a/D/, (süG'avkünn'a/D/): '>'; NA>TA; a#>0; +nu
-tunn'e/D/:'>'; NA>TA; e#>0; +nu
- 110* 67(5)
- 1110 , 'pikk vokaal, diftong või sonorant - B, D, G või s - vokaal'- lõpuline:
'>'; NA>TA; +nu
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'pikk vokaal, diftong või sonorant - ^pp, ^tt, ^kk või ss - vokaal - nu'- lõpuline fookussõna)
- 1110b : (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'vokaal – nu'- lõpuline fookussõna
13(3)
-laaD'i, tinG'i, tunG'i, mänG'i, määG'i, mööG'i, kärs'i, riib'u, arB'u, manG'u, vinG'u, tõnG'u, (lenG'i), (hinG'i), (sinG'u): '>'; +nu
-sonG'i: /fakultatiivselt/ '>'; +nu
- 1110c : 'nu'- lõpuline fookussõna
32(2)
-saaD'a, keeD'a, reeD'a, veeD'a, laiD'a, naiD'a, heiD'a, peiD'a, kiiD'a, liiD'a, niiD'a, viiD'a, koiD'a, loiD'a, roiD'a, toiD'a, uiD'a, sõiD'a, võiD'a, läiD'a, täiD'a, väiD'a, kõiD'a, jooD'a, looD'a, tooD'a, karD'a, kurD'a, muuD'a, suuD'a, mõõD'a, sõõD'a, (ta'astooD'a), (luuD'a): '>'; NA>TA; a#>0; +nu
- 1110* 45(5)

- 1111 ,häälikuliselt identne ja tähenduslikult sarnane mingi singulari nominatiivis ‘*B, D, G* või *s*’- lõpulise noomeni singulari genitiivi vormiga:
 ‘>’; +*nu*
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, ‘pikk vokaal, diftong või sonorant - *B, D, G* või *s* - vokaal - *nu*’- lõpuline, mingi singulari nominatiivis ‘*B, D, G* või *s* - lõpulise noomeni singulari genitiivi vormiga häälikuliselt ja tähenduslikult sarnane fookussõna)
- 11120 ,’pikk vokaal või diftong - *s* - vokaal’- lõpuline:
 ‘>’; +*nu*
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, ‘pikk vokaal või diftong - *s* - vokaal - *nu*’- lõpuline fookussõna)
- (-11120b : (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline ‘pikk vokaal, diftong või sonorant - ^{*p*}*p*, ^{*t*}*t*, ^{*k*}*k* või *s* - vokaal - *nu*’- lõpuline fookussõna
 -*pleis*’*i*: ‘>’; NA>TA; +*nu*)
- 11121 ,häälikuliselt identne ja tähenduslikult sarnane mingi singulari nominatiivis ‘*ss*’- lõpulise noomeni singulari genitiivi vormiga:
 ‘>’; NA>TA; +*nu*
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline ‘pikk vokaal või diftong - *ss* - vokaal - *nu*’- lõpuline, mingi singulari nominatiivis ‘*ss*’- lõpulise noomeni singulari genitiivi vormiga häälikuliselt ja tähenduslikult sarnane fookussõna)
- 112 ,täenduselt lastekeelne või obstsõonne:
 +*nu*
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline, ‘vokaal - *nu*’- lõpuline, tähenduselt lastekeelne või obstsõonne fookussõna)
- 120 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, järsupainuline, ‘*a*’- lõpuline:
 ‘>’; +*nu*
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline, ‘*anu*’- lõpuline fookussõna)
- 120b : ‘vokaal - *nu*’- lõpuline fookussõna
 2
 -&*ku*’*iva*, &*ka*’*sva*: +*nu*
- 1210 ,tugevaks astmeks tõlgendada võivat obstruenti sisaldav:
 ‘>’; TA>NA; +*nu*
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, laugepainuline, ‘*anu*’- lõpuline fookussõna)
- 1210a : -’-
 1
 -*e*’*rGa*: ‘>’; *G*>0; +*nu*

- 1211 ,milleks on 'D või G' madala või keskkõrge vokaali (sh 'õ') järel:
 `>'; +nu
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline, 'madal või keskkõrge vokaal (sh 'õ') - D või G - anu' - lõpuline fookussõna)
- 1211b : 'vokaal - nu' - lõpuline fookussõna
 (1)
 -(se`eGa): +nu
- 122 verbiafiksi fookussõna:
 +nu
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'anu' - lõpuline, mitme verbiafiksiga seostuv fookussõna)
- 130 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, järsupainuline, 'l(õ või r) - e' - lõpuline:
 `>'; Se#>eS; +nu
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline, 'e -l(õ või r) - nu' - lõpuline fookussõna)
- 130b : 'nu' - lõpuline fookussõna
 2
 -mõ⁴tle: /fakultatiivselt/ 't>0; Se#>eS; +nu
 -ü⁴tle: /fakultatiivselt /ü>ö; 't>0; Se#>eS; +nu
- 131 ,l, (õ või r) 'ees madalat või keskkõrget vokaali sisaldav:
 +nu
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'madal või keskkõrge vokaal -l(õ või r) - e - nu' - lõpuline fookussõna)
- 132 ,l (õ või r) 'ees lühivokaali ja lühisonoranti sisaldav:
 `>'; S>S²; Se#>eS; +nu
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, laugepainuline, 'lühivokaal - pikk sonorant - e - l(õ või r) - nu' - lõpuline fookussõna)
- 1330 ,tugevaks astmeks tõlgenduda võivat obstruenti sisaldav:
 `>'; TA>NA; Se#>eS; +nu
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, laugepainuline, 'e -l(õ või r) - nu' - lõpuline fookussõna)
- 1330a : -"-
 1
 -su`uDle: `>'; Se#>eS; +nu
- 1331 ,milleks on 'D või G' madala või keskkõrge vokaali (sh 'õ') järel:
 `>'; Se#>eS; +nu
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline, 'madal või keskkõrge vokaal (sh 'õ') - D või G - e -l,(õ või r) - nu' - lõpuline fookussõna)

- 1331b : (pearõhust alates) kolmesilbiline, laugepainuline, ‘e -l(või r) - nu’ - lõpuline fookussõna
 (1)
 -(a`eGle): `>`; e>j; TA>NA; Se#>eS; +nu
- 134 verbiafiksi ‘+^ttle’ ζ, ‘+skle’ või ‘+stle’) fookussõna:
 +nu
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, ‘l - e - nu’ - lõpuline, verbiafiksiga ‘+^ttle’ ζ, ‘+skle’ või ‘+stle’) seostuv fookussõna)
- 14 ,mis on (pearõhust alates) kolmesilbiline, lühirõhusilbiline, ‘ele’ - lõpuline:
 /fakultatiivselt/ e#>0; +nu
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, lühirõhusilbiline, ‘elnu’ - lõpuline fookussõna)
- €15 ,mis on (pearõhust alates) kolme- või enamasilbiline, ‘skel’ e’ -, ‘stel’ e’ - või ‘tel’ e’ - lõpuline:
 e#>0; +nu
 (: (pearõhust alates) kolme- või enamasilbiline, ‘skeln’ u’ -, ‘steln’ u’ - või ‘teln’ u’ - lõpuline fookussõna))
- (16 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, lühirõhusilbiline, ‘hi’ - lõpuline:
 `>`; NA>TA; +nu
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, ‘h - k või t - inu’ - lõpuline fookussõna)
- 16b : ‘vokaal - nu’ - lõpuline fookussõna
 x
 -kah’i: +nu)
- (...)

5.2.15. NU*- AFIKS

A 'Vokaal'- lõpuline foonsõna

10 +nu

(: 'vokaal - nu'- lõpuline fookussõna)

Kui foonsõna

-10a : '-'

88(9)

-saj`a/D/: NA>TA; +nu

-la`a, sa`a, ke`e, le`e, na`i, vi`i, võ`i, kä`i, nä`i, jo`o, lo`o, po`o, to`o,

jä`ä, lõ`ö, sõ`ö, mü`ü, (ta`aslo`o): '>'; +nu

-ve`a/D/, põ`e/D/:'>'; NA>TA; +nu

-&sul`e/G/, (ah`i/k/, jah`i/t/, mah`i/t/, rah`i/k/, prah`i/k/, vah`i/t/,
eh`i/t/, &leh`i/t/, veh`i/k/, pih`i/t/, rih`i/t/, sih`i/t/, tih`i/t/, oh`i/k/,
toh`i/t/, juh`i/t/, nuh`i/k/, puh`i/k/, puh`i/t/, vuh`i/k/, vuh`i/t/, lõh`i/k/,
läh`i/k, mäh`i/k, täh`i/t/, röh`i/k/, nüh`i/k/, püh`i/k/, rüh`i/k/),

&sul`i/G/, nül`i/G/, pur`i/G/, &pür`i/G/ pus`i/k/, sus`i/k/, käs`i/k/,

mah`u/t/, tih`u/k/, vih`u/t/, uh`u/t/, lõh`u/k/, kis`u/k/, us`u/k/,

((pleh`i/t/), (lih`i/t/), (mä`rGpuh`i/t/), (ki`irpuh`i/t/), (ku`ivpuh`i/t/),)

(is`i/k/), (ih`u/k/): '>'; NA>TA; +nu

-ul`u/G/ : /fakultatiivselt/ '>'; NA>TA; +nu

-te`e, nä`e; '>'; e#>i; +nu

-&läh`e: h>0; e#>i; +nu

-ka`o/D/, la`o/D/, ta`o/G/:'>'; NA>TA; V#↑; +nu

-pe`a/D/, põ`a/G/, ko`e/D/, lo`e/G/, po`e/G/, so`e/G/, kõ`e/D/:'>'; V↑; NA>TA; +nu

-la`e/D/, pra`e/D/, sa`e/G/, va`e/G/:

V>V²; NA>TA; V#↑; +nu

-le`o/G/, ne`o/D/, se`o/D/, ko`o/D/, (si`lmko`o/D/): '>'; V↑; NA>TA; V#↑; +nu

-ha`u(/D/): +Dunu&

V#>V²; NA>TA, +nu

-nä`u(/G/): +Gunu&

V#>V²; NA>TA, +nu

-10b : 'nu'- lõpuline fookussõna

15

-ol`e, tul`e, pan`e, sur`e: e#>0; +nu

-pes`e, kus`e: '>'; e#>0; +nu

-ah`a/t/, tah`a/t/:'>'; NA>TA; a#>0; +nu

-uh`a/t/ : /fakultatiivselt/ '>'; NA>TA; a#>0; +nu

-las`e/k/, pus`e/k/, mõs`e/k/:'>'; NA>TA; e#>0; +nu

-ne`a/D/ : V>V²; NA>TA; a#>0; +nu

-se`a(/D/), te`a(/D/): +Dnu&

V#>V²; NA>TA; a#>0; +nu

(-vä`hkre: '>'; TA>NA; Se#>eS; +nu)

-10* 103(9)

- 110 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline:
'>'; +nu
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'vokaal – nu'- lõpuline fookussõna)
- 110a : -²-
15
-mell'i/D/, lemm'i/B/, tõmm'i/B/, sunn'i/D/, kõnn'i/D/, sünn'i/D/, &küün'i/D/, nuus'i/k/, &hålv'i, &soi'u/G/, nõi'u/D/, pill'u/D/, amm'u/B/, vann'u/D/, noos'u/k/:'>'; TA>NA; +nu
- 110c : 'nu'- lõpuline fookussõna
52(5)
-laul'a, veen'a, mõõn'a, ta^pp'a, naer'a, siir'a, seis'a, maks'a, peks'a, lüps'a, kast'a, kest'a, vest'a, haist'a, paist'a, pist'a, mõist'a, ost'a, kost'a, tõst'a, pääst'a, sääst'a, sööst'a, ka^tt'a, ma^tt'a, pe^tt'a, u^tt'a, nu^tt'a, võ^tt'a, jä^tt'a, kü^tta, (loist'a), (laust'a), (süst'a), (a^tt'a): '>'; a#>0; +nu
-kool'e, kuul'e, lõ^pp'e, naas'e, jooks'e, kaits'e, maits'e, tõus'e: '>'; e#>0; +nu
-lei'a/D/, hoi'a/D/, või'a/D/, ann'a/D/, kann'a/D/, künn'a/D/, murr'a/D/, lõu'a/D/, nõu'a/D/, sõu'a/D/, hüü'a/D/, püü'a/D/, (süG'avkünn'a/D/): '>'; NA>TA; a#>0; +nu
-tunn'e/D/:'>'; NA>TA; e#>0; +nu
- 110* 67(5)
- 1110 , 'pikk vokaal, diftong või sonorant - B, D, G või s - vokaal'- lõpuline:
'>'; NA>TA; +nu
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'pikk vokaal, diftong või sonorant - ^pp, ^tt, ^kk või ss - vokaal - nu'- lõpuline fookussõna)
- 1110b : (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'vokaal – nu'- lõpuline fookussõna
13(3)
-laaD'i, tinG'i, tunG'i, mänG'i, määG'i, mööG'i, kärs'i, riib'u, arB'u, manG'u, vinG'u, tõnG'u, (lenG'i), (hinG'i), (sinG'u): '>'; +nu
-sonG'i: /fakultatiivselt/ '>'; +nu
- 1110c : 'nu'- lõpuline fookussõna
32(2)
-saaD'a, keeD'a, reeD'a, veeD'a, laiD'a, naiD'a, heiD'a, peiD'a, kiiD'a, liiD'a, niiD'a, viiD'a, koiD'a, loiD'a, roiD'a, toiD'a, uiD'a, sõiD'a, võiD'a, läiD'a, täiD'a, väiD'a, kõiD'a, jooD'a, looD'a, tooD'a, karD'a, kurD'a, muuD'a, suuD'a, mõõD'a, sõõD'a, (ta'astooD'a), (luuD'a): '>'; NA>TA; a#>0; +nu
- 1110* 45(5)

- 1111 ,häälikuliselt identne ja tähenduslikult sarnane mingi singulari nominatiivis ‘*B, D, G* või *s*’- lõpulise noomeni singulari genitiivi vormiga:
 ‘>’; +*nu*
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, ‘pikk vokaal, diftong või sonorant - *B, D, G* või *s* - vokaal - *nu*’- lõpuline, mingi singulari nominatiivis ‘*B, D, G* või *s* - lõpulise noomeni singulari genitiivi vormiga häälikuliselt ja tähenduslikult sarnane fookussõna)
- 11120 ,’pikk vokaal või diftong - *s* - vokaal’- lõpuline:
 ‘>’; +*nu*
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, ‘pikk vokaal või diftong - *s* - vokaal - *nu*’- lõpuline fookussõna)
- (-11120b : (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline ‘pikk vokaal, diftong või sonorant - ^p*p*, ^t*t*, ^k*k* või *s* - vokaal - *nu*’- lõpuline fookussõna
 -*pleis*’*i*: ‘>’; NA>TA; +*nu*)
- 11121 ,häälikuliselt identne ja tähenduslikult sarnane mingi singulari nominatiivis ‘*ss*’- lõpulise noomeni singulari genitiivi vormiga:
 ‘>’; NA>TA; +*nu*
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline ‘pikk vokaal või diftong - *ss* - vokaal - *nu*’- lõpuline, mingi singulari nominatiivis ‘*ss*’- lõpulise noomeni singulari genitiivi vormiga häälikuliselt ja tähenduslikult sarnane fookussõna)
- 112 ,tähenduselt lastekeelne või obstsõonne:
 +*nu*
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline, ‘vokaal - *nu*’- lõpuline, tähenduselt lastekeelne või obstsõonne fookussõna)
- 120 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, järsupainuline, ‘*a*’- lõpuline:
 ‘>’; +*nu*
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline, ‘*anu*’- lõpuline fookussõna)
- 120b : ‘vokaal - *nu*’- lõpuline fookussõna
 2
 -&*ku*’*iva*, &*ka*’*sva*: +*nu*
- 1210 ,tugevaks astmeks tõlgendada võivat obstruenti sisaldav:
 ‘>’; TA>NA; +*nu*
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, laugepainuline, ‘*anu*’- lõpuline fookussõna)
- 1210a : -’-
 1
 -*e*’*rGa*: ‘>’; *G*>0; +*nu*

- 1211 ,milleks on 'D või G' madala või keskkõrge vokaali (sh 'õ') järel:
 `>'; +nu
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline, 'madal või keskkõrge vokaal (sh 'õ') - D või G - anu' - lõpuline fookussõna)
- 1211b : 'vokaal - nu' - lõpuline fookussõna
 (1)
 -(se`eGa): +nu
- 122 verbiafiksi fookussõna:
 +nu
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'anu' - lõpuline, mitme verbiafiksiga seostuv fookussõna)
- 130 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, järsupainuline, 'l(õ või r) - e' - lõpuline:
 `>'; Se#>eS; +nu
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline, 'e -l(õ või r) - nu' - lõpuline fookussõna)
- 130b : 'nu' - lõpuline fookussõna
 2
 -mõ⁴tle: /fakultatiivselt/ 't>0; Se#>eS; +nu
 -ü⁴tle: /fakultatiivselt /ü>ö; 't>0; Se#>eS; +nu
- 131 ,l, (õ või r) 'ees madalat või keskkõrget vokaali sisaldav:
 +nu
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'madal või keskkõrge vokaal -l(õ või r) - e - nu' - lõpuline fookussõna)
- 132 ,l (õ või r) 'ees lühivokaali ja lühisonoranti sisaldav:
 `>'; S>S²; Se#>eS; +nu
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, laugepainuline, 'lühivokaal - pikk sonorant - e - l(õ või r) - nu' - lõpuline fookussõna)
- 1330 ,tugevaks astmeks tõlgenduda võivat obstruenti sisaldav:
 `>'; TA>NA; Se#>eS; +nu
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, laugepainuline, 'e -l(õ või r) - nu' - lõpuline fookussõna)
- 1330a : -"-
 1
 -su`uDle: `>'; Se#>eS; +nu
- 1331 ,milleks on 'D või G' madala või keskkõrge vokaali (sh 'õ') järel:
 `>'; Se#>eS; +nu
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline, 'madal või keskkõrge vokaal (sh 'õ') - D või G - e -l,(õ või r) - nu' - lõpuline fookussõna)

- 1331b : (pearõhust alates) kolmesilbiline, laugepainuline, 'e -l(või r) - nu' - lõpuline fookussõna
(1)
-(a`eGle): `>'; e>j; TA>NA; Se#>eS; +nu
- 134 verbiafiksi '+^ttle' ζ, '+skle' või '+stle') fookussõna:
+nu
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'l - e - nu' - lõpuline, verbiafiksiga '+^ttle' ζ, '+skle' või '+stle') seostuv fookussõna)
- 14 ,mis on (pearõhust alates) kolmesilbiline, lühirõhusilbiline, 'ele' - lõpuline:
/fakultatiivselt/ e#>0; +nu
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, lühirõhusilbiline, 'elnu' - lõpuline fookussõna)
- €15 ,mis on (pearõhust alates) kolme- või enamasilbiline, 'skel' e' -, 'stel' e' - või 'tel' e' - lõpuline:
e#>0; +nu
(: (pearõhust alates) kolme- või enamasilbiline, 'skeln' u' -, 'steln' u' - või 'teln' u' - lõpuline fookussõna))
- (16 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, lühirõhusilbiline, 'hi' - lõpuline:
>`; NA>TA; +nu
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'h - k või t - inu' - lõpuline fookussõna)
- 16b : 'vokaal - nu' - lõpuline fookussõna
x
-kah' i: +nu)
- (...)

5.2.16. NUD- AFIKS

A 'Vokaal'- lõpuline foonsõna

10 +nuD

(: 'vokaal - nuD'- lõpuline fookussõna)

Kui foonsõna

-10a : '-'

88(9)

-saj`a/D/:

NA>TA; +nuD

-la`a, sa`a, ke`e, le`e, na`i, vi`i, võ`i, kä`i, nä`i, jo`o, lo`o, po`o, to`o,

jä`ä, lõ`ö, sõ`ö, mü`ü, (ta`aslo`o):

'>'; +nuD

-ve`a/D/, põ`e/D/:

'>'; NA>TA; +nuD

-&sul`e/G/, (ah`i/k/, jah`i/t/, mah`i/t/, rah`i/k/, prah`i/k/, vah`i/t/,
eh`i/t/, &leh`i/t/, veh`i/k/, pih`i/t/, rih`i/t/, sih`i/t/, tih`i/t/, oh`i/k/,
toh`i/t/, juh`i/t/, nuh`i/k/, puh`i/k/, puh`i/t/, vuh`i/k/, vuh`i/t/, lõh`i/k/,
läh`i/k, mäh`i/k, täh`i/t/, röh`i/k/, nüh`i/k/, püh`i/k/, rüh`i/k/),

&sul`i/G/, nül`i/G/, pur`i/G/, &pür`i/G/ pus`i/k/, sus`i/k/, käs`i/k/,

mah`u/t/, tih`u/k/, vih`u/t/, uh`u/t/, lõh`u/k/, kis`u/k/, us`u/k/,

(pleh`i/t/), (lih`i/t/), (mä`rGpuh`i/t/), (ki`irpuh`i/t/), (ku`ivpuh`i/t/),

(is`i/k/), (ih`u/k/):

'>'; NA>TA; +nuD

-ul`u/G/:

/fakultatiivselt/ '>'; NA>TA; +nuD

-te`e, nä`e;

'>'; e#>i; + nuD

-&läh`e:

h>0; e#>i; + nuD

-ka`o/D/, la`o/D/, ta`o/G/:

'>'; NA>TA; V#↑; +nuD

-pe`a/D/, põ`a/G/, ko`e/D/, lo`e/G/, po`e/G/, so`e/G/, kõ`e/D/:

'>'; V↑; NA>TA; +nuD

-la`e/D/, pra`e/D/, sa`e/G/, va`e/G/:

V>V²; NA>TA; V#↑; +nuD

-le`o/G/, ne`o/D/, se`o/D/, ko`o/D/, (si`lmko`o/D/):

'>'; V↑; NA>TA; V#↑; +nuD

-ha`u(/D/):

+DunuD &

V#>V²; NA>TA, +nuD

-nä`u(/G/):

+GunuD&

V#>V²; NA>TA, +nuD

-10b : 'nuD'- lõpuline fookussõna

15

-ol`e, tul`e, pan`e, sur`e:

e#>0; + nuD

-pes`e, kus`e:

'>'; e#>0; + nuD

-ah`a/t/, tah`a/t/:

'>'; NA>TA; a#>0; + nuD

-uh`a/t/:

/fakultatiivselt/ '>'; NA>TA; a#>0; + nuD

-las`e/k/, pus`e/k/, mõs`e/k/:

'>'; NA>TA; e#>0; +nuD

-ne`a/D/:

V>V²; NA>TA; a#>0; +nuD

-se`a(/D/), te`a(/D/):

+DnuD&

V#>V²; NA>TA; a#>0; +nuD

(-vä`hkre:

'>'; TA>NA; Se#>eS; +nuD)

-10* 103(9)

- 110 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline:
'>'; +nuD
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'vokaal – nuD'- lõpuline fookussõna)
- 110a : -²-
15
-mell'i/D/, lemm'i/B/, tõmm'i/B/, sunn'i/D/, kõnn'i/D/, sünn'i/D/, &küün'i/D/, nuus'i/k/, &hålv'i, &soi'u/G/, nõi'u/D/, pill'u/D/, amm'u/B/, vann'u/D/, noos'u/k/:'>'; TA>NA; +nuD
- 110c : 'nuD'- lõpuline fookussõna
52(5)
-laul'a, veen'a, mõõn'a, ta^pa, naer'a, siir'a, seis'a, maks'a, peks'a, lüps'a, kast'a, kest'a, vest'a, haist'a, paist'a, pist'a, mõist'a, ost'a, kost'a, tõst'a, pääst'a, sääst'a, sööst'a, ka^ta, ma^ta, pe^ta, u^ta, nu^ta, võ^ta, jä^ta, kü^ta, (loist'a), (laust'a), (süst'a), (a^ta): '>'; a#>0; +nuD
-kool'e, kuul'e, lõ^pe, naas'e, jooks'e, kaits'e, maits'e, tõus'e: '>'; e#>0; +nuD
-lei'a/D/, hoi'a/D/, või'a/D/, ann'a/D/, kann'a/D/, künn'a/D/, murr'a/D/, lõu`a/D/, nõu'a/D/, sõu'a/D/, hüü'a/D/, püü'a/D/, (süG'avkünn'a/D/): '>'; NA>TA; a#>0; +nuD
-tunn'e/D/:'>'; NA>TA; e#>0; +nuD
- 110* 67(5)
- 1110 , 'pikk vokaal, diftong või sonorant - B, D, G või s - vokaal'- lõpuline:
'>'; NA>TA; +nuD
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'pikk vokaal, diftong või sonorant - ^pp, ^tt, ^kk või ss - vokaal - nuD'- lõpuline fookussõna)
- 1110b : (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'vokaal – nuD'- lõpuline fookussõna
13(3)
-laaD'i, tinG'i, tunG'i, mänG'i, määG'i, mööG'i, kärs'i, riib'u, arB'u, manG'u, vinG'u, tõnG'u, (lenG'i), (hinG'i), (sinG'u): '>'; +nuD
-sonG'i: /fakultatiivselt/ '>'; +nuD
- 1110c : 'nuD'- lõpuline fookussõna
32(2)
-saaD'a, keeD'a, reeD'a, veeD'a, laiD'a, naiD'a, heiD'a, peiD'a, kiiD'a, liiD'a, niiD'a, viiD'a, koiD'a, loiD'a, roiD'a, toiD'a, uiD'a, sõiD'a, võiD'a, läiD'a, täiD'a, väiD'a, kõiD'a, jooD'a, looD'a, tooD'a, karD'a, kurD'a, muuD'a, suuD'a, mõõD'a, sõõD'a, (ta`astooD'a), (luuD'a): '>'; NA>TA; a#>0; +nuD
- 1110* 45(5)

- 1111 ,häälikuliselt identne ja tähenduslikult sarnane mingi singulari nominatiivis ‘*B, D, G* või *s*’- lõpulise noomeni singulari genitiivi vormiga:
 ‘>’; +*nuD*
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, ‘pikk vokaal, diftong või sonorant - *B, D, G* või *s* - vokaal - *nuD*’- lõpuline, mingi singulari nominatiivis ‘*B, D, G* või *s* - lõpulise noomeni singulari genitiivi vormiga häälikuliselt ja tähenduslikult sarnane fookussõna)
- 11120 , ‘pikk vokaal või diftong - *s* - vokaal’- lõpuline:
 ‘>’; +*nuD*
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, ‘pikk vokaal või diftong - *s* - vokaal - *nuD*’- lõpuline fookussõna)
- (-11120b : (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline ‘pikk vokaal, diftong või sonorant - ^{*p*}*p*, ^{*t*}*t*, ^{*k*}*k* või *s* - vokaal - *nuD*’- lõpuline fookussõna
 -*pleis*’*i*: ‘>’; NA>TA; +*nuD*)
- 11121 ,häälikuliselt identne ja tähenduslikult sarnane mingi singulari nominatiivis ‘*ss*’- lõpulise noomeni singulari genitiivi vormiga:
 ‘>’; NA>TA; +*nuD*
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline ‘pikk vokaal või diftong - *ss* - vokaal - *nuD*’- lõpuline, mingi singulari nominatiivis ‘*ss*’- lõpulise noomeni singulari genitiivi vormiga häälikuliselt ja tähenduslikult sarnane fookussõna)
- 112 ,täenduselt lastekeelne või obstsõonne:
 +*nuD*
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline, ‘vokaal - *nuD*’- lõpuline, tähenduselt lastekeelne või obstsõonne fookussõna)
- 120 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, järsupainuline, ‘*a*’- lõpuline:
 ‘>’; +*nuD*
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline, ‘*anuD*’- lõpuline fookussõna)
- 120b : ‘vokaal - *nuD*’- lõpuline fookussõna
 2
 -&*ku*’*iva*, &*ka*’*sva*: +*nuD*
- 1210 ,tugevaks astmeks tõlgenduda võivat obstruenti sisaldav:
 ‘>’; TA>NA; +*nuD*
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, laugepainuline, ‘*anuD*’- lõpuline fookussõna)
- 1210a : -’-
 1
 -*e*’*rGa*: ‘>’; *G*>0; +*nuD*

- 1211 ,milleks on 'D või G' madala või keskkõrge vokaali (sh 'õ') järel:
 `>'; +nuD
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline, 'madal või keskkõrge vokaal (sh 'õ') - D või G - anuD' - lõpuline fookussõna)
- 1211b : 'vokaal - nuD' - lõpuline fookussõna
 (1)
 -(se`eGa): +nuD
- 122 verbiafiksi fookussõna:
 +nuD
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'anuD' - lõpuline, mitme verbiafiksiga seostuv fookussõna)
- 130 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, järsupainuline, 'l(õ või r) - e' - lõpuline:
 `>'; Se#>eS; +nuD
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline, 'e -l(õ või r) - nuD' - lõpuline fookussõna)
- 130b : 'nuD' - lõpuline fookussõna
 2
 -mõ⁴tle: /fakultatiivselt/ ^l▷0; Se#>eS; +nuD
 -ü⁴tle: /fakultatiivselt /^ü▷ö; ^l▷0; Se#>eS; +nuD
- 131 ,l, {õ või r} 'ees madalat või keskkõrget vokaali sisaldav:
 +nuD
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'madal või keskkõrge vokaal -l(õ või r) - e - nuD' - lõpuline fookussõna)
- 132 ,l {õ või r} 'ees lühivokaali ja lühisonoranti sisaldav:
 `>'; S>S²; Se#>eS; +nuD
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, laugepainuline, 'lühivokaal - pikk sonorant - e - l(õ või r) - nuD' - lõpuline fookussõna)
- 1330 ,tugevaks astmeks tõlgenduda võivat obstruenti sisaldav:
 `>'; TA>NA; Se#>eS; +nuD
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, laugepainuline, 'e -l(õ või r) - nuD' - lõpuline fookussõna)
- 1330a : -''-
 1
 -su`uDle: `>'; Se#>eS; +nuD
- 1331 ,milleks on 'D või G' madala või keskkõrge vokaali (sh 'õ') järel:
 `>'; Se#>eS; +nuD
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline, 'madal või keskkõrge vokaal (sh 'õ') - D või G - e -l, {õ või r} - nuD' - lõpuline fookussõna)

- 1331b : (pearõhust alates) kolmesilbiline, laugepainuline, ‘e -l(või r) - nuD’- lõpuline fookussõna
(1)
-(a`eGle): `>`; e>j; TA>NA; Se#>eS; +nuD
- 134 verbiafiksi ‘+^tle’ ζ, ‘+skle’ või ‘+stle’) fookussõna:
+nuD
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, ‘l - e - nuD’- lõpuline, verbiafiksiga ‘+^tle’ ζ, ‘+skle’ või ‘+stle’) seostuv fookussõna)
- 14 ,mis on (pearõhust alates) kolmesilbiline, lühirõhusilbiline, ‘ele’- lõpuline:
/fakultatiivselt/ e#>0; +nuD
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, lühirõhusilbiline, ‘elnuD’- lõpuline fookussõna)
- €15 ,mis on (pearõhust alates) kolme- või enamasilbiline, ‘skel’ e’ -, ‘stel’ e’ - või ‘^ttel’ e’ - lõpuline:
e#>0; +nuD
(: (pearõhust alates) kolme- või enamasilbiline, ‘skeln’ uD’ -, ‘steln’ uD’ - või ‘^tteln’ uD’- lõpuline fookussõna))
- (16 ,mis on (pearõhust alates) kaheasilbiline, lühirõhusilbiline, ‘hi’- lõpuline:
>`; NA>TA; +nuD
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, ‘h - k või t - inuD’- lõpuline fookussõna)
- 16b : ‘vokaal - nuD’-lõpuline fookussõna
x
-kah’i: +nuD)
- (...)

5.2.17. S-I- AFIKS

A 'Vokaal'- lõpuline foonsõna

10 +s

(: 'vokaal - s'- lõpuline fookussõna)

Kui foonsõna

-10a : -"-

77(8)

-saj`a/D/: NA>TA; +s

-ve`a/D/, põ`e/D/: '>'; NA>TA; +s

-&sul`e/G/, (ah`i/k/, jah`i/t/, mah`i/t/, rah`i/k/ prah`i/t/, vah`i/t/,
eh`i/t/, &leh`i/t/, veh`i/k/, pih`i/t/ rih`i/t/, sih`i/t/, tih`i/t/, oh`i/k/,
toh`i/t/, juh`i/t/, nuh`i/k/, puh`i/k/, puh`i/t/, vuh`i/k/, vuh`i/t/, lõh`i/k/,
läh`i/k/, mäh`i/k/, täh`i/t/, röh`i/k/, nüh`i/k/, püh`i/k/, rühi`i/k/.)
&sul`i/G/, nül`i//G/, pur`i/G/, &pür`i/G/, pus`i/k/, sus`i/k/, käs`i/k/,
mah`u/t/, tih`u/k/, vih`u/t/, uh`u/t/, lõh`u/k/, kis`u/k/, us`u/k/,
(pleh`i/t/), (lih`i/t/), (mä`rGpuh`i/t/), (ki`irpuh`i/t/), (ku`ivpuh`i/t/).)

(is`i/k/), (ih`u/k/): '>'; NA>TA; +s

-ul`u/G/: /fakultatiivselt/ '>'; NA>TA; +s

-ah`a/t/, tah`a/t/: '>'; NA>TA; a#>0; +s

-uh`a/t/: /fakultatiivselt/ '>'; NA>TA; a#>0; +s

-las`e/k/: '>'; NA>TA; e#>0; +s

-ka`o/D/, la`o/D/, ta`o/G/: '>'; NA>TA; V#↑; +s

-ne`a/D/: V>V²; NA>TA; a#>0; +s

-põ`a/G/, ko`e/D/, lo`e/G/, po`e/G/, so`e/G/, kõ`e/D/: '>'; V↑; NA>TA; +s

-pe`a/D/: /alternatiivselt/ '>'; V↑; NA>TA; +s

-la`e/D/, pra`e/D/, sa`e/G/, va`e/G/: V>V²; NA>TA; V#↑; +s

-le`o/G/, ne`o/D/, se`o/D/, ko`o/D/, (si`lmko`o/D/): '>'; V↑; NA>TA; V#↑; +s

-ha`u(/D/): +Dus&

V#>V²; NA>TA, +s

-nä`u(/G/): +Gus&

V#>V²; NA>TA; +s

-se`a(/D/), te`a(/D/): +Dis&

V#>V²; NA>TA; a#>0; +s

-10b : 's'- lõpuline fookussõna

1

-&läh`e: '>'; h>k; e#>0; +s

-10c : fookussõna

17(1)

-sa'a:

a#>i (;+0)

-ol'e, tul'e, pan'e, sur'e, pes'e, kus'e:

e#>i (;+0)

-las'e:

/alternatiivselt/ e#>i (;+0)

-jä'ä:

ä#>i (;+0)

-jo`o, lo`o, to`o, (ta`aslo`o):

o>õ; o#>i (;+0)

-lõ`õ, sõ`õ:

õ>õ; õ#>i (;+0)

-te`e, nä`e:

'>; NA>TA; e#>i (;+0)&

'>; NA>TA; V#>i (;+0)

-pe'a:

/alternatiivselt/ '>; V↑; NA>TA; a#>i (;+0)

110 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline:

'>; +s

(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'vokaal - s - lõpuline fookussõna)

-110a : -''-

65(5)

-mell'i/D/, lemm'i/B/, tõmm'i/B/, sunn'i/D/, kõnn'i/D/, sünn'i/D/,

&küün'i/D/, nuus'i/k/, &hålv'i, &soi'u/G/, nõi'u/D /, pill'u/D/,

amm'u/B/, vann'u/D/, noos'u/k/:

'>; NA>TA; +s

-laul'a, veen'a, mõõn'a, ta^pa, naer'a, siir'a, seis'a maks'a,

peks'a, lüps'a, kast'a, kest'a, vest'a, haist'a, paist'a, pist'a,

mõist'a, ost'a, kost'a, tõst'a, pääst'a, sääst'a, sõöst'a, ka^ta,

ma^ta, pe^ta, u^ta, nu^ta, võ^ta, jä^ta, kü^ta, (loist'a), (laust'a),

(süst'a), (a^ta):

'>; a#>i; +s

-kool'e, kuul'e, lõ^pe, naas'e, jooks'e, tõus'e:

'>; e#>i; +s

-lei'a/D/, hoi'a/D/, või'a/D/, ann'a/D/, kann'a/D/, künn'a/D/,

murr'a/D/, lõu'a/D/, nõu'a/D/, sõu'a/D/, hüü'a/D/, püü'a/D/,

(süG'avkünn'a/D/):

'>; NA>TA; a#>i; +s

-tunn'e/D/:

'>; NA>TA; e#>i; +s

1110 , pikk vokaal, diftong või sonorant - B, D, G või s - vokaal' - ' lõpuline:

'>; NA>TA; +s

(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'pikk vokaal, diftong või sonorant - ^pp, ^tt, ^kk või ss - vokaal - s' - lõpuline fookussõna)

-1110a : -''-

32(2)

-saaD'a, keeD'a, reeD'a, veeD'a, laiD'a, naiD'a, heiD'a,

peiD'a, kiiD'a, liiD'a, niiD'a, viiD'a, koiD'a, loiD'a, roiD'a,

toiD'a, uiD'a, sõiD'a, võiD'a, läiD'a, täiD'a, väiD'a,

kõiD'a, jooD'a, looD'a, tooD'a, karD'a, kurD'a muuD'a,

suuD'a, mõõD'a, sõõD'a, (ta`astooD'a), (luuD'a):

'>; NA>TA; a#>i; +s

- 1110b : (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, ‘vokaal - s’- lõpuline fookussõna
13(3)
-laaD’i, tinG’i, tunG’i, mänG’i, määG’i, mööG’i, kärs’i, riiB’u, arB’u, manG’u, vinG’u, tõnG’u, (lenG’i), (hinG’i), (sinG’u): ‘>’; +s
-sonG’i: /fakultatiivselt/ ‘>’; +s
- 1110* 45(5)
- 1111 ,häälikuliselt identne ja tähenduslikult sarnane mingi singulari nominatiivis ‘B, D, G või s’- lõpulise noomeni singulari genitiivi vormiga:
‘>’; +s
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, ‘pikk vokaal, diftong või sonorant - B, D, G või s, - vokaal - s- lõpuline, mingi singulari nominatiivis ‘B, D, G või s’- lõpulise noomeni singulari genitiivi vormiga häälikuliselt ja tähenduslikult sarnane fookussõna)
- 11120 , ‘pikk vokaal või diftong - s - vokaal’- lõpuline:
‘>’; +s
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, ‘pikk vokaal või diftong - s - vokaal - s’- lõpuline fookussõna)
- (-11120b) : (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline ‘pikk vokaal, diftong või sonorant - ^pp, ^tt, ^kk või ss - vokaal - s’ – lõpuline fookussõna
-pleis’i: ‘>’; NA>TA; +s)
- 11121 ,häälikuliselt identne ja tähenduslikult sarnane mingi singulari nominatiivis ‘ss’- lõpulise noomeni singulari genitiivi vormiga:
‘>’; NA>TA; +s
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline ‘pikk vokaal või diftong - ss - vokaal - s- lõpuline, mingi singulari nominatiivis ‘ss’- lõpulise noomeni singulari genitiivi vormiga häälikuliselt ja tähenduslikult sarnane fookussõna)
- 112 ,täenduselt lastekeelne või obstsõonne:
+s
(: (pearõhust alates) kahesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline, ‘vokaal - s’- lõpuline, tähenduselt lastekeelne või obstsõonne fookussõna)
- †15 ,mis on (pearõhust alates) kolme- või enamasilbiline, ‘skel’e’ -, ‘stel’e’ - või ‘tel’e’ - lõpuline:
e#>i (;+0)
(: (pearõhust alates) kolme- või enamasilbiline, ‘skel’i’-, ‘stel’i’- või ‘tel’i’- lõpuline fookussõna)

(16 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, lühirõhusilbiline, 'hi'-
lõpuline:
'>'; NA>TA; +s
(: (pearõhust alates) kahesilbiline, järsupainuline, 'h - k või t - is'-
lõpuline fookussõna)

-16b : 'vokaal - s'- lõpuline fookussõna

x

-kah'i:

+s)

C TA-afiksi fookussõnaks olev foonsõna:

2 a#>i (;+0)

(:TA-afiksiga seostuv, 'i'-lõpuline fookussõna)

(...)

5.2.18. s- AFIKS

C MA-afiksi fookussõnaks olev foonsõna:
2 +s
(: MA-afiksiga seostuv, 's'-lõpuline fookussõna)

C DA-afiksi fookussõnaks olev foonsõna:
3 a#>e; +s
(: DA-afiksiga seostuv, 'es'-lõpuline fookussõna)
(...)

5.2.19. st- AFIKS

C MA-afiksi fookussõnaks olev foonsõna:
2 +st
(: MA-afiksiga seostuv, 'st'- lõpuline fookussõna)
(...)

5.2.20. TA- AFIKS

A 'Vokaal'- lõpuline foonsõna

10 +^tta

(: 'vokaal - ^tta'- lõpuline fookussõna)

Kui foonsõna

-10a : -"-

71(6)

-saaD'a, keeD'a, reeD'a, veeD'a, laiD'a, naiD'a, heiD'a, peiD'a,
kiiD'a, liiD'a, niiD'a, viiD'a, koiD'a, loiD'a, roiD'a, toiD'a, uiD'a,
sõiD'a, võiD'a, läiD'a, täiD'a, väiD'a, kõiD'a, jooD'a, looD'a,
tooD'a, karD'a, kurD'a, muuD'a, suuD'a, mõõD'a, sөөD'a, ne`a,
pe`a, ve`a, ah'a, tah'a, ta^pp'a, kast'a, kest'a, vest'a, haist'a, paist'a,
pist'a, mõist'a, ost'a, kost'a, tõst'a, pääst'a, sääst'a, sөөst'a, pe^tt'a,
nu^tt'a, u^tt'a, põ`a, (ta`astooD'a), (luuD'a), (loist'a) (laust'a),

(süst'a), (a^tt'a):

a#>e; +^tta

-uh'a:

/fakultatiivselt/ a#>e; +^tta

-ju`lGe:

/fakultatiivselt/ '>'; TA>NA; +^tta

-ka^tt'a, ma^tt'a, võ^tt'a, jä^tt'a:

'>'; ^tt>0; a#>e; +^tta

-lei'a(↗), hoi'a(↗), või'a(↗), lõu'a(↗), nõu'a(↗), sõu'a(↗),

hüü'a(↗), püü'a(↗):

'>'; NA>TA; V#>0; +ta&

'>'; V#>0; +^tta

-ki^tt'a:

'>'; ü>ö; ^tt>0; a#>e; +^tta

-aj'a(↗):

'>'; j>e; NA>TA, V#>0; +^tta&

'>'; j>0; #>e; +^tta

-10b : '^tta'-lõpuline fookussõna

5(1)

-ann'a/D/, kann'a/D/, künn'a/D/, murr'a/D/, tunn'eD/,

(süG'avkünn'a/D/):

'>'; NA>TA, V#>0; +ta

-10c : fookussõna

50(1)

-la`a, sa`a, ke`e, le`e, na`i, vi`i, võ`i, kä`i, nä`i, jo`o, lo`o, po`o, to`o,

mu`u, jä`ä, mä`ä, lõ`ö, sõ`ö, mü`ü, (ta`aslo`o):

+Da

-te`e, nä`e:

e#>h; +ta

-laul'a, veen'a, möön'a, naer'a, siir'a, seis'a, maks'a, peks'a,

lüps'a, ol'e, kool'e, tul'e, kuul'e, pan'e, &min'e, sur'e, naas'e,

las'e, pes'e, kaits'e, maits'e, kus'e, pus'e, tõus'e, mõs'e, käs'i,

kis'u:

'>'; V#>0; +Da/ta

-us'u:

/fakultatiivselt/ '>'; V#>0; +ta

-jooks'e:

'>'; k>0; V#>0; +ta

-(vä`hkre:

'>'; TA>NA; Se#>eS; +Da)

-10* 126(8)

- 120 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, järsupainuline, ‘a’-
lõpuline:
`>`; +^tta
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline,
laugepainuline, ‘a^tta’- lõpuline fookussõna)
- 120b : ‘vokaal - ‘ta’- lõpuline fookussõna
2
-&ku`iva, &ka`sva: +^tta
- 1210 ,tugevaks astmeks tõlgenduda võivat obstruenti sisaldav:
`>`; TA>NA; +^tta
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, laugepainuline, ‘a^tta’ -
lõpuline fookussõna)
- 1210a : ‘-’-
1
-e`rGa: `>`; G>0; +^tta
- 1211 ,milleks on ‘D või G’ madala või keskkõrge vokaali (sh ‘õ’)
järel:
`>`; +^tta
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline,
laugepainuline, ‘madal või keskkõrge vokaal (sh ‘õ’) - D või
G - a^tta’ - lõpuline fookussõna)
- 1211b : ‘vokaal - ‘ta’ - lõpuline fookussõna
(1)
-(se`eGa): +^tta
- 122 verbiafiksi fookussõna:
+^tta
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, ‘a^tta’ -
lõpuline, mitme verbiafiksiga seostuv fookussõna)
- 130 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, järsupainuline, ‘l(või r) -
e’- lõpuline:
`>`; Se#>eS; +Da
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline,
laugepainuline, ‘e -l(või r) - Da’- lõpuline fookussõna)
- 130c : fookussõna
2
-mõ^tle: /fakultatiivselt/ ^t>0; Se#>eS; +Da
-ü^tle: /fakultatiivselt/ ü>ö; ^t>0; Se#>eS; +Da
- 131 ,’l (või r) ‘ ees madalat või keskkõrget vokaali sisaldav:
+^tta
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, ‘madal või
keskkõrge vokaal -l (või r) - e - ‘ta’ - lõpuline fookussõna)
- 132 ,’l (või r) ees lühivokaali ja lühisonoranti sisaldav:
`>`; S>S²; Se#>eS; +Da
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, laugepainuline,
‘lühivokaal - pikk sonorant - e - l (või r) - Da’ - lõpuline
fookussõna)

- 1330 ,tugevaks astmeks tõlgenduda võivat obstruenti sisaldav:
 `>'; TA>NA; Se#>eS; +Da
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, laugepainuline, 'e -l {või r}
 - Da' - lõpuline fookussõna)
- 1330a : -"-
 1
 -su`uDle: `>'; Se#>eS; +Da
- 1331 ,milleks on 'D või G' madala või keskkõrge vokaali (sh 'õ')
 järel:
 `>'; Se#>eS; +Da
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline,
 laugepainuline, 'madal või keskkõrge vokaal (sh 'õ') - D või
 G - e - l{või r} - Da' - lõpuline fookussõna)
- 1331b : (pearõhust alates) kolmesilbiline, laugepainuline, 'e -l{või
 r} - Da' - lõpuline fookussõna
 (1)
 -(a`eGle): `>'; e>j; TA>NA; Se#>eS; +Da
- 134 verbiafiksi '+^ttle' (, '+skle' või '+stle') fookussõna:
 +^tta
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'l - e - ^tta' -
 lõpuline, verbiafiksiga '+^ttle' (, '+skle' või '+stle') seostuv
 fookussõna)
- 14 ,mis on (pearõhust alates) kolmesilbiline, lühirõhusilbiline, 'ele' -
 lõpuline: /fakultatiivselt/ e#>0; +Da
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, lühirõhusilbiline, 'elDa' -
 lõpuline fookussõna)
- ¶15 ,mis on (pearõhust alates) kolme- või enamasilbiline, 'skel'e' -,
 'stel'e' - või 'tel'e' - lõpuline:
 `>'; e#>0; +Da
 (: (pearõhust alates) kolme- või enamasilbiline, 'ske'lDa' -,
 'ste'lDa' - või 'telDa' - lõpuline fookussõna)
- (...)

5.2.21. ta- AFIKS

C MA-afiksi fookussõnaks olev foonsõna:

2 +^tta

(: MA-afiksiga seostuv, '^tta'-lõpuline fookussõna)

Kui foonsõna on:

2a :-''-

17(1)

-la`ama, sa`ama, ke`ema, le`ema, na`ima, vi`ima, võ`ima, kä`ima,

nä`ima, jo`oma, lo`oma, po`oma, to`oma, lö`öma, sö`öma, jä`äma,

mü`üma, (ta`aslo`oma):

/fakultatiivselt/ `>'; +^tta

(...)

5.2.22. TE- AFIKS

B Foonsõna:

10 +^tte

(: 'te ' - lõpuline fookussõna)

Kui foonsõna

-10a : -''-

44(2)

-la`a, sa`a, ne`a, pe`a, se`a, te`a, ve`a, põ`a, la`e, pra`e, sa`e, va`e,
ke`e, le`e, te`e, ko`e, lo`e, po`e, so`e, põ`e, nä`e, kõ`e, na`i, vi`i, võ`i,
kä`i, nä`i, ka`o, la`o, ta`o, le`o, ne`o, se`o, jo`o, ko`o, lo`o, po`o,
to`o, ha`u, nä`u, jä`ä, lõ`ö, sõ`ö, mü`ü, (si`lmko`o), (ta`aslo`o);

7(1)

sa`i, jõ`i, lõ`i, lõ`i, sõ`i, tõ`i, jä`i, (ta`aslo`i):

/fakultatiivselt/ '>'; +^tte

11 ,mis on 's'-lõpuline:

+^tte

(: 'si`te ' - lõpuline fookussõna)

-11a : -''-

102(7)

-la`as, ke`es, le`es, na`is, vi`is, võ`is, kä`is, nä`is, lä`ks, po`os,
mü`üs:

'>'; +^tte

-se`aDis, tea`Dis, ne`eDis, le`iDis, ho`iDis, võ`iDis, a`nDis,
ka`nDis, tu`nDis, kü`nDis, mu`rDis, jõ`uDis, nõ`uDis, sõ`uDis,
hü`üDis, pü`üDis, la`skis, pu`skis, mõ`skis, ko`olis, la`ulis, ku`ulis,
ve`enis, mõ`önis, na`eris, si`iris, a`htis, ta`htis, u`htis, ka`stis,
ke`stis, ve`stis, ha`istis, pa`istis, pi`stis, mõ`istis, o`stis, ko`stis,
tõ`stis, pä`ästis, sä`ästis, sõ`östis, (süG`avkü`nDis), (lo`istis),
(la`ustis), (sü`stis):

is#>si; +^tte

-ta`ppis, lõ`ppis, sa`a`tis, ka`ttis, ma`ttis, ke`e`tis, re`e`tis, ve`e`tis,
pe`ttis, la`i`tis, na`i`tis, he`i`tis, pe`i`tis, ki`i`tis, li`i`tis, ni`i`tis,
vi`i`tis, ko`i`tis, lo`i`tis, ro`i`tis, to`i`tis, u`i`tis, sõ`i`tis, võ`i`tis,
lä`i`tis, tä`i`tis, vä`i`tis, kõ`i`tis, jo`o`tis, lo`o`tis, to`o`tis, ka`r`tis,
ku`r`tis, u`ttis, nu`ttis, mu`u`tis, su`u`tis, võ`ttis, mõ`õ`tis, jä`ttis,
sõ`õ`tis, kü`ttis, (ta`asto`o`tis), (lu`u`tis), (a`ttis):

K²>K; is#>si; +^tte

-na`asis, se`isis, ma`ksis, pe`ksis, jo`oksis, lü`psis, tõ`usis:

s#>0; +^tte

(...)

5.2.23. TU- AFIKS

A 'Vokaal'-lõpuline foonsõna

10 +^ttu

(: 'vokaal' - '^ttu'-lõpuline fookussõna)

Kui foonsõna

-10a : -''-

71(6)

-saaD'a, keeD'a, reeD'a, veeD'a, laiD'a, naiD'a, heiD'a, peiD'a,
kiiD'a, liiD'a, niiD'a, viiD'a, koiD'a, loiD'a, roiD'a, toiD'a, uiD'a,
sõiD'a, võiD'a, läiD'a, täiD'a, väiD'a, kõiD'a, jooD'a, looD'a,
tooD'a, karD'a, kurD'a, muuD'a, suuD'a, mõõD'a, sөөD'a, ne`a,
pe`a, ve`a, ah'a, tah'a, ta^pp'a, kast'a, kest'a, vest'a, haist'a, paist'a,
pist'a, mõist'a, ost'a, kost'a, tõst'a, pääst'a, sääst'a, sөөst'a, pe^tt'a,
nu^tt'a, u^tt'a, põ`a, (ta`astooD'a), (luuD'a), (loist'a) (laust'a),

(süst'a), (a^tt'a):

a#>e; +^ttu

-uh'a:

/fakultatiivselt/ a#>e; +^ttu

-ju`lGe:

/fakultatiivselt/ '>'; TA>NA; +^ttu

-ka^tt'a, ma^tt'a, võ^tt'a, jä^tt'a:

'>'; ^tt>0; a#>e; +^ttu

-lei'a(⟨D/⟩), hoi'a(⟨D/⟩), või'a(⟨D/⟩), lõu'a(⟨D/⟩), nõu'a(⟨D/⟩), sөөu'a(⟨D/⟩),

hüü'a(⟨D/⟩), püü'a(⟨D/⟩):

'>'; NA>TA; V#>0; +tu&

'>'; V#>0; +^ttu

-kü^tt'a:

'>'; ü>ö; ^tt>0; a#>e; +^ttu

-aj'a(⟨D/⟩):

'>'; j>e; NA>TA; V#>0; +tu&

'>'; j>0; a#>e; +^ttu

-10b : '^ttu'-lõpuline fookussõna

5(1)

-ann'a/D/, kann'a/D/, künn'a/D/, murr'a/D/, tunn'e/D/,

(süG'avkünn'a/D/):

'>'; NA>TA; V#>0; +tu

-10c : fookussõna

50(1)

-la`a, sa`a, ke`e, le`e, na`i, vi`i, võ`i, kä`i, nä`i, jo`o, lo`o, po`o, to`o,

jä`ä, lõ`ö, sõ`ö, mü`ü, (ta`aslo`o):

+Du

-te`e, nä`e:

e#>h; +tu

-laul'a, veen'a, möön'a, ta^pp'a, naer'a, siir'a, seis'a, maks'a,

peks'a, lüps'a, ol'e, kool'e, tul'e, kuul'e, pan'e, &min'e, sur'e,

naas'e, las'e, pes'e, kaits'e, maits'e, kus'e, pus'e, tõus'e, mõs'e,

käs'i, kis'u:

'>'; V#>0; +Du/tu

-us'u:

/fakultatiivselt/ '>'; V#>0; +tu

-jooks'e:

'>'; k>0; V#>0; +tu

-(vä`hkre:

'>'; TA>NA; Se#>eS; +Du)

-10* 126(8)

- 120 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, järsupainuline, ‘a’-
lõpuline:
`>’; +^ttu
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline,
lauepainuline, ‘a^ttu’- lõpuline fookussõna)
- 120b : ‘vokaal - ^ttu’- lõpuline fookussõna
2
-&ku`iva, &ka`sva: +^ttu
- 1210 ,tugevaks astmeks tõlgenduda võivat obstruenti sisaldav:
`>’; TA>NA; +^ttu
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, lauepainuline, ‘a^ttu’-
lõpuline fookussõna)
- 1210a : -’-
1
-e`rGa: `>’; G>0; +^ttu
- 1211 ,milleks on ‘D või G’ madala või keskkõrge vokaali (sh ‘õ’)
järel:
`>’; +^ttu
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline,
lauepainuline, ‘madal või keskkõrge vokaal (sh ‘õ’) - D või
G - a^ttu’- lõpuline fookussõna)
- 1211b : ‘vokaal - ^ttu’- lõpuline fookussõna
(1)
-(se`eGa): +^ttu
- 122 verbiafiksi fookussõna:
+^ttu
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, ‘a^ttu’ –
lõpuline, mitme verbiafiksiga seostuv fookussõna)
- 130 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, järsupainuline, ‘l(õ või r) -
e’- lõpuline:
`>’; Se#>eS; +Du
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline,
lauepainuline, ‘e - l(õ või r) - Du’- lõpuline fookussõna)
- 130c : fookussõna
2
-mõ^tle: /fakultatiivselt/ ^t▷0; Se#>eS; +Du
-ü^tle: /fakultatiivselt/ ü▷õ; ^t▷0; Se#>eS; +Du
- 131 ,l(õ või r) ‘ees madalat või keskkõrget vokaali sisaldav:
+^ttu
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, ‘madal või
keskkõrge vokaal -l(õ või r) - e - ^ttu’- lõpuline fookussõna)
- 132 ,l(õ või r) ees lühivokaali ja lühisonoranti sisaldav:
`>’; S>S²; Se#>eS; +Du
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, lauepainuline, ‘lühivokaal
- pikk sonorant - e - l(õ või r) - Du’- lõpuline fookussõna)

- 1330 ,tugevaks astmeks tõlgenduda võivat obstruenti sisaldav:
 `>'; TA>NA; Se#>eS; +Du
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, laugepainuline, 'e -l{või r}
 - Du' - lõpuline fookussõna)
- 1330a : -"-
 1
 -su`uDle: `>'; Se#>eS; +Du
- 1331 ,milleks on 'D või G' madala või keskkõrge vokaali (sh 'õ')
 järel:
 `>'; Se#>eS; +Du
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline,
 laugepainuline, 'madal või keskkõrge vokaal (sh 'õ') - D või
 G - e - l{või r} - Du' - lõpuline fookussõna)
- 1331b : (pearõhust alates) kolmesilbiline, laugepainuline, 'e -l{või r}
 - Du' - lõpuline fookussõna
 (1)
 -(a`eGle): `>'; e>j; TA>NA; Se#>eS; +Du
- 134 verbiafiksi '+^ttle' (, '+skle' või '+stle') fookussõna:
 +^ttu
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'l - e - ^ttu' -
 lõpuline, verbiafiksiga '+^ttle' (, '+skle' või '+stle') seostuv
 fookussõna)
- 14 ,mis on (pearõhust alates) kolmesilbiline, lühirõhusilbiline, 'ele' -
 lõpuline:
 /fakultatiivselt/ e#>0; + Du
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, lühirõhusilbiline, 'elDu' -
 lõpuline fookussõna)
- {15 ,mis on (pearõhust alates) kolme- või enamasilbiline, 'skel'e' -,
 'stel'e' - või 'tel'e' - lõpuline:
 `>'; e#>0; +Du
 (: (pearõhust alates) kolme- või enamasilbiline, 'ske`lDu' -,
 'ste`lDu' - või 'te`lDu' - lõpuline fookussõna)}
- (...)

5.2.24. ?TU*- AFIKS

A 'Vokaal'-lõpuline foonsõna

10 +^ttu

(: 'vokaal' - ^ttu'-lõpuline fookussõna)

Kui foonsõna

-10a : -''-

71(6)

-saaD'a, keeD'a, reeD'a, veeD'a, laiD'a, naiD'a, heiD'a, peiD'a,
kiiD'a, liiD'a, niiD'a, viiD'a, koiD'a, loiD'a, roiD'a, toiD'a, uiD'a,
sõiD'a, võiD'a, läiD'a, täiD'a, väiD'a, kõiD'a, jooD'a, looD'a,
tooD'a, karD'a, kurD'a, muuD'a, suuD'a, mõõD'a, sөөD'a, ne`a,
pe`a, ve`a, ah'a, tah'a, ta^pp'a, kast'a, kest'a, vest'a, haist'a, paist'a,
pist'a, mõist'a, ost'a, kost'a, tõst'a, pääst'a, sääst'a, sөөst'a, pe^tt'a,
nu^tt'a, u^tt'a, põ`a, (ta`astooD'a), (luuD'a), (loist'a) (laust'a),

(süst'a), (a^tt'a):

a#>e; +^ttu

-uh'a:

/fakultatiivselt/ a#>e; +^ttu

-ju`lGe:

/fakultatiivselt/ '>'; TA>NA; +^ttu

-ka^tt'a, ma^tt'a, võ^tt'a, jä^tt'a:

'>'; ^tt>0; a#>e; +^ttu

-lei'a(⟨D/⟩), hoi'a(⟨D/⟩), või'a(⟨D/⟩), lõu'a(⟨D/⟩), nõu'a(⟨D/⟩), sõu'a(⟨D/⟩),

hüü'a(⟨D/⟩), püü'a(⟨D/⟩):

'>'; NA>TA; V#>0; +tu&

'>'; V#>0; +^ttu

-kü^tt'a:

'>'; ü>ö; ^tt>0; a#>e; +^ttu

-aj'a(⟨D/⟩):

'>'; j>e; NA>TA; V#>0; +tu&

'>'; j>0; a#>e; +^ttu

-10b : '^ttu'-lõpuline fookussõna

5(1)

-ann'a/D/, kann'a/D/, künn'a/D/, murr'a/D/, tunn'e/D/,

(süG'avkünn'a/D/):

'>'; NA>TA; V#>0; +tu

-10c : fookussõna

50(1)

-la`a, sa`a, ke`e, le`e, na`i, vi`i, võ`i, kä`i, nä`i, jo`o, lo`o, po`o, to`o,

jä`ä, lõ`ö, sõ`ö, mü`ü, (ta`aslo`o):

+Du

-te`e, nä`e:

e#>h; +tu

-laul'a, veen'a, möön'a, ta^pp'a, naer'a, siir'a, seis'a, maks'a,

peks'a, lüps'a, ol'e, kool'e, tul'e, kuul'e, pan'e, &min'e, sur'e,

naas'e, las'e, pes'e, kaits'e, maits'e, kus'e, pus'e, tõus'e, mõs'e,

käs'i, kis'u:

'>'; V#>0; +Du/tu

-us'u:

/fakultatiivselt/ '>'; V#>0; +tu

-jooks'e:

'>'; k>0; V#>0; +tu

-(vä`hkre:

'>'; TA>NA; Se#>eS; +Du)

-10* 126(8)

- 120 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, järsupainuline, ‘a’-
lõpuline:
`>’; +^ttu
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline,
lauepainuline, ‘a^ttu’- lõpuline fookussõna)
- 120b : ‘vokaal - ^ttu’- lõpuline fookussõna
2
-&ku`iva, &ka`sva: +^ttu
- 1210 ,tugevaks astmeks tõlgenduda võivat obstruenti sisaldav:
`>’; TA>NA; +^ttu
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, lauepainuline, ‘a^ttu’-
lõpuline fookussõna)
- 1210a : -’-
1
-e`rGa: `>’; G>0; +^ttu
- 1211 ,milleks on ‘D või G’ madala või keskkõrge vokaali (sh ‘õ’)
järel:
`>’; +^ttu
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline,
lauepainuline, ‘madal või keskkõrge vokaal (sh ‘õ’) - D või
G - a^ttu’- lõpuline fookussõna)
- 1211b : ‘vokaal - ^ttu’- lõpuline fookussõna
(1)
-(se`eGa): +^ttu
- 122 verbiafiksi fookussõna:
+^ttu
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, ‘a^ttu’ –
lõpuline, mitme verbiafiksiga seostuv fookussõna)
- 130 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, järsupainuline, ‘l(õ või r)’-
e²- lõpuline:
`>’; Se#>eS; +Du
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline,
lauepainuline, ‘e - l(õ või r) - Du’- lõpuline fookussõna)
- 130c : fookussõna
2
-mõ^tle: /fakultatiivselt/ ^t▷0; Se#>eS; +Du
-ü^tle: /fakultatiivselt/ ü▷õ; ^t▷0; Se#>eS; +Du
- 131 ,l(õ või r) ‘ees madalat või keskkõrget vokaali sisaldav:
+^ttu
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, ‘madal või
keskkõrge vokaal -l(õ või r) - e - ^ttu’- lõpuline fookussõna)
- 132 ,l(õ või r) ees lühivokaali ja lühisonoranti sisaldav:
`>’; S>S²; Se#>eS; +Du
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, lauepainuline, ‘lühivokaal
- pikk sonorant - e - l(õ või r) - Du’- lõpuline fookussõna)

- 1330 ,tugevaks astmeks tõlgendada võivat obstruenti sisaldav:
 `>'; TA>NA; Se#>eS; +Du
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, laugepainuline, 'e -l{või r}
 - Du'- lõpuline fookussõna)
- 1330a : -"-
 1
 -su`uDle: `>'; Se#>eS; +Du
- 1331 ,milleks on 'D või G' madala või keskkõrge vokaali (sh 'õ')
 järel:
 `>'; Se#>eS; +Du
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline,
 laugepainuline, 'madal või keskkõrge vokaal (sh 'õ') - D või
 G - e - l{või r} - Du'- lõpuline fookussõna)
- 1331b : (pearõhust alates) kolmesilbiline, laugepainuline, 'e -l{või r}
 - Du'- lõpuline fookussõna
 (1)
 -(a`eGle): `>'; e>j; TA>NA; Se#>eS; +Du
- 134 verbiafiksi '+^tle' (,+skle' või '+stle') fookussõna:
 +^ttu
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'l - e - ^ttu'-
 lõpuline, verbiafiksigi '+^tle' (,+skle' või '+stle') seostuv
 fookussõna)
- 14 ,mis on (pearõhust alates) kolmesilbiline, lühirõhusilbiline, 'ele'-
 lõpuline:
 /fakultatiivselt/ e#>0; + Du
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, lühirõhusilbiline, 'elDu'-
 lõpuline fookussõna)
- ¶15 ,mis on (pearõhust alates) kolme- või enamasilbiline, 'skel'e' -,
 'stel'e' - või 'tel'e' - lõpuline:
 '>'; e#>0; +Du
 (: (pearõhust alates) kolme- või enamasilbiline, 'ske`lDu' -,
 'ste`lDu' - või 'te`lDu - lõpuline fookussõna)
- (...)

5.2.25. tu- AFIKS

C MA-afiksi fookussõnaks olev foonsõna

2 +^ttu

(: MA-afiksiga seostuv, '^ttu'-lõpuline fookussõna)

Kui foonsõna

2a : -"-

17(1)

-la`ama, sa`ama, ke`ema, le`ema, na`ima, vi`ima, võ`ima, kä`ima,

nä`ima, jo`oma, lo`oma, po`oma, to`oma, lö`öma, sö`öma, jä`äma,

mü`üma, (ta`aslo`oma):

/fakultatiivselt/ `>'; +^ttu

(...)

5.2.26. TUD- AFIKS

A 'Vokaal'-lõpuline foonsõna

10 +^ttuD

(: 'vokaal' - '^ttuD'-lõpuline fookussõna)

Kui foonsõna

-10a : -''-

71(6)

-saaD'a, keeD'a, reeD'a, veeD'a, laiD'a, naiD'a, heiD'a, peiD'a,
kiiD'a, liiD'a, niiD'a, viiD'a, koiD'a, loiD'a, roiD'a, toiD'a, uiD'a,
sõiD'a, võiD'a, läiD'a, täiD'a, väiD'a, kõiD'a, jooD'a, looD'a,
tooD'a, karD'a, kurD'a, muuD'a, suuD'a, mõõD'a, sөөD'a, ne`a,
pe`a, ve`a, ah'a, tah'a, ta^pp'a, kast'a, kest'a, vest'a, haist'a, paist'a,
pist'a, mõist'a, ost'a, kost'a, tõst'a, pääst'a, sääst'a, sөөst'a, pe't'a,
nu't'a, u't'a, põ`a, (ta`astooD'a), (luuD'a), (loist'a) (laust'a),

(süst'a), (a't'a):

a#>e; +^ttuD

-uh'a:

/fakultatiivselt/ a#>e; +^ttuD

-ju`lGe:

/fakultatiivselt/ '>'; TA>NA; +^ttuD

-ka't'a, ma't'a, võ't'a, jä't'a:

'>'; 't>0; a#>e; +^ttuD

-lei'a(/D/), hoi'a(/D/), või'a(/D/), lõu'a(/D/), nõu'a(/D/), sөөu'a(/D/),

hüü'a(/D/), püü'a(/D/):

'>'; NA>TA; V#>0; +tuD&

'>'; V#>0; +^ttuD

-kü't'a:

'>'; ü>ö; 't>0; a#>e; +^ttuD

-aj'a(/D/):

'>'; j>e; NA>TA; V#>0; +tuD&

'>'; j>0; a#>e; +^ttuD

-10b : '^ttuD'-lõpuline fookussõna

5(1)

-ann'a/D/, kann'a/D/, künn'a/D/, murr'a/D/, tunn'e/D/,

(süG'avkünn'a/D/):

'>'; NA>TA; V#>0; + tuD

-10c : fookussõna

50(1)

-la'a, sa'a, ke'e, le'e, na'i, vi'i, võ'i, kä'i, nä'i, jo`o, lo`o, po`o, to`o,

jä`ä, lõ`ö, sõ`ö, mü`ü, (ta`aslo`o):

+DuD

-te'e, nä'e:

e#>h; +tuD

-laul'a, veen'a, möön'a, ta^pp'a, naer'a, siir'a, seis'a, maks'a,

peks'a, lüps'a, ol'e, kool'e, tul'e, kuul'e, pan'e, &min'e, sur'e,

naas'e, las'e, pes'e, kaits'e, maits'e, kus'e, pus'e, tõus'e, mõs'e,

käs'i, kis'u:

'>'; V#>0; +DuD/tuD

-us'u:

/fakultatiivselt/ '>'; V#>0; +tuD

-jooks'e:

'>'; k>0; V#>0; +tuD

-(vä`hkre:

'>'; TA>NA; Se#>eS; +DuD)

-10* 126(8)

- 120 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, järsupainuline, ‘a’-
lõpuline:
`>’; +^ttuD
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline,
lauepainuline, ‘a^ttuD’- lõpuline fookussõna)
- 120b : ‘vokaal - ^ttuD’- lõpuline fookussõna
2
-&ku`iva, &ka`sva: +^ttuD
- 1210 ,tugevaks astmeks tõlgenduda võivat obstruenti sisaldav:
`>’; TA>NA; +^ttuD
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, lauepainuline, ‘a^ttuD’-
lõpuline fookussõna)
- 1210a : -’-
1
-e`rGa: `>’; G>0; +^ttuD
- 1211 ,milleks on ‘D või G’ madala või keskkõrge vokaali (sh ‘õ’)
järel:
`>’; +^ttuD
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline,
lauepainuline, ‘madal või keskkõrge vokaal (sh ‘õ’) - D või
G - a^ttuD’- lõpuline fookussõna)
- 1211b : ‘vokaal - ^ttuD ‘- lõpuline fookussõna
(1)
-(se`eGa): +^ttuD
- 122 verbiafiksi fookussõna:
+^ttuD
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, ‘a^ttuD’ –
lõpuline, mitme verbiafiksiga seostuv fookussõna)
- 130 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, järsupainuline, ‘l{või r} -
e’- lõpuline:
`>’; Se#>eS; +DuD
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline,
lauepainuline, ‘e - l{või r} - DuD’- lõpuline fookussõna)
- 130c : fookussõna
2
-mõ^tle: /fakultatiivselt/ ^tt>0; Se#>eS; +DuD
-ü^tle: /fakultatiivselt/ ü>ö; ^tt>0; Se#>eS; +DuD
- 131 ,’l{või r} ‘ ees madalat või keskkõrget vokaali sisaldav:
+^ttuD
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, ‘madal või
keskkõrge vokaal - l{või r} - e - ^ttuD’- lõpuline fookussõna)
- 132 ,’l{või r}’ ees lühivokaali ja lühisonoranti sisaldav:
`>’; S>S²; Se#>eS; +DuD
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, lauepainuline, ‘lühivokaal
- pikk sonorant - e - l{või r} - DuD’- lõpuline fookussõna)

- 1330 ,tugevaks astmeks tõlgenduda võivat obstruenti sisaldav:
 `>'; TA>NA; Se#>eS; +DuD
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, laugepainuline, 'e -l{või r}
 - DuD' - lõpuline fookussõna)
- 1330a : -"-
 1
 -su`uDle: `>'; Se#>eS; +DuD
- 1331 ,milleks on 'D või G' madala või keskkõrge vokaali (sh 'õ')
 järel:
 `>'; Se#>eS; +DuD
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline,
 laugepainuline, 'madal või keskkõrge vokaal (sh 'õ') - D või
 G - e - l{või r} - DuD' - lõpuline fookussõna)
- 1331b : (pearõhust alates) kolmesilbiline, laugepainuline, 'e -l{või r}
 - DuD' - lõpuline fookussõna
 (1)
 -(a`eGle): `>'; e>j; TA>NA; Se#>eS; +DuD
- 134 verbiafiksi '+^ttle' (, '+skle' või '+stle') fookussõna:
 +^ttuD
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'l - e - ^ttuD' -
 lõpuline, verbiafiksiga '+^ttle' (, '+skle' või '+stle') seostuv
 fookussõna)
- 14 ,mis on (pearõhust alates) kolmesilbiline, lühirõhusilbiline, 'ele' -
 lõpuline:
 /fakultatiivselt/ e#>0; + DuD
 (: (pearõhust alates) kolmesilbiline, lühirõhusilbiline, 'elDuD' -
 lõpuline fookussõna)
- {15 ,mis on (pearõhust alates) kolme- või enamasilbiline, 'skel'e' -,
 'stel'e' - või '^ttel'e' - lõpuline:
 `>'; e#>0; +DuD
 (: (pearõhust alates) kolme- või enamasilbiline, 'ske`lDuD' -,
 'ste`lDuD' - või '^tte`lDuD' - lõpuline fookussõna)
- (...)

5.2.27. V- AFIKS

A 'Vokaal' - lõpuline foonsõna

10 +v

(: 'vokaal - v' - lõpuline fookussõna)

Kui foonsõna

-10a : -''-

79(8)

-saj`a/D/: NA>TA; +v

-ve`a/D/, te`e/G/, põ`e/D/, nä`e/G/: '>'; NA>TA; +v

-&sul`e/G/, las`e/k/, pus`e/k/, mõs`e/k/, (ah`i/k/, jah`i/t/, mah`i/t/,

rah`i/k/, prah`i/t/, vah`i/t/, eh`i/t/, &leh`i/t/, veh`i/k/, pih`i/t/, rih`i/t/,

sih`i/t/, tih`i/t/, oh`i/k/, toh`i/t/, juh`i/t/, nuh`i/k/, puh`i/k/, puh`i/t/,

vuh`i/k/, vuh`i/t/, lõh`i/k/, läh`i/k/, mäh`i/k/, täh`i/t/, röh`i/k/,

nüh`i/k/, püh`i/k/, rühi`i/k/,) &sul`i/G/, nül`i/G/, pur`i/G/, &pür`i/G/,

pus`i/k/, sus`i/k/, käs`i/k/, mah`u/t/, tih`u/k/, vih`u/t/, uh`u/t/, lõh`u/k/,

kis`u/k/, us`u/k/, ((pleh`i/t/), (lih`i/t/), (mä`rGpuh`i/t/), (ki`irpuh`i/t/),

(ku`ivpuh`i/t/),) (is`i/k/), (ih`u/k/): '>'; NA>TA; +v

-ul`u/G/: /fakultatiivselt/ '>'; NA>TA; +v

-ah`a/t/, tah`a/t/: '>'; NA>TA; a#>e; +v

-uh`a/t/: /fakultatiivselt/ '>'; NA>TA; a#>e; +v

-ka`o/D/, la`o/D/, ta`o/G/: '>'; NA>TA; V#↑; +v

-ne`a/D/: V>V²; NA>TA; a#>e; +v

-pe`a/D/, põ`a/G/, ko`e/D/, lo`e/G/, po`e/G/, so`e/G/, kõ`e/D/:

'>'; V↑; NA>TA; +v

-la`e/D/, pra`e/D/, sa`e/G/, va`e/G/: V>V²; NA>TA; V#↑; +v

-le`o/G/, ne`o/D/, se`o/D/, ko`o/D/, (si`lmko`o/D/):

'>'; V↑; NA>TA; V#↑; +v

-ha`u(/D/): +Duv&

V#>V²; NA>TA; +v

-nä`u(/G/): +Guv&

V#>V²; NA>TA; +v

-se`a(/D/), te`a(/D/): +Dev&

V#>V²; NA>TA; a#>e; +v

110 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline:

'>'; +v

(: (pearõhust alates) neljasilbiline, järsupainuline, 'vokaal - v- lõpuline fookussõna)

-110a : -"

59(5)

-*tunne*'/D/, *mell*'i/D/, *lemm*'i/B/, *tõmm*'i/B/, *sunn*'i/D/, *kõnn*'i/D/,
sünn'i/D/, &*küün*'i/D/, *nuus*'i/k/, &*häv*'i, &*soi*'u/G/, *nõi*'u/D/,
pill'u/D/, *amm*'u/B/, *vann*'u/D/, *noos*'u/k/:

'>'; NA>TA; +v

-*laul*'a, *veen*'a, *möön*'a, *ta^p*'a, *naer*'a, *siir*'a, *seis*'a, *maks*'a,
peks'a, *lüps*'a, *kast*'a, *kest*'a, *vest*'a, *haist*'a, *paist*'a, *pist*'a,
mõist'a, *ost*'a, *kost*'a, *tõst*'a, *pääst*'a *sääst*'a, *sööst*'a, *ka^t*'a,
ma^t'a, *pe^t*'a, *u^t*'a, *nu^t*'a, *võ^t*'a, *jä^t*'a, *kü^t*'a, (*loist*'a), (*laust*'a),
(*süst*'a) (*a^t*'a):

'>'; a#>e; +v

-*lei*'a/D/, *hoi*'a/D/, *või*'a/D/, *ann*'a/D/, *kann*'a/D/, *künn*'a/D/,
murr'a/D/, *lõu*'a/D/, *nõu*'a/D/, *sõu*'a/D/, *hüü*'a/D/, *püü*'a/D/,

(*süG*'avkünn'a/D/):

'>'; NA>TA; a#>e; +v

1110 , pikk vokaal, diftong või sonorant - *B, D, G* või *s* - vokaal' -
lõpuline:

'>'; NA>TA; +v

(: (pearõhust alates) neljasilbiline, järsupainuline, 'pikk vokaal,
diftong või sonorant - *p, t, k* või *ss* - vokaal - *v*- lõpuline
fookussõna)

-1110a : -"

32(2)

-*saaD*'a, *keeD*'a, *reeD*'a, *veeD*'a, *laiD*'a, *naiD*'a, *heid*'a,
peiD'a, *kiiD*'a, *liiD*'a, *niiD*'a, *viiD*'a, *koiD*'a, *loiD*'a, *roiD*'a,
toiD'a, *uiD*'a, *sõiD*'a, *võiD*'a, *läiD*'a, *täiD*'a, *väiD*'a, *kõiD*'a,
jooD'a, *looD*'a, *tooD*'a, *karD*'a, *kurD*'a, *muuD*'a, *suuD*'a,
mõõD'a, *sööD*'a, (*ta*'astooD'a), (*luuD*'a):

'>'; NA>TA; a#>e; +v

-1110b : (pearõhust alates) kahesilbiline, järsupainuline, 'vokaal - *v*-
lõpuline fookussõna

13(3)

-*laaD*'i, *tinG*'i, *tunG*'i, *mänG*'i, *määG*'i, *mööG*'i, *kärs*'i,
riiB'u, *arB*'u, *manG*'u, *vinG*'u, *tõnG*'u, (*lenG*'i), (*hinG*'i),

(*sinG*'u):

'>'; +v

-*sonG*'i:

/fakultatiivselt/ '>'; +v

-1110* 45(5)

1111 , häälikuliselt identne ja tähenduslikult sarnane mingi
singulari nominatiivis '*B, D, G* või *s*' - lõpulise noomeni
singulari genitiivi vormiga:

'>'; +v

(: (pearõhust alates) neljasilbiline, järsupainuline, 'pikk
vokaal, diftong või sonorant - *B, D, G* või *s* - vokaal - *v*-
lõpuline, mingi singulari nominatiivis '*B, D, G* või *s*'-
lõpulise noomeni singulari genitiivi vormiga häälikuliselt ja
tähenduslikult sarnane fookussõna)

- 11120 ,pikk vokaal või diftong - s - vokaal' - lõpuline:
'>'; +v
(:(pearõhust alates) kahesilbiline, järsupainuline, 'pikk vokaal või diftong - s - vokaal - v' - lõpuline fookussõna)
- (-11120b : (pearõhust alates) kahesilbiline, järsupainuline 'pikk vokaal, diftong või sonorant - ^pp, ^tt, ^kk või ss - vokaal - v' - lõpuline fookussõna
-pleis'i: '>'; NA>TA; +v)
- 11121 ,häälikuliselt identne ja tähenduslikult sarnane mingi singulari nominatiivis 'ss' - lõpulise noomeni singulari genitiivi vormiga:
'>'; NA>TA; +v
(: (pearõhust alates) kahesilbiline, järsupainuline 'pikk vokaal või diftong - ss - vokaal - v' - lõpuline, mingi singulari nominatiivis 'ss'-lõpulise noomeni singulari genitiivi vormiga häälikuliselt ja tähenduslikult sarnane fookussõna)
- 112 ,tähenduselt lastekeelne või obstsõonne:
+v
(: (pearõhust alates) kahesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline, 'vokaal - v' - lõpuline, tähenduselt lastekeelne või obstsõonne fookussõna)
- (16 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, lühirõhusilbiline, 'hi' - lõpuline:
'>'; NA>TA; +v
(: (pearõhust alates) neljasilbiline, järsupainuline, 'h - k või t - iv' - lõpuline fookussõna)
- 16b : 'vokaal - v' - lõpuline fookussõna
x
-kah'i: +v)
- (...)

5.2.28. VAT- AFIKS

A 'Vokaal'- lõpuline foonsõna

10 +va^t

(: 'vokaal - va^t' - lõpuline fookussõna)

Kui foonsõna

-10a : -"-

70(8)

-saj^a/D/:

NA>TA; +va^t

-ve^a/D/, te^e/G/, põ^e/D/, nä^e/G/:

'>'; NA>TA; +va^t

-&sul^e/G/, (ahⁱ/k/, jahⁱ/k/, mahⁱ/k/, rahⁱ/k/, prahⁱ/t/, vahⁱ/t/,
ehⁱ/t/, &lehⁱ/t/, vehⁱ/k/, pihⁱ/t/, rihⁱ/t/, sihⁱ/t/, tihⁱ/t/, ohⁱ/k/,
tohⁱ/t/, juhⁱ/t/, nuhⁱ/k/, puhⁱ/k/, puhⁱ/t/, vuhⁱ/k/, vuhⁱ/t/, lõhⁱ/k/,
lähⁱ/k/, mähⁱ/k/, tähⁱ/t/, röhⁱ/k/, nühⁱ/k/, pühⁱ/k/, rühⁱ/k/),
&sulⁱ/G/, nülⁱ/G/, purⁱ/G/, &pürⁱ/G/, pusⁱ/k/, susⁱ/k/, käsⁱ/k/,
mah^u/t/, tih^u/k/, vih^u/t/, uh^u/t/, lõh^u/k/, kis^u/k/, us^u/k/,
(plehⁱ/t/), (lihⁱ/t/), (mä^rGpuhⁱ/t/), (ki^{ir}puhⁱ/t/), (kuivpuhⁱ/t/),)

(isⁱ/k/), (ih^u/k/);

'>'; NA>TA; +va^t

-ul^u/G/:

/fakultatiivselt/ '>'; NA>TA; +va^t

-ka^o/D/, la^o/D/, ta^o/G/:

'>'; NA>TA; V#↑; +va^t

-pe^a/D/, põ^a/G/, ko^e/D/, lo^e/G/, po^e/G/, so^e/G/ kõ^e/D/:

'>'; V↑; NA>TA; +va^t

-la^e/D/, pra^e/D/, sa^e/G/, va^e/G/:

V>V²; NA>TA; V#↑; +va^t

-le^o/G/, ne^o/D/, se^o/D/, ko^o/D/, (si^{lm}ko^o/D/):

'>'; V↑; NA>TA; V#↑; +va^t

-ha^u(D/):

+Duv^at&

V#>V²; NA>TA; +va^t

-nä^u(G/):

+Guv^at&

V#>V²; NA>TA; +va^t

-10b : 'va^t' - lõpuline fookussõna

9

-ah^a/t/, tah^a/t/:

'>'; NA>TA; a#>0; +va^t

-uh^a/t/:

/fakultatiivselt/ '>'; NA>TA; a#>0; +va^t

-las^e/k/, pus^e/k/, mõs^e/k/:

'>'; NA>TA; e#>0; +va^t

-ne^a/D/:

V>V²; NA>TA; a#>0; +va^t

-se^a(D/), te^a(D/):

+Dva^at&

V#>V²; NA>TA; a#>0; +va^t

-10* 79(8)

110 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, pikaõhusilbiline,
lauepainuline:

'>'; +va^t

(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'vokaal - va^t' -
lõpuline fookussõna)

- 110a : ->-
15
-mell'i/D/, lemm'i/B/, tõmm'i/B/, sunn'i/D/, kõnn'i/D/, sünn'i/D/,
&küün'i/D/, nuus'i/k/, &hålv'i/, &soi'u/G/, nõi'u/D/, pill'u/D/,
amm'u/B/, vann'u/D/, noos'u/k/: '>'; NA>TA; +va't
- 110c : 'ma'- lõpuline fookussõna
52(5)
-laul'a, veen'a, möön'a, ta^pa, naer'a, siir'a, seis'a mak'sa,
peks'a, lüps'a, kast'a, kest'a, vest'a, haist'a, paist'a, pist'a,
mõist'a, ost'a, kost'a, tõst'a, pääst'a, sääst'a, sööst'a, ka't'a,
ma't'a, pe't'a, u't'a, nu't'a, võ't'a, jä't'a, kü't'a, (loist'a),
(laust'a), (süst'a), (a't'a): '>'; a#>0; +va't
-kool'e, kuul'e, lõ^pe, naas'e, jooks'e, kaits'e, maits'e, tõus'e:
'>'; e#>0; +va't
-lei'a/D/, hoi'a/D/, või'a/D/, ann'a/D/, kann'a/D/, künn'a/D/,
murr'a/D/, lõu'a/D/, nõu'a/D/, sõu'a/D/, hüü'a/D/, piüü'a/D/,
(süG'avkünn'a/D/): '>'; NA>TA; a#>0; +va't
-tunn'e/D/:'>'; NA>TA; e#>0; +va't
- 110* 67(5)
- 1110 , 'pikk vokaal, diftong või sonorant - B, D, G või s - vokaal' -
lõpuline:
'>'; NA>TA; +va't
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'pikk
vokaal, diftong või sonorant - ^pp, ^tt, ^kk või ss - vokaal - va't' -
lõpuline fookussõna)
- 1110b : (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'vokaal –
va't' - lõpuline fookussõna
13(3)
-laaD'i, (lenG'i), (hinG'i), tinG'i, tunG'i, mänG'i, määG'i,
mööG'i, kärs'i, riiB'u, arB'u, manG'u, (sinG'u), vinG'u,
tõnG'u: '>'; +va't
-sonG'i: /fakultatiivselt/ '>'; +va't
- 1110c : 'va't' - lõpuline fookussõna
32(2)
-saaD'a, keeD'a, reeD'a, veeD'a, laiD'a, naiD'a, heiD'a,
peiD'a, kiiD'a, liiD'a, niiD'a, viiD'a, koiD'a, loiD'a, roiD'a,
toiD'a, uiD'a, sõiD'a, võiD'a, läiD'a, täiD'a, väiD'a, koiD'a,
jooD'a, looD'a, tooD'a, karD'a, kurD'a, muuD'a, suuD'a,
mõõD'a, söõD'a, (ta`astooD'a), (huuD'a):
'>'; NA>TA; a#>0; +va't
- 1110* 45(5)

- 1111 ,häälikuliselt identne ja tähenduslikult sarnane mingi singulari nominatiivis 'B, D, G või s'- lõpulise noomeni singulari genitiivi vormiga:
'>'; +va't
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'pikk vokaal, diftong või sonorant - B, D, G või s - vokaal - va't'- lõpuline, mingi singulari nominatiivis 'B, D, G või s'- lõpulise noomeni singulari genitiivi vormiga häälikuliselt ja tähenduslikult sarnane fookussõna)
- 11120 , 'pikk vokaal või diftong - s - vokaal'- lõpuline:
'>'; +va't
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'pikk vokaal või diftong - s - vokaal - va't'- lõpuline fookussõna)
- (-11120b : (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline 'pikk vokaal, diftong või sonorant - ^pp, ^tt, ^kk või ss - vokaal - va't'- lõpuline fookussõna
-pleis'i: >'; NA>TA; +va't)
- 11121 ,häälikuliselt identne ja tähenduslikult sarnane mingi singulari nominatiivis 'ss'- lõpulise noomeni singulari genitiivi vormiga:
'>'; NA>TA; +va't
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline 'pikk vokaal või diftong - ss - vokaal - va't'- lõpuline, mingi singulari nominatiivis 'ss'- lõpulise noomeni singulari genitiivi vormiga häälikuliselt ja tähenduslikult sarnane fookussõna)
- 112 ,täenduselt lastekeelne või obstsõonne:
+va't
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline, 'vokaal - va't'- lõpuline, tähenduselt lastekeelne või obstsõonne fookussõna)
- 113 verbiafiksi fookussõna:
+va't
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline, 'vokaal - va't'-lõpuline, mitme verbiafiksiga seostuv fookussõna)
- (16 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, lühirõhusilbiline, 'hi'- lõpuline:
'>'; NA>TA; +va't
(: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'h - k või t i va't'- lõpuline fookussõna)
- 16b : 'vokaal - va't'- lõpuline fookussõna
x
-kah'i: +va't)
- (...)

6. EESTI VERBIDE TÜÜPKONNASTIK

Olulise osa üksikute eesti verbimuuteafiksiste väljenduskülgede esitusest koon-
dab ühtseks tervikuks tüüpkonnastik, mille (i) algosadeks on simpleks- ja
kompleksverbi paarid, (ii) millele rakenduvad ühe ja sama afiksi ühed ja samad
tehted, (iii) mis on ühe ja sama tehtepäästikuga ning kuuluvad ühtedesse ja
samadesse tehterühmadesse ja tehterühmaosadesse.

Alljärgnevalt tutvustame alguses tüüpkonna loomiseks kasutusele võetud
mõisteid ja nende rakendusi 28 eesti verbimuuteafiksi väljenduskülgede kirjel-
dustele ning seejärel esitame loodava eesti verbide tüüpkonnastiku enda.

6.1. TEHTERAKEND

Kolmest keelemärgist — foonsõnast, afiksist ja fookussõnast — koosnevat konst-
ruksiooni iseloomustasime ülal afiksi seisukohast. Alljärgnevalt keskendume afiksi
asemel foonsõnale ja fookussõnale, sõnastades kahe sõna paaride terminites ümber
ülal tehete, tehtepäästikute, tehterühmade ja tehterühmaosade kohta kirjutatu.

Nimetame **tehterakendiks** foon- ja fookussõna paare, millele rakendub ühe
ja sama afiksi üks ja sama tehe, mis on ühe ja sama tehtepäästikuga ning kuulub
ühte ja samasse tehterühma ja tehterühmaosasse.

Esiteks, tehterakendis võib ilmneda lihtsat sensitiivsust ilmutav tehe, vrd.
KS-afiksi väljenduskülje osa (189) (vrd. 5.2.8.)

(189) A 'Vokaal'- lõpuline foonsõna:
1 +ks
(: 'vokaal - ks'-lõpuline fookussõna)

ja vastavat tehterakendit (190):

(190)

<i>el'a</i>	- <i>el'aks</i>
<i>el'a'ta</i>	- <i>el'a'taks</i>
<i>el'anu</i>	- <i>el'anuks</i>
<i>joon'ista</i>	- <i>joon'istaks</i>
<i>ju'lGe</i>	- <i>ju'lGeks</i>
<i>aj'a</i>	- <i>aj'aks</i>
<i>a`e'tta</i>	- <i>a`e'ttaks</i>
<i>pes'e</i>	- <i>pes'eks</i>
<i>ots'i</i>	- <i>ots'iks</i>
<i>mell'i</i>	- <i>mell'iks</i>
<i>kait's'e</i>	- <i>kait's'eks</i>
<i>mä`ära</i>	- <i>mä`äraks</i>
<i>mõ`tle</i>	- <i>mõ`tleks</i>
...	- ...
tuhanded	

Teiseks, tehterakendis võib ilmnedä markeerimata regulaarset sensitiivsust ilmutav tehe, vrd. D-afiksi väljenduskülje osa (191) (vrd. 5.2.2.)

(191) B Foonsõna:
10 +D
(: 'D' -lõpuline fookussõna)

ja vastavat tehterakendit (192):

(192)

<i>el'a</i>	-	<i>el'aD</i>
<i>joon'ista</i>	-	<i>joon'istaD</i>
<i>ju'lGe</i>	-	<i>ju'lGeD</i>
<i>pes'e</i>	-	<i>pes'eD</i>
<i>pes'i</i>	-	<i>pes'iD</i>
<i>ots'i</i>	-	<i>ots'iD</i>
<i>mell'i</i>	-	<i>mell'iD</i>
<i>kaitse</i>	-	<i>kaitseD</i>
<i>mä`ära</i>	-	<i>mä`äraD</i>
<i>mõ`tle</i>	-	<i>mõ`tleD</i>
...	-	...

tuhanded

Nii lihtsat kui ka markeerimata regulaarset sensitiivsust ilmutava tehte rakendi puhul sobib tehterakendi koondesituseks konstruktsioon, mis koosneb foonsõnade kirjeldusest, mille moodustab kõnealuse afiksi kõigi foonsõnade ühistunnuste kirjeldus, tehte esitusest ning fookussõnade kirjeldusest (mis on üheselt tuletatav foonsõnade kirjelduse ja tehte esituse põhjal ning seetõttu esitatud sulustatud kujul), vt. (190'), (192'):

(190')

'Vokaal'-lõpuline		('vokaal - ks' - lõpuline
foonsõna	+ks	fookussõna)

(192')

Foonsõna	+D	('D' - lõpuline fookussõna)

Kolmandaks, tehterakendis võib ilmnedä markeeritud regulaarset sensitiivsust ilmutav tehe, vrd. S-I-afiksi väljenduskülje osa (193) (vrd. 5.2.17.)

(193) A 'Vokaal'- lõpuline foonsõna

Kui foonsõna,

110 mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline:

'>'; +s

(: (pearõhust alates) kahesilbiline, järsupainuline, 'vokaal - s'- lõpuline fookussõna)

ja vastavat tehterakendit (194):

(194)

ots'i - *o`tsis*

serv'i - *se`rvis*

rai'u - *ra`ius*

kaits'e - *ka`itses*

... - ...

tuhatkond

Markeeritud regulaarset sensitiivsust ilmutava tehte rakendi puhul sobib tehterakendi koondesituseks konstruktsioon, mis koosneb foonsõnade kirjeldusest, mille moodustab kõnealuse afiksi kõigi foonsõnade ühistunnuste ning osa foonsõnade eritunnuste kirjeldus, tehte esitusest ning fookussõnade kirjeldusest (mis on üheselt tuletatav foonsõnade kirjelduse ja tehte esituse põhjal ning seetõttu esitatud sulustatud kujul), vt. (194'):

(194')

'(Pearõhust alates)

kahesilbiline,

pikarõhusilbiline,

laugepainuline,

'vokaal'-lõpuline

foonsõna '>'; +s

'(pearõhust alates)

kahesilbiline,

järsupainuline,

'vokaal - s'-lõpuline

fookussõna)

Neljandaks, tehterakendis võib ilmnedä irregulaarset sensitiivsust ilmutav tehe, vrd. TUD-afiksi väljenduskülje osa (195) (vrd. 5.2.26.)

(195) A 'Vokaal'- lõpuline foonsõna

Kui foonsõna

-10c : fookussõna

-laul'a, veen'a, möön'a, naer'a, siir'a, seis'a, maks'a, peks'a,

lüps'a, ol'e, kool'e, tul'e, kuul'e, pan'e, &min'e, sur'e,

naas'e, las'e, pes'e, kaits'e, maits'e, kus'e, pus'e, tõus'e,

mõs'e, käs'i, kis'u.

'>'; V#>0; +DuD/+tuD

ja vastavat tehterakendit (196):

(196)

<i>laul'a - la`ulDuD</i>	<i>&min'e - &mi`nDuD</i>
<i>veen'a - ve`enDuD</i>	<i>sur'e - su`rDuD</i>
<i>möön'a - mö`önDuD</i>	<i>las'e - la`stuD</i>
<i>naer'a - na`erDuD</i>	<i>naas'e - na`astuD</i>
<i>siir'a - si`irDuD</i>	<i>pes'e - pe`stuD</i>
<i>seis'a - se`istuD</i>	<i>kaits'e - ka`itstuD</i>
<i>maks'a - ma`kstuD</i>	<i>maits'e - ma`itstuD</i>
<i>peks'a - pe`kstuD</i>	<i>kus'e - ku`stuD</i>
<i>lüps'a - lü`pstuD</i>	<i>pus'e - pu`stuD</i>
<i>ol'e - o`lDuD</i>	<i>tõus'e - tõ`ustuD</i>
<i>kool'e - ko`lDuD</i>	<i>mõs'e - mõ`stuD</i>
<i>tul'e - tu`lDuD</i>	<i>käs'i - kä`stuD</i>
<i>kuul'e - ku`lDuD</i>	<i>kis'u - ki`stuD</i>
<i>pan'e - pa`nDuD</i>	

Vrd. ka MA-afiksi väljenduskülje osa (197) (vrd. 5.2.10.)

(197) A 'Vokaal'- lõpuline foonsõna

Kui foonsõna

110 ,mis on (pearõhust alates) kahesilbiline, pikarõhusilbiline, laugepainuline:

-110c : 'ma'- lõpuline fookussõna

-kool'e, kuul'e, lõp'e, naas'e, jooks'e, kaits'e, maits'e, tõus'e: ' >'; e# >0; +ma

ja vastavat tehterakendit (198):

(198)

kool'e - ko`olma
kuul'e - ku`ulma
lõp'e - lõ`pma
naas'e - na`asma
jooks'e - jo`oksm
kaits'e - ka`itsma
maits'e - ma`itsma
tõus'e - tõ`usma

Irregulaarset sensitiivsust ilmutava tehte rakendi puhul sobib tehterakendi koondesituseks konstruktsioon, mis koosneb foonsõnade kirjeldusest ja loendist, fookussõnade kirjeldusest ja loendist ning tehte esitusest. Seejuures võib foonsõnade kirjelduse moodustada kas ainult kõnealuse afiksi kõigi foonsõnade ühistunnuste kirjeldus või kõnealuse afiksi kõigi foonsõnade ühistunnuste ning

osa foonsõnade eritunnuste kirjeldus, vt. vastavalt (196') ja (198'); vrd. ühelt poolt (196') ja (190'), (192') ning teiselt poolt (198') ja (194'):

(196')

‘Vokaal’-lõpuline

foonsõna

*laul'a, veen'a,
möö'n'a, naer'a,
siir'a, seis'a,
maks'a, peks'a,
lüps'a, ol'e,
kool'e, tul'e,
kuul'e, pan'e,
&min'e, sur'e,
naas'e, las'e,
pes'e, kaits'e,
mait's'e, kus'e,
pus'e, tõus'e,
mõs'e, käs'i,
kis'u*

'>'; V#>0; +DuD/+tuD

fookussõna

*la`ulDuD, ve`enDuD,
mõ`önDuD, na`erDuD,
si`irDuD, se`istuD,
ma`kstuD, pe`kstuD,
lü`pstuD, o`lDuD,
ko`olDuD, tu`lDuD,
ku`ulDuD, pa`nDuD,
mi`nDuD, su`rDuD,
la`stuD, na`astuD,
pe`stuD, ka`itsuD,
ma`itsuD, ku`stuD,
pu`stuD, tõ`ustuD,
mõ`stuD, kä`stuD,
ki`stuD*

(198')

‘(Pearõhust alates)

kahesilbiline,

pikarõhusilbiline,

lauepainuline,

‘vokaal’-lõpuline

foonsõna

*kool'e, kuul'e,
lõp'e, naas'e,
jooks'e, kaits'e,
mait's'e, tõus'e*

'>'; e#>0; +ma

‘ma’- lõpuline

fookussõna

*ko`olma, ku`ulma,
lõ`pma, na`asma,
jo`oksma, ka`itsma,
ma`itsma, tõ`usma*

Esitusselguse huvides lähevad eesti verbimuuteafiksrite tehterakendid siinses tüüpkonnastikus arvesse ainult sedavõrd, kuivõrd nad puudutavad simpleksverbist foonsõna ja sellele vastava kompleksverbist fookussõna vahekorda: erinevaid tehterakendeid on kõige ülevaatlikum koondada sarnaste foonsõnadega tehterakendite rühmadeks ning simpleksverbist foonsõnadega piirdudes võib sarnaste foonsõnadega tehterakenditeks pidada lihtsalt ühtede ja samade foonsõnadega tehterakendeid. Siinses tüüpkonnastikus jäävad tehterakendid kõrvale sedavõrd, kuivõrd nad puudutavad kompleksverbist foonsõna ja kompleksverbist fookussõna vahekorda: kui lisaks simpleksverbist foonsõnadele võtta arvesse ka kompleksverbist foonsõnu, muutuks tüüpkonnastiku struktuur märgatavalt keerukamaks, kuna eri tehterakendite foonsõnasarnasust

tuleks siis määratleda palju abstraktsemalt. Siinses tüüpkonnastikus lähevad täielikult arvesse küll näiteks tehterakendid (194), (196) ja (198), milles on foonsõnaks eranditult simpleksverb, ent tehterakendist (190) jäävad kõrvale näiteks sõnapaarid *el'a'ta - el'a'taks*, *el'anu - el'anuks*, *a`é'ta - a`é'taks* ning tehterakendist (192) näiteks sõnapaar *pes'i - pes'iD*, mille foonsõnaks on kompleksverb.

Selles kontekstis on tehterakendite koondesitused siinse tüüpkonnastiku jaoks kirjas teisendatud kujul: kirjed 'foonsõna' ja "'vokaal'-lõpuline foonsõna" on neis asendatud kirjega 'simpleksverb', vrd. (190'), (192'), (194'), (196'), (198') ja (190''), (192''), (194''), (196''), (198''):

(190'') ('vokaal - ks - lõpuline
Simpleksverb +ks kompleksverb)

(192'') Simpleksverb +D ('D'- lõpuline kompleksverb)

(194'')
Simpleksverb (Pearõhust alates)
'(pearõhust kaheasilbiline,
alates) kaks järsupainuline,
silpi, pikk 'vokaal - s' -
rõhusilp, lõpuline
lauge pain' '>'; +s kompleksverb

(196'')	Simpleksverb	Kompleksverb
	<i>laul'a, veen'a,</i>	<i>la`ulDuD, ve`enDuD,</i>
	<i>möön'a, naer'a,</i>	<i>mö`önDuD, na`erDuD,</i>
	<i>siir'a, seis'a,</i>	<i>si`irDuD, se`istuD,</i>
	<i>maks'a, peks'a,</i>	<i>ma`kstuD, pe`kstuD,</i>
	<i>lüps'a, ol'e,</i>	<i>lü`pstuD, o`lDuD,</i>
	<i>kool'e, tul'e,</i>	<i>ko`olDuD, tu`lDuD,</i>
	<i>kuul'e, pan'e,</i>	<i>ku`ulDuD, pa`nDuD,</i>
	<i>&min'e, sur'e,</i>	<i>mi`nDuD, su`rDuD,</i>
	<i>naas'e, las'e,</i>	<i>na`astuD, la`stuD,</i>
	<i>maitse, kus'e,</i>	<i>ma`itstuD, ku`stuD,</i>
	<i>pus'e, tõus'e,</i>	<i>pu`stuD, tõ`ustuD,</i>
	<i>mõs'e, käs'i,</i>	<i>mõ`stuD, kä`stuD,</i>
	<i>kis'u</i> '>'; V#>0; +DuD/+tuD	<i>ki`stuD</i>

(198°)

Simpleksverb	
‘(pearõhust	
alates) kaks	
silpi, pikk	
rõhusilp,	‘ma’-lõpuline
lauge pain’	kompleksverb
kool’e, kuul’e,	ko`olma, ku`ulma,
lõ ^p p’e, naas’e,	lõ ^p pma, na`asma,
jooks’e, kaits’e,	jo`oksmma, ka`itsma,
maits’e, tõus’e	ma`itsma, tõ`usma

Siinse muutkonnastiku jaoks on nõnda üldse oluline 22 afiksi väljenduskülge: B-KSE-, D-, DA-, GE-, GU-, JA-, KS-, MA-, ME-M-, MINE-, N-, NU-, *NU-, NUD-, S-I-, TA-, TE-, TU-, ?TU*-, TUD-, V- ja VAT-afiksi foonsõna võib olla simpleksverb. Siinse muutkonnastiku jaoks jääb nõnda üldse kõrvale 6 afiksi väljenduskülge: D-(VA)D-, ks-, s-, st-, ta- ja tu-afiksi foonsõna peab olema kompleksverb. 22 afiksi väljenduskülge struktuurist lähevad üldjuhul arvesse kõik tähise A alused tehterühmad (vähemalt üks tähise A alune tehterühm on olemas B-KSE-, DA-, GE-, GU-, JA-, KS-, MA-, MINE-, NU-, *NU-, NUD-, S-I-, TA-, TU-, ?TU*-, TUD-, V- ja VAT-afiksil) ja läheb igal juhul arvesse tähise B alune tehterühm 10 (on olemas D-, ME-M-, N- ja TE-afiksil): need võivad rakenduda simpleksverbist foonsõnale. Samas jäävad kõrvale tähise A alune tehterühm 113 (on olemas ainult VAT-afiksi väljendusküljes), tähise B alune tehterühm 11 (on olemas D-, ME-M-, N- ja TE-afiksi väljendusküljes) ning kõik tähise C alused tehterühmad (on olemas B-KSE-, S-I- ja ME-M-afiksi väljendusküljes): need võivad rakenduda ainult kompleksverbist foonsõnale.

6.2. TEHTERAKENDIRÜHM

Siinne tüüpkonastik koosneb 84 tehterakendirühmast. Ühe **tehterakendirühma** moodustavad need 22 arvesse mineva verbimuuteafiksi tehterakendid, millel on ühiseid simpleksverbist foonsõnu.

Tehterakendirühma esitus koosneb kahest osast: tehterakendirühma simpleksverbide üldesitusest ning 22 reast, mis reatähiste vahendusel esitavad andmeid üksikute tehterakendite kohta. Sellisena on tehterakendirühm tehniline abivahend: tehterakendirühmas on üksikute tehterakendite esitus ülevaatlikum kui nende omaette esituste kogumis, vrd. tehterakendiesitusi (190°), (192°), (194°), (196°), (198°) ja neid ning lisaks veel 17 tehterakendiesitust ühendavat tehterakendirühma esitust (199):

(199)

Simpleksverb '(pearõhust alates) kaks silpi, pikk rõhusilp, lauge pain' *kaits'e, maitse*

- 1: B-KSE-afiks: +*B*
- 10: D-afiks: +*D*
- 1: KS-afiks: +*ks*
- 10: ME-M-afiks: +*me*
- 10: N-afiks: +*n*
- 10: TE-afiks: +*te*
- 10c: TA-afiks: *ka`itsta, ma`itsta, '>'; V#>0; +ta*
- 10c: TU-afiks: *ka`itstu, ma`itstu, '>'; V#>0; +tu*
- 10c: ?TU*-afiks: *ka`itstu, ma`itstu, '>'; V#>0; +tu*
- 10c: TUD-afiks: *ka`itstuD, ma`itstuD, '>'; V#>0; +tuD*
- 110: S-I-afiks: '>'; +*s*
- 110: V-afiks: '>'; +*v*
- 110c: DA-afiks: *ka`itsta, ma`itsta, '>'; e#>0; +ta*
- 110c: GE-afiks: *ka`itske, ma`itske, '>'; e#>0; +ke*
- 110c: GU-afiks: *ka`itsku, ma`itsku, '>'; e#>0; +ku*
- 110c: JA-afiks: *ka`itsja, ma`itsja, '>'; e#>0; +ja*
- 110c: MA-afiks: *ka`itsma, ma`itsma, '>'; e#>0; +ma*
- 110c: MINE-afiks: *ka`itsmine, ma`itsmine, '>'; e#>0; +mine*
- 110c: NU-afiks: *ka`itsnu, ma`itsnu, '>'; e#>0; +nu*
- 110c: NU*-afiks: *ka`itsnu, ma`itsnu, '>'; e#>0; +nu*
- 110c: NUD-afiks: *ka`itsnuD, ma`itsnuD, '>'; e#>0; +nuD*
- 110c: VAT-afiks: *ka`itsva't, ma`itsva't, '>'; e#>0; +va't*

Tehterakendirühma simpleksverbide üldesitus, näiteks (199) puhul (200)

(200)

Simpleksverb '(pearõhust alates) kaks silpi, pikk rõhusilp, lauge pain' *kaits'e, maitse*,

esitab andmeid üksikute tehterakendite simpleksverbide kohta reatähiste vahendusel.

Esiteks, reatähis 1: või 10: näitab, et simpleksverbide üldesitusest läheb kõnealuse tehterakendi simpleksverbide esitusena arvesse ainult kirjeldusosa 'simpleksverb'.

Tehterakendirühmas (199) osutab tehterakendile (190") rida (201):

(201) 1: KS-afiks: +*ks*

Tehterakendirühmas (199) osutab tehterakendile (192") rida (202):

(202) 10: D-afiks: +*D*

Teiseks, mingi muu ainult numbrist koosnev reatähis, näiteks 110:, näitab, et simpleksverbide üldesitusest läheb kõnealuse tehterakendi simpleksverbide esitusena arvesse kogu kirjeldusosa, reatähise 110: puhul “simpleksverb ‘(pearõhust alates) kaks silpi, pikk rõhusilp, lauge pain’”. Tehterakendirühmas (199) osutab tehterakendile (194”) rida (203):

(203) 110: S-I-afiks: ‘>’; +s.

Kolmandaks, numbrist 10 ja tähest koosnev reatähis, näiteks 10c:, näitab, et simpleksverbide üldesitusest läheb kõnealuse tehterakendi simpleksverbide esitusena arvesse kirjeldusosa ‘simpleksverb’ ning kogu loendiosa, tehterakendirühma (199) puhul ‘simpleksverb *kait’s’e, mait’s’e*’. Tehterakendirühmas (199) osutab tehterakendile (196”) rida (204):

(204) 10c: TUD-afiks: *ka`itstuD, ma`itstuD*, ‘>’; V#>0; +tuD

Neljandaks, mingist muust numbrist kui 1 või 10 ja tähest koosnev reatähis, näiteks 110c:, näitab, et kõnealuse tehterakendi simpleksverbide esitusena läheb arvesse kogu kirjeldusosa ning kogu loendiosa, tehterakendirühma (199) puhul kogu simpleksverbide üldesitus (200). Tehterakendirühmas (199) osutab tehterakendile (198”) rida (205):

(205) 110c: MA-afiks: *ka`itsma, ma`itsma*, ‘>’; e#>0; +ma

Üldse esinevad siinse tüüpkonastiku tehterakendirühmades järgmised reatähise numbrid ning neile vastavad üldse järgmised simpleksverbide üldesitusse kuuluvad kirjeldused, vt. (206)

(206)

1 või 10 Simpleksverb

- 110 Simpleksverb ‘(pearõhust alates) kaks silpi, pikk rõhusilp, lauge pain’
- 1110 Simpleksverb “(pearõhust alates) kaks silpi, pikk rõhusilp, lauge pain, ‘pikk vokaal, diftong või sonorant - *B, D, G* või *s* - vokaal”
- 1111 Simpleksverb “(pearõhust alates) kaks silpi, pikk rõhusilp, lauge pain, ‘pikk vokaal, diftong või sonorant - *B, D, G* või *s* - vokaal’, ‘*B, D, G* või *s*’-lõpulise noomeni sarnane”
- 11120 Simpleksverb “(pearõhust alates) kaks silpi, pikk rõhusilp, lauge pain, ‘pikk vokaal või diftong - *s* - vokaal’ “
- 11121 Simpleksverb “(pearõhust alates) kaks silpi, pikk rõhusilp, lauge pain, ‘pikk vokaal või diftong - *s* - vokaal’, ‘*ss*’-lõpulise noomeni sarnane”
- 112 Simpleksverb ‘(pearõhust alates) kaks silpi, pikk rõhusilp, lauge pain, lastekeelne või obstsõonne tähendus’

- 120 Simpleksverb “(pearõhust alates) kaks silpi, järsk pain, ‘a’-lõpuline”
- 1210 Simpleksverb “(pearõhust alates) kaks silpi, järsk pain, ‘a’-lõpuline, tugev aste”
- 1211 Simpleksverb “(pearõhust alates) kaks silpi, järsk pain, ‘a’-lõpuline, ‘madal või keskkõrge vokaal -D või G tugeva astmena”
- 122 Simpleksverb “(pearõhust alates) kaks silpi, järsk pain, ‘a’-lõpuline, verbiafiksi fookussõna”
- 130 Simpleksverb “(pearõhust alates) kaks silpi, järsk pain, ‘le(re)’-lõpuline”
- 131 Simpleksverb “(pearõhust alates) kaks silpi, järsk pain, ‘madal või keskkõrge vokaal - le(re)’-lõpuline”
- 132 Simpleksverb “(pearõhust alates) kaks silpi, järsk pain, ‘lühivokaal - lühisonorant - le(re)’ -lõpuline”
- 1330 Simpleksverb “(pearõhust alates) kaks silpi, järsk pain, ‘le(re)’-lõpuline, tugev aste”
- 1331 Simpleksverb “(pearõhust alates) kaks silpi, järsk pain, ‘le(re)’ -lõpuline, ‘madal või keskkõrge vokaal -D või G tugeva astmena”
- 134 Simpleksverb “(pearõhust alates) kaks silpi, järsk pain, ‘le(re)’-lõpuline, verbiafiksi ‘+^tle’ (‘+skle’, ‘+stle’) fookussõna”
- 14 Simpleksverb “(pearõhust alates) kolm silpi, lühike rõhusilp, ‘ele’- lõpuline”
- 15 Simpleksverb “(pearõhust alates) neli või enam silpi, ‘skel’e’ -, ‘stel’e’ - või ‘tel’e’-lõpuline”

Üldse esinevad siinse tüüpkonnastiku tehterakendirühmade reatähistes ainult tähed *a*, *b*, *c* ja *d* ning neile vastavatesse loenditesse kuulub simpleksverbide üldesitustes VVS-i andmete järgi ühtekokku 227 simpleksverbi (ainult ÕS-is esitatud ning norminguga kooskõlas olevate andmete järgi lisaks veel 21 simpleksverbi)

Kõigis 22-s tehterakendirühma reas, näiteks tehterakendirühma (199) ridades (201)–(205), on vahetult kirjas vastava tehterakendi tehe, vt. vastavalt (207)–(211); vrd. (190”), (192”), (194”), (196”), (198”):

(207) +*ks*

(208) +*D*

(209) ‘>’; +*s*

(210) ‘>’; V#>0; +*tuD*

(211) ‘>’; e#>0; +*ma*

Tehterakendirühma ridades, mille reatähis sisaldab tähte, näiteks tehterakendirühma (199) reatähisega *10c*: algavas reas (204) ja reatähisega *110c*: algavas reas (205), on vahetult loetletud need vastava tehterakendi kompleksverbid, mis toimivad kõnealuse tehterakendirühma simpleksverbide kui foonsõnade fookussõnadena, vt. vastavalt (212), (213); vrd. (196”), (198”):

(212) *ka`itstuD, ma`itstuD*

(213) *ka`itsma, ma`itsma*

Samad read, siin (204) ja (205), esitavad oma reatähise vahendusel ka loetletud kompleksverbide kirjelduse.

Üldse esinevad siinses tüüpkonnastikus järgmised tähte sisaldavad reatähised ning neile vastavad järgmised loetletud kompleksverbide kirjeldused, vt. (214):

(214)

10a: 'vokaal - ...'- lõpuline kompleksverb

(ME-M- ja TE-afiksi puhul: '...'- lõpuline kompleksverb)

10b: '...'- lõpuline kompleksverb

10c: kompleksverb

110a: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'vokaal - ...'- lõpuline kompleksverb

110b: 'vokaal - ...'- lõpuline kompleksverb

110c: '...'- lõpuline kompleksverb

110d: kompleksverb

1110a: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'pikk vokaal, diftong või sonorant - ^pp, ^tt, ^kk või ss - vokaal - ...'- lõpuline kompleksverb

1110b: (pearõhust alates) kolmesilbiline, järsupainuline, 'vokaal - ...'- lõpuline kompleksverb

1110c: '...'- lõpuline kompleksverb

120b: 'vokaal - ...'- lõpuline kompleksverb

1210a: (pearõhust alates) kolmesilbiline, laugepainuline, 'a...'- lõpuline kompleksverb

1211b: 'vokaal - ...'- lõpuline kompleksverb

130b: '...'- lõpuline kompleksverb

130c: kompleksverb

1330a: (pearõhust alates) kolmesilbiline, laugepainuline, 'e - l (või r) -...'- lõpuline kompleksverb

1331b: (pearõhust alates) kolmesilbiline, laugepainuline, 'e - l(või r) -...'- lõpuline kompleksverb

Kõnealustes kirjeldustes sisaldab lünk ... eri afiksite puhul järgmisi häälikuid, vt. (215)

(215)

DA-afiks: *Da/ta* (1210a puhul ^t*ta*)
GE-afiks: *Ge/ke* (1210a puhul ^k*ke*)
GU-afiks: *Gu/ku* (1210a puhul ^k*ku*)
JA-afiks: *ja*
MA-afiks: *ma*
ME-M-afiks: *me*
MINE-afiks: *mine*
NU-afiks: *nu*
NU*-afiks: *nu*
NUD-afiks: *nuD*
S-I-afiks: *s*
TA-afiks: ^t*ta* (1330a, 1331b puhul *Da*)
TE-afiks: ^t*te*
TU-afiks: ^t*tu* (1330a, 1331b puhul *Du*)
?TU*-afiks: ^t*tu* (1330a, 1331b puhul *Du*)
TUD-afiks: ^t*tuD* (1330a, 1331b puhul *DuD*)
V-afiks: *v*
VAT-afiks: *va^t*

Nõnda esitab tehterakendirühma (199) rida (204) reatähise 10c: vahendusel loetletud kompleksverbide kirjelduse (216), vrd. (196”), (212):

(216) kompleksverb

Nõnda esitab tehterakendirühma (199) rida (205) reatähise 110c: vahendusel loetletud kompleksverbide kirjelduse (217), vrd. (198”), (213):

(217) ‘*ma*’-lõpuline kompleksverb

Iga siinse tüüpkonnastiku tehterakendirühma ees on kirjas tema eriline tähis, tehterakendirühma (199) ees näiteks tähis *110c1*. Tehterakendirühma tähise põhiosa, siin *110c*, moodustab tema kõige markeeritumale tehterakendile vastav reatähis, siin vt. kõnealust tähist näiteks reas (205). Sellele võib järgneda lisa-number, siin *1*, mis individualiseerib kõnealuse tehterakendirühma teiste sama tähisepõhiosaga tehterakendirühmade seas.

Siinses tüüpkonnastikus on kõige vähem markeeritud tehterakendirühm 10. See koosneb ainult lihtsat või markeerimata regulaarset sensitiivsust ilmutavatest tehterakenditest, millele osutavad reatähised *1*: või *10*:

Siinses tüüpkonnastikus on tehterakendirühmast 10 rohkem markeeritud tehterakendirühmad 110, 1110, 1111, 11120, 11121, 112, 120, 1210, 1211, 122, 130, 131, 132, 1330, 1331, 134, 14 ja 15 (18 tehterakendirühma). Need koosne-

vad peale lihtsat või markeerimata regulaarset sensitiivsust ilmutavate tehterakendite, millele osutavad reatähised *l*: või *l0*:; veel ka markeeritud regulaarset sensitiivsust ilmutavatest tehterakenditest, millele osutavad vastavalt reatähised *l10*:, *l110*:, *l111*:, *l1120*:, *l1121*:, *l12*:, *l20*:, *l210*:, *l211*:, *l22*:, *l30*:, *l31*:, *l32*:, *l330*:, *l331*:, *l34*:, *l4*: ja *l5*:

Siinses tüüpkonnastikus on tehterakendirühmast 10 rohkem markeeritud tehterakendirühmad 10a1, 10a2, 10a3, 10a4, 10a5, 10a6, 10a7, 10a8, 10a9, 10a10, 10a11, 10a12, 10a13, 10a14, 10b1, 10b2, 10b3, 10b4, 10b5, 10c1, 10c2, 10c3, 10c4, 10c5, 10c6, 10c7, 10c8, 10c9, 10c10, 10c11, 10c12, 10c13, 10c14, 10c15, 10c16, 10c17, 10c18, 10c19 ja 10c20 (39 tehterakendirühma). Need koosnevad peale lihtsat või markeerimata regulaarset sensitiivsust ilmutavate tehterakendite, millele osutavad reatähised *l*: või *l0*:; veel ka irregulaarset sensitiivsust ilmutavatest tehterakenditest, millele osutavad reatähised *l0a*: (10a1 ... 10a14, 10b1 ... 10b5, 10c3 ... 10c19), *l0b*: (10b1 ... 10b5, 10c14 ... 10c20) ja *l0c*: (10c1 ... 10c20).

Siinses tüüpkonnastikus on tehterakendirühmast 110 rohkem markeeritud tehterakendirühmad 110a, 110c1, 110c2, 110c3, 110c4, 110c5, 110c6, 110c7, 110c8, 110c9, 110c10, 110c11, 110c12, 110c13, 110d1 ja 110d2 (16 tehterakendirühma). Need koosnevad peale lihtsat või markeerimata regulaarset sensitiivsust ilmutavate tehterakendite, millele osutavad reatähised *l*: või *l0*:; ja, osa tehterakendirühmade (110c1 ... 110c4, 110d1) puhul, markeeritud regulaarset sensitiivsust ilmutavate tehterakendite, millele osutab reatähis *l10*:; veel ka irregulaarset sensitiivsust ilmutavatest tehterakenditest, millele osutavad mitte ainult reatähised *l0a*: (110c5 ... 110c8, 110c13, 110d2), *l0b*: (110c9, 110c10) ja *l0c*: (110c1 ... 110c4, 110c11, 110c12), vaid ka reatähised *l10a*: (110a, 110c2 ... 110c13, 110d1, 110d2), *l10b*: (110c13), *l10c*: (110c1 ... 110c13, 110d1, 110d2) ja *l10d*: (110d1, 110d2).

Siinses tüüpkonnastikus on tehterakendirühmast 1110 rohkem markeeritud tehterakendirühmad 1110b1, 1110b2 ja 1110c (3 tehterakendirühma). Need koosnevad peale lihtsat või markeerimata regulaarset sensitiivsust ilmutavate tehterakendite, millele osutavad reatähised *l*: või *l0*:; veel ka irregulaarset sensitiivsust ilmutavatest tehterakenditest, millele osutavad mitte ainult reatähis *l0a*: (1110c), vaid ka reatähised *l110a*: (1110c), *l110b*: (1110b1, 1110b2) ja *l110c*: (1110c).

Siinses tüüpkonnastikus on tehterakendirühmast 120 rohkem markeeritud tehterakendirühm 120b, tehterakendirühmast 1210 tehterakendirühm 1210a, tehterakendirühmast 1211 tehterakendirühm 1211 b, tehterakendirühmast 130 tehterakendirühmad 130c1, 130c2 (2 tehterakendirühma). Siinses tüüpkonnastikus on tehterakendirühmast 1330 rohkem markeeritud tehterakendirühm 1330a ning tehterakendirühmast 1331 tehterakendirühm 1331b. Need koosnevad peale lihtsat või markeerimata regulaarset sensitiivsust ilmutavate tehterakendite, millele osutavad reatähised *l*: või *l0*:; veel ka irregulaarset sensitiivsust ilmutavatest tehterakenditest, millele osutavad vastavalt reatähised *l20b*:, *l210a*:, *l211b*:, *l30b*: ja *l30c*:; *l330a*: ning *l331b*:

Siinse tüüpkonastiku tehterakendirühmade tähistes tuleb tähise põhiosa *10a* järel kasutada lisanumbreid 1 kuni 14, *10b* järel 1 kuni 5, *10c* järel 1 kuni 20, *110c* järel 1 kuni 13, *110d* järel 1 ja 2, *1110b* järel 1 ja 2 ning *130c* järel 1 ja 2. Ühe ja sama põhiosaga tähiste lisanumber vastab seda suuremale arvule, mida markeeritumaks võib kõnealust tehterakendirühma pidada teiste sama tähise-põhiosaga tehterakendirühmade hulgas, kusjuures pigem ühe ja sama kui erineva markeeritusastmega tehterakendirühmade järjestamiseks on kasutusel *ad hoc*- tunnused.

Tähise põhiosale *10a* järgnevate numbrite motivatsioon on järgmine, vt. (218):

(218)

- 10a1, 10a2 irregulaarseid tehterakendeid on 4
 - 10a1 irregulaarsed tehterakendid on fakultatiivsed
 - 10a2 irregulaarsed tehterakendid on obligatoorsed
- 10a3...10a5 irregulaarseid tehterakendeid on 12
 - 10a3 irregulaarsed tehterakendid on fakultatiivsed
 - 10a4, 10a5 irregulaarsed tehterakendid on obligatoorsed
 - 10a4 irregulaarsete tehterakendite tehted koosnevad 2 elementaartehtest
 - 10a5 irregulaarsete tehterakendite tehted koosnevad 3 elementaartehtest
- 10a6...10a12 irregulaarseid tehterakendeid on 14
 - 10a6...10a9 kõigi irregulaarsete tehterakendite tehted sisaldavad elementaartehtet '>'
 - 10a6 irregulaarse tehterakendi tehtes võib fusioonilistest elementaartehtetest esineda NA>TA
 - 10a7 irregulaarse tehterakendi tehtes võib fusioonilistest elementaartehtetest esineda V↑ ja NA>TA
 - 10a8 irregulaarse tehterakendi tehtes võib fusioonilistest elementaartehtetest esineda NA>TA ja V#↑
 - 10a9 irregulaarse tehterakendi tehtes võib fusioonilistest elementaartehtetest esineda V↑, NA>TA ja V#↑
 - 10a10...10a12 osa irregulaarsete tehterakendite tehted ei sisalda elementaartehtet '>'
 - 10a10 osa irregulaarsete tehterakendite tehted võivad sisaldada elementaartehtet V>V²
 - 10a11, 10a12 osa irregulaarsete tehterakendite tehted võivad sisaldada elementaartehtet V#>V²
 - 10a11 osa irregulaarsete tehterakendite tehted võivad sisaldada mitmesilbilist konkatenatiivset häälikulisandust, mille algusosaks on +Du...
 - 10a12 osa irregulaarsete tehterakendite tehted võivad sisaldada mitmesilbilist konkatenatiivset häälikulisandust, mille algusosaks on +Gu...
- 10a13, 10a14 irregulaarseid tehterakendeid on 18

- 10a13 irregulaarsete tehterakendite tehted koosnevad kuni
3 elementaartehtest
- 10a14 irregulaarsete tehterakendite tehted koosnevad kuni
4 elementaartehtest

Tähise põhiosale *10b* järgnevate numbrite motivatsioon on järgmine, vt. (219):

(219)

- 10b1...10b4 tähise *10b*: järel on alati mingi irregulaarne tehterakend
- 10b1, 10b2 tähise *10b*: järel on irregulaarseid tehterakendeid 9
- 10b1 tähise *10a*: järel on irregulaarseid tehterakendeid 4
- 10b2 tähise *10a*: järel on irregulaarseid tehterakendeid 9
- 10b3, 10b4 tähise *10b*: järel on irregulaarseid tehterakendeid 10
- 10b3 irregulaarsed tehterakendid on fakultatiivsed
- 10b4 irregulaarsed tehterakendid on obligatoorsed
- 10b5 tähise *10b*: järel võib irregulaarne tehterakend puududa

Tähise põhiosale *10c* järgnevate numbrite motivatsioon on järgmine, vt. (220):

(220)

- 10c1...10c19 tähise *10c*: järel on alati mingi irregulaarne tehterakend
- 10c1, 10c2 irregulaarseid tehterakendeid on ainult tähise
10c: järel
- 10c1 irregulaarseid tehterakendeid on 1
- 10c2 irregulaarseid tehterakendeid on 4
- 10c3...10c13 irregulaarseid tehterakendeid on kas tähise
10c: või *10a*: järel
- 10c3 tähise *10c*: järel on irregulaarseid tehterakendeid 1
- 10c4...10c6 tähise *10c*: järel on irregulaarseid tehterakendeid 4
- 10c4 tähise *10a*: järel on irregulaarseid tehterakendeid 7
- 10c5, 10c6 tähise *10a*: järel on irregulaarseid tehterakendeid 12
- 10c5 osa irregulaarseid tehterakendeid on
fakultatiivsed
- 10c6 kõik irregulaarsed tehterakendid on
obligatoorsed
- 10c7...10c11 tähise *10c*: järel on irregulaarseid tehterakendeid 5
- 10c7 üks tähise *10c*: järgne irregulaarne tehterakend on
fakultatiivne
- 10c8...10c11 iga tähise *10c*: järgne irregulaarne tehterakend on
obligatoorne
- 10c8, 10c9 üks tähise *10c*: järgne irregulaarne tehterakend
seostub S-I-afiksiga
- 10c8 irregulaarses tehterakendis võib fusioonilistest
elementaartehtetest esineda $a\#>i$

10c9	irregulaarses tehterakendis võib fusioonilistest elementaartehtetest esineda $\ddot{a}\#>i$
10c10, 10c11	üks tähise $10c$: järgne irregulaarne tehterakend seostub DA-afiksiga
10c10	DA-afiksiga seostuva irregulaarse tehterakendi tehe koosneb 1 elementaartehtest
10c11	DA-afiksiga seostuva irregulaarse tehterakendi tehe koosneb 2 elementaartehtest
10c12, 10c13	tähise $10c$: järel on irregulaarseid tehterakendeid 6
10c12	irregulaarses tehterakendis võib fusioonilise elementaartehtena esineda $o> \ddot{o}$ ja $o\#>i$
10c13	irregulaarses tehterakendis võib fusioonilise elementaartehtena esineda $\ddot{o}> \ddot{o}$ ja $\ddot{o}\#>i$
10c14...10c19	irregulaarseid tehterakendeid on kas tähise $10c$ -, $10b$:- või $10a$:- järel
10c14	tähise $10c$: järel on irregulaarseid tehterakendeid 4
10c15, 10c16	tähise $10c$: järel on irregulaarseid tehterakendeid 5
10c15	üks tähise $10c$: järgne irregulaarne tehterakend on fakultatiivne
10c16	iga tähise $10c$: järgne irregulaarne tehterakend on obligatoorne
10c17, 10c18	tähise $10c$: järel on irregulaarseid tehterakendeid 6
10c17	tähise $10b$: järel on irregulaarseid tehterakendeid 2
10c18	tähise $10b$: järel on irregulaarseid tehterakendeid 5
10c19	tähise $10c$: järel on irregulaarseid tehterakendeid 7
10c20	tähise $10c$: järel võib irregulaarne tehterakend puududa

Tähise põhiosale $110c$ järgnevate numbrite motivatsioon on järgmine, vt. (221):

(221)

110c1	irregulaarseid tehterakendeid on kujul 110 algavate tähiste hulgast ainult tähise $110c$: järel
110c2...110c12	irregulaarseid tehterakendeid on kujul 110 algavate tähiste hulgast kas tähise $110c$:- või $110a$:- järel
110c2...110c4	tähise $110a$:- järel on irregulaarseid tehterakendeid 1
110c2	irregulaarse tehterakendi tehe koosneb kuni 3 elementaartehtest
110c3, 110c4	irregulaarse tehterakendi tehe koosneb kuni 4 elementaartehtest
110c3	irregulaarse tehterakendi tehtes võib fusioonilise elementaartehtena esineda $NA>TA$
110c4	irregulaarse tehterakendi tehtes võib fusioonilise elementaartehtena esineda $k>0$
110c5...110c12	tähise $110a$:- järel on irregulaarseid tehterakendeid 2
110c5...110c8	irregulaarseid tehterakendeid on kujul 10 algavate tähiste hulgast tähise $10a$:- järel

- 110c5 irregulaarse tehterakendi tehe koosneb kuni 3 elementaartehtest
- 110c6, 110c7 irregulaarse tehterakendi tehe koosneb kuni 4 elementaartehtest
- 110c6 TA-, TU-, ?TU*- või TUD-afiksiga seostuva irregulaarse tehterakendi tehe koosneb 2 elementaartehtest
- 110c7 TA-, TU-, ?TU*- või TUD-afiksiga seostuva irregulaarse tehterakendi tehe koosneb 4 elementaartehtest
- 110c8 irregulaarse tehterakendi tehe koosneb kuni 5 elementaartehtest
- 110c9, 110c10 irregulaarseid tehterakendeid on kujul *10* algavate tähiste hulgast tähise *10b*: järel
- 110c9 V-afiksiga seostuva irregulaarse tehterakendi tehe koosneb 3 elementaartehtest
- 110c10 V-afiksiga seostuva irregulaarse tehterakendi tehe koosneb 4 elementaartehtest
- 110c11, 110c12 irregulaarseid tehterakendeid on kujul *10* algavate tähiste hulgast tähise *10c*: järel
- 110c11 irregulaarse tehterakendi tehe koosneb kuni 3 elementaartehtest
- 110c12 irregulaarse tehterakendi tehe koosneb kuni 4 elementaartehtest
- 110c13 irregulaarseid tehterakendeid on kujul *110* algavate tähiste hulgast kas tähise *110c*-, *110b*: või *110a*: järel

Tähise põhiosale *110d* järgnevate numbrite motivatsioon on järgmine, vt. (222):

(222)

- 110d1 tähise *110a*: järel on irregulaarseid tehterakendeid 1
- 110d2 tähise *110a*: järel on irregulaarseid tehterakendeid 2

Tähise põhiosale *1110b* järgnevate numbrite motivatsioon on järgmine, vt. (223):

(223)

- 1110b1 irregulaarsed tehterakendid on fakultatiivsed
- 1110b2 irregulaarsed tehterakendid on obligatoorsed

Tähise põhiosale *130c* järgnevate numbrite motivatsioon on järgmine, vt. (224):

(224)

- 130c1 irregulaarse tehterakendi tehe koosneb 3 elementaartehtest
- 130c2 irregulaarse tehterakendi tehe koosneb 4 elementaartehtest

6.3. TÜÜP

Siinne tüüpkonnastik koosneb 86 tüübist. Verbide **tüüp** on kogum prototüüpe verbituumade (ühe või kahe simpleksverbi) ümber koonduvaid ja eelkõige verbidest koosnevaid leksikoniüksusi, milles tuumade ja teiste sõnade vahel esinevad ühesugused häälikulised seosed. Ühe tüübi moodustab kas üks tehterakendirühm või kaks tehterakendirühma sõltuvalt sellest, kas kõnealuse tüübi verbituumade esitus koosneb ühest või kahest tehterakendirühma simpleksverbide üldesitusest. Tehterakendirühma raames on simpleksverbide üldesitus tehniline abivahend, mis muudab üksikute tehterakendite esituse ülevaatlikumaks. Tüübi raames saab simpleksverbide üldesitus sisulise tõlgenduse: kas ühe või kahe simpleksverbide üldesituse (simpleksverbide kirjelduse, simpleksverbide loendi) näol on tegemist andmetega, mis tegelikult käivad küll kahe kõnealuse tüübi sõna vaheliste häälikuliste seoste kohta, ent mida on võimalik tõlgendada eelkõige selle tüübi verbituumade omaduseks.

79 tüübil, mis koosnevad ühest tehterakendirühmast, on tüübi tähiseks vastav tehterakendirühma tähis, näiteks *110c1*. 7 tüübil, mis koosnevad kahest tehterakendirühmast, on tüübi tähiseks vastavad tehterakenditähised, mis on ühendatud kaldkriipsu vahendusel: *10/10a5*, *10b5/10c20*, *10/110*, *10/110a*, *110/120b*, *10/15* ja *134/15*.

75 tehterakendirühma, näiteks *110c1*, moodustavad igal juhul omaette tüübi, *110c1*. 4 tehterakendirühma moodustavad kas omaette tüübi või tüübi osa: tehterakendirühm 10 esineb niihästi tüübis 10 kui ka tüüpides *10/10a5*, *10/110*, *10/110a* ja *10/15*; *10a5* niihästi *10a5* kui ka *10/10a5*; *110* niihästi *110* kui ka *10/110* ja *110/120b*; *110a* niihästi *110a* kui ka *10/110a*. 5 tehterakendirühma moodustavad igal juhul tüübi osa: tehterakendirühm *10b5* esineb ainult tüübis *10b5/10c20*; *10c20* ainult *10b5/10c20*; *120b* ainult *110/120b*; *134* ainult *134/15*; *15* ainult *10/15* ja *134/15*.

Tüübi esituse põhiosaks on ühe või kahe tehterakendirühma esitus, lisaks kuulub tüübi esitusse eraldi ainult verbituumade määratlus (sõna 'verbituum' vahendusel) ning verbituumade arvukuse määratlus (milleks simpleksverbide loendi olemasolul on täpne arv ning selle puudumisel umbkaudne hinnang skaalal 'VVS-i järgi puuduvad' - 'VVS-i järgi üks' - 'üksikud' - 'kümmekond' - 'kümned' - 'sadakond' - 'sajad' - 'tuhatkond' - 'tuhanded').

Siinses tüüpkonnastikus on ruumi säästmiseks ja ülevaatlikkuse suurendamiseks jäetud tüüpide esitusest välja osa kergesti juurde mõeldavaid andmeid, vt. näit. tüübi *110c1* esitust (225); vrd. (199):

(225)

- 110c1** 2 verbituuma:
simpleksverb '(pearõhust alates) kaks silpi, pikk rõhusilp, lauge pain'
kaits'e, maitse
- 10: ...
- 10c: TA-afiks: *ka`itsta*, ..., '>'; V#>0; +*ta*
TU-afiks: *ka`itstu*, ..., '>'; V#>0; +*tu*
?TU*-afiks: *ka`itstu*, ..., '>'; V#>0; +*tu*
TUD-afiks: *ka`itstuD*, ..., '>'; V#>0; +*tuD*
- 110: S-I-afiks: '>'; +*s*
V-afiks: '>'; +*v*
- 110c: DA-afiks: *ka`itsta*, ..., '>'; e#>0; +*ta*
GE-afiks: *ka`itske*, ..., '>'; e#>0; +*ke*
GU-afiks: *ka`itsku*, ..., '>'; e#>0; +*ku*
JA-afiks: *ka`itsja*, ..., '>'; e#>0; +*ja*
MA-afiks: *ka`itsma*, ..., '>'; e#>0; +*ma*
MINE-afiks: *ka`itsmine*, ..., '>'; e#>0; +*mine*
NU-afiks: *ka`itsnu*, ..., '>'; e#>0; +*nu*
NU*-afiks: *ka`itsnu*, ..., '>'; e#>0; +*nu*
NUD-afiks: *ka`itsnuD*, ..., '>'; e#>0; +*nuD*
VAT-afiks: *ka`itsva^t*, ..., '>'; e#>0; +*va^t*

Esiteks, kõikides tüüpides peale tüübi 10 (mille kõik read algavad reatähisega *10*: või *1*:) on vormeliga *10*: ... asendatud kõik reatähistega *10*: või *1*: algavad read (reatähistega opereerides võrdsustame tähise *1*: tähisega *10*:). Tüübi 110c1 esituses (225) asendab vormel *10*: ... järgmisi ridu, vt. (226), vrd. (199):

(226)

- 1: B-KSE-afiks: +*B*
10: D-afiks: +*D*
1: KS-afiks: +*ks*
10: ME-M-afiks: +*me*
10: N-afiks: +*n*
10: TE-afiks: +^t*te*

Erandlikult võib kõnealune väljajätt ilmned ka kujul, milles see osa rea kirjest, mis järgneb reatähisele, on sulustatud, vt. näit. tüübis 10a1 esinevat rida (227):

(227)

- 10a: (TUD-afiks: *jul'e^ttuD*, '>'; TA>NA; +^t*tuD*)

Siin jääb omaette tähistuseta reatähise osale *10*/ vastav reaosa, vt. rea (227) tõlgendust (228):

(228)

10/10a: TUD-afiks: $+{}^t tuD/$
 $ju l' e' tuD, ' > ' ; TA > NA ; +{}^t tuD$

Teiseks, mingis tüübis jääb reatähis kirjutamata juhul, kui sama tähis on samas tehterakendirühmas kirjas juba ülalpool, mingi teise rea alguses. Tüübi 110c1 esituses (225) on näiteks reatähis *10c*: olemas ainult TA-afiksi rea ees ning ta puudub TU-afiksi, ?TU*-afiksi ja TUD-afiksi rea eest, vrd. (199).

Kolmandaks, mingis tüübis asendab kompleksverbide loendi esimesele kompleksverbile järgnevaid kompleksverbe vormel ,...,. Näiteks tüübi 110c1 esituse (225) reas (229)

(229)

110c: DA-afiks: $ka' itsta, ..., ' > ' ; e\#>0 ; +ta$

asendab vormel ,... , sõna $ma' itsta$, vrd. (199).

6.4. TÜÜPKOND

Siinne tüüpkonnastik koosneb 18 tüüpkonnast. **Tüüpkond** on kogum tüüpe, mille verbituumade esitusse kuulub üks ja sama simpleksverbide kirjeldus: ühe tüüpkonna moodustavad tüübid, mis vastanduvad ülejäänud tüüpidele juba ainuüksi simpleksverbide kirjelduse põhjal.

Kui mingi tüübi verbituumade esitusse kuulub kaks simpleksverbide kirjeldust, määrame tema tüüpkonnakuuluvuse kokkuleppeliselt markeerituma simpleksverbide kirjelduse alusel.

Tüüpkonna tähiseks on jutumärkidesse asetatud number tüüpkonda kuuluvate tüüpide esituse ees. Tüüpkonnatähised osutavad järgmistele simpleksverbide kirjeldustele, vt. (230), vrd. (206):

(230)

“10” Simpleksverb

“110” Simpleksverb ‘(pearõhust alates) kaks silpi, pikk rõhusilp, lauge pain’

“1110” Simpleksverb “(pearõhust alates) kaks silpi, pikk rõhusilp, lauge pain, ‘pikk vokaal, diftong või sonorant - *B, D, G* või *s* - vokaal”

“1111” Simpleksverb “(pearõhust alates) kaks silpi, pikk rõhusilp, lauge pain, ‘pikk vokaal, diftong või sonorant - *B, D, G* või *s* - vokaal’, ‘*B, D, G* või *s*’-lõpulise noomeni sarnane”

“11120” Simpleksverb “(pearõhust alates) kaks silpi, pikk rõhusilp, lauge pain, ‘pikk vokaal või diftong - *s* - vokaal”

- “11121” Simpleksverb “(pearõhust alates) kaks silpi, pikk rõhusilp, lauge pain, ‘pikk vokaal või diftong - s - vokaal’, ‘ss’-lõpulise noomeni sarnane”
- “112” Simpleksverb “(pearõhust alates) kaks silpi, pikk rõhusilp, lauge pain, lastekeelne või obstsõonne tähendus”
- “120” Simpleksverb “(pearõhust alates) kaks silpi, järsk pain, ‘a’-lõpuline”
- “1210” Simpleksverb “(pearõhust alates) kaks silpi, järsk pain, ‘a’-lõpuline, tugev aste”
- “121” Simpleksverb “(pearõhust alates) kaks silpi, järsk pain, ‘a’-lõpuline, ‘madal või keskkõrge vokaal-D või G tugeva astmena”
- “122” Simpleksverb “(pearõhust alates) kaks silpi, järsk pain, ‘a’-lõpuline, verbiafiksi fookussõna”
- “130” Simpleksverb “(pearõhust alates) kaks silpi, järsk pain, ‘le(re)’-lõpuline”
- “131” Simpleksverb “(pearõhust alates) kaks silpi, järsk pain, ‘madal või keskkõrge vokaal - le(re)’-lõpuline”
- “132” Simpleksverb “(pearõhust alates) kaks silpi, järsk pain, ‘lühivokaal - lühisonorant - le(re)’-lõpuline”
- “1330” Simpleksverb “(pearõhust alates) kaks silpi, järsk pain, ‘le(re)’-lõpuline, tugev aste”
- “1331” Simpleksverb “(pearõhust alates) kaks silpi, järsk pain, ‘le(re)’-lõpuline, ‘madal või keskkõrge vokaal-D või G tugeva astmena”
- “14” Simpleksverb “(pearõhust alates) kolm silpi, lühike rõhusilp, ‘ele’- lõpuline”
- “15” Simpleksverb “(pearõhust alates) neli või enam silpi, ‘skel’e -, ‘stel’e’ - või ‘tel’e’-lõpuline”

Tüüpcondade raames on tüübid esitatud markeerituse kasvamise järjekorras. Esimesena, kui tüüpkonna kese, on üldjuhul kirjas tüüp või tüübid, milles verbituumade esitus koosneb ainult simpleksverbide kirjeldusest (tüüpkonnas “10” tüüp 10, “110” 110 ja 10/110, “1110” 1110, “1111” 1111, “11120” 11120, “11121” 11121, “112” 112, “120” 120, “1210” 1210, “1211” 1211, “122” 122, “130” 130, “131” 131, “132” 132, “1330” 1330, “1331” 1331, “14” 14 ning “15” 10/15 ja 134/15). Kui kõnealuseid tüüpe on ühes tüüpkonnas kaks, on esimesena kirjas kas ühe simpleksverbide kirjeldusega tüüp kahe simpleksverbide kirjeldusega tüübi ees (tüüp 110 tüübi 10/110 ees) või (mõlemal juhul kahe simpleksverbide kirjeldusega tüübi puhul) tüüp, milles tüüpkonnamuuluvuse määramisel arvestamata jääv simpleksverbide kirjeldus on vähem markeeritud (tüüpkonnas “15” tüüp 10/15 tüübi 134/15 ees). Ainult simpleksverbide kirjeldusest koosneva verbituumade esitusega tüübi või tüüpide järel on osas tüüpkondades kirjas tüüp või tüübid, mille verbituumade esitusse kuulub peale simpleksverbide kirjelduse ka nende loend (tüüpkonnas “10” tüübid 10a1, 10a2, 10a3, 10a4, 10a5, 10/10a5, 10a6, 10a7, 10a8, 10a9, 10a10, 10a11, 10a12, 10a13, 10a14, 10b1, 10b2, 10b3, 10b4, 10c1, 10c2, 10c3, 10c4, 10c5, 10c6,

10c7, 10c8, 10c9, 10c10, 10c11, 10c12, 10c13, 10c14, 10c15, 10c16, 10c17, 10c18, 10c19 ja 10b5/10c20; tüüpkonnas “110” tüübid 110a, 10/110a, 110c1, 110c2, 110c3, 110c4, 110c5, 110c6, 110c7, 110c8, 110c9, 110c10, 110c11, 110c12, 110c13, 110d1 ja 110d2; tüüpkonnas “1110” tüübid 1110b1, 1110b2 ja 1110c; tüüpkonnas “120” tüüp 110/120b; tüüpkonnas “1210” tüüp 1210a; tüüpkonnas “1211” tüüp 1211b; tüüpkonnas “130” tüübid 130b1 ja 130b2; tüüpkonnas “1330” tüüp 1330a; tüüpkonnas “1331” tüüp 1351b). Kui kõnealuseid tüüpe on ühes tüüpkonnas mitu, kajastab nende kirjanekujärjestus tüübi tehterakendirühma markeerituse kasvamist: mingi tüüp jääb tüüpkonna algusest seda kaugemale, mida kaugemale tähestiku algusest jääb tema tähises esinev täht ning mida suuremat arvu märgivad tähele järgnevad numbrid. Kui nii simpleksverbide kirjelduse kui ka loendiga tüüpi kuulub kaks tehterakendirühma, on määravad markeerituma tehterakendirühma omadused (näiteks ei ole tüüp 10b5/10c20 kirjas mitte tüübi 10b4, vaid tüübi 10c19 järel); tüüp, mis koosneb ühest tehterakendirühmast (näiteks tüüp 10a5), on kirjas enne tüüpi, mis sisaldab kõnealust tehterakendirühma mingi teise tehterakendirühma kõrval (enne tüüpi 10/10a5).

Siinne tüüpkonnastik algab tüüpkonna “10” esitusega, millele järgnevad tüüpkondade “110”, “1110”, “1111”, “11120”, “11121”, “112”, “120”, “1210”, “1211”, “122”, “130”, “131”, “132”, “1330”, “1331”, “14” ja “15” esitused. Nõnda kajastab tüüpkonnastiku esitus tüüpkondi defineerivate simpleksverbi-kirjelduste markeerituse kasvamist: mingi tüüpkonna esitus jääb tüüpkonnastiku algusest seda kaugemale, mida suuremat arvu märgivad tema tähises esinevad numbrid vasakult paremale.

6.5. TÜÜPKONNASTIK TERVIKUNA

“10”

10 Verbituumad (tuhanded):

simpleksverb

(*tre'i, el'a, va`lmi, lo`oBu, ka`tke, ha^ppne, joon'ista, liiG'i'tu, tü'l'itse, mõn'ule...*)

10: B-KSE-afiks: +B

D-afiks: +D

DA-afiks: +Da

GE-afiks: +Ge

GU-afiks: +Gu

JA-afiks: +ja

KS-afiks: +ks

MA-afiks: +ma

ME-M-afiks: +me

MINE-afiks: +mine

N-afiks: +n

NU-afiks: +nu

NU*-afiks: +nu

NUD-afiks: +nuD

S-I-afiks: +s

TA-afiks: +^tta

TE-afiks: +^tte

TU-afiks: +^ttu

?TU*-afiks: +^ttu

TUD-afiks: +^ttuD

V-afiks: +v

VAT-afiks: +vd^t

10a1 1 verbituum:

simpleksverb

ju`lGe

10: ...

10a: (TA-afiks: *jul'eta, `>'*; TA>NA; +^tta)

(TU-afiks: *jul'e^ttu, `>'*; TA>NA; +^ttu)

(?TU*-afiks: *jul'e^ttu, `>'*; TA>NA; +^ttu)

(TUD-afiks: *jul'e^ttuD, `>'*; TA>NA; +^ttuD)

10a2 1 verbituum:

simpleksverb

aj'a/D/

10:

10a: TA-afiks: *a'e'ta*, '>'; *j>e*; NA>TA; V#>0; +*ta&*'>'; *j>0*; *a#>e*; +^t*ta*TU-afiks: *a'e'tu*, '>'; *j>e*; NA>TA; V#>0; +*tu&*'>'; *j>0*; *a#>e*; +^t*tu*?TU*-afiks: *a'e'tu*, '>'; *j>e*; NA>TA; V#>0; +*tu&*'>'; *j>0*; *a#>e*; +^t*tu*TUD-afiks: *a'e'tuD*, '>'; *j>e*; NA>TA; V#>0; +*tuD&*'>'; *j>0*; *a#>e*; +^t*tuD***10a3** 1 verbituum:

simpleksverb

ul'u/G/

10:

10a: (DA-afiks: *u'lGuDa*, '>'; NA>TA; +*Da*)(GE-afiks: *u'lGuGe*, '>'; NA>TA; +*Ge*)(GU-afiks: *u'lGuGu*, '>'; NA>TA; +*Gu*)(JA-afiks: *u'lGuja*, '>'; NA>TA; +*ja*)(MA-afiks: *u'lGuma*, '>'; NA>TA; +*ma*)(MINE-afiks: *u'lGumin'e*, '>'; NA>TA; +*mine*)(NU-afiks: *u'lGunu*, '>'; NA>TA; +*nu*)(NU*-afiks: *u'lGunu*, '>'; NA>TA; +*nu*)(NUD-afiks: *u'lGunuD*, '>'; NA>TA; +*nuD*)(S-I-afiks: *u'ligus*, '>'; NA>TA; +*s*)(V-afiks: *u'lGuv*, '>'; NA>TA; +*v*)(VAT-afiks: *u'lGuv^t*, '>'; NA>TA; +*va^t*)**10a4** 1 verbituum:

simpleksverb

saj'a/D/

10:

10a: DA-afiks: *saD'aDa*, NA>TA; +*Da*GE-afiks: *saD'aGe*, NA>TA; +*Ge*GU-afiks: *saD'aGu*, NA>TA; +*Gu*JA-afiks: *saD'aja*, NA>TA; +*ja*MA-afiks: *saD'ama*, NA>TA; +*ma*MINE-afiks: *saD'amin'e*, NA>TA; +*mine*NU-afiks: *saD'anu*, NA>TA; +*nu*NU*-afiks: *saD'anu*, NA>TA; +*nu*NUD-afiks: *saD'anuD*, NA>TA; +*nud*S-I-afiks: *saD'as*, NA>TA; +*s*V-afiks: *saD'av*, NA>TA; +*v*VAT-afiks: *saD'ava^t*, NA>TA; +*va^t*

10a5 37(7) verbituuma:

simpleksverb

*ah'i/k/, jah'i/t/, mah'i/t/, rah'i/k/, prah'i/t/, vah'i/t/, eh'i/t/, veh'i/k/,
pih'i/t/, rih'i/t/, sih'i/t/, tih'i/t/, oh'i/k/, toh'i/t/, juh'i/t/, nuh'i/k/,
puh'i/k/, puh'i/t/, vuh'i/k/, vuh'i/t/, lõh'i/k/, läh'i/k/, mäh'i/k/, täh'i/t/,
röh'i/k/, nüh'i/k/, püh'i/k/, rüh'i/k/, nü'l'i/G/, pur'i/G/, pus'i/k/,
sus'i/k/, mah'u/t/, tih'u/k/, vih'u/t/, uh'u/t/, lõh'u/k/, (pleh'i/t/),
(lih'i/t/), (mä`rGpuh'i/t/), (ki`irpuh'i/t/), (ku`ivpuh'i/t/), (is'i/k/),
(ih'u/k/)*

10:

...

10a: DA-afiks: *a`hkiDa*, ..., '>'; NA>TA; +*Da*

GE-afiks: *a`hkiGe*, ..., '>'; NA>TA; +*Ge*

GU-afiks: *a`hkiGu*, ..., '>'; NA>TA; +*Gu*

JA-afiks: *a`hkija*, ..., '>'; NA>TA; +*ja*

MA-afiks: *a`hkima*, ..., '>'; NA>TA; +*ma*

MINE-afiks: *a`hkimin'e*, ..., '>'; NA>TA; +*mine*

NU-afiks: *a`hkinu*, ..., '>'; NA>TA; +*nu*

NU*-afiks: *a`hkinu*, ..., '>'; NA>TA; +*nu*

NUD-afiks: *a`hkinuD*, ..., '>'; NA>TA; +*nuD*

S-I-afiks: *a`hkis*, ..., '>'; NA>TA; +*s*

V-afiks: *a`hkiv*, ..., '>'; NA>TA; +*v*

VAT-afiks: *a`hkiva^t*, ..., '>'; NA>TA; +*va^t*

10/

10a5 4 verbituuma

su`lGe&su`l'e/G/, le`hti&leh'i/t/, su`lGi&su`l'i/G/, pü`rGi&pür'i/G/:

10 simpleksverb

(*su`lGe, le`hti, su`lGi, pü`rGi*)

10:

...

10a5 simpleksverb

su`l'e/G/, leh'i/t/, su`l'i/G/, pür'i/G/

10:

...

10a: DA-afiks: *su`lGeDa*, ..., '>'; NA>TA; +*Da*

GE-afiks: *su`lGeGe*, ..., '>'; NA>TA; +*Ge*

GU-afiks: *su`lGeGu*, ..., '>'; NA>TA; +*Gu*

JA-afiks: *su`lGeja*, ..., '>'; NA>TA; +*ja*

MA-afiks: *su`lGema*, ..., '>'; NA>TA; +*ma*

MINE-afiks: *su`lGemin'e*, ..., '>'; NA>TA; +*mine*

NU-afiks: *su`lGenu*, ..., '>'; NA>TA; +*nu*

NU*-afiks: *su`lGenu*, ..., '>'; NA>TA; +*nu*

NUD-afiks: *su`lGenuD*, ..., '>'; NA>TA; +*nuD*

S-I-afiks: *su`lGes*, ..., '>'; NA>TA; +*s*

V-afiks: *su`lGev*, ..., '>'; NA>TA; +*v*

VAT-afiks: *su`lGeva^t*, ..., '>'; NA>TA; +*va^t*

10a6 1 verbituum:
simpleksverb
põ`e/D/

10: ...

10a: DA-afiks: *põD`eDa*, `>'; NA>TA; +*Da*
GE-afiks: *põD`eGe*, `>'; NA>TA; +*Ge*
GU-afiks: *põD`eGu*, `>'; NA>TA; +*Gu*
JA-afiks: *põD`eja*, `>'; NA>TA; +*ja*
MA-afiks: *põD`ema*, `>'; NA>TA; +*ma*
(ME-M-afiks: *põem`e*, `>'; +*me*)
MINE-afiks: *põD`emin`e*, `>'; NA>TA; +*mine*
NU-afiks: *põD`enu*, `>'; NA>TA; +*nu*
NU*-afiks: *põD`enu*, `>'; NA>TA; +*nu*
NUD-afiks: *põD`enuD*, `>'; NA>TA; +*nuD*
S-I-afiks: *põD`es*, `>'; NA>TA; +*s*
(TE-afiks: *põe`t`e*, `>'; +*te*)
V-afiks: *põD`ev*, `>'; NA>TA; +*v*
VAT-afiks: *põD`eva`t*, `>'; NA>TA; +*va`t*

10a7 5 verbituum:
simpleksverb

ko`e/D/, *lo`e/G/*, *po`e/G/*, *so`e/G/*, *kõ`e/D/*

10: ...

10a: DA-afiks: *kuD`eDa*, ..., `>'; V↑; NA>TA; +*Da*
GE-afiks: *kuD`eGe*, ..., `>'; V↑; NA>TA; +*Ge*
GU-afiks: *kuD`eGu*, ..., `>'; V↑; NA>TA; +*Gu*
JA-afiks: *kuD`eja*, ..., `>'; V↑; NA>TA; +*ja*
MA-afiks: *kuD`ema*, ..., `>'; V↑; NA>TA; +*ma*
(ME-M-afiks: *koem`e*, ..., `>'; +*me*)
MINE-afiks: *kuD`emin`e*, ..., `>'; V↑; NA>TA; +*mine*
NU-afiks: *kuD`enu*, ..., `>'; V↑; NA>TA; +*nu*
NU*-afiks: *kuD`enu*, ..., `>'; V↑; NA>TA; +*nu*
NUD-afiks: *kuD`enuD*, ..., `>'; V↑; NA>TA; +*nuD*
S-I-afiks: *kuD`es*, ..., `>'; V↑; NA>TA; +*s*
(TE-afiks: *koet`e*, ..., `>'; +*te*)
V-afiks: *kuD`ev*, ..., `>'; V↑; NA>TA; +*v*
VAT-afiks: *kuD`eva`t*, ..., `>'; V↑; NA>TA; +*va`t*

10a8 3 verbituuma:

simpleksverb

ka`o/D/, la`o/D/, ta`o/G/

10:

...

10a:

DA-afiks: *kaD`uDa*, ..., `>'; NA>TA; V#↑; +*Da*

GE-afiks: *kaD`uGe*, ..., `>'; NA>TA; V#↑; +*Ge*

GU-afiks: *kaD`uGu*, ..., `>'; NA>TA; V#↑; +*Gu*

JA-afiks: *kaD`uja*, ..., `>'; NA>TA; V#↑; +*ja*

MA-afiks: *kaD`uma*, ..., `>'; NA>TA; V#↑; +*ma*

(ME-M-afiks: *kaom`e*, ..., `>'; +*me*)

MINE-afiks: *kaD`umin`e*, ..., `>'; NA>TA; V#↑; +*mine*

NU-afiks: *kaD`unu*, ..., `>'; NA>TA; V#↑; +*nu*

NU*-afiks: *kaD`unu*, ..., `>'; NA>TA; V#↑; +*nu*

NUD-afiks: *kaD`unuD*, ..., `>'; NA>TA; V#↑; +*nuD*

S-I-afiks: *kaD`us*, ..., `>'; NA>TA; V#↑; +*s*

(TE-afiks: *kaot`e*, ..., `>'; +*te*)

V-afiks: *kaD`uv*, ..., `>'; NA>TA; V#↑; +*v*

VAT-afiks: *kaD`uva`t*, ..., `>'; NA>TA; V#↑; +*va`t*

10a9 4(1) verbituuma:

simpleksverb

le`o/G/, ne`o/D/, se`o/D/, ko`o/D/, (si`lmko`o/D/)

10:

...

10a:

DA-afiks: *liG`uDa*, ..., `>'; V↑; NA>TA; V#↑; +*Da*

GE-afiks: *liG`uGe*, ..., `>'; V↑; NA>TA; V#; +*Ge*

GU-afiks: *liG`uGu*, ..., `>'; V↑; NA>TA; V#↑; +*Gu*

JA-afiks: *liG`uja*, ..., `>'; V↑; NA>TA; V#↑; +*ja*

MA-afiks: *liG`uma*, ..., `>'; V↑; NA>TA; V#↑; +*ma*

(ME-M-afiks: *leom`e*, ..., `>'; +*me*)

MINE-afiks: *liG`umin`e*, ..., `>'; V↑; NA>TA; V#↑; +*mine*

NU-afiks: *liG`unu*, ..., `>'; V↑; NA>TA; V#↑; +*nu*

NU*-afiks: *liG`unu*, ..., `>'; V↑; NA>TA; V#↑; +*nu*

NUD-afiks: *liG`unuD*, ..., `>'; V↑; NA>TA; V#↑; +*nuD*

S-I-afiks: *liG`us*, ..., `>'; V↑; NA>TA; V#↑; +*s*

(TE-afiks: *leo`t`e*, ..., `>'; +*te*)

V-afiks: *liG`uv*, ..., `>'; V↑; NA>TA; V#↑; +*v*

VAT-afiks: *liG`uva`t*, ..., `>'; V↑; NA>TA; V#↑; +*va`t*

10a10 4 verbituuma:

simpleksverb

la`e/D/, pra`e/D/, sa`e/G/, va`e/G/

10:

...

10a:

DA-afiks: *la`aDiDa*, ..., V>V²; NA>TA; V#↑; +Da

GE-afiks: *la`aDiGe*, ..., V>V²; NA>TA; V#↑; +Ge

GU-afiks: *la`aDiGu*, ..., V>V²; NA>TA; V#↑; +Gu

JA-afiks: *la`aDija*, ..., V>V²; NA>TA; V#↑; +ja

MA-afiks: *la`aDima*, ..., V>V²; NA>TA; V#↑; +ma

(ME-M-afiks: *laem`e*, ..., `>`; +me)

MINE-afiks: *la`aDimin`e*, ..., V>V²; NA>TA; V#↑; +mine

NU-afiks: *la`aDinu*, ..., V>V²; NA>TA; V#↑; +nu

NU*-afiks: *la`aDinu*, ..., V>V²; NA>TA; V#↑; +nu

NUD-afiks: *la`aDinuD*, ..., V>V²; NA>TA; V#↑; +nuD

S-I-afiks: *la`aDis*, ..., V>V²; NA>TA; V#↑; +s

(TE-afiks: *lae^t`e*, ..., `>`; +^tte)

V-afiks: *la`aDiv*, ..., V>V²; NA>TA; V#↑; +v

VAT-afiks: *la`aDivat*, ..., V>V²; NA>TA; V#↑; +vat

10a11 1 verbituum:

simpleksverb

ha`u/D/

10:

...

10a:

DA-afiks: *ha`uDuda*, +DuDa&

V#>V²; NA>TA; +Da

GE-afiks: *ha`uDuGe*, +DuGe&

V#>V²; NA>TA; +Ge

GU-afiks: *ha`uDuGu*, +DuGu&

V#>V²; NA>TA; +Gu

JA-afiks: *ha`uDuja*, +Duja&

V#>V²; NA>TA; +ja

MA-afiks: *ha`uDuma*, +Duma&

V#>V²; NA>TA; +ma

(ME-M-afiks: *haum`e*, `>`; +me)

MINE-afiks: *ha`uDumin`e*, +Dumine&

V#>V²; NA>TA; +mine

NU-afiks: *ha`uDunu*, +Dunu&

V#>V²; NA>TA; +nu

NU*-afiks: *ha`uDunu*, +Dunu&

V#>V²; NA>TA; +nu

NUD-afiks: *ha`uDunuD*, +DunuD&

V#>V²; NA>TA; +nuD

S-I-afiks: *ha`uDus*, +Dus&

V#>V²; NA>TA; +s

(TE-afiks: *hau^t`e*, `>`; +^tte)

V-afiks: *ha`uDuv*, +Duv&

V#>V²; NA>TA; +v

VAT-afiks: *ha`uDuvat*, +Duvat&

V#>V²; NA>TA; +vat

10a12 1 verbituum:

simpleksverb

nä`u/G/

10: ...

- 10a: DA-afiks: *nä`uGuDa, +GuDa&*
V#>V²; NA>TA; +Da
- GE-afiks: *nä`uGuGe, +GuGe&*
V#>V²; NA>TA; +Ge
- GU-afiks: *nä`uGuGu, +GuGu&*
V#>V²; NA>TA; +Gu
- JA-afiks: *nä`uGuja, +Guja&*
V#>V²; NA>TA; +ja
- MA-afiks: *nä`uGuma, +Guma&*
V#>V²; NA>TA; +ma
- (ME-M-afiks: *näum'e, `>'; +me*)
- MINE-afiks: *nä`uGumin'e, +Gumine&*
V#>V²; NA>TA; +mine
- NU-afiks: *nä`uGunu, +Gunu&*
V#>V²; NA>TA; +nu
- NU*-afiks: *nä`uGunu, +Gunu&*
V#>V²; NA>TA; +nu
- NUD-afiks: *nä`uGunuD, +GunuD&*
V#>V²; NA>TA; +nuD
- S-I-afiks: *nä`uGus, +Gus&*
V#>V²; NA>TA; +s
- (TE-afiks: *näu^t'e, `>'; +^tte*)
- V-afiks: *nä`uGuv, +Guv&*
V#>V²; NA>TA; +v
- VAT-afiks: *nä`uGuv^t't, +Guv^t't&*
V#>V²; NA>TA; +v^t't

10a13 1 verbituum:

simpleksverb

ve`a/D/

10:

...

10a:

DA-afiks: *veD`aDa*, `>'; NA>TA; +*Da*GE-afiks: *veD`aGe*, `>'; NA>TA; +*Ge*GU-afiks: *veD`aGu*, `>'; NA>TA; +*Gu*JA-afiks: *veD`aja*, `>'; NA>TA; +*ja*MA-afiks: *veD`ama*, `>'; NA>TA; +*ma*(ME-M-afiks: *veam`e*, `>'; +*me*)MINE-afiks: *veD`amin`e*, `>'; NA>TA; +*mine*NU-afiks: *veD`anu*, `>'; NA>TA; +*nu*NU*-afiks: *veD`anu*, `>'; NA>TA; +*nu*NUD-afiks: *veD`anuD*, `>'; NA>TA; +*nuD*S-I-afiks: *veD`as*, `>'; NA>TA; +*s*TA-afiks: *ve`e`ta*, *a#>e*; +*ta*(TE-afiks: *vea`t`e*, `>'; +*te*)TU-afiks: *ve`e`tu*, *a#>e*; +*tu*?TU*-afiks: *ve`e`tu*, *a#>e*; +*tu*TUD-afiks: *ve`e`tuD*, *a#>e*; +*tuD*V-afiks: *veD`av*, `>'; NA>TA; +*v*VAT-afiks: *veD`ava`t*, `>'; NA>TA; +*va`t***10a14** 1 verbituum:

simpleksverb

pö`a/G/

10:

...

10a:

DA-afiks: *püG`aDa*, `>'; V↑; NA>TA; +*Da*GE-afiks: *püG`aGe*, `>'; V↑; NA>TA; +*Ge*GU-afiks: *püG`aGu*, `>'; V↑; NA>TA; +*Gu*JA-afiks: *püG`aja*, `>'; V↑; NA>TA; +*ja*MA-afiks: *püG`ama*, `>'; V↑; NA>TA; +*ma*(ME-M-afiks: *pöam`e*, `>'; +*me*)MINE-afiks: *püG`amin`e*, `>'; V↑; NA>TA; +*mine*NU-afiks: *püG`anu*, `>'; V↑; NA>TA; +*nu*NU*-afiks: *püG`anu*, `>'; V↑; NA>TA; +*nu*NUD-afiks: *püG`anuD*, `>'; V↑; NA>TA; +*nuD*S-I-afiks: *püG`as*, `>'; V↑; NA>TA; +*s*TA-afiks: *pö`e`ta*, *a#>e*; +*ta*(TE-afiks: *pöa`t`e*, `>'; +*te*)TU-afiks: *pö`e`tu*, *a#>e*; +*tu*?TU*-afiks: *pö`e`tu*, *a#>e*; +*tu*TUD-afiks: *pö`e`tuD*, *a#>e*; +*tuD*V-afiks: *püG`av*, `>'; V↑; NA>TA; +*v*VAT-afiks: *püG`ava`t*, `>'; V↑; NA>TA; +*va`t*

- 10b1** 2 verbituuma:
 simpleksverb
se`a/D/, *te`a/D/*
- 10: ...
- 10a: (ME-M-afiks: *seam`e*, ..., `>'; +*me*)
 S-I-afiks: *se`aDis*, ..., +*Dis*&
 V#>V²; NA>TA; a#>i; +*s*
 (TE-afiks: *sed`t`e*, ..., `>'; +*te*)
 V-afiks: *se`aDev*, ..., +*Dev*&
 V#>V²; NA>TA; a#>e; +*v*
- 10b: GE-afiks: *se`aDke*, ..., +*Dke*&
 V#>V²; NA>TA; a#>0; +*ke*
 GU-afiks: *se`aDku*, ..., +*Dku*&
 V#>V²; NA>TA; a#>0; +*ku*
 JA-afiks: *se`aDja*, ..., +*Dja*&
 V#>V²; NA>TA; a#>0; +*ja*
 MA-afiks: *se`aDma*, ..., +*Dma*&
 V#>V²; NA>TA; a#>0; +*ma*
 MINE-afiks: *se`aDmine*, ..., +*Dmine*&
 V#>V²; NA>TA; a#>0; +*mine*
 NU-afiks: *se`aDnu*, ..., +*Dnu*&
 V#>V²; NA>TA; a#>0; +*nu*
 NU*-afiks: *se`aDnu*, ..., +*Dnu*&
 V#>V²; NA>TA; a#>0; +*nu*
 NUD-afiks: *se`aDnuD*, ..., +*DnuD*&
 V#>V²; NA>TA; a#>0; +*nuD*
 VAT-afiks: *se`aDva`t*, ..., +*Dva`t*&
 V#>V²; NA>TA; a#>0; +*va`t*

10b2 1 verbituum:
simpleksverb
ne`a/D/

10: ...

- 10a: DA-afiks: *ne`eDa*, $V>V^2$; NA>TA; $a\#>0$; +a
(ME-M-afiks: *neam`e*, '>'; +me)
S-I-afiks: *ne`eDis*, $V>V^2$; NA>TA; $a\#>i$; +s
TA-afiks: *ne`e'ta*, $a\#>e$; +^tta
(TE-afiks: *nea't`e*, '>'; +^tte)
TU-afiks: *ne`e'tu*, $a\#>e$; +^ttu
?TU*-afiks: *ne`e'tu*, $a\#>e$; +^ttu
TUD-afiks: *ne`e'tuD*, $a\#>e$; +^ttuD
V-afiks: *ne`eDev*, $V>V^2$; NA>TA; $a\#>e$; +v
- 10b: GE-afiks: *ne`eDke*, $V>V^2$; NA>TA; $a\#>0$; +ke
GU-afiks: *ne`eDku*, $V>V^2$; NA>TA; $a\#>0$; +ku
JA-afiks: *ne`eDja*, $V>V^2$; NA>TA; $a\#>0$; +ja
MA-afiks: *ne`eDma*, $V>V^2$; NA>TA; $a\#>0$; +ma
MINE-afiks: *ne`eDmine*, $V>V^2$; NA>TA; $a\#>0$; +mine
NU-afiks: *ne`eDnu*, $V>V^2$; NA>TA; $a\#>0$; +nu
NU*-afiks: *ne`eDnu*, $V>V^2$; NA>TA; $a\#>0$; +nu
NUD-afiks: *ne`eDnuD*, $V>V^2$; NA>TA; $a\#>0$; +nuD
VAT-afiks: *ne`eDva't*, $V>V^2$; NA>TA; $a\#>0$; +va't

10b3 1 verbituum:
simpleksverb
uh`a/t/

10: ...

- 10a: (S-I-afiks: *u`htis*, '>'; NA>TA; $a\#>i$; +s)
(TA-afiks: *uh`e'ta*, $a\#>e$; +^tta)
(TU-afiks: *uh`e'tu*, $a\#>e$; +^ttu)
(?TU*-afiks: *uh`e'tu*, $a\#>e$; +^ttu)
(TUD-afiks: *uh`e'tuD*, $a\#>e$; +^ttuD)
(V-afiks: *u`htev*, '>'; NA>TA; $a\#>e$; +v)
- 10b: (DA-afiks: *u`hta*, '>'; $a\#>0$; +ta&
'>'; NA>TA; $a\#>0$; +a)
(GE-afiks: *u`htke*, '>'; NA>TA; $a\#>0$; +ke)
(GU-afiks: *u`htku*, '>'; NA>TA; $a\#>0$; +ku)
(JA-afiks: *u`htja*, '>'; NA>TA; $a\#>0$; +ja)
(MA-afiks: *u`htma*, '>'; NA>TA; $a\#>0$; +ma)
(MINE-afiks: *u`htmine*, '>'; NA>TA; $a\#>0$; +mine)
(NU-afiks: *u`htnu*, '>'; NA>TA; $a\#>0$; +nu)
(NU*-afiks: *u`htnu*, '>'; NA>TA; $a\#>0$; +nu)
(NUD-afiks: *u`htnuD*, '>'; NA>TA; $a\#>0$; +nuD)
(VAT-afiks: *u`htva't*, '>'; NA>TA; $a\#>0$; +va't)

10b4 2 verbituuma:

simpleksverb

ah'a/t/, tah'a/t/

10:

10a: S-I-afiks: *a`htis, ..., '>`*; NA>TA; *a#>i; +s*

TA-afiks: *ah'e'ta, ..., a#>e; +t^la*

TU-afiks: *ah'e'tu, ..., a#>e; +t^lu*

?TU*-afiks: *ah'e'tu, ..., a#>e; +t^lu*

TUD-afiks: *ah'e'tuD, ..., a#>e; +t^ltuD*

V-afiks: *a`htev, ..., '>`*; NA>TA; *a#>e; +v*

10b: DA-afiks: *a`hta, ..., '>`*; *a#>0; +ta&*

'>`; NA>TA; *a#>0; +a*

GE-afiks: *a`htke, ..., '>`*; NA>TA; *a#>0; +ke*

GU-afiks: *a`htku, ..., '>`*; NA>TA; *a#>0; +ku*

JA-afiks: *a`htja, ..., '>`*; NA>TA; *a#>0; +ja*

MA-afiks: *a`htma, ..., '>`*; NA>TA; *a#>0; +ma*

MINE-afiks: *a`htmine, ..., '>`*; NA>TA; *a#>0; +mine*

NU-afiks: *a`htnu, ..., '>`*; NA>TA; *a#>0; +nu*

NU*-afiks: *a`htnu, ..., '>`*; NA>TA; *a#>0; +nu*

NUD-afiks: *a`htnuD, ..., '>`*; NA>TA; *a#>0; +nuD*

VAT-afiks: *a`htva't, ..., '>`*; NA>TA; *a#>0; +va't*

10c1 2 verbituuma:

simpleksverb

ku`ulDu, tu`nDu

10:

10c: (B-KSE-afiks: *kuul'ukse, '>`*; TA>NA; *+kse*)

10c2 2 verbituuma:

simpleksverb

mu`u, ma`ä

10:

10c: TA-afiks: *mu`uDa, ..., +Da*

TU-afiks: *mu`uD^u, ..., +Du*

?TU*-afiks: *mu`uDu, ..., +Du*

TUD-afiks: *mu`uD^uD, ..., +DuD*

10c3 1 verbituum:
simpleksverb
pe`a/D/

10: ...

10a: DA-afiks: *piD`aDa*, `>'; V↑; NA>TA; +*Da*
GE-afiks: *piD`aGe*, `>'; V↑; NA>TA; +*Ge*
GU-afiks: *piD`aGu*, `>'; V↑; NA>TA; +*Gu*
JA-afiks: *piD`aja*, `>'; V↑; NA>TA; +*ja*
MA-afiks: *piD`ama*, `>'; V↑; NA>TA; +*ma*
(ME-M-afiks: *peam`e*, `>'; +*me*)
MINE-afiks: *piD`amin`e*, `>'; V↑; NA>TA; +*mine*
NU-afiks: *piD`anu*, `>'; V↑; NA>TA; +*nu*
NU*-afiks: *piD`anu*, `>'; V↑; NA>TA; +*nu*
NUD-afiks: *piD`anuD*, `>'; V↑; NA>TA; +*nuD*
TA-afiks: *pe`e'ta*, a#>e; +*ta*
(TE-afiks: *pea't`e*, `>'; +*te*)
TU-afiks: *pe`e'tu*, a#>e; +*tu*
?TU*-afiks: *pe`e'tu*, a#>e; +*tu*
TUD-afiks: *pe`e'tuD*, a#>e; +*tuD*
V-afiks: *piD`av*, `>'; V↑; NA>TA; +*v*
VAT-afiks: *piD`ava't*, `>'; V↑; NA>TA; +*va't*
10a/: S-I-afiks: *piD`as*, `>'; V↑; NA>TA; +*s/*
10c: *piD`i*, `>'; V↑; NA>TA; a#>i (;+0)

10c4 5 verbituuma:
simpleksverb
la`a, ke`e, le`e, na`i, vō`i

10: ...

10a: GE-afiks: *laaG`e*, ..., `>'; +*Ge*
GU-afiks: *laaG`u*, ..., `>'; +*Gu*
(ME-M-afiks: *laam`e*, ..., `>'; +*me*)
NU-afiks: *laan`u*, ..., `>'; +*nu*
NU*-afiks: *laan`u*, ..., `>'; +*nu*
NUD-afiks: *laan`uD*, ..., `>'; +*nuD*
(TE-afiks: *laa't`e*, ..., `>'; +*te*)
10c: TA-afiks: *la`aDa*, ..., +*Da*
TU-afiks: *la`aDu*, ..., +*Du*
?TU*-afiks: *la`aDu*, ..., +*Du*
TUD-afiks: *la`aDuD*, ..., +*DuD*

10c5 1 verbituum:

simpleksverb

us 'u/k/

10:

...

10a:

DA-afiks: *u`skuDa*, '>'; NA>TA; +*Da*GE-afiks: *u`skuGe*, '>'; NA>TA; +*Ge*GU-afiks: *u`skuGu*, '>'; NA>TA; +*Gu*JA-afiks: *u`skuja*, '>'; NA>TA; +*ja*MA-afiks: *u`skuma*, '>'; NA>TA; +*ma*MINE-afiks: *u`skumin'e*, '>'; NA>TA; +*mine*NU-afiks: *u`skunu*, '>'; NA>TA; +*nu*NU*-afiks: *u`skunu*, '>'; NA>TA; +*nu*NUD-afiks: *u`skunuD*, '>'; NA>TA; +*nuD*S-I-afiks: *u`skus*, '>'; NA>TA; +*s*V-afiks: *u`skuv*, '>'; NA>TA; +*v*VAT-afiks: *u`skuva't*, '>'; NA>TA; +*va't*

10c:

(TA-afiks: *u`sta*, '>'; V#>0; +*ta*)(TU-afiks: *u`stu*, '>'; V#>0; +*tu*)(?TU*-afiks: *u`stu*, '>'; V#>0; +*tu*)(TUD-afiks: *u`stuD*, '>'; V#>0; +*tuD*)**10c6** 2 verbituuma:

simpleksverb

käs 'i/k/, *kis* 'u/k/

10:

...

10a:

DA-afiks: *kä`skiDa*, ..., '>'; NA>TA; +*Da*GE-afiks: *kä`skiGe*, ..., '>'; NA>TA; +*Ge*GU-afiks: *kä`skiGu*, ..., '>'; NA>TA; +*Gu*JA-afiks: *kä`skija*, ..., '>'; NA>TA; +*ja*MA-afiks: *kä`skima*, ..., '>'; NA>TA; +*ma*MINE-afiks: *kä`skimin'e*, ..., '>'; NA>TA; +*mine*NU-afiks: *kä`skinu*, ..., '>'; NA>TA; +*nu*NU*-afiks: *kä`skinu*, ..., '>'; NA>TA; +*nu*NUD-afiks: *kä`skinuD*, ..., '>'; NA>TA; +*nuD*S-I-afiks: *kä`skis*, ..., '>'; NA>TA; +*s*V-afiks: *kä`skiv*, ..., '>'; NA>TA; +*v*VAT-afiks: *kä`skiva't*, ..., '>'; NA>TA; +*va't*

10c:

TA-afiks: *kä`sta*, ..., '>'; V#>0; +*ta*TU-afiks: *kä`stu*, ..., '>'; V#>0; +*tu*?TU*-afiks: *kä`stu*, ..., '>'; V#>0; +*tu*TUD-afiks: *kä`stuD*, ..., '>'; V#>0; +*tuD*

- 10c7** 1 verbituum:
simpleksverb
nä`i
- 10: ...
- 10a: GE-afiks: *näiG`e, `>`;* +*Ge*
GU-afiks: *näiG`u, `>`;* +*Gu*
(ME-M-afiks: *näim`e, `>`;* +*me*)
NU-afiks: *näin`u, `>`;* +*nu*
NU*-afiks: *näin`u, `>`;* +*nu*
NUD-afiks: *näin`uD, `>`;* +*nuD*
(TE-afiks: *näi`t`e, `>`;* +*t`e*)
- 10c: (B-KSE-afiks: *nä`ikse, +kse*)
TA-afiks: *nä`iDa, +Da*
TU-afiks: *nä`iDu, +Du*
?TU*-afiks: *nä`iDu, +Du*
TUD-afiks: *nä`iDuD, +DuD*

- 10c8** 1 verbituum:
simpleksverb
sa`a
- 10: ...
- 10a: GE-afiks: *saaG`e, `>`;* +*Ge*
GU-afiks: *saaG`u, `>`;* +*Gu*
(ME-M-afiks: *saam`e, `>`;* +*me*)
NU-afiks: *saan`u, `>`;* +*nu*
NU*-afiks: *saan`u, `>`;* +*nu*
NUD-afiks: *saan`uD, `>`;* +*nuD*
(TE-afiks: *saa`t`e, `>`;* +*t`e*)
- 10c: S-I-afiks: *sa`i, a#>i* (;+0)
TA-afiks: *sa`aDa, +Da*
TU-afiks: *sa`aDu, +Du*
?TU*-afiks: *sa`aDu, +Du*
TUD-afiks: *sa`aDuD, +DuD*

10c9 1 verbituum:
simpleksverb
jä`ä

10: ...

10a: GE-afiks: *jääG`e, `>`;* +Ge
GU-afiks: *jääG`u, `>`;* +Gu
(ME-M-afiks: *jääm`e, `>`;* +me)
NU-afiks: *jään`u, `>`;* +nu
NU*-afiks: *jään`u, `>`;* +nu
NUD-afiks: *jään`uD, `>`;* +nuD
(TE-afiks: *jää`t`e, `>`;* +^tte)

10c: S-I-afiks: *jä`i, ä#>i* (;+0)
TA-afiks: *jä`äDa, +Da*
TU-afiks: *jä`äDu, +Du*
?TU*-afiks: *jä`äDu, +Du*
TUD-afiks: *jä`äDuD, +DuD*

10c10 3 verbituuma:
simpleksverb
vi`i, kä`i, mü`ü

10: ...

10a: GE-afiks: *viiG`e, ..., `>`;* +Ge
GU-afiks: *viiG`u, ..., `>`;* +Gu
(ME-M-afiks: *viim`e, ..., `>`;* +me)
NU-afiks: *viin`u, ..., `>`;* +nu
NU*-afiks: *viin`u, ..., `>`;* +nu
NUD-afiks: *viin`uD, ..., `>`;* +nuD
(TE-afiks: *vii`t`e, ..., `>`;* +^tte)

10c: DA-afiks: *vi`ia, ..., +a*
TA-afiks: *vi`iDa, ..., +Da*
TU-afiks: *vi`iDu, ..., +Du*
?TU*-afiks: *vi`iDu, ..., +Du*
TUD-afiks: *vi`iDuD, ..., +DuD*

10c11 1 simpleksverb
verbituum:
po`o

10: ...

10a: GE-afiks: *pooG`e, `>`;* +Ge
GU-afiks: *pooG`u, `>`;* +Gu
(ME-M-afiks: *poom`e, `>`;* +me)
NU-afiks: *poon`u, `>`;* +nu
NU*-afiks: *poon`u, `>`;* +nu
NUD-afiks: *poon`uD, `>`;* +nuD
(TE-afiks: *poo`t`e, `>`;* +^tte)

10c: DA-afiks: *pu`ua*, V²↑; +a
 TA-afiks: *po`oDa*, +Da
 TU-afiks: *po`odu*, +Du
 ?TU*-afiks: *po`oDu*, +Du
 TUD-afiks: *po`oDuD*, +DuD

10c12 3(1) verbituuma:

simpleksverb

jo`o, lo`o, to`o, (ta`aslo`o)

10: ...

10a: GE-afiks: *jooG`e*, ..., `>'; +Ge
 GU-afiks: *jooG`u*, ..., `>'; +Gu
 (ME-M-afiks: *joom`e*, ..., `>'; +me)
 NU-afiks: *joon`u*, ..., `>'; +nu
 NU*-afiks: *joon`u*, ..., `>'; +nu
 NUD-afiks: *joon`uD*, ..., `>'; +nuD
 (TE-afiks: *joo`t`e*, ..., `>'; +^tte)

10c: DA-afiks: *ju`ua*, ..., V²↑; +a
 S-I-afiks: *jõ`i*, ..., o>õ; o#>i (+0)
 TA-afiks: *jo`oDa*, ..., +Da
 TU-afiks: *jo`oDu*, ..., +Du
 ?TU*-afiks: *jo`oDu*, ..., +Du
 TUD-afiks: *jo`oDuD*, ..., +DuD

10c13 2 verbituuma:

simpleksverb

lõ`õ, sõ`õ

10: ...

10a: GE-afiks: *lõõG`e*, ..., `>'; +Ge
 GU-afiks: *lõõG`u*, ..., `>'; +Gu
 (ME-M-afiks: *lõõm`e*, ..., `>'; +me)
 NU-afiks: *lõõn`u*, ..., `>'; +nu
 NU*-afiks: *lõõn`u*, ..., `>'; +nu
 NUD-afiks: *lõõn`uD*, ..., `>'; +nuD
 (TE-afiks: *lõõ`t`e*, ..., `>'; +^tte)

10c: DA-afiks: *lü`üa*, ..., V²↑; +a
 S-I-afiks: *lõ`i*, ..., õ>õ; õ>i (+0)
 TA-afiks: *lõ`õDa*, ..., +Da
 TU-afiks: *lõ`õDu*, ..., +Du
 ?TU*-afiks: *lõ`õDu*, ..., +Du
 TUD-afiks: *lõ`õDuD*, ..., +DuD

10c14 2 verbituuma:

simpleksverb

pus`e/k/, mōs`e/k/

10:

...

10a: S-I-afiks: *pu`skis*, ..., '>'; NA>TA; e#>i; +sV-afiks: *pu`skēv*, ..., '>'; NA>TA; +v10b: DA-afiks: *pu`sta*, ..., '>'; e#>0; +taGE-afiks: *pu`ske*, ..., '>'; e#>0; +keGU-afiks: *pu`sku*, ..., '>'; e#>0; +kuJA-afiks: *pu`skja*, ..., '>'; NA>TA; e#>0; +jaMA-afiks: *pu`skma*, ..., '>'; NA>TA; e#>0; +maMINE-afiks: *pu`skmine*, ..., '>'; NA>TA; e#>0; +mineNU-afiks: *pu`sknu*, ..., '>'; NA>TA; e#>0; +nuNU*-afiks: *pu`sknu*, ..., '>'; NA>TA; e#>0; +nuNUD-afiks: *pu`sknuD*, ..., '>'; NA>TA; e#>0; +nuDVAT-afiks: *pu`skva't*, ..., '>'; NA>TA; e#>0; +va't10c: TA-afiks: *pu`sta*, ..., '>'; V#>0; +taTU-afiks: *pu`stu*, ..., '>'; V#>0; +tu?TU*-afiks: *pu`stu*, ..., '>'; V#>0; +tuTUD-afiks: *pu`stuD*, ..., '>'; V#>0; +tuD**10c15** 1 verbituum:

simpleksverb

las`e/k/

10:

...

10a: V-afiks: *la`ske*, '>'; NA>TA; +v10b: DA-afiks: *la`sta*, '>'; e#>0; +taGE-afiks: *la`ske*, '>'; e#>0; +keGU-afiks: *la`sku*, '>'; e#>0; +kuJA-afiks: *la`skja*, '>'; NA>TA; e#>0; +jaMA-afiks: *la`skma*, '>'; NA>TA; e#>0; +maMINE-afiks: *la`skmine*, '>'; NA>TA; e#>0; +mineNU-afiks: *la`sknu*, '>'; NA>TA; e#>0; +nuNU*-afiks: *la`sknu*, '>'; NA>TA; e#>0; +nuNUD-afiks: *la`sknuD*, '>'; NA>TA; e#>0; +nuDVAT-afiks: *la`skva't*, '>'; NA>TA; e#>0; +va't10a/: S-I-afiks: *la`skis*, '>'; NA>TA; e#>i; +s/10c: *las`i*, e#>i (;+0)10c: TA-afiks: *la`sta*, '>'; V#>0; +taTU-afiks: *la`stu*, '>'; V#>0; +tu?TU*-afiks: *la`stu*, '>'; V#>0; +tuTUD-afiks: *la`stuD*, '>'; V#>0; +tuD

10c16 2 verbituuma:

simpleksverb

pes'e, kus'e

10:

...

10a: JA-afiks: *pes'ija*, ..., *e#>i*; +*ja*10b: DA-afiks: *pe'sta*, ..., *'>*'; *e#>0*; +*ta*GE-afiks: *pe'ske*, ..., *'>*'; *e#>0*; +*ke*GU-afiks: *pe'sku*, ..., *'>*'; *e#>0*; +*ku*NU-afiks: *pe'snu*, ..., *'>*'; *e#>0*; +*nu*NU*-afiks: *pe'snu*, ..., *'>*'; *e#>0*; +*nu*NUD-afiks: *pe'snuD*, ..., *'>*'; *e#>0*; +*nuD*10c: S-I-afiks: *pes'i*, ..., *e#>i* (;+0)TA-afiks: *pe'sta*, ..., *'>*'; *V#>0*; +*ta*TU-afiks: *pe'stu*, ..., *'>*'; *V#>0*; +*tu*?TU*-afiks: *pe'stu*, ..., *'>*'; *V#>0*; +*tu*TUD-afiks: *pe'stuD*, ..., *'>*'; *V#>0*; +*tuD***10c17** 2 verbituuma:

simpleksverb

te'e/G/, nä'e/G/

10:

...

10a: JA-afiks: *teG'ija*, ..., *'>*'; NA>TA; *e#>i*; +*ja*&*'>*'; NA>TA; *V#↑*; +*ja*MA-afiks: *teG'ema*, ..., *'>*'; NA>TA; +*ma*(ME-M-afiks: *teem'e*, ..., *'>*'; +*me*)MINE-afiks: *teG'emin'e*, ..., *'>*'; NA>TA; +*mine*NU-afiks: *tein'u*, ..., *'>*'; *e#>i*; +*nu*NU*-afiks: *tein'u*, ..., *'>*'; *e#>i*; +*nu*NUD-afiks: *tein'uD*, ..., *'>*'; *e#>i*; +*nuD*(TE-afiks: *tee't'e*, ..., *'>*'; +^t*te*)V-afiks: *teG'ev*, ..., *'>*'; NA>TA; +*v*VAT-afiks: *teG'eva't*, ..., *'>*'; NA>TA; +*va't*10b: GE-afiks: *tehk'e*, ..., *'>*'; *e#>h*; +*ke*GU-afiks: *tehk'u*, ..., *'>*'; *e#>h*; +*ku*10c: DA-afiks: *teh'a*, ..., *'>*'; *e#>h*; +*a*S-I-afiks: *teG'i*, ..., *'>*'; NA>TA; *e#>i* (;+0)&*'>*'; NA>TA; *V#↑* (;+0)TA-afiks: *te'hta*, ..., *e#>h*; +*ta*TU-afiks: *te'htu*, ..., *e#>h*; +*tu*?TU*-afiks: *te'htu*, ..., *e#>h*; +*tu*TUD-afiks: *te'htuD*, ..., *e#>h*; +*tuD*

10c18 3 verbituuma:

simpleksverb

tul'e, pan'e, sur'e

10:

...
10a: JA-afiks: *tul'ija*, ..., $e\#>i$; +*ja*

10b: GE-afiks: *tulG'e*, ..., $e\#>0$; +*Ge*

GU-afiks: *tulG'u*, ..., $e\#>0$; +*Gu*

NU-afiks: *tuln'u*, ..., $e\#>0$; +*nu*

NU*-afiks: *tuln'u*, ..., $e\#>0$; +*nu*

NUD-afiks: *tuln'uD*, ..., $e\#>0$; +*nuD*

10c: DA-afiks: *tu'lla*, ..., '>'; $S>S^2$; $e\#>0$; +*a*

S-I-afiks: *tul'i*, ..., $e\#>i$ (;+0)

TA-afiks: *tul'Da*, ..., '>'; $V\#>0$; +*Da*

TU-afiks: *tu'IDu*, ..., '>'; $V\#>0$; +*Du*

?TU*-afiks: *tu'IDu*, ..., '>'; $V\#>0$; +*Du*

TUD-afiks: *tu'IDuD*, ..., '>'; $V\#>0$; +*DuD*

10c19 1 verbituum:

simpleksverb

ol'e

10:

...
10a: JA-afiks: *ol'ija*, $e\#>i$; +*ja*

10b: GE-afiks: *olG'e*, $e\#>0$; +*Ge*

GU-afiks: *olG'u*, $e\#>0$; +*Gu*

NU-afiks: *oln'u*, $e\#>0$; +*nu*

NU*-afiks: *oln'u*, $e\#>0$; +*nu*

NUD-afiks: *oln'uD*, $e\#>0$; +*nuD*

10c: B-KSE-afiks: *o'n*, '>'; $l>n$; $e\#>0$ (;+0)

DA-afiks: *o'lla*, '>'; $S>S^2$; $e\#>0$; +*a*

S-I-afiks: *ol'i*, $e\#>i$ (;+0)

TA-afiks: *o'IDa*, '>'; $V\#>0$; +*Da*

TU-afiks: *o'IDu*, '>'; $V\#>0$; +*Du*

?TU*-afiks: *o'IDu*, '>'; $V\#>0$; +*Du*

TUD-afiks: *o'IDuD*, '>'; $V\#>0$; +*DuD*

10b5/

10c20 1 verbituum

läh'e&min'e:

10b5... -simpleksverb *läh'e*

10: ...

10a: (ME-M-afiks: *lähm'e, e#>0; +me*)

NU-afiks: *läin'u, h>0; e#>i; +nu*

NU*-afiks: *läin'u, h>0; e#>i; +nu*

NUD-afiks: *läin'uD, h>0; e#>i; +nuD*

10b: DA-afiks: 0

GE-afiks: 0

GU-afiks: 0

JA-afiks: 0

MA-afiks: 0

MINE-afiks: 0

S-I-afiks: *lä'ks, '>'; h>k; e#>0; +s*

TA-afiks: 0

TU-afiks: 0

?TU*-afiks: 0

TUD-afiks: 0

V-afiks: 0

VAT-afiks: 0

...10c20 -simpleksverb *min'e*

10: ...

10b: GE-afiks: *minG'e, e#>0; +Ge*

GU-afiks: *minG'u, e#>0; +Gu*

10c: B-KSE-afiks: 0

D-afiks: 0

DA-afiks: *mi`nna, '>'; S> S²; e#>0; +a*

KS-afiks: 0

ME-M-afiks: 0

N-afiks: 0

NU-afiks: 0

NU*-afiks: 0

NUD-afiks: 0

S-I-afiks: 0

TA-afiks: *mi`nDa, '>'; V#>0; +Da*

TE-afiks: 0

TU-afiks: *mi`nDu, '>'; V#>0; +Du*

?TU*-afiks: *mi`nDu, '>'; V#>0; +Du*

TUD-afiks: *mi`nDuD, '>'; V#>0; +DuD*

“110”

110 Verbituum (tuhatkond):
simpleksverb ‘(pearõhust alates) kaks silpi, pikk rõhusilp, lauge pain’
(*ots'i, serv'i, jonn'i, kolks'u, rai'u...*)

10: ...

110: DA-afiks: '>'; +*Da*
GE-afiks: '>'; +*Ge*
GU-afiks: '>'; +*Gu*
JA-afiks: '>'; +*ja*
MA-afiks: '>'; +*ma*
MINE-afiks: '>'; +*mine*
NU-afiks: '>'; +*nu*
NU*-afiks: '>'; +*nu*
NUD-afiks: '>'; +*nuD*
S-I-afiks: '>'; +*s*
V-afiks: '>'; +*v*
VAT-afiks: '>'; +*va't*

10/

110 Verbituumad (?kümned):
simpleksverb & simpleksverb ‘(pearõhust alates) kaks silpi, pikk
rõhusilp, lauge pain’
(*lõ'ppe&lõ'p'e, te'kki&te'k'i, ra'ppu&rd'p'u...*)

10... -simpleksverb
(*lõ'ppe, te'kki, ra'ppu...*)

10: ...

...110 -simpleksverb ‘(pearõhust alates) kaks silpi, pikk rõhusilp, lauge pain’
(*lõ'p'e, te'k'i, ra'p'u...*)

10: ...

110: DA-afiks: '>'; +*Da*
GE-afiks: '>'; +*Ge*
GU-afiks: '>'; +*Gu*
JA-afiks: '>'; +*ja*
MA-afiks: '>'; +*ma*
MINE-afiks: '>'; +*mine*
NU-afiks: '>'; +*nu*
NU*-afiks: '>'; +*nu*
NUD-afiks: '>'; +*nuD*
S-I-afiks: '>'; +*s*
V-afiks: '>'; +*v*
VAT-afiks: '>'; +*va't*

110a 12 verbituuma:

simpleksverb (pearõhust alates) kaks silpi, pikk rõhusilp, lauge pain'
mell 'i/D/, *lemm* 'i/B/, *tõmm* 'i/B/, *sunnn* 'i/D/, *kõnn* 'i/D/, *sünn* 'i/D/,
nuus 'i/k/, *nõi* 'u/D/, *pill* 'u/D/, *amm* 'u/B/, *vann* 'u/D/, *noos* 'u/k/

10: ...

- 110a: DA-afiks: *me* `lDiDa, ..., '>'; NA>TA; +Da
GE-afiks: *me* `lDiGe, ..., '>'; NA>TA; +Ge
GU-afiks: *me* `lDiGu, ..., '>'; NA>TA; +Gu
JA-afiks: *me* `lDija, ..., '>'; NA>TA; +ja
MA-afiks: *me* `lDima, ..., '>'; NA>TA; +ma
MINE-afiks: *me* `lDimin'e, ..., '>'; NA>TA; +mine
NU-afiks: *me* `lDinu, ..., '>'; NA>TA; +nu
NU*-afiks: *me* `lDinu, ..., '>'; NA>TA; +nu
NUD-afiks: *me* `lDinuD, ..., '>'; NA>TA; +nuD
S-I-afiks: *me* `lDis, ..., '>'; NA>TA; +s
V-afiks: *me* `lDiv, ..., '>'; NA>TA; +v
VAT-afiks: *me* `lDivat, ..., '>'; NA>TA; +vat

10/

110a 3 verbituuma:

kü`ünDi&küün 'i/D/, *hä`lBi&hälv* 'i, *so`iGu&soi* 'u/G/

10... -simpleksverb (*kü`ünDi, hä`lBi, so`iGu*)

10: ...

...110a -simpleksverb (pearõhust alates) kaks silpi, pikk rõhusilp, lauge pain'

küün 'i/D/, *hälv* 'i, *soi* 'u/G/

10: ...

- 110a: DA-afiks: *kü`ünDiDa*, ..., '>'; NA>TA; +Da
GE-afiks: *kü`ünDiGe*, ..., '>'; NA>TA; +Ge
GU-afiks: *kü`ünDiGu*, ..., '>'; NA>TA; +Gu
JA-afiks: *kü`ünDija*, ..., '>'; NA>TA; +ja
MA-afiks: *kü`ünDima*, ..., '>'; NA>TA; +ma
MINE-afiks: *kü`ünDimin'e*, ..., '>'; NA>TA; +mine
NU-afiks: *kü`ünDinu*, ..., '>'; NA>TA; +nu
NU*-afiks: *kü`ünDinu*, ..., '>'; NA>TA; +nu
NUD-afiks: *kü`ünDinuD*, ..., '>'; NA>TA; +nuD
S-I-afiks: *kü`ünDis*, ..., '>'; NA>TA; +s
V-afiks: *kü`ünDiv*, ..., '>'; NA>TA; +v
VAT-afiks: *kü`ünDivat*, ..., '>'; NA>TA; +vat

110c1 2 verbituuma:

simpleksverb '(pearõhust alates) kaks silpi, pikk rõhusilp, lauge pain'
kaits'e, maits'e

10: ...

10c: TA-afiks: *ka`itsta*, ..., '>'; V#>0; +*ta*TU-afiks: *ka`itstu*, ..., '>'; V#>0; +*tu*?TU*-afiks: *ka`itstu*, ..., '>'; V#>0; +*tu*TUD-afiks: *ka`itstuD*, ..., '>'; V#>0; +*tuD*110: S-I-afiks: '>'; +*s*V-afiks: '>'; +*v*110c: DA-afiks: *ka`itsta*, ..., '>'; e#>0; +*ta*GE-afiks: *ka`itske*, ..., '>'; e#>0; +*ke*GU-afiks: *ka`itsku*, ..., '>'; e#>0; +*ku*JA-afiks: *ka`itsja*, ..., '>'; e#>0; +*ja*MA-afiks: *ka`itsma*, ..., '>'; e#>0; +*ma*MINE-afiks: *ka`itsmin'e*, ..., '>'; e#>0; +*mine*NU-afiks: *ka`itsnu*, ..., '>'; e#>0; +*nu*NU*-afiks: *ka`itsnu*, ..., '>'; e#>0; +*nu*NUD-afiks: *ka`itsnuD*, ..., '>'; e#>0; +*nuD*VAT-afiks: *ka`itsva't*, ..., '>'; e#>0; +*va't***110c2** 2 verbituuma:

simpleksverb '(pearõhust alates) kaks silpi, pikk rõhusilp, lauge pain'
naas'e, tõus'e

10: ...

10c: TA-afiks: *na`asta*, ..., '>'; V#>0; +*ta*TU-afiks: *na`astu*, ..., '>'; V#>0; +*tu*?TU*-afiks: *na`astu*, ..., '>'; V#>0; +*tu*TUD-afiks: *na`astuD*, ..., '>'; V#>0; +*tuD*110: V-afiks: '>'; +*v*110a: S-I-afiks: *na`asis*, ..., '>'; e#>i; +*s*110c: DA-afiks: *na`asta*, ..., '>'; e#>0; +*ta*GE-afiks: *na`aske*, ..., '>'; e#>0; +*ke*GU-afiks: *na`asku*, ..., '>'; e#>0; +*ku*JA-afiks: *na`asja*, ..., '>'; e#>0; +*ja*MA-afiks: *na`asma*, ..., '>'; e#>0; +*ma*MINE-afiks: *na`asmine*, ..., '>'; e#>0; +*mine*NU-afiks: *na`asnu*, ..., '>'; e#>0; +*nu*NU*-afiks: *na`asnu*, ..., '>'; e#>0; +*nu*NUD-afiks: *na`asnuD*, ..., '>'; e#>0; +*nuD*VAT-afiks: *na`asva't*, ..., '>'; e#>0; +*va't*

110c3 2 verbituuma:
simpleksverb '(pearõhust alates) kaks silpi, pikk rõhusilp, lauge pain'
kool'e/D/, kuul'e/D/

10: ...

10c: TA-afiks: *ko`olDa*, ..., '>'; V#>0; +*Da*

TU-afiks: *ko`olDu*, ..., '>'; V#>0; +*Du*

?TU*-afiks: *ko`olDu*, ..., '>'; V#>0; +*Du*

TUD-afiks: *ko`olDuD*, ..., '>'; V#>0; +*DuD*

110: V-afiks: '>'; +*v*

110a: S-I-afiks: *ko`olis*, ..., '>'; e#>i; +*s*

110c: DA-afiks: *ko`olDa*, ..., '>'; e#>0; +*Da&*
'>'; NA>TA; e#>0; +*a*

GE-afiks: *ko`olGe*, ..., '>'; e#>0; +*ke*

GU-afiks: *ko`olGu*, ..., '>'; e#>0; +*ku*

JA-afiks: *ko`olja*, ..., '>'; e#>0; +*ja*

MA-afiks: *ko`olma*, ..., '>'; e#>0; +*ma*

MINE-afiks: *ko`olmine*, ..., '>'; e#>0; +*mine*

NU-afiks: *ko`olnu*, ..., '>'; e#>0; +*nu*

NU*-afiks: *ko`olnu*, ..., '>'; e#>0; +*nu*

NUD-afiks: *ko`olnuD*, ..., '>'; e#>0; +*nuD*

VAT-afiks: *ko`olva't*, ..., '>'; e#>0; +*va't*

110c4 1 verbituum:

simpleksverb '(pearõhust alates) kaks silpi, pikk rõhusilp, lauge pain'
jooks'e

10: ...

10c: TA-afiks: *jo`osta*, '>'; k>0; V#>0; +*ta*

TU-afiks: *jo`ostu*, '>'; k>0; V#>0; +*tu*

?TU*-afiks: *jo`ostu*, '>'; k>0; V#>0; +*tu*

TUD-afiks: *jo`ostuD*, '>'; k>0; V#>0; +*tud*

110: V-afiks: '>'; +*v*

110a: S-I-afiks: *jo`oksis*, '>'; e#>i; +*s*

110c: DA-afiks: *jo`osta*, '>'; k>0; e#>0; +*ta*

GE-afiks: *jo`oske*, '>'; k>0; e#>0; +*ke*

GU-afiks: *jo`osku*, '>'; k>0; e#>0; +*ku*

JA-afiks: *jo`oksja*, '>'; e#>0; +*ja*

MA-afiks: *jo`oksma*, '>'; e#>0; +*ma*

MINE-afiks: *jo`oksmine*, '>'; e#>0; +*mine*

NU-afiks: *jo`oksnu*, '>'; e#>0; +*nu*

NU*-afiks: *jo`oksnu*, '>'; e#>0; +*nu*

NUD-afiks: *jo`oksnuD*, '>'; e#>0; +*nuD*

VAT-afiks: *jo`oksva't*, '>'; e#>0; +*va't*

110c5 13(3) verbituuma:

simpleksverb '(pearõhust alates) kaks silpi, pikk rõhusilp, lauge pain'
kast'a, kest'a, vest'a, haist'a, paist'a, pist'a, mõist'a, ost'a, kost'a,
tõst'a, pääst'a, sääst'a, sööst'a, (loist'a), (laust'a), (süst'a)

10: ...

10a: TA-afiks: *kast'e'ta*, ..., *a#>e*; +*ta*
 TU-afiks: *kast'e'tu*, ..., *a#>e*; +*tu*
 ?TU*-afiks: *kast'e'tu*, ..., *a#>e*; +*tu*
 TUD-afiks: *kast'e'tuD*, ..., *a#>e*; +*tuD*

110a: S-I-afiks: *ka`stis*, ..., '>'; *a#>i*; +*s*
 V-afiks: *ka`stev*, ..., '>'; *a#>e*; +*v*

110c: DA-afiks: *ka`sta*, ..., '>'; *a#>0*; +*a*
 GE-afiks: *ka`stke*, ..., '>'; *a#>0*; +*ke*
 GU-afiks: *ka`stku*, ..., '>'; *a#>0*; +*ku*
 JA-afiks: *ka`stja*, ..., '>'; *a#>0*; +*ja*
 MA-afiks: *ka`stma*, ..., '>'; *a#>0*; +*ma*
 MINE-afiks: *ka`stmine*, ..., '>'; *a#>0*; +*mine*
 NU-afiks: *ka`stnu*, ..., '>'; *a#>0*; +*nu*
 NU*-afiks: *ka`stnu*, ..., '>'; *a#>0*; +*nu*
 NUD-afiks: *ka`stnuD*, ..., '>'; *a#>0*; +*nuD*
 VAT-afiks: *ka`stva't*, ..., '>'; *a#>0*; +*va't*

110c6 3(1) verbituuma:

simpleksverb '(pearõhust alates) kaks silpi, pikk rõhusilp, lauge pain'
pe't'a, nu't'a, u't'a, (a't'a)

10: ...

10a: TA-afiks: *pe't'e'ta*, ..., *a#>e*; +*ta*
 TU-afiks: *pe't'e'tu*, ..., *a#>e*; +*tu*
 ?TU*-afiks: *pe't'e'tu*, ..., *a#>e*; +*tu*
 TUD-afiks: *pe't'e'tuD*, ..., *a#>e*; +*tuD*

110a: S-I-afiks: *pe`ttis*, ..., '>'; *a#>i*; +*s*
 V-afiks: *pe`ttev*, ..., '>'; *a#>e*; +*v*

110c: DA-afiks: *pe`tta*, ..., '>'; *a#>0*; +*a*
 GE-afiks: *pe`tke*, ..., '>'; $K^2 > K$; *a#>0*; +*ke*
 GU-afiks: *pe`tku*, ..., '>'; $K^2 > K$; *a#>0*; +*ku*
 JA-afiks: *pe`tja*, ..., '>'; *a#>0*; +*ja*
 MA-afiks: *pe`tma*, ..., '>'; *a#>0*; +*ma*
 MINE-afiks: *pe`tmine*, ..., '>'; *a#>0*; +*mine*
 NU-afiks: *pe`tnu*, ..., '>'; *a#>0*; +*nu*
 NU*-afiks: *pe`tnu*, ..., '>'; *a#>0*; +*nu*
 NUD-afiks: *pe`tnuD*, ..., '>'; *a#>0*; +*nuD*
 VAT-afiks: *pe`tva't*, ..., '>'; *a#>0*; +*va't*

110c7 4 verbituuma:

simpleksverb '(pearõhust alates) kaks silpi, pikk rõhusilp, lauge pain'
ka't'a, ma't'a, võ't'a, jä't'a

10: ...

- 10a: TA-afiks: *ka`e'ta*, ..., '>'; 't>0; a#>e; +^tta
 TU-afiks: *ka`e'tu*, ..., '>'; 't>0; a#>e; +^ttu
 ?TU*-afiks: *ka`e'tu*, ..., '>'; 't>0; a#>e; +^ttu
 TUD-afiks: *ka`e'tuD*, ..., '>'; 't>0; a#>e; +^ttuD
- 110a: S-I-afiks: *ka`ttis*, ..., '>'; a#>i; +s
 V-afiks: *ka`ttev*, ..., '>'; a#>e; +v
- 110c: DA-afiks: *ka`tta*, ..., '>'; a#>0; +a
 GE-afiks: *ka`tke*, ..., '>'; K²>K; a#>0; +ke
 GU-afiks: *ka`tku*, ..., '>'; K²>K; a#>0; +ku
 JA-afiks: *ka`tja*, ..., '>'; a#>0; +ja
 MA-afiks: *ka`tma*, ..., '>'; a#>0; +ma
 MINE-afiks: *ka`tmine*, ..., '>'; a#>0; +mine
 NU-afiks: *ka`tnu*, ..., '>'; a#>0; +nu
 NU*-afiks: *ka`tnu*, ..., '>'; a#>0; +nu
 NUD-afiks: *ka`tnuD*, ..., '>'; a#>0; +nuD
 VAT-afiks: *ka`tva't*, '>'; a#>0; +va't

110c8 1 verbituum:

simpleksverb '(pearõhust alates) kaks silpi, pikk rõhusilp, lauge pain'
kü't'a

10: ...

- 10a: TA-afiks: *kö`e'ta*, '>'; ü>ö; 't>0; a#>e; +^tta
 TU-afiks: *kö`e'tu*, '>'; ü>ö; 't>0; a#>e; +^ttu
 ?TU*-afiks: *kö`e'tu*, '>'; ü>ö; 't>0; a#>e; +^ttu
 TUD-afiks: *kö`e'tuD*, '>'; ü>ö; 't>0; a#>e; +^ttuD
- 110a: S-I-afiks: *kü`ttis*, '>'; a#>i; +s
 V-afiks: *kü`ttev*, '>'; a#>e; +v
- 110c: DA-afiks: *kü`tta*, '>'; a#>0; +a
 GE-afiks: *kü`tke*, '>'; K²>K; a#>0; +ke
 GU-afiks: *kü`tku*, '>'; K²>K; a#>0; +ku
 JA-afiks: *kü`tja*, '>'; a#>0; +ja
 MA-afiks: *kü`tma*, '>'; a#>0; +ma
 MINE-afiks: *kü`tmine*, '>'; a#>0; +mine
 NU-afiks: *kü`tnu*, '>'; a#>0; +nu
 NU*-afiks: *kü`tnu*, '>'; a#>0; +nu
 NUD-afiks: *kü`tnuD*, '>'; a#>0; +nuD
 VAT-afiks: *kü`tva't*, '>'; a#>0; +va't

110c9 1 verbituum:

simpleksverb '(pearõhust alates) kaks silpi, pikk rõhusilp, lauge pain'
tunn'e/D/

10: ...

- 10b: TA-afiks: *tu`n'ta*, '>'; NA>TA; V#>0; +*ta*
 TU-afiks: *tu`n'tu*, '>'; NA>TA; V#>0; +*tu*
 ?TU*-afiks: *tu`n'tu*, '>'; NA>TA; V#>0; +*tu*
 TUD-afiks: *tu`n'tuD*, '>'; NA>TA; V#>0; +*tuD*

- 110a: S-I-afiks: *tu`nDis*, '>'; NA>TA; *e#>i*; +*s*
 V-afiks: *tu`nDev*, '>'; NA>TA; +*v*

- 110c: DA-afiks: *tu`nDa*, '>'; NA>TA; *e#>0*; +*a*
 GE-afiks: *tu`nDke*, '>'; NA>TA; *e#>0*; +*ke*
 GU-afiks: *tu`nDku*, '>'; NA>TA; *e#>0*; +*ku*
 JA-afiks: *tu`nDja*, '>'; NA>TA; *e#>0*; +*ja*
 MA-afiks: *tu`nDma*, '>'; NA>TA; *e#>0*; +*ma*
 MINE-afiks: *tu`nDmine*, '>'; NA>TA; *e#>0*; +*mine*
 NU-afiks: *tu`nDnu*, '>'; NA>TA; *e#>0*; +*nu*
 NU*-afiks: *tu`nDnu*, '>'; NA>TA; *e#>0*; +*nu*
 NUD-afiks: *tu`nDnuD*, '>'; NA>TA; *e#>0*; +*nuD*
 VAT-afiks: *tu`nDva't*, '>'; NA>TA; *e#>0*; +*va't*

110c10 4(1) verbituum:

simpleksverb '(pearõhust alates) kaks silpi, pikk rõhusilp, lauge pain'
ann'a/D/, kann'a/D/, künn'a/D/, murr'a/D/, (süG'avkünn'a/D/)

10: ...

- 10b: TA-afiks: *a`n'ta*, ..., '>'; NA>TA; V#>0; +*ta*
 TU-afiks: *a`n'tu*, ..., '>'; NA>TA; V#>0; +*tu*
 ?TU*-afiks: *a`n'tu*, ..., '>'; NA>TA; V#>0; +*tu*
 TUD-afiks: *a`n'tuD*, ..., '>'; NA>TA; V#>0; +*tuD*

- 110a: S-I-afiks: *a`nDis*, ..., '>'; NA>TA; *a#>i*; +*s*
 V-afiks: *a`nDev*, ..., '>'; NA>TA; *a#>e*; +*v*

- 110c: DA-afiks: *a`nDa*, ..., '>'; NA>TA; *a#>0*; +*a*
 GE-afiks: *a`nDke*, ..., '>'; NA>TA; *a#>0*; +*ke*
 GU-afiks: *a`nDku*, ..., '>'; NA>TA; *a#>0*; +*ku*
 JA-afiks: *a`nDja*, ..., '>'; NA>TA; *a#>0*; +*ja*
 MA-afiks: *a`nDma*, ..., '>'; NA>TA; *a#>0*; +*ma*
 MINE-afiks: *a`nDmine*, ..., '>'; NA>TA; *a#>0*; +*mine*
 NU-afiks: *a`nDnu*, ..., '>'; NA>TA; *a#>0*; +*nu*
 NU*-afiks: *a`nDnu*, ..., '>'; NA>TA; *a#>0*; +*nu*
 NUD-afiks: *a`nDnuD*, ..., '>'; NA>TA; *a#>0*; +*nuD*
 VAT-afiks: *a`nDva't*, ..., '>'; NA>TA; *a#>0*; +*va't*

110c11 4 verbituuma:

simpleksverb '(pearõhust alates) kaks silpi, pikk rõhusilp, lauge pain'
seis 'a, maks 'a, peks 'a, lüps 'a

10: ...

10c: TA-afiks: *se`ista*, ..., '>'; V#>0; +*ta*TU-afiks: *se`istu*, ..., '>'; V#>0; +*tu*?TU*-afiks: *se`istu*, ..., '>'; V#>0; +*tu*TUD-afiks: *se`istuD*, ..., '>'; V#>0; +*tuD*110a: S-I-afiks: *se`isis*, ..., '>'; a#>i; +*s*V-afiks: *se`isev*, ..., '>'; a#>e; +*v*110c: DA-afiks: *se`ista*, ..., '>'; a#>0; +*ta*GE-afiks: *se`iske*, ..., '>'; a#>0; +*ke*GU-afiks: *se`isku*, ..., '>'; a#>0; +*ku*JA-afiks: *se`isja*, ..., '>'; a#>0; +*ja*MA-afiks: *se`isma*, ..., '>'; a#>0; +*ma*MINE-afiks: *se`ismine*, ..., '>'; a#>0; +*mine*NU-afiks: *se`isnu*, ..., '>'; a#>0; +*nu*NU*-afiks: *se`isnu*, ..., '>'; a#>0; +*nu*NUD-afiks: *se`isnuD*, ..., '>'; a#>0; +*nuD*VAT-afiks: *se`isva't*, ..., '>'; a#>0; +*va't***110c12** 5 verbituuma:

simpleksverb '(pearõhust alates) kaks silpi, pikk rõhusilp, lauge pain'
laul 'a/D/, veen 'a/D/, möön 'a/D/, naer 'a/D/, siir 'a/D/

10: ...

10c: TA-afiks: *la`ulDa*, ..., '>'; V#>0; +*Da*TU-afiks: *la`ulDu*, ..., '>'; V#>0; +*Du*?TU*-afiks: *la`ulDu*, ..., '>'; V#>0; +*Du*TUD-afiks: *la`ulDuD*, ..., '>'; V#>0; +*DuD*110a: S-I-afiks: *la`ulis*, ..., '>'; a#>i; +*s*V-afiks: *la`ulev*, ..., '>'; a#>e; +*v*110c: DA-afiks: *la`ulDa*, ..., '>'; a#>0; +*Da*&'>'; NA>TA; a#>0; +*a*GE-afiks: *la`ulGe*, ..., '>'; a#>0; +*Ge*GU-afiks: *la`ulGu*, ..., '>'; a#>0; +*Gu*JA-afiks: *la`ulja*, ..., '>'; a#>0; +*ja*MA-afiks: *la`ulma*, ..., '>'; a#>0; +*ma*MINE-afiks: *la`ulmine*, ..., '>'; a#>0; +*mine*NU-afiks: *la`ulnu*, ..., '>'; a#>0; +*nu*NU*-afiks: *la`ulnu*, ..., '>'; a#>0; +*nu*NUD-afiks: *la`ulnuD*, ..., '>'; a#>0; +*nuD*VAT-afiks: *la`ulva't*, ..., '>'; a#>0; +*va't*

110c13 8 verbituum:

simpleksverb '(pearõhust alates) kaks silpi, pikk rõhusilp, lauge pain'
lei'a/D/, *hoi*'a/D/, *või*'a/D/, *lõu*'a/D/, *nõu*'a/D/, *sõu*'a/D/, *hüü*'a/D/,
püü'a/D/

10: ...

10a: TA-afiks: *le*'*i*ta, ..., '>'; NA>TA; V#>0; +ta&
 '>'; V#>0; +*i*ta

TU-afiks: *le*'*i*tu, ..., '>'; NA>TA; V#>0; +tu&
 '>'; V#>0; +*i*tu

?TU*-afiks: *le*'*i*tu, ..., '>'; NA>TA; V#>0; +tu&
 '>'; V#>0; +*i*tu

TUD-afiks: *lei*'*tu*D, ..., '>'; NA>TA; V#>0; +tuD&
 '>'; V#>0; +*i*tuD

110a: S-I-afiks: *le*'*i*Dis, ..., '>'; NA>TA; a#>i; +s

V-afiks: *le*'*i*Dev, ..., '>'; NA>TA; a#>e; +v

110b: DA-afiks: *le*'*i*Da, ..., '>'; a#>0; +Da&

'>'; NA>TA; a#>0; +a

110c: GE-afiks: *le*'*i*Dke, ..., '>'; NA>TA; a#>0; +ke

GU-afiks: *le*'*i*Dku, ..., '>'; NA>TA; a#>0; +ku

JA-afiks: *le*'*i*Dja, ..., '>'; NA>TA; a#>0; +ja

MA-afiks: *le*'*i*Dma, ..., '>'; NA>TA; a#>0; +ma

MINE-afiks: *le*'*i*Dmine, ..., '>'; NA>TA; a#>0; +mine

NU-afiks: *le*'*i*Dnu, ..., '>'; NA>TA; a#>0; +nu

NU*-afiks: *le*'*i*Dnu, ..., '>'; NA>TA; a#>0; +nu

NUD-afiks: *le*'*i*DnuD, ..., '>'; NA>TA; a#>0; +nuD

VAT-afiks: *le*'*i*Dva^t, ..., '>'; NA>TA; a#>0; +va^t

110d1 1 verbituum:

simpleksverb '(pearõhust alates) kaks silpi, pikk rõhusilp, lauge pain'
lõ^p*p*'e

10: ...

110: V-afiks: '>'; +v

110a: S-I-afiks: *lõ*'*ppis*, '>'; e#>i; +s

110c: GE-afiks: *lõ*'*pke*, '>'; K²>K; e#>0; +ke

GU-afiks: *lõ*'*pku*, '>'; K²>K; e#>0; +ku

JA-afiks: *lõ*'^p*pja*, '>'; e#>0; +ja

MA-afiks: *lõ*'^p*pma*, '>'; e#>0; +ma

MINE-afiks: *lõ*'^p*pmine*, '>'; e#>0; +mine

NU-afiks: *lõ*'^p*pnu*, '>'; e#>0; +nu

NU*-afiks: *lõ*'^p*pnu*, '>'; e#>0; +nu

NUD-afiks: *lõ*'^p*pnuD*, '>'; e#>0; +nuD

VAT-afiks: *lõ*'^p*pva*^t, '>'; e#>0; +va^t

110d: DA-afiks: *lõ*'*ppa*, '>'; e#>0; +a

- 110d2** I verbituum:
 simpleksverb '(pearõhust alates) kaks silpi, pikk rõhusilp, lauge pain'
ta^pp'a
- 10: ...
- 10a: TA-afiks: *ta^pp'e'ta*, a#>e; +*t*a
 TU-afiks: *ta^pp'e'tu*, a#>e; +*t*u
 ?TU*-afiks: *ta^pp'e'tu*, a#>e; +*t*u
 TUD-afiks: *ta^pp'e'tuD*, a#>e; +*t*uD
- 110a: S-I-afiks: *ta`ppis*, '>'; a#>i; +s
 V-afiks: *ta`ppev*, '>'; a#>e; +v
- 110c: GE-afiks: *ta`pke*, '>'; K²>K; a#>0; +*ke*
 GU-afiks: *ta`pku*, '>'; K²>K; a#>0; +*ku*
 JA-afiks: *ta^pppja*, '>'; a#>0; +*ja*
 MA-afiks: *ta^pppma*, '>'; a#>0; +*ma*
 MINE-afiks: *ta^pppmine*, '>'; a#>0; +*mine*
 NU-afiks: *ta^pppnu*, '>'; a#>0; +*nu*
 NU*-afiks: *ta^pppnu*, '>'; a#>0; +*nu*
 NUD-afiks: *ta^pppnuD*, '>'; a#>0; +*nuD*
 VAT-afiks: *ta^pppva't*, '>'; a#>0; +*va't*
- 110d: DA-afiks: *ta`ppa*, '>'; a#>0; +*a*

“1110”

- 1110** Verbituumad (sadakond):
 simpleksverb '(pearõhust alates) kaks silpi, pikk rõhusilp, lauge pain,
 'pikk vokaal, diftong või sonorant - B, D, G või s - vokaal' “
 (looB'i, an^keeD'i, hulG'u, purs'i...)
- 10: ...
- 1110: DA-afiks: '>'; NA>TA; +*Da*
 GE-afiks: '>'; NA>TA; +*Ge*
 GU-afiks: '>'; NA>TA; +*Gu*
 JA-afiks: '>'; NA>TA; +*ja*
 MA-afiks: '>'; NA>TA; +*ma*
 MINE-afiks: '>'; NA>TA; +*mine*
 NU-afiks: '>'; NA>TA; +*nu*
 NU*-afiks: '>'; NA>TA; +*nu*
 NUD-afiks: '>'; NA>TA; +*nuD*
 S-I-afiks: '>'; NA>TA; +s
 V-afiks: '>'; NA>TA; +v
 VAT-afiks: '>'; NA>TA; +*va't*

1110b1 1 verbituum:

simpleksverb “(pearõhust alates) kaks silpi, pikk rõhusilp, lauge pain, ‘pikk vokaal, diftong või sonorant - B, D, G või s - vokaal’ “

sonG'i

10: ...

1110/: DA-afiks: ' > '; NA>TA; +Da/

1110b: *so`nGiDa*, ' > '; +Da

1110/: GE-afiks: ' > '; NA>TA; +Ge/

1110b: *so`nGiGe*, ' > '; +Ge

1110/: GU-afiks: ' > '; NA>TA; +Gu/

1110b: *so`nGiGu*, ' > '; +Gu

1110/: JA-afiks: ' > '; NA>TA; +ja/

1110b: *so`nGija*, ' > '; +ja

1110/: MA-afiks: ' > '; NA>TA; +ma/

1110b: *so`nGima*, ' > '; +ma

1110/: MINE-afiks: ' > '; NA>TA; +mine/

1110b: *so`nGimin'e*, ' > '; +mine

1110/: NU-afiks: ' > '; NA>TA; +nu/

1110b: *so`nGinu*, ' > '; +nu

1110/: NU*-afiks: ' > '; NA>TA; +nu/

1110b: *so`nGinu*, ' > '; +nu

1110/: NUD-afiks: ' > '; NA>TA; +nuD/

1110b: *so`nGinuD*, ' > '; +nuD

1110/: S-I-afiks: ' > '; NA>TA; +s/

1110b: *so`nGis*, ' > '; +s

1110/: V-afiks: ' > '; NA>TA; +v/

1110b: *so`nGiv*, ' > '; +v

1110/: VAT-afiks: ' > '; NA>TA; +va^t/

1110b: *so`nGiva^t*, ' > '; +va^t

1110b2 12(3) verbituum:

simpleksverb “(pearõhust alates) kaks silpi, pikk rõhusilp, lauge pain, ‘pikk vokaal, diftong või sonorant - B, D, G või s - vokaal’ “

laaD'i, *tinG'i*, *tunG'i*, *mänG'i*, *määG'i*, *mööG'i*, *kärs'i*, *riiB'u*,
arB'u, *manG'u*, *vinG'u*, *tõnG'u*, (*lenG'i*), (*hinG'i*), (*sinG'u*)

10: ...

1110b: DA-afiks: *la`aDiDa*, ..., ' > '; +Da

GE-afiks: *la`aDiGe*, ..., ' > '; +Ge

GU-afiks: *la`aDiGu*, ..., ' > '; +Gu

JA-afiks: *la`aDija*, ..., ' > '; +ja

MA-afiks: *la`aDima*, ..., ' > '; +ma

MINE-afiks: *la`aDimin'e*, ..., ' > '; +mine

NU-afiks: *la`aDinu*, ..., ' > '; +nu

NU*-afiks: *la`aDinu*, ..., ' > '; +nu

NUD-afiks: *la`aDinuD*, ..., ' > '; +nuD

S-I-afiks: *la`aDis*, ..., ' > '; +s

V-afiks: *la`aDiv*, ..., ' > '; +v

VAT-afiks: *la`aDivat*, ..., ' > '; +va^t

1110c 32(2) verbituuma:

simpleksverb “(pearõhust alates) kaks silpi, pikk rõhusilp, lauge pain, ‘pikk vokaal, diftong või sonorant - *B, D, G* või *s* - vokaal”

saaD'a, keeD'a, reeD'a, veeD'a, laiD'a, naiD'a, heiD'a, peiD'a, kiiD'a, liiD'a, niiD'a, viiD'a, koiD'a, loiD'a, roiD'a, toiD'a, uiD'a, sõiD'a, võiD'a, läiD'a, täiD'a, väiD'a, köiD'a, jooD'a, looD'a, tooD'a, karD'a, kurD'a, muuD'a, suuD'a, mõõD'a, sөөD'a, (ta`astooD'a), (luuD'a)

10: ...

10a: TA-afiks: *saaD'e'ta*, ..., *a#>e; +t'a*TU-afiks: *saaD'e'tu*, ..., *a#>e; +t'u*?TU*-afiks: *saaD'e'tu*, ..., *a#>e; +t'u*TUD-afiks: *saaD'e'tuD*, ..., *a#>e; +t'uD*1110a: S-I-afiks: *sa`a'tis*, ..., '>'; NA>TA; *a#>i; +s*V-afiks: *sa`a'tev*, ..., '>'; NA>TA; *a#>e; +v*1110c: DA-afiks: *sa`a'ta*, ..., '>'; *a#>0; +ta&*'>'; NA>TA; *a#>0; +a*GE-afiks: *sa`atke*, ..., '>'; *a#>0; +ke*GU-afiks: *sa`atku*, ..., '>'; *a#>0; +ku*JA-afiks: *sa`a'tja*, ..., '>'; NA>TA; *a#>0; +ja*MA-afiks: *sa`a'tma*, ..., '>'; NA>TA; *a#>0; +ma*MINE-afiks: *sa`a'tmine*, ..., '>'; NA>TA; *a#>0; +mine*NU-afiks: *sa`a'tnu*, ..., '>'; NA>TA; *a#>0; +nu*NU*-afiks: *sa`a'tnu*, ..., '>'; NA>TA; *a#>0; +nu*NUD-afiks: *sa`a'tnuD*, ..., '>'; NA>TA; *a#>0; +nuD*VAT-afiks: *sa`a'tva't*, ..., '>'; NA>TA; *a#>0; +va't***“1111”****1111** Verbituumad (üksikud):

simpleksverb “(pearõhust alates) kaks silpi, pikk rõhusilp, lauge pain, ‘pikk vokaal, diftong või sonorant - *B, D, G* või *s* - vokaal’,

‘*B, D, G* või *s*’- lõpulise noomeni sarnane”

(*sonD'i, Barr'i^kkaaD'i...*)

10: ...

1111: DA-afiks: '>'; *+Da*GE-afiks: '>'; *+Ge*GU-afiks: '>'; *+Gu*JA-afiks: '>'; *+ja*MA-afiks: '>'; *+ma*MINE-afiks: '>'; *+mine*NU-afiks: '>'; *+nu*NU*-afiks: '>'; *+nu*NUD-afiks: '>'; *+nuD*S-I-afiks: '>'; *+s*V-afiks: '>'; *+v*VAT-afiks: '>'; *+va't*

“11120”

11120 Verbituumad (kümmekond):
simpleksverb “(pearõhust alates) kaks silpi, pikk rõhusilp, lauge pain,
‘pikk vokaal või diftong - s - vokaal’ “
(*soos 'i, reis 'i...*)

10: ...

11120: DA-afiks: ' > ' ; +*Da*
GE-afiks: ' > ' ; +*Ge*
GU-afiks: ' > ' ; +*Gu*
JA-afiks: ' > ' ; +*ja*
MA-afiks: ' > ' ; +*ma*
MINE-afiks: ' > ' ; +*mine*
NU-afiks: ' > ' ; +*nu*
NU*-afiks: ' > ' ; +*nu*
NUD-afiks: ' > ' ; +*nuD*
S-I-afiks: ' > ' ; +*s*
V-afiks: ' > ' ; +*v*
VAT-afiks: ' > ' ; +*va^t*

“11121”

11121 Verbituumad (VVS-i järgi puuduvad):
simpleksverb “(pearõhust alates) kaks silpi, pikk rõhusilp, lauge pain,
‘pikk vokaal või diftong - s - vokaal’,
‘ss’ - lõpulise noomeni sarnane”
(?*Gneis 'i...*)

10: ...

11121: DA-afiks: ' > ' ; NA>TA; +*Da*
GE-afiks: ' > ' ; NA>TA; +*Ge*
GU-afiks: ' > ' ; NA>TA; +*Gu*
JA-afiks: ' > ' ; NA>TA; +*ja*
MA-afiks: ' > ' ; NA>TA; +*ma*
MINE-afiks: ' > ' ; NA>TA; +*mine*
NU-afiks: ' > ' ; NA>TA; +*nu*
NU*-afiks: ' > ' ; NA>TA; +*nu*
NUD-afiks: ' > ' ; NA>TA; +*nuD*
S-I-afiks: ' > ' ; NA>TA; +*s*
V-afiks: ' > ' ; NA>TA; +*v*
VAT-afiks: ' > ' ; NA>TA; +*va^t*

“112”

112 Verbituumad (VVS-i järgi üks):
simpleksverb ‘(pearõhust alates) kaks silpi, pikk rõhusilp, lauge pain,
lastekeelne või obstsõone tähendus’
(*piss’i...*)

10: ...

112: DA-afiks: +*Da*
GE-afiks: +*Ge*
GU-afiks: +*Gu*
JA-afiks: +*ja*
MA-afiks: +*ma*
MINE-afiks: +*mine*
NU-afiks: +*nu*
NU*-afiks: +*nu*
NUD-afiks: +*nuD*
S-I-afiks: +*s*
V-afiks: +*v*
VAT-afiks: +*va^t*

“120”

120 Verbituumad (sajad):
simpleksverb “(pearõhust alates) kaks silpi, järsk pain, ‘a’- lõpuline”
(*mä`ära, pla`ksa, tõ`rva...*)

10: ...

120: DA-afiks: `>'; +^t*ta*
GE-afiks: `>'; +^k*ke*
GU-afiks: `>'; +^k*ku*
NU-afiks: `>'; +*nu*
NU*-afiks: `>'; +*nu*
NUD-afiks: `>'; +*nuD*
TA-afiks: `>'; +^t*ta*
TU-afiks: `>'; +^t*tu*
?TU*-afiks: `>'; +^t*tu*
TUD-afiks: `>'; +^t*tuD*

110/

120b 2 verbituuma

kuiv`a&ku`iva, kasv`a&ka`sva:

110... -simpleksverb

‘(pearõhust alates) kaks silpi, pikk rõhusilp, lauge pain’

(*kuiv`a, kasv`a*)

10: ...

110: DA-afiks: ‘>’; +*Da*

GE-afiks: ‘>’; +*Ge*

GU-afiks: ‘>’; +*Gu*

JA-afiks: ‘>’; +*ja*

MA-afiks: ‘>’; +*ma*

MINE-afiks: ‘>’; +*mine*

NU-afiks: ‘>’; +*nu*

NU*-afiks: ‘>’; +*nu*

NUD-afiks: ‘>’; +*nuD*

S-I-afiks: ‘>’; +*s*

V-afiks: ‘>’; +*v*

VAT-afiks: ‘>’; +*va^t*

...120b -simpleksverb

“(pearõhust alates) kaks silpi, järsk pain, ‘a’- lõpuline”

ku`iva, ka`sva

10: ...

120b: DA-afiks: *ku`ivaDa*, ..., +*Da*

GE-afiks: *ku`ivaGe*, ..., +*Ge*

GU-afiks: *ku`ivaGu*, ..., +*Gu*

NU-afiks: *ku`ivanu*, ..., +*nu*

NU*-afiks: *ku`ivanu*, ..., +*nu*

NUD-afiks: *ku`ivanuD*, ..., +*nuD*

TA-afiks: *ku`iva^ta*, ..., +*ta*

TU-afiks: *ku`iva^tu*, ..., +*tu*

?TU*-afiks: *ku`iva^tu*, ..., +*tu*

TUD-afiks: *ku`iva^tuD*, ..., +*tuD*

“1210”

1210 Verbituumad (sajad):

simpleksverb “(pearõhust alates) kaks silpi, järsk pain, ‘a’- lõpuline, tugev aste”

(*pi^lka, oⁱGa, taⁱpa, ko^hta...*)

10: ...

1210: DA-afiks: `>'; TA>NA; +^tta

GE-afiks: `>'; TA>NA; +^kke

GU-afiks: `>'; TA>NA; +^kku

NU-afiks: `>'; TA>NA; +nu

NU*-afiks: `>'; TA>NA; +nu

NUD-afiks: `>'; TA>NA; +nuD

TA-afiks: `>'; TA>NA; +^tta

TU-afiks: `>'; TA>NA; +^ttu

?TU*-afiks: `>'; TA>NA; +^ttu

TUD-afiks: `>'; TA>NA; +^ttuD

1210a 1 verbituum:

simpleksverb “(pearõhust alates) kaks silpi, järsk pain, ‘a’- lõpuline, tugev aste”

e^rGa

10: ...

1210a: DA-afiks: *er^ata*, `>'; G>0; +^tta

GE-afiks: *er^ake*, `>'; G>0; +^kke

GU-afiks: *er^aku*, `>'; G>0; +^kku

NU-afiks: *er^anu*, `>'; G>0; +nu

NU*-afiks: *er^anu*, `>'; G>0; +nu

NUD-afiks: *er^anuD*, `>'; G>0; +nuD

TA-afiks: *er^ata*, `>'; G>0; +^tta

TU-afiks: *er^atu*, `>'; G>0; +^ttu

?TU*-afiks: *er^atu*, `>'; G>0; +^ttu

TUD-afiks: *er^atuD*, `>'; G>0; +^ttuD

“1211”

1211 Verbituumad (üksikud):

simpleksverb “(pearõhust alates) kaks silpi, järsk pain, ‘a’ lõpuline, ‘madal või keskkõrge vokaal - *D* või *G* tugeva astmena” “

(*ko`oGa, ra`aDa...*)

10: ...

1211: DA-afiks: `>'; +^tta

GE-afiks: `>'; +^kke

GU-afiks: `>'; +^kku

NU-afiks: `>'; +nu

NU*-afiks: `>'; +nu

NUD-afiks: `>'; +nuD

TA-afiks: `>'; +^tta

TU-afiks: `>'; +^ttu

?TU*-afiks: `>'; +^ttu

TUD-afiks: `>'; +^ttuD

1211b (1) verbituum:

simpleksverb “(pearõhust alates) kaks silpi, järsk pain, ‘a’- lõpuline, ‘madal või keskkõrge vokaal - *D* või *G* tugeva astmena” “

(*se`eGa*)

10: ...

1211b: DA-afiks: (*se`eGaDa*), +*Da*

GE-afiks: (*se`eGaGe*), +*Ge*

GU-afiks: (*se`eGaGu*), +*Gu*

NU-afiks: (*se`eGanu*), +*nu*

NU*-afiks: (*se`eGanu*), +*nu*

NUD-afiks: (*se`eGanuD*), +*nuD*

TA-afiks: (*se`eGa^tta*), +^tta

TU-afiks: (*se`eGa^ttu*), +^ttu

?TU*-afiks: (*se`eGa^ttu*), +^ttu

TUD-afiks: (*se`eGa^ttuD*), +^ttuD

“122”

122 Verbituumad (kümned):
simpleksverb “(pearõhust alates) kaks silpi, järsk pain, ‘a’- lõpuline,
verbiafiksi fookussona”
(*se`osta, hallo`o'ta, kä`enDa...*)

10: ...

122: DA-afiks: +*Da*
GE-afiks: +*Ge*
GU-afiks: +*Gu*
NU-afiks: +*nu*
NU*-afiks: +*nu*
NUD-afiks: +*nuD*
TA-afiks: +^t*ta*
TU-afiks: +^t*tu*
?TU*-afiks: +^t*tu*
TUD-afiks: +^t*tuD*

“130”

130 Verbituumad (kümned):
simpleksverb “(pearõhust alates) kaks silpi, järsk pain, ‘le(re)’-
lõpuline”
(*ti`irle, jõ`nksle, va`evle...*)

10: ...

130: DA-afiks: `>'; Se#>eS; +*Da*
GE-afiks: `>'; Se#>eS; +*Ge*
GU-afiks: `>'; Se#>eS; +*Gu*
NU-afiks: `>'; Se#>eS; +*nu*
NU*-afiks: `>'; Se#>eS; +*nu*
NUD-afiks: `>'; Se#>eS; +*nuD*
TA-afiks: `>'; Se#>eS; +*Da*
TU-afiks: `>'; Se#>eS; +*Du*
?TU*-afiks: `>'; Se#>eS; +*Du*
TUD-afiks: `>'; Se#>eS; +*DuD*

130c1 1 verbituum:
 simpleksverb “(pearõhust alates) kaks silpi, järsk pain, ‘le(re)’-
 lõpuline”
mõ[↓]tle

10: ...
 130/: DA-afiks: `>'; Se#>eS; +Da/
 130b: *mõ`elDa, 't>0; Se#>eS; +Da*
 130/: GE-afiks: `>'; Se#>eS; +Ge/
 130b: *mõ`elGe, 't>0; Se#>eS; +Ge*
 130/: GU-afiks: `>'; Se#>eS; +Gu/
 130b: *mõ`elGu, 't>0; Se#>eS; +Gu*
 130/: NU-afiks: `>'; Se#>eS; +nu/
 130b: *mõ`elnu, 't>0; Se#>eS; +nu*
 130/: NU*-afiks: `>'; Se#>eS; +nu/
 130b: *mõ`elnu, 't>0; Se#>eS; +nu*
 130/: NUD-afiks: `>'; Se#>eS; +nuD/
 130b: *mõ`elnuD, 't>0; Se#>eS; +nuD*
 130/: TA-afiks: `>'; Se#>eS; +Da/
 130c: *mõ`elDa, 't>0; Se#>eS; +Da*
 130/: TU-afiks: `>'; Se#>eS; +Du/
 130c: *mõ`elDu, 't>0; Se#>eS; +Du*
 130/: ?TU*-afiks: `>'; Se#>eS; +Du/
 130c: *mõ`elDu, 't>0; Se#>eS; +Du*
 130/: TUD-afiks: `>'; Se#>eS; +DuD/
 130c: *mõ`elDuD, 't>0; Se#>eS; +DuD*

130c2 1 verbituum:
 simpleksverb “(pearõhust alates) kaks silpi, järsk pain, ‘le(re)’-
 lõpuline”
ü[↓]tle

10: ...
 130/: DA-afiks: `>'; Se#>eS; +Da/
 130b: *õ`elDa, ü>ö, 't>0; Se#>eS; +Da*
 130/: GE-afiks: `>'; Se#>eS; +Ge/
 130b: *õ`elGe, ü>ö, 't>0; Se#>eS; +Ge*
 130/: GU-afiks: `>'; Se#>eS; +Gu/
 130b: *õ`elGu, ü>ö, 't>0; Se#>eS; +Gu*
 130/: NU-afiks: `>'; Se#>eS; +nu/
 130b: *õ`elnu, ü>ö, 't>0; Se#>eS; +nu*
 130/: NU*-afiks: `>'; Se#>eS; +nu/
 130b: *õ`elnu, ü>ö, 't>0; Se#>eS; +nu*
 130/: NUD-afiks: `>'; Se#>eS; +nuD/
 130b: *õ`elnuD, ü>ö, 't>0; Se#>eS; +nuD*
 130/: TA-afiks: `>'; Se#>eS; +Da/
 130c: *õ`elDa, ü>ö, 't>0; Se#>eS; +Da*
 130/: TU-afiks: `>'; Se#>eS; +Du/
 130c: *õ`elDu, ü>ö, 't>0; Se#>eS; +Du*
 130/: ?TU*-afiks: `>'; Se#>eS; +Du/
 130c: *õ`elDu, ü>ö, 't>0; Se#>eS; +Du*
 130/: TUD-afiks: `>'; Se#>eS; +DuD/
 130c: *õ`elDuD, ü>ö, 't>0; Se#>eS; +DuD*

“131”

131 Verbituumad (VVS-i järgi üks):
simpleksverb “(pearõhust alates) kaks silpi, järsk pain, ‘madal või keskkõrge vokaal - *le(re)*’- lõpuline”
(*a`ele...*)

10: ...

131: DA-afiks: +*Da*
GE-afiks: +*Ge*
GU-afiks: +*Gu*
NU-afiks: +*nu*
NU*-afiks: +*nu*
NUD-afiks: +*nuD*
TA-afiks: +^t*ta*
TU-afiks: +^t*tu*
?TU*-afiks: +^t*tu*
TUD-afiks: +^t*tuD*

“132”

132 Verbituumad (VVS-i järgi puuduvad):
simpleksverb “(pearõhust alates) kaks silpi, järsk pain, ‘lühivokaal – lühisonorant - *le(re)*’- lõpuline”
(?*õ`mle...*)

10: ...

132: DA-afiks: `>'; S>S²; Se#>eS; +*Da*
GE-afiks: `>'; S>S²; Se#>eS; +*Ge*
GU-afiks: `>'; S>S²; Se#>eS; +*Gu*
NU-afiks: `>'; S>S²; Se#>eS; +*nu*
NU*-afiks: `>'; S>S²; Se#>eS; +*nu*
NUD-afiks: `>'; S>S²; Se#>eS; +*nuD*
TA-afiks: `>'; S>S²; Se#>eS; +*Da*
TU-afiks: `>'; S>S²; Se#>eS; +*Du*
?TU*-afiks: `>'; S>S²; Se#>eS; +*Du*
TUD-afiks: `>'; S>S²; Se#>eS; +*DuD*

“1330”

1330 Verbituumad (sadakond):

simpleksverb “(pearõhust alates) kaks silpi, järsk pain, ‘le(re)’ – lõpuline, tugev aste”

(ka `htle, ke `m^pple, põ `i^kkle...)

10: ...

- 1330: DA-afiks: `>'; TA>NA; Se#>eS; +Da
GE-afiks: `>'; TA>NA; Se#>eS; +Ge
GU-afiks: `>'; TA>NA; Se#>eS; +Gu
NU-afiks: `>'; TA>NA; Se#>eS; +nu
NU*-afiks: `>'; TA>NA; Se#>eS; +nu
NUD-afiks: `>'; TA>NA; Se#>eS; +nuD
TA-afiks: `>'; TA>NA; Se#>eS; +Da
TU-afiks: `>'; TA>NA; Se#>eS; +Du
?TU*-afiks: `>'; TA>NA; Se#>eS; +Du
TUD-afiks: `>'; TA>NA; Se#>eS; +DuD

1330a 1 verbituum:

simpleksverb “(pearõhust alates) kaks silpi, järsk pain, ‘le(re)’- lõpuline, tugev aste”

su `uDle

10: ...

- 1330a: DA-afiks: suuD`elDa, `>'; Se#>eS; +Da
GE-afiks: suuD`elGe, `>'; Se#>eS; +Ge
GU-afiks: suuD`elGu, `>'; Se#>eS; +Gu
NU-afiks: suuD`elnu, `>'; Se#>eS; +nu
NU*-afiks: suuD`elnu, `>'; Se#>eS; +nu
NUD-afiks: suuD`elnuD, `>'; Se#>eS; +nuD
TA-afiks: suuD`elDa, `>'; Se#>eS; +Da
TU-afiks: suuD`elDu, `>'; Se#>eS; +Du
?TU*-afiks: suuD`elDu, `>'; Se#>eS; +Du
TUD-afiks: suuD`elDuD, `>'; Se#>eS; +DuD

“1331”

1331 Verbituumad (üksikud):
simpleksverb “(pearõhust alates) kaks silpi, järsk pain, ‘le(re)’-
lõpuline, ‘madal või keskkõrge vokaal - *D* või *G* tugeva astmena”
(*ma`aDle, ho`oGle...*)

10: ...

1331: DA-afiks: `>'; Se#>eS; +*Da*
GE-afiks: `>'; Se#>eS; +*Ge*
GU-afiks: `>'; Se#>eS; +*Gu*
NU-afiks: `>'; Se#>eS; +*nu*
NU*-afiks: `>'; Se#>eS; +*nu*
NUD-afiks: `>'; Se#>eS; +*nuD*
TA-afiks: `>'; Se#>eS; +*Da*
TU-afiks: `>'; Se#>eS; +*Du*
?TU*-afiks: `>'; Se#>eS; +*Du*
TUD-afiks: `>'; Se#>eS; +*DuD*

1331b (1) verbituum:
simpleksverb “(pearõhust alates) kaks silpi, järsk pain, ‘le(re)’-
lõpuline, ‘madal või keskkõrge vokaal - *D* või *G* tugeva astmena”
(*a`eGle*)

10: ...

1331b: DA-afiks: (*aj`elDa*), `>'; *e>j*; TA>NA; Se#>eS; +*Da*
GE-afiks: (*aj`elGe*), `>'; *e>j*; TA>NA; Se#>eS; +*Ge*
GU-afiks: (*aj`elGu*), `>'; *e>j*; TA>NA; Se#>eS; +*Gu*
NU-afiks: (*aj`elnu*), `>'; *e>j*; TA>NA; Se#>eS; +*nu*
NU*-afiks: (*aj`elnu*), `>'; *e>j*; TA>NA; Se#>eS; +*nu*
NUD-afiks: (*aj`elnuD*), `>'; *e>j*; TA>NA; Se#>eS; +*nuD*
TA-afiks: (*aj`elDa*), `>'; *e>j*; TA>NA; Se#>eS; +*Da*
TU-afiks: (*aj`elDu*), `>'; *e>j*; TA>NA; Se#>eS; +*Du*
?TU*-afiks: (*aj`elDu*), `>'; *e>j*; TA>NA; Se#>eS; +*Du*
TUD-afiks: (*aj`elDuD*), `>'; *e>j*; TA>NA; Se#>eS; +*DuD*

“14”

- 14 Verbituumad (kümned):
simpleksverb “(pearõhust alates) kolm silpi, lühike rõhusilp, ‘ele’-
lõpuline”
(*kõn’ele, kih’ele, un’ele...*)
- 10: ...
- 14: (DA-afiks: $e\#\gt;0$; +*Da*)
(GE-afiks: $e\#\gt;0$; +*Ge*)
(GU-afiks: $e\#\gt;0$; +*Gu*)
(NU-afiks: $e\#\gt;0$; +*nu*)
(NU*-afiks: $e\#\gt;0$; +*nu*)
(NUD-afiks: $e\#\gt;0$; +*nuD*)
(TA-afiks: $e\#\gt;0$; +*Da*)
(TU-afiks: $e\#\gt;0$; +*Du*)
(?TU*-afiks: $e\#\gt;0$; +*Du*)
(TUD-afiks: $e\#\gt;0$; +*DuD*)

“15”

- 10/
15 Verbituumad (kümned):
simpleksverb &
simpleksverb “(pearõhust alates) neli või enam silpi, ‘skel’e’, ‘stel’e’
või ‘tel’e’- lõpuline”
(*mõ^tt’iskle&mõ^tt’iskel’e, viim’istle&viim’istel’e...*)
- 10... -simpleksverb
(*mõ^tt’iskle, viim’istle...*)
- 10: ...
- ...15 -simpleksverb “(pearõhust alates) neli või enam silpi, ‘skel’e’, ‘stel’e’
või ‘tel’e’- lõpuline”
(*mõ^tt’iskel’e, viim’istel’e...*)
- 10: ...
- 15: DA-afiks: ‘>’; $S>S^2$; $e\#\gt;0$; +*a*
GE-afiks: $e\#\gt;0$; +*Ge*
GU-afiks: $e\#\gt;0$; +*Gu*
JA-afiks: $e\#\gt;i$; +*ja*
NU-afiks: $e\#\gt;0$; +*nu*
NU*-afiks: $e\#\gt;0$; +*nu*
NUD-afiks: $e\#\gt;0$; +*nuD*
S-I-afiks: $e\#\gt;i$ (;+0)
TA-afiks: ‘>’; $e\#\gt;0$; +*Da*
TU-afiks: ‘>’; $e\#\gt;0$; +*Du*
?TU*-afiks: ‘>’; $e\#\gt;0$; +*Du*
TUD-afiks: ‘>’; $e\#\gt;0$; +*DuD*

134/

15 Verbituumad (üksikud):
simpleksverb “(pearõhust alates) kaks silpi, järsk pain, ‘le(re)’ -
lõpuline, verbiafiksi ‘+^ttle’ (‘+skle’, ‘+stle’) fookussõna” &
simpleksverb “(pearõhust alates) kolm silpi, ‘skel’e’, ‘stel’e’ või ‘tel’e’
- lõpuline”
(lo`e^ttle&lo`e^ttel’e...)

134... -simpleksverb “(pearõhust alates) kaks silpi, järsk pain, ‘le(re)’ -
lõpuline, verbiafiksi ‘+^ttle’ (‘+skle’, ‘+stle’) fookussõna”
(lo`e^ttle...)

10: ...

134: DA-afiks: +*Da*
GE-afiks: +*Ge*
GU-afiks: +*Gu*
NU-afiks: +*nu*
NU*-afiks: +*nu*
NUD-afiks: +*nuD*
TA-afiks: +^t*ta*
TU-afiks: +^t*tu*
?TU*-afiks: +^t*tu*
TUD-afiks: +^t*tuD*

...15 -simpleksverb “(pearõhust alates) kolm silpi, ‘skel’e’, ‘stel’e’ või
‘tel’e’ - lõpuline”
(lo`e^ttel’e...)

10: ...

15: DA-afiks: ‘>’; S>S²; e#>0; +*a*
GE-afiks: e#>0; +*Ge*
GU-afiks: e#>0; +*Gu*
JA-afiks: e#>i; +*ja*
NU-afiks: e#>0; +*nu*
NU*-afiks: e#>0; +*nu*
NUD-afiks: e#>0; +*nuD*
S-I-afiks: e#>i(; +0)
TA-afiks: ‘>’; e#>0; +*Da*
TU-afiks: ‘>’; e#>0; +*Du*
?TU*-afiks: ‘>’; e#>0; +*Du*
TUD-afiks: ‘>’; e#>0; +*DuD*

7. KOKKUVÕTE

Siinse töö esimene peatükk formuleerib morfeemikeskele keelemudelite vastanduva sõnakeske keelemudeli. Kui morfeemikesketes keelemudelistes on primaarse üksuse (morfeemi) staatuses üks osa sõnu, näit. inglise *friend* ja kõik afiksids, näiteks inglise *+ship*, ning sekundaarse üksuse (morfeemide kombinatsiooni, konstruktsiooni vms.) staatuses muu hulgas teine osa sõnu, näit. inglise *friendship*, siis siinses sõnakeskes keelemudelis on primaarse üksuse staatuses kõik sõnad, näit. nii *friend* kui ka *friendship*, ja sekundaarse üksuse staatuses muu hulgas kõik afiksids, näit. *+ship*. Sõnakeske keelemudeli järgi moodustavad tüüpilise lause eelkõige sõnad ning nendevahelised süntagmaatilised ja/või paradigmaatilised seosed. Afiks on sõnakeske keelemudeli järgi ainult üks sõnadevahelise paradigmaatilise seose alaliike: afiksiks on paradigmaatiline seos kahe sõna — fookussõna kui paradigmas ühel hierarhiatasandil esineva sõna ning foonsõna kui paradigmas teisel hierarhiatasandil esineva sõna — vahel, mis on kõnealuse fookussõna kui fookussõna ainus paradigmaatiline seos. Sõnakeske keelemudeli järgi tuleb afiksi ja sõna erinevus esile eelkõige fonoloogias, täpsemalt (üksikute sõnadena ilmnevale fundamentaalsele fonoloogiale ja sõnade süntagmadena ilmnevale süntagmaatilisele fonoloogiale vastanduvast) sõnade paradigmadena ilmnevas paradigmaatilises fonoloogias. Sõna, näit. *ship*, väljendusküljeks on häälikujada, mis kas hääldub omaette üksusena (sõna pindsõnana) või mida oleks üldjuhul võimalik hääldada omaette üksusena (sõna süvasõnana e. tüvena). Afiksi, näit. *+ship*, väljendusküljeks on kahe häälikujada, näit. sõnade *friend* ja *friendship* häälikujadade seose tuletis, mida omaette üksusena hääldada pole põhimõtteliselt võimalik.

Paradigmaatilises fonoloogias on afiks direktsionaalne, sensitiivne ja deskriptiivne üksus. Esiteks, afiks ilmneb direktsionaalse seosena foonsõna, näit. inglise *friend*, *tell*, *cut* ja vene *korova*, kui 'vähema' häälikujada ja fookussõna, vastavalt *friendship*, *told*, *cut* ja *korov*, kui 'enama' häälikujada vahel. Afiksi väljendusküljes kajastavad direktsionaalsust tehted, siin vastavalt *+/ʃp/*, */e/ > /əʊ/* ja *+/d/*, 0 ning *-/a/*. Teiseks, afiks ilmneb sensitiivse, oma foonsõna liigitava algena. Lihtsa sensitiivsuse korral (kui afiks rakendab üht tehet), näit. inglise afiksi *+ship* puhul, kuuluvad foonsõnad, siin muude hulgas näit. *friend*, ühte liigitusklassi. Keeruka sensitiivsuse korral (kui afiks rakendab mitut tehet), näit. inglise minevikuafiksi puhul, jagunevad foonsõnad eri liigitusklasside vahel, mis võivad ilmutada kas regulaarset või irregulaarset sensitiivsust. Regulaarset sensitiivsust ilmutava liigitusklassi, siin näit. *earn* ja temaga analoogsete sõnade või *kick* ja temaga analoogsete sõnade puhul on liigitamise aluseks ainult sõnade kirjeldus, siin vastavalt 'foonsõna üldjuhul' ning 'helitu häälikuga lõppev foonsõna'. Irregulaarset sensitiivsust ilmutava liigitusklassi, siin näit. *burn* ja temaga analoogsete sõnade puhul on liigitamise aluseks sõnade loend, siin 'foonsõna *burn*, ...'. Afiksi väljendusküljes kajastab sensitiivsust eelkõige

tehte juurde kuuluv tehtepäästik või selle puudumine. Lihtsat sensitiivsust või markeerimata regulaarset sensitiivsust ilmutava liigitusklassi korral, siin esimese kahe näite puhul, esineb tehe ilma tehtepäästikuta, vastavalt +/ʃɪp/ ja +/d/. Markeeritud regulaarset sensitiivsust või irregulaarset sensitiivsust ilmutava liigitusklassi korral, siin kahe viimase näite puhul, esineb tehe koos tehtepäästikuga, vastavalt 'kui helitu häälikuga lõppev foonsõna, siis +/t/' ja 'kui foonsõna *burn*, ..., siis +/t/'. Kolmandaks, afiks ilmneb deskriptiivse, oma fookussõna kirjeldava algena, näit. kuulub sõna *cursed* /kɜːst/ inglise mineviku-afiksi fookussõnana fookussõnatüüpi 'fookussõna lõpus on helitu häälik ja /t/; fookussõna sisaldab mis tahes häälikuid' (tehtepäästikuks ja tehteks on siin 'kui helitu häälikuga lõppev foonsõna, siis +/t/') ja sõna *burst* /bɜːst/ fookussõnatüüpi 'fookussõna lõpus on hambasombusulghäälik ja /t/; fookussõna sisaldab mis tahes häälikuid' (tehtepäästikuks ja tehteks on siin 'kui hambasombusulghäälikuga lõppev foonsõna *burst*,..., siis 0'). Afiksi väljendusküljes kajastab deskriptiivsust tehete grupeerumine omavahel tihedamini seotud tehete rühmadeks.

Töö teine peatükk näitab, kuidas ülalesitatud afiksitõlgendus rakendub morfoloogia traditsioonilise keskme — infleksiooni (sõnamuutmise) — käsitlemisel. Siinse sõnakeskese keelemudeli järgi on afiks keele kui formaalse fenomeni omadus ja grammatika osa moodustav infleksioon keele kui funktsionaalse fenomeni omadus. Infleksioonifiks on nõnda fookus- ja foonsõna vaheline formaalne element, mille funktsiooniks on osutada foonsõna vahendusel fookussõna grammatilisele tähendusele. Grammatiline tähendus võib sõnas esineda ka ilma infleksioonifiksi toetuseta ning infleksioonifiksiks osutuvad afiksivõivad kanda veel ka muid funktsioone. Sellel taustal on infleksioonimorfoloogia pigem üksikute infleksioonifiksiste kogum kui grammatikas eristuv omaette allsüsteem. Kõnealune infleksioonimorfoloogia käsitlus on senistest küllalt erinev, et postuleerida tema jaoks omaette (traditsiooniliste IA, IP ja WP mudelile vastanduv) *Word-and-Affix* ehk WA mudel.

Töö viimased peatükid esitavad WA mudeli raames eesti verbiinfleksiooni (verbimuutumise) ammendavust taotleva käsitluse. Esmalt kirjeldame ära ühe ja siis kõigi eesti verbimuuteafiksiste väljendusküljed. Eesti keeles loeme verbimuuteafiksiks infleksioonifiksi, mille foonsõnaks võib olla verb; eesti keeles loeme verbiks sõna, mille grammatilisse tähendusse kuulub predikatsiooni väljendava valentsi nõue. Siinses käsitluses loeme simpleksverbiks, mille grammatiline tähendus esineb ilma infleksioonifiksi toetuseta ja mis moodustab tüüpilise verbidest leksikoniüksuse tuuma, verbe nagu *ela* ja *küsi*, mis esinevad pindsõnana kas juhise või eituse ning pragmaatilises funktsioonis (simpleksverbide puhul jääb kõrvale traditsiooniline käskiva kõneviisi või eitava kõne grammatiline tähendus). Siinses käsitluses eristame tähendust 'nending' kandvat B-KSE-afiksit (esineb näiteks seoses fookussõnadega *elab*, *elatakse*) ning tähendust 'mitmuslik nending' kandvat D-(VA)D-afiksit (esineb näiteks seoses fookussõnadega *elavad*, *elasid*); traditsioonilistest alternatiiv-

analüüsides on kõnealusele lähem pigem “oleviku tunnuse” kui “kolmanda pöörde lõppude” analüüs.

Eesti õigekeelsussõnaraamatust ning Ülle Viksi vormisõnastiku arvuti-variantist lähtuvat ning eesti verbimuutumise regulaarse ja irregulaarse aspekti eristamisele tuginevat üksikute verbimuuteafiksiste käsitlust tutvustame esmalt DA-afiksi (esineb näiteks seoses fookussonaga *elada*) väljenduskülje näitel, millele järgneb kõigi verbimuuteafiksiste üldistav käsitus. Lõpuks võtab olulise osa üksikute afiksiste käsitlusest kokku tüüpkonnastik, mille keskmeks on verbituumadena esinevad simpleksverbid ja mis ei hõlma mitte ainult aktuaalseid (“juba olemasolevaid”), vaid ka potentsiaalseid (“veel puuduvaid”) verbe. On tähelepanuväärne, et tüüpkonnastikus loetletud, irregulaarset sensitiivsust ilmutavatesse liigitusklassidesse kuuluvate simpleksverbide hulk — 227 (lõdveemas tõlgenduses 248) — on samas suurusjärgus näiteks inglise, saksa või hollandi keele irregulaarsete verbide arvuga.

ABSTRACT IN ENGLISH

The dissertation aims at providing (i) a novel model of human language centered around the concept of *word* and (ii) an exhaustive analysis of the Estonian verb inflection according to the model provided.

VIIDATUD KIRJANDUS

- Ahrens, E.** (1843). Grammatik der Ehstnischen Sprache Revalschen Dialektes I. Formenlehre. Reval: Laakmann.
- Ahrens, E.** (1853). Grammatik der Ehstnischen Sprache Revalschen Dialektes. Reval: Kluge.
- Allen, M.** (1979). Morphological investigations. Ann Arbor: University Mfs.
- Allik, J., T. Help & H. Pakk** (1987). Psychological evidence for linguemes: the Estonian rective. In T. Help (ed.). Symposium on Language Universals. Tallinn: Academy of Sciences of the Estonian SSR. 8–13.
- Andersen, H.** (1980). Morphological change: towards a typology. In J. Fisiak (ed.). Historical morphology. The Hague: Mouton. 1–50.
- Anderson, S. R.** (1974). The organization of phonology. New York: Academic Press.
- Anttila, R.** (1977). Analogy. The Hague: Mouton.
- Archangeli, D. (ed.)** (1988). Underspecification in phonology. *Phonology* 5, 2.
- Aronoff, M.** (1976). Word formation in generative grammar. Linguistic Inquiry Monograph 1. Cambridge, MA: MIT.
- Aronoff, M.** (1988). Review of 'On the definition of word' by A. M. Di Sciullo & E. Williams. *Language* 64. 766–770.
- Beard, R.** (1987). Morpheme order in a lexeme/morpheme based morphology. *Lingua* 72. 1–44.
- Booij, G. & J. Rubach** (1987). Postcyclic versus postlexical rules in Lexical Phonology. *Linguistic Inquiry* 18. 1–14.
- Bybee, J. L.** (1985). Morphology: A study of the relation between meaning and form. Typological studies in language 9. Amsterdam: Benjamins.
- Bybee, J. L. & C. L. Moder** (1983). Morphological classes as natural categories. *Language* 59. 251–270.
- Bybee, J. L. & D. I. Slobin** (1982). Rules and schemas in the development and use of the English past tense. *Language* 58. 265–289.
- Carstairs, A.** (1987). Allomorphy in inflection. London: Croom Helm.
- Clements, G. N. & S. J. Keyser** (1983). CV phonology: a generative theory of the syllable. Cambridge, MA: MIT.
- Derwing, B. L., T. N. Nearey & M. L. Dow** (1986). On the phoneme as the unit of the 'second articulation'. *Phonology* 3. 45–69.
- Di Sciullo, A. M. & E. Williams** (1987). On the definition of word. Linguistic Inquiry Monograph 14. Cambridge, MA: MIT.
- Dressler, W. U.** (1985). Morphology: the dynamics of derivation. Ann Arbor: Karoma.
- Eek, A.** (1987). Kvantiteet ja rõhk eesti keeles (II). *Seisukohavõtt. Keel ja Kirjandus* 30. 153–160, 203–213, 277–284, 344–352.
- Eek, A. & T. Help** (1987). The interrelationship between phonological and phonetic sound changes: a great rhythm shift of Old Estonian. *Proceedings XIth ICPhS* 6. Tallinn. 218–233.
- Eesti Keele Grammatika (=EKG) I** (1995), M. Erelt jt., Tallinn: ETA Eesti Keele Instituut.
- Erelt, M.** (1999). 1990. aastad eesti keele uurimises. *Akadeemia* 11. 2053–2067.
- Givón, T.** (1984). Syntax. A functional typological introduction. Amsterdam: Benjamins.

- Grigerich, H. J.** (1985). *Metrical phonology and phonological structure*. Cambridge: University Press.
- Haiman, J.** (1985). *Natural syntax*. Cambridge: University Press.
- Halle, M. & K. P. Mohanan** (1985). Segmental phonology of Modern English. *Linguistic Inquiry* 16. 57–116.
- Harms, R. T.** (1978). Some observations and hunches concerning Estonian prosody. *Estonian Papers in Phonetics* 1978. 31–34.
- Hayes, B.** (1984). The phonology of rhythm in English. *Linguistic Inquiry* 15. 33–74.
- Help, T.** (1985a). Linguistic competence and morphology. Preprint KKI-38. Tallinn: Academy of Sciences of the Estonian SSR.
- Help, T.** (1985b). Üks võimalus eesti verbimorfoloogia käsitlemiseks. *Keel ja Kirjandus* 28. 212–226.
- Help, T.** (1987). Tugevas astmes võivad olla ainult *b/p*, *d/t*, *g/k* ja *s/ss*. Teoses M. Erelt & H. Saari (toim.). *Ars grammatica* 1986. Tallinn: Valgus. 3–22.
- Help, T.** (1988). Eesti ja soome keele suhted: Wiedemann Ahrensi ja Veske vastu. *Keel ja Kirjandus* 31. 198–207.
- Help, T.** (1990). Eesti regulaarne ja irregulaarne verb. Väitekiri filoloogikandidaadi kraadi taotlemiseks. Tartu: ETA Keele ja Kirjanduse Instituut.
- Help, T.** (1995). Regulaarsed ja irregulaarsed verbid eesti keeles. *Keel ja Kirjandus* 38. 162–169, 234–238, 320–327.
- Help, T.** (2000). Regular vs. irregular verbs in English, Estonian, and Latvian. A paper to the Nordic-Baltic Research Course on Morphology in Tartu, June 12–18, 2000.
- Hint, M.** (1972). Eesti keele morfoloogia kirjeldamise metoodika probleeme. *Keel ja Kirjandus* 15. 603–615.
- Hockett, Ch. F.** (1954). Two models of grammatical description. *Word* 10. 210–231.
- Hooper, J. Bybee** (1976). *Introduction to Natural Generative Phonology*. New York: Academic Press.
- Hopper P. J. & S. A. Thompson** (1984). The discourse basis for lexical categories in universal grammar. *Language* 60. 703–752.
- Hudson, G.** (1975). Suppletion in the representation of alternations. *Ann Arbor: University Mfs.*
- Hudson, G.** (1986). Arabic root and pattern morphology without tiers. *Journal of Linguistics* 22. 85–122.
- Itkonen, E.** (1982). Short-term and long-term teleology in linguistic change. In J. P. Maker, A. K. Bomhard & E. F. K. Koerner (eds.). *Papers from the 3rd International Conference on Historical Linguistics*. Amsterdam: Benjamins. 85–118.
- Itkonen, E.** (1983). Causality in linguistic theory. London: Croom Helm.
- Itkonen, E.** (1986). Form-meaning isomorphism, or iconicity, in diachronic linguistics (and elsewhere). In M. Remmel (ed.). *Symposium on formalization in historical linguistics*. Tallinn: Academy of Sciences of the Estonian SSR. 38–46.
- Janda, R. P.** (1983). ‘Morphemes’ aren’t something that grow on trees: Morphology as more the phonology than the syntax of words. In J. F. Richardson, M. Marks & A. Chukerman (eds.). *Papers from the parasession on the interplay of phonology, morphology, and syntax*. Chicago: Chicago Linguistic Society. 79–95.
- Janda, R. P.** (1985). Lexical morphology/phonology or stratificational grammar. 6th International Phonology Meeting and 3rd International Phonology Meeting. Abstracts. Krems. 41.

- Kaisse, E. M.** (1985). *Connected speech: The interactions of syntax and phonology*. Orlando: Academic Press.
- Kiparsky, P.** (1982). Lexical morphology and phonology. In I.-S. Yang (ed.). *Linguistics in the morning calm*. Seoul: Hanshin. 3–91.
- Kiparsky, P.** (1985). Some consequences of lexical phonology. *Phonology* 2. 83–136.
- Köpcke, K.-M.** (1988). Schemas in German plural formation. *Lingua* 74. 303–335.
- Ladd, D. R.** (1986). Intonational phrasing: the case for recursive prosodic structure. *Phonology* 3. 311–340.
- Ladefoged, P.** (1980). What are linguistic sounds made of? *Language* 56. 485–502.
- Ladefoged, P.** (1982). *A course in phonetics*. 2nd ed. New York: Harcourt Brace Jovanovich.
- Ladefoged, P.** (1984). ‘Out of Chaos Comes Order’; physical, biological, and structural patterns in phonetics. In M. P. R. van den Broecke & A. Cohen (eds.). *Proceedings of the Tenth International Congress of Phonetic Sciences*. Dordrecht: Foris. 83–95.
- Langacker, R. W.** (1982). Space grammar, analysability, and the English passive. *Language* 58. 22–79.
- Langacker, R. W.** (1987). *Foundations of cognitive grammar. I: Theoretical Prerequisites*. Stanford: University Press.
- Lehmann, Ch.** (1987). *Theoretical implications of processes of grammaticalization*. University of Bielefeld, ms.
- Lehiste, I.** (1987). Duration: measurements, phonological functions, theoretical implications. *Proceedings XIth ICPHS* 4. Tallinn. 9–15.
- Levin, J.** (1985). *A metrical theory of syllabicity*. Cambridge, MA: MIT dissertation.
- Lieber, R.** (1981). *On the organization of the lexicon*. Bloomington: Indiana University Linguistic Club.
- Lindblom, B.** (1984). Can the models of evolutionary biology be applied to phonetic problems. In M. P. R. van den Broecke & A. Cohen (eds.). *Proceedings of the Tenth International Congress of Phonetic Sciences*. Dordrecht: Foris. 67–81.
- McCarthy, J. J.** (1979). *Formal problems in Semitic phonology and morphology*. Cambridge, MA: MIT dissertation.
- McCarthy, J. J.** (1981). A prosodic theory of nonconcatenative morphology. *Linguistic Inquiry* 12. 373–418.
- Matthews, P.H.** (1970). Recent developments in morphology. In J. Lyons (ed.). *New horizons in linguistics*. Harmondsworth: Penguin. 96–114.
- Matthews, P. H.** (1972). *Inflectional morphology*. Cambridge: University Press.
- Mayerthaler, W.** (1981). *Morphologische Natürlichkeit*. Wiesbaden: Athenaion.
- Mohanan, K. P.** (1986). *The theory of Lexical Phonology*. Dordrecht: Reidel.
- Morrow, D. G.** (1986). Grammatical morphemes and conceptual structure in discourse processing. *Cognitive Science* 10. 423–455.
- Nespor, M. & I. Vogel** (1986). *Prosodic phonology*. Dordrecht: Foris.
- Nyman, M.** (1987). Is the Paradigm Economy Principle relevant? *Journal of Linguistics* 23. 251–267.
- Pinker, S.** (1984). *Language learnability and language development*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Pinker, S.** (1999). *Words and rules. The ingredients of language*. Cambridge, MA: Basic Books.
- Prince, A.** (1983). Relating to the grid. *Linguistic Inquiry* 14. 19–100.
- Raiet, E. & R. Kull** (toim.) (1976). *Õigekeelsussõnaraamat*. Tallinn: Valgus.

- Rubach, J.** (1984). *Cyclic and Lexical Phonology: the structure of Polish*. Dordrecht: Foris.
- Scalise, S.** (1988). Inflection and derivation. *Linguistics* 26. 561–581.
- Selkirk, E.** (1982). *The syntax of words*. Cambridge, MA: MIT.
- Spencer, A.** (1988). Bracketing paradoxes and the English lexicon. *Language* 64. 665–682.
- Thomas-Flinders, T.** (1983). *Morphological structures*. Los Angeles: UCLA dissertation.
- Tversky, A.** (1977). Features of similarity. *Psychological Review* 84. 327–352.
- Vennemann, T.** (1972). Phonetic analogy and conceptual analogy. In T. Vennemann & T. H. Wilbur (eds.). *Schuchardt, the Neogrammarians and the transformational theory of phonological change*. Frankfurt: Athenäum. 181–204.
- Viitso, T.-R.** (1981a). Finnic gradation types and genesis. *Sovetskoe finno-ugrovedenie* 17. 176–185.
- Viitso, T.-R.** (1981b). *Läänemeresoome fonoloogia küsimusi*. Tallinn: Eesti NSV Teaduste Akadeemia.
- Viks, Ü.** (1977). Klassifikatoorse morfoloogia põhimõtted. Preprint KKI-9. Tallinn: ENSV TA Ühiskonnateaduste Osakond.
- Viks, Ü.** (1980). *Klassifikatoorne morfoloogia*. Verb. Tallinn: Valgus.
- Viks, Ü.** (1992). *Väike vormisõnastik*. Tallinn: ETA Keele ja Kirjanduse Instituut.
- Viks, Ü.** (1997). Erand, reegel ja sõnastik avatud morfoloogiamudelil. Teoses M. Erelt jt. (toim.). *Pühendusteos Huno Rätsepale 28.12.1997*. Tartu Ülikooli Eesti Keele Õppetooli Toimetised 7. Tartu: Tartu Ülikool. 244–254.
- Williams, E.** (1981). On the notions ‘lexically related’ and ‘head of a word’. *Linguistic Inquiry* 12. 245–274.
- Zwicky, A.** (1985). Heads. *Journal of Linguistics* 21. 1–29.

CURRICULUM VITAE

Toomas Help

Eesti kodakondne
sündinud 29. augustil 1961 Kohtla-Järvel keemiainseneride perekonnas
abielus, tütre isa

- 1997 Tartu Ülikool, *magister artium* eesti keele alal
1985 Tartu Riiklik Ülikool, filoloog, eesti keele ja kirjanduse
õpetaja *kiitusega*
1979 Tallinna Reaalkool, *kuldmedal*
- 2003– Tallinna Pedagoogikaülikool, tunnitaskuline
keeleteaduse õppejõud
2002–2003 Eesti Humanitaarinstituut, tunnitaskuline
keeleteaduse õppejõud
1998–2003 Tartu Ülikool, doktorant eesti keele alal
1997 AS Eesti Hoiupank,
eesti-inglise ja inglise-eesti suuline ja kirjalik tõlk
1995–1997 Võru Instituut, vanemteadur võro keele alal
1985–1995 Eesti (NSV) Teaduste Akadeemia,
Eesti Keele Instituut (Keele ja Kirjanduse Instituut),
teadur, aspirant, vanemlaborant eesti grammatika alal
- 1993 Eesti Pank, pangandusreformi peaspetsialist
1992 Majandusministeerium, ministri abi
1991–1992 Jaapani Teadusarendamise Ühing,
vanemteadur Tokyo Võõruuringute Ülikooli
Aasia ja Aafrika Instituudi juures
1990 Eesti Instituut, peakonsultant
1989–1990 Eesti Humanitaarinstituut, tunnitaskuline
keeleteaduse õppejõud
1985–1989 Tallinna Pedagoogiline Instituut, tunnitaskuline
keeleteaduse ja eesti keele õppejõud
1979–1985 Tartu Riiklik Ülikool, eesti filoloogia osakond,
üliõpilane
1968–1979 Tallinna Reaalkool, õpilane